

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200389

UNIVERSAL
LIBRARY

ಮಾಣಿಕ್ಯಮಾಲಾ ಮಣಿ ೫

ಶ್ರೀಯುತ ಪಾಂಚಕೋರಿ ದೇವಮಹಾಶಯರ

ಮಾಯಾವಿ

ಎಂ. ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ

ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತು

ಶ್ರೀ ಭವಮುಖ್ಯಾಂಗಣ ೧,೦೦೦

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರುವ

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ

ಕೆ. ಮಾಣಿಕ್ಯಂ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಂದ

ಪ್ರಕಟಿತವಾಯಿತು

(ಎಲ್ಲ ಬಾಧ್ಯತಗಳನ್ನೂ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ)

ನನ್ನ ಸರಸ್ವತೀಪುತ್ರರೂ
ಮಧುರನಾಣೀ ಪತ್ರ ಸಂಪಾದಕರೂ
ಮಾತೃಭಾಷಾ ಸೇವಕರೂ ಆದ
ಬಸಂಗತ

ಕೆ. ಹನುಮದಾಸರ

ಬ್ಲಾಕ್‌ಕಾರ್ಡ್‌ವಾಗಿ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಪುಸ್ತಕ

ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೇದಾರಿಯ ಶಾಖೆಯೊಂದು ಇರುವಂತೆಯೇ ನವನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ 'ಪತ್ತೇದಾರರ ಸಾಹಸ ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯವಿಶೇಷವುಂಟು. ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೊಲೆ, ಕಳ್ಳವು, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಕಾರಣವನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ, ದೋಷಿಯನ್ನು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೇದಾರರ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ, ತಾವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಗಳೆಂದು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲೆಪಾತಕರು ನಡೆಯುವ ಭಯಂಕರ ಸನ್ಮಾಹಗಳೂ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಠನಾಥಿರುತ್ತವೆಯನ್ನು ವ್ಯಭಿಗೊಳಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿನ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯಸಾಧ್ಯ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಮನಶ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೆಚಿಸುವಂತಹುದಾಗಿರುವುದೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಜನಮಾ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಪಂಗೀಯರು ಕೂಡ ದೇಶೀಯರ ಮುಖ್ಯ ಬಲದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಣವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಬಾಬು ಸಾಂಚಕೊಬ ದೇ ಮಹಾಶಯರು ಈ ತಂದ ಪಂಗಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ಇವರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಪರಿನುಕೃತಿ, ಮನೋರಮಾ ಎಂಬ ಪತ್ತೇದಾರರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವಂತಹ ವಿವೇಚನಾ ಚಾರ್ಯರು ಈ ಮೊದಲೇ ಕನ್ನಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ದೇ ಮಹಾಶಯರ ರಚನಾ ಕೌಶಲದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವಂತಹ ಭೇಷಣ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನೂ ಅಲೌಕಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಓದಿ ಅರಿಯರು. ಸಿಷ್ಯರುಗಿಯಾದ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯ ಕೌಶಲಗಳನ್ನೂ, ಕೊಲೆಪಾತಕನನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ಪತ್ತೇದಾರನಾದ ಅಲಿಂದಮನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ರೀತಿ ಸೀತಿಗಳನ್ನೂ, ವಸ್ತುಗಳದವರ ಹತ್ಯಾರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೂ, ವನಾಯಾಪಿಸಿಯಾದ ಚುಮಲೆಯ ಸಾಹಸ ಪೂರ್ಣವಾದ ಕಪಟಾಚರಣೆಗಳನ್ನೂ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೌತುಕಪ್ರದವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ, 'ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಜಯವಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧರನಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಇದರ ಪರಿವರ್ತನ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಅನಿವಾರ್ಯಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಉದಾರಾಶ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸೂಕ್ತಿ ಪತ್ರವು ಪಠಾತ್ಮಾಗಿ ನಿಂತುಹೋದುದರಿಂದಲೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೃತೂಹಲಪಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಮೈಸೂರು ಮಧುರವಾಣೀ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮದಾಸ ರವರ ಆಕಾಶ ನಿಧನದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈವರೆಗೆ ಸಾಧಕಾಶವಾಯಿತು. ಪುಕೃತದಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನೂ ನನ್ನ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟೀಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಮುಸರ್ಸಾ. ಕೆ. ಮಾಣಿಕ್ಯ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಈ ಮುದ್ರಣದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೂ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕಾರರಿಗೂ ನಾನು ತುಂಬ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೋಸ್ಕರ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕಾರರಿಂದ ಅನುಚ್ಛಾ ಪತ್ರವನ್ನು ತಲೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕೃತಕಾರ್ಯರಾದ ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸೂಕ್ತಿ ಕರ್ತರು ಶ್ರೀಯುತ ಎನ್. ರಾಜಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾಯರಿಗೂ, ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜೀಗ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಂಗಳೂರು ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಸದಸದ್ವಿವೇಚಕರಾದ ಪಾಠಕ ಪಾಠಕಿಯರ ಅದರಕ್ಕೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವೂ ಪಾತ್ರವಾಗುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, }
 ತಾ: 23-1-28. }

ಸಜ್ಜನ ವಿಘೇಯ,
 ಪರಿವರ್ತನಕಾರ,

ಪಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಉಪಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪರಿಚ್ಛೇದ	೧.	ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ	ಪುಟ ೧
,,	೨.	ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಕೊಲೆ	೭
,,	೩.	ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಯಾರು ?	೯
,,	೪.	ಕೊಲೆಗಾರನ ವೀರತ್ವ	೧೨
,,	೫.	ಅರಿಯದವನ ನೈಪುಣ್ಯ	೧೫

೧ ನೆಯ ಭಾಗ

೧೯-೯೫

ಪರಿಚ್ಛೇದ	೧.	ಪ್ರಾಂತರದಲ್ಲಿ	೧೯
,,	೨.	ಈ ಬಾಲಕಿ ಯಾರು ?	೨೪
,,	೩.	ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿ	೨೯
,,	೪.	ಬಂದಿನೀ	೩೧
,,	೫.	ಮರ್ಮಾಹತಳು	೩೫
,,	೬.	ಬಿಡುಗಡೆ	೩೮
,,	೭.	ಹೆಣ್ಣುಹುಲಿ ಮತ್ತೂ ಸರ್ಪ	೪೦
,,	೮.	ಮೋಹಿನಿ ಮತ್ತೂ ರೇವತಿ	೪೨
,,	೯.	ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ಬಿಡುಗಡೆ	೪೪
,,	೧೦.	ಮೋಹಿನಿಯ ಸಂಧಾನ	೪೬
,,	೧೧.	ವಿಚಾರಣೆ	೫೧
,,	೧೨.	ಪದಚಿಹ್ನೆ	೫೫
,,	೧೩.	ಈ ಸುಂದರಿ ಯಾರು ?	೬೨
,,	೧೪.	ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾಗ	೬೬
,,	೧೫.	ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ	೬೯
,,	೧೬.	ವೇಷಾಂತರದಲ್ಲಿ	೭೩

ಸರಿಚ್ಛೇದ	೯.	ಗುಪ್ತದ್ವಾರ	ಪುಟ ೨೮೦
..	೧೦.	ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ	೨೮೨
೫೯ ನೆಯ ಭಾಗ				೨೮೨-೨೯೫	
ಸರಿಚ್ಛೇದ	೧.	ಭಯಂಕರ ಸನ್ಮಾಹ	೨೮೬
..	೨.	ಭೀಷಣ ದುರಾಲೋಚನೆ	೨೮೯
..	೩.	ಮೋಹಿನಿಯ ಕಮಯ ಪ್ರಯತ್ನ	೨೯೮
..	೪.	ಆರಿದಮನ ಸನ್ಮಾಹ	೩೦೫
..	೫.	ಸ್ವಾಗತ ಸನ್ಮಾಹ	೩೧೦
..	೬.	ಗುಪ್ತದ್ವಾರ	೩೧೫
..	೭.	ನೂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	೩೧೯
..	೮.	ಕೊಲಿಗಾರನ ಹೇಳಿಕೆ	೩೨೨
..	೯.	ಭೀಷಣ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆ	೩೨೭
..	೧೦.	(* * * *)	೩೩೧
..	೧೧.	ಸನ್ಮಾಹದ ತೇರಿಕೆ	೩೩೩
..	೧೨.	ಸನ್ಮಾಹದ ಅಭಿನಯ	೩೩೭
..	೧೩.	ಪ್ರವಾಣಸತ್ರ	೩೪೧
..	೧೪.	ಜರುಪಮೆ	೩೪೫
..	೧೫.	ಸರಿಚ್ಛೇದ	೩೪೯

ಶ್ರೀಃ

|| ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಸ್ಮಾರಣ ||

ಮಾ ಯಾ ಖಿ

ಉಪಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ನಮಯ ತೀರವಲ್ಲ

ಮೋಹಿನಿಗೆ ಜರಾಜರಾತ್ನ ಅನುಪಾಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿತು. ನೋಡಿಸಿದ
ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ, ಯಾರನ್ನೋ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವಳು, ನೊ
ಸಿಯು ಮನನವಾದ ಕಡೆ ಕಾಲುಸೀಟು ಕೂಳಿತು ಅನುತ್ತಿರುವ
ಆಳುವಾಗ ನೋಡಿಸಿಯು ಎದೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಳು, ಹಾಗೆ
ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ತಲೆಗೂದಲನ್ನೇ ಕಿತ್ತಿಸಿಯು ಉಚ್ಚ
ವಳು. ಒಂದೊಂದು ಸೇಳೆ ನೋಡಿಸಿ ಅನುತ್ತಿಮ್ಯು ಹಾಗೆಯೇ ನಗ
ಉಪಕರಿಸುವಳು, ನಗುತ ನಗುತಲಿಮ್ಯು ಮುಟ್ಟಿ ಅಳುವಳು; ನೊ
ಸಿಯು ಮುಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ, ಇನ್ನೂ ಅಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿದ್ದಾ
ಳುಗ ನೋಡಿಸಿಗೆ ಮದ್ಯುಧ್ವನಿಯಾದ ನೊದಲಿಸ ಆ ಕಟಾಕ್ಷು
ನೋಡಿಸಿಗೆ ನೊದಲಿಸ ಆ ನೋಡಿಸೀ ರಕ್ತಿಯೂ ಈಗ ಇಲ್ಲ; ನೊ
ಸಿಯು ಇಷ್ಟರ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ರಾತ್ರಿ) ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ; ಬೆಳಕು ಹಲವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯವಿ
ಇದಕ್ಕೆ ನೊದಲು, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ, ಒಂದು ಹದ ಬಳ್ಳಿ

మణియాగిడే; అదరూ ఆకాశవన్ను, ఆసంతవాగి, ఇన్నొ
 మేఖావ్ర అపరిసిదే; నోణిటదరీ ఇన్నొందు మద ముగిరేయదే
 స్వల్పవాదరూ ముందకే సలియువ హాగిల్లవేందు తోణిరూత్తదే.
 ఒందేరడు ఒగేయ రట్టగళాగ్రుత్తిద్దుదలింప ఆ రాత్రియు కేలం
 సీరవ-సిస్టబ్బవాగిట్టేందు పేళింపరువుట్ట; అదిరాగిరువ
 నదియ కలకలనాద-ఇదు సరంతరవాదద్దు; నటయ తీరదల్లి
 లక్ష్మీపలక్ష్మ ట్టల్లిగళ ఏక కంఠం ఆతననాద-అదూ సరంతర
 వాదద్దు; గొయినట్ల ఒక్క రగేండా మక్కియ రక్తే ఒటతద రట్ట-
 అదు ఒండోండు పేళి; నమూనాద మణియట్ల సిద్దేలుండేద్ద
 యావృదేణి ముగూంస కరుణక్రందన-కేండామట్టిగే, ఆతి
 దూరదల్లి నాయ జీగళన రట్ట-అదూ ఒండోండు పేళి. నటయ
 వక; ఒండోండు ఆలయట్లయూ మేఖాతా యేయూ ఆంధ
 క. అ సేలం సతాన మూడునందే; ఒట్ట మ్మక్తియూ తీరదల్లి
 క. ఆ సామనస్కనాగి అత్తకపేయీ నోణిరూత్తద్దానే. ఆ
 నోణియదల్లి మేఖాదేణి సేలం ఆంధకారవ్ర ముత్తూ ఖాసి
 ధీతవాగి ఆంధకారమయవాద నటయ మక్కినన్ను మత్తేష్ట
 రుసియమయవాగి మూడుత్తట్టత. అగ వామూ రాసిర
 వనన్ను వ్రాసమమనాదకేష్టోష్టం ఒండోండు నట కేండా
 డిండా మయత్త నుత్తద్దను; అదూ మయత్త నుత్త.

నటయ తీరదల్లివ్ర మక్తియూ మంభాగనట్ల, స్వల్పనూరవాగి
 నోణియయూ మంతనాద గొలియన్ను క్షేయట్ల మునుకేండు,
 న్మట్టవాగి రేట్టిగళస్మిలుత్తా ముంబండు ఒరూత్తిట్టకు;
 గణింధోద్దవాద ఆ ఆంధకారదల్లి ఆనా నరూ కణ్ణుగళన
 లాతయ కణ్ణుగళ యాగే కేంసగే ఒమంభయంకరవాగి ట్టెట్టను
 ద్దువ్ర.

పేణింపియూ తన నమూనాకట్టే ఒండోండు తోణింబాగి ఆ
 క్షేయూ ముంబరూగి నోణిదేయూ, పేణింపి! అందు వ్రాస

ನನ್ನನ್ನು ರೇಗಿಸಲು ಬಂದೆಯಾ? ಇನ್ನು ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡ, ನನ್ನನ್ನು ಹೊಟಿಯುತ್ತೀಯೇನು? ಹಾಗಾದ ಸಕ್ಷುಪಲ್ಲ ಸೀನು ಸೀನಾ ಯೇ ಸಾಯುವೆ, — ಬಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ಹಠಾಠಕಾದ ನೋಟವಿಂದು ಬಿಸ್ತಿಯಗೆಡೊಂಡವಳಾಗಿ ಅಲ್ಲೆಯೇ ಸಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಮುತ್ತಿ ಅವಳು ಮುಂಬಯಿದೇ ಹೇಳಿದಳು. "ನಾನು ಸತ್ತೇ ಇದ್ದೇನೆ; ಮರಣವೆಂಬುದು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಇರುವುದೇನು? ಅವರಿ, ಬನೋದ, ಸೀನು ಬಹುನವಾಬ ಇಂದು ಬಹುಕೆ ಕೊಂಡವಾಗಾಯಿತು. ಬಂದು ಬಿಸ, — ಅಂತಹ ಬಿಸವೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಆ ಬಿಸವು ಈ ಜನಿಯು ಸನ್ಯಾಸ್ಯನೆಯಲ್ಲ ಸಂಪ್ರಾಣಿಗಾಗಾಗಿ ಸಜ್ಜಿರುವುದನ್ನು ಸೀನೇ ಕಾಣುತ್ತೀಯೆ."

ಬನೋದರವಾಲನು — "ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಮಗುವನ್ನು ಬೇಗೆ ಧಯನುಮಿಸುವುದು ಅಸಂಗತವಾಗುವುದಲ್ಲ; ನನಗೇಕೆ, ನೋಟವು?" ಇಂದು ಹೇಳಿ ಸುಹಾಸನವಾಬ ಸಕ್ಕನು.

ಆ ಸೂತರಿಗೆ ನೋಟವಿಂದು ಬನೋದರವತ್ತರನನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಲ್ಲ.

ಬನೋದರವಾಲನು ಹೇಳಿದನು — "ನೋಡು, ನೋಡು! ಸೀನು ಈ ಸಂಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಇಂದು ಸೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದೆಯು ಕೂಗಬೇಡ? ನೋಡು ಏನು ನವಾಬನಿಂದ ನನ್ನ ಕಾಲವಲ್ಲ ಬಂದನು ನಾನು ನನ್ನ ನವಾಬರಾಠ; ಅವರಿ, ನಾನು ಬಂದು ನಾನು ಮನವನ್ನು ಬುನೀಸವರಿ, ಕೂಡಲೆ ಸಿನ್ಯ, ಬೇಸವನು, ಬಂದು ನಾಲಗೆ ಮುಖಿಯುಮಾತ್ರವು! ಆ ಸೂತರುಭಕ್ತವು ಸಮಾಪವು ಕೊಡುತ್ತೀಯೆ ಇಂದು ಕೂಡವು ಸಿನಗೆ ತನಿಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಸೀನು ನನಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೂಡವು ನೆಂದರು ತೋರಿಸು ಸಕ್ಷುಪಲ್ಲ. ಸಿನ್ಯ ದೇವತೆಯು ನನಗೆ ಸೂತನಿಂದಿಂದು ಕಿಡಕು ಅಗುವುದಾಗಿದ್ದು ಸಕ್ಷುಪಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪನಾನಂದಿ ಅನೇಕಾರ ಬಟ್ಟದ ಸಕ್ಷುಪಲ್ಲ. ಬನೋದರವಾಲನು, ನನ್ನ ಬಸಗಿಗಳಿಗೆ, ಸಿನ್ಯ ಅಸೂತಭಗಿನಿಲ್ಲನನ್ನೂ ಅಂತಹ ನವಾಬ ಸಿನ್ಯ ಸ್ವಯಂಕುಶಲಿತ್ತರ ಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬನ್ನೆಂದು ಮುಖ ಸತ್ತೀನಾರಲರು"

(Detectives) ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು; ನನ್ನನ್ನು ಜೀವಿತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಶವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ, ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪ್ರಾಣಪಣಮಾಡಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದರಿಂದ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಭಯ ಪಟ್ಟಿರುವೆನೇ? ಅಥವಾ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸುವೆನೋ? ಮೇಲಾಗಿ, ನೀನೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು, ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಚೂರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಭಯಗೊಂಡು ಮೈಮರೆ ಯುವೆನೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವೆನೇ ಹೊರತು ಭಯಪಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ; ಈಗಲೂ ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅದೇ ಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ಅದೇ ತರದ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವೆಯಂತೆ; ದಾಸ ದಾಸಿಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತೆ ಯಾವುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪಡೆಯುವೆ. ನೀನು ಯಾವುದರ ಅಭಾವವನ್ನೂ ಅನುಭವಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಡೆ, ಹೀಗೆ ಜೀವಿ ಜೀವಿ ಅಲೆಯುತ್ತ ನಷ್ಟು ದಿನ ಕಳೆಯಲಾರತು?”

ವೋಹಿಸಿಯು ಏನೋದನ ಒಂದೊಂದು ಸೂತನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು; ಕೋಪದಿಂದ ಅವಳ ಆಸಾದಮಸ್ತಕವೂ ಉರಿಯಿತು. ಬರುಬರುತ್ತೆ ಅದೂ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿತು; ಕ್ರೋಧ ಕಂಪಿತಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು—“ ಪಿತಾಚ, ಪುನಃ ಕಪಟಾಚರಣೆಯೇ? ವೋಹಿಸಿಯು ಪುನಃ ನನ್ನ ಕಾಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗುವಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ನಿನಗಿನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಮನೋಭಾವವು ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವ ಸುಖವನ್ನು ಬಯಸಿ ನಾನು ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಕೋರಲು? ಯಾವುದನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡುದಾದರೆ ಪುನಃ ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಧರ್ಮವು ನನ್ನ ವೋಹಿಸಿದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಪುನಃ ನನ್ನ ವೋಹ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮುಸಲಮಾನಿಯಾದೇನೆಂದು ಎಣಿಸಿದೆಯಾ?

ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ಸರ್ವಸಾಶ ಮಾಡಿದವನಲ್ಲವೆ? ಧರ್ಮ ಭ್ರಷ್ಟಕಾದ ರಮಣಿಯ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಅನುಭವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀನೆ, ನೀನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ, ನೀನು ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆಯ ಸರ್ವಸ್ವ ವನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಜೀವಿಯ ಭಿಕಾರಿಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ. ಪರಮಪಾಪಿಯಾದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸಬಿರುಸೆ? ಇಂದು, ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಆಗ ನನಗೆ ಹುಸಿಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು, ಆಗ ಯೌವನವೆಂಬುದು ಸುಬಲವಾದ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಸಹಾಯಹೀನಿ ಯಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಈ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆತ್ಮ ವಿಸ್ಮೃತಿಯ ತುಮುಲತರ ವಿಪ್ಲವವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿತ್ತು; ಆಗ ನಾನು ಬಾಲ-ವಿಧವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿದವಳಲ್ಲ; ಯಾವಾಗ ಮದುವೆ ಆಯಿತು, ಯಾರ ಸಂಗಡ? ಆತನು ಯಾರು? ವಿಂಧವನು? ಈಗ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಆಗ, ಆ ಬುದ್ಧಾವು ಯೌವನದ ಆ ಆತ್ಮವಿಸ್ಮೃತಿ ಮಯವಾದ ತುಮುಲ ವಿಪ್ಲವದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದೇ ಹೋಗಿದ್ದುವು; ಆಗ ನೀನು ಪಾಪಮಯವಾದ ಸಾಪಿರಾರು ಕಪಟಾಚರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ತೃಷಿತವೂ ಲಾಲಸಾಮಯವೂ ಆದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೊಂಡುದು ಬ್ಲಾಪಕವಿದೆಯೆ? ಆಗ, ಸಹಾಯಹೀನವಾದ ಹೃದಯವನ್ನು ನೀನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಸರಕದ ಹಾವಿಗೆ ಎಳೆದೆ; ಆಗ, ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಕಾದವಳೆ ಹಾಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಣಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಹೆತ್ತ ತಂದೆಯ ಮುಖ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಸ್ನೇಹಮಯಿಯಾದ ತಾಯಿಯ ಮುಖ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ; ಕಡೆಗೆ, ಗಂಡನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಏಳುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದಿಲೆ ಬಾಳುವ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಕುಲತ್ರಾಸಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆ. ನೀನು

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಗಾಗಿ ನನ್ನ ನಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಅಪಹಾರಮಾಡಿ, ನನ್ನನ್ನು ಬದ್ಧು ಮಾಡಿ ಅಟ್ಟಿದೆ. ನೀನು ಅರ್ಥ ಪಿಶಾಚ ; ಕೆಲವು ದಿನಗಳನಂತರ ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ಮುಸಲಮಾನನಾಗಿ, ಬಟ್ಟು ಮುಸಲಮಾನ ರಮಣಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದೆ ; ಪರ್ಯವಸಾನದಲ್ಲ ನನಗೆ ತಂದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಅವಳಿಗೂ ತಂದೆ. ನಾನು ಪಾಪಿ, ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ; ಅವಳು ಸತ್ತು ಬದುಕಿಕೊಂಡಳು. ಆದಾದನೇಲೆ, ನೀನು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಲ್ಲಿ ಮೋಗಿದ್ದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹಿಂಬಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ, ಮತ್ತೆ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಂಬಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನೀನು ಅಂಥವನೋ, ಅಂಥವಳೇ ಈ ಬಾಬಿ, ನಿನಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದದ್ದಾಳೆ ; ನೀನು ಅಂತಹ ಪಿಶಾಚಿಯೋ, ಅದೇ ಮಾಡಬಯಸಿ ಪಿಶಾಚಿಯೋ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದದ್ದಾಳೆ ; ಈಗ ನೀನು ಸುಖಿಯಾದೆ ; ಆದರೆ, ಏನೋದ ! ನನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿ ನೀನು ಸುಖಿಯಾಗಿರುವೆಯೆಂದೂ, ನಾನು ಸಿಲೀಹಕಾದ ಕುಲಾಂಗನೆಯಂತೆ ಮುಖಬಿಂದುಂಟಾದ ಮನ್ನಾದವ್ಯಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೆ ರುಸೆಂದೂ ಭಾವಿಸಬೇಡ. ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು, ಬಂದೆಲ್ಲ ಬಂದುಬಿನ್ನ, ಈ ಚಾಕುನಿಸಿಂದ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಎಷ್ಟು ನಾಶಮಾಡೋ, ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯೋ, ನಾನು ಅಷ್ಟು ನಾಶಮಾಡೋಯಿಲ್ಲ ; ಬಂದು ಬಿನ್ನ ನನ್ನ ಈ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿಡುತ್ತೇನೆ ; ಹೆಂಗಸು ಬಂದುಸಲ ಧರ್ಮಭ್ರಷ್ಟಳಾಗಿ ಪಾಪಿಷ್ಠಕಾದಳೆಂದರೆ ಅವಳು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲಳು ; ಅಂತಹಳಿಗೆ ಅನಾಧ್ಯವಾದುದು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಗ ನಿನಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.”

ಒಗೆ ಹೇಳಿ ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ, ದರ್ಪದಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತೂ ಪೋಹಿಸಿಯು ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಂದ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ದೀರ್ಘವಾದ ಜೂಲಿಯು ಅವಳಂತೆಯೇ ದರ್ಪದಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೂಗಾಡುವಂತೆ ತೋರಿತು.

ಏನೋದಲಾಲನು ಕೇವಲ ಚಿಂತಾಪರನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವವರೆಗೂ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಕೊಲೆ

ನಾವು ಯಾವ ಸಮಯದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆವೋ ಅ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನವನು ಬಹು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಪತ್ತೇದಾರನೆಂದು ಹುಗಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಪಾಲವೃದ್ಧ ವಸಿತೆಯರೊಬ್ಬರು ಬಲ್ಲರು. ಕಾರ್ಯಾ ರಂಭದ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯವರೆಗೂ ಆತನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ-ಉದ್ಯಮಗಳು, ಪ್ರಾಣಾಂತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ-ಪರಿಶ್ರಮಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ಆತನ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಧೈರ್ಯ-ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳು ಇವು ಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ವಸುಗಳೂ, ದರೋಡೆಯವರು, ಘಾತಕರು, ಕೊಲೆ ಪಾತಕರು ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ಆತನು 'ಅಂದಮ'ನೆಂದೇ ಪರಿಚಿತ ನಾಗಿದ್ದನು. ನಾವು ಹೇಳತೊಡಗುವ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಭೇಷಣ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು ಬರೆಯೆ.

ಹುಗಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾನುದೇವಪುರವು ಅಂದಮನ ವಾಸ ಸ್ಥಳ. ಬಂದು ದಿನ ಬೆಳಕು ಹರಿವುವಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ, ಸ್ಥಳದ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅಂದಮನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಆತನು ತಾನು ವಾಸಮಾಡುವ ಮನೆಯ ಮೊರಳಾಗದ ಬಂದು ಕೊಡುಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆತನು ಅವನ ಕೈಮಿಡಿದು ಮರ್ಯಾದೆಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೆನೆ. ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದಮನ ಕೈಮಿಡಿದುಕೊಂಡು " ತಾವು ಬೇಗ ಬರಬೇಕು, ತಮ್ಮನ್ನು

ಕಂಡನೇಲೆ. ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅಂದಮನು ಅವನ ಆ ಉತ್ಕೃಂಛಿತ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ, “ಏಕೆ, ಏನಾಗಿದೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ತಾಣೆಗೆ; ತಾವ್ವ ದಯಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಬಹುದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಬಹುದು, ನಾನು ಏನೆಂದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅಂದಮನು ಕೈಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಆತನನ್ನು ತಾಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು.

* * * *

ಅಂದಮನು ಮನೆಯಿಂದ ತಾಣೆಗೆ ಬಹಳ ದೂರವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಅಂದಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ತಾಣೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿತ್ತು; ಆದರ ಬೀಗದ ಕೈ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿತು; ಅವನು ಬೀಗವನ್ನು ತೆರೆದು ಅಂದಮನನ್ನು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಳಗನ ಆಗಣೆ ಹಾಕಿದನು. ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸದು; ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಮನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದನು; ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಆದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದನು; ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ತೆರೆದು ಅಂದಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ನೋಡಿದುದೇ, ಅಂದಮನಿಗೆ ನಡುಕವುಂಟಾಯಿತು; ಏನು ಏನು ಏನು ವಾದ ಆತನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಹುಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದವೆಂದು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುವು; ಅಂದಮನು ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಾಗೆ,

ರುದ್ಧಶ್ವಾಸನಾಗಿ, ಪುಜ್ಜಿಯಿಲ್ಲದವನಂತೆ, ಮೌನವಾಗಿ ಅಲುಗದೆ ಇದ್ದನು.

ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳ ಮೃತದೇಹ. ಆ ಮೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಡೆ ಶಸ್ತ್ರದ ಗಾಯಗಳು ; ಶರೀರವು ರಕ್ತದಿಂದ ತೊಯಿದಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಳೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ; ಬಲಗೈ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ಏಷ್ಯ ಭಯಂಕರ! ಈ ಬಾಲಕಿಯು ಏಂತಹ ಭಯಂಕರ ವಾದ ಪೃಶಾಚಿಕ ಕಠೋರತೆಯಿಂದ ಕೊಲೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಎದೆ ಸಡುಕವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ! ಆ ಮೃತದೇಹದ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರಸಿಂದ ನಡೆದುದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯು ಕಮಲಕೋಮಲದೇಹದಲ್ಲಿ ಪರಿತವಾದ ಚೂರಿಯಿಂದ ನೂರಾರು ಗಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸದಂತಹ ಸೃತಂಸ ಸರಪ್ರೇತನು ಯಾವನಾಗಿರಬಹುದು?

ನೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕೊಲೆಪಾತಕನು ಯಾರು?

ಅಲಿಂದಮನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಆ ಮೃತದೇಹವನ್ನೆತ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ಸಕ್ಕುವಲ್ಲಿಯೇ, ತೆರೆವಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಬಾಲನೂರ್ಯನ ರಕ್ತಕಿರಣಗಳು ಆ ರಕ್ತಾಕ್ತವಾದ ಮೃತದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತು, ಆ ಭಯಾನಕ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಅಲಿಂದಮನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ಕುರಿತು "ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬು, ಸಮಾಚಾರವೇನು?" ಎಂದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ವ್ಯಾಪಾರವೇನು! ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರೋ, ಅನೇಯೆ ; ಈ ವ್ಯಾಪಾರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದು ಹೇಳಬಲ್ಲರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅರಿಂದಮನು ಮಂದಹಾಸದೊಡನೆ—“ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲ ನಾನೇ ಇದನ್ನು ತಿಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೊಲೆಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ತನುಗೆ ಗೊತ್ತು, ತಾವು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅರಿಂದಮ—ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾನೇ ಒಂದು ದಿನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಶವವು ತನುಗೆ ಯಾವಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಲೀತಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿತೋ ಹೇಳಿ, ನೋಡುವೆ ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಇತ್ತೀಚೆಯೇ-ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ. ಸಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆಯನೇಳೆ, ಕೂಲಿ ಅಳಿಸಂತೆ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯವನು ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಲೆಯನೇಳೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಈ ತಾಣೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂತಹ ಅನೇಕಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನಾಸ್ಪೇಟಲಾ ರಾಮದೀನನು ನೋಡಿ ಸಂದೇಹಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನಕೊಟ್ಟನು. ನಾನು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಪನೆ ಹಿಡಿದುತರುವಂತೆ ರಾಮದೀನನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ರಾಮದೀನನು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಾಗ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಲೀಗದಕ್ಕೆ ಇರುವುದೇ ಒಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯವನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಲೀಗದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಕಳ್ಳನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಗ ನನಗೂ ಸಂದೇಹವಾಯಿತು; ಅವನು ಒಂದುದೊಂದ, ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರದು? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ; ಅವನು ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೇ ಎಂದು.

ಅರಿಂದಮ—(ಏಸ್ಮಯದಿಂದ) ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ !

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಕಳುಕುತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಇರುವಂತೆ, ಅವರು ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತನುಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ

ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ. ಮನುಷ್ಯನ ಲಕ್ಷಣ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶಯವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ—ಅವನನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಾಟಿ ಸಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಎಚ್ಚರವಿಂದ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ನನಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಾತ್ರ ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿದೆನು. ಅನಂತರ ನೋಡಿದಾಗ, ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ, ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಾರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣವೆಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತರಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ತಳಭಾಗದ ಹಲಗೆಯ ಸೇರುವೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ತದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿದುವು. ಆಗ ನಾನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬಡೆದು ಪಾಕಿದೆ.

ಅಂದಮು—ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಿದ್ದನು? ಪಯಸ್ಸು ವಿಷ್ಣು?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಪಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯವನು. ಆಕಾರವು ಏಕಟೆವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಮುಖವು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೂ ಏಕಟತರ; ಅವನನ್ನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯನೆಂದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಗು ಪೂರಾಗಾತ್ರ, ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡೂ ಸಣ್ಣ, ತುಟಿಗಳೆರಡೂ ಗಾತ್ರವಾಗಿ ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರುಗಿಬಿಟ್ಟವೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿರುವುದು; ಅವನ ಮೈ ಬಣ್ಣವು—ಸತ್ತನಂತರ ಅವನ ಚರ್ಮವು ಸಿಕ್ಕಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ವಾಸೀನು ಬಹಿದ ಬಂದು ಬತೆ ಬೂಟೆನು ಪಾಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಅಷ್ಟು ಅಚ್ಚಕಪ್ಪು. ಹಣೆಯಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕತ್ತಿಯ ಗಾಯವ ಗುರುತುಗಳು.

ಆಗ ಅಂದಮನು ಆ ಬಾಲಕೆಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಮೃತಕಾಗಿದ್ದ ಬಾಲಕೆಯ

ಸಡಿಲವಾದ ತಲೆಯಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ಎರಡು ಹೆರಳು ಸೂಜಿಗಳು (Hair-Pins) ಇದ್ದವು; ಅವನ್ನು ಆತನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕೊಲೆಗಾರನ ವಿರಕ್ತ

ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಲಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವನೊಬ್ಬನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹೊರಗಿಸಿದ ತಟ್ಟಿದನು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದನು. ಪೋಲೀಸಿನವನು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದು ಯೋಗೇಂದ್ರನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದನು. ಕಾಗದವನ್ನು ಓದುವುದರ ಬಳಗಾಗಿಯೇ ಅವನ ಮುಖಭಾವವು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸೂರಾರು ಬಗೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದನಂತರ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಅರಿಯದವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು “ಅರಿಯದವನು ಬಾಬು, ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ನೋಡುವುದಾಗಲಿ; ಅವನು ಯಾವನೇ ಆಗಲಿ, ಅವನು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ” ಎಂದನು.

“ಇಲ್ಲಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಲೆಮಾಡಿ, ಶವವನ್ನು ತಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಮಾಷೆಸೋಡುವ ಸಾಹಸವು ಯಾರಿಗೆತಾನೇ ಇಟ್ಟಿತು?” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅರಿಯದವನು ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಲು ಶುರುಮಾಡಿದನು. ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು:—

“ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬು,
ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು, ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ತಂತವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಲಾರದವನಾಗಿರುವೆ. ಹಾಗಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡು

ವುದು ನಿನ್ನಂತಹ ಕೇವಲ ಅವರ್ಜಿತನ (ಪುರಾತನ ಪದ್ಧತಿಯವ)ನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಒಳಗೆ ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯ ರವವನ್ನು ನೀನು ನೋಡುವೆಯೋ ಅವಳು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಳು ಎಂದು ತಿಳಿ. ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರು? ಏಕಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಳು? ನಾನು ಯಾರು, ನಾನಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು— ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ನೀನು ನಿನ್ನ ಜೀವಮಾನಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಅರಿದಮನನ ಸಮಾಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವೆ; ಆದರೆ ಅಂತಹ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಅರಿದಮರು ಬಂದರೂ ಏನೂ ಸಾಗದೆಂದು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿ ತಿಳಿದಿರು. ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಕೊಲೆಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈವರೆಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ—ಹದಿನೆಂಟು. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ಎಲ್ಲ ಕೊಲೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿ ಸಿದನೋ, ಆ ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಗಲು ಏನುಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಈ ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ; ಮೊದಲು ಅರಿದಮನನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅನಂತರ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಆತನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಿಡು, ಅಲ್ಲದೆ ನೀನೂ ಜಾಗರೂಕ ನಾಗಿದ್ದುಕೊ. ನಿಮ್ಮಂತಹ ಒಬ್ಬ-ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ಇನ್ನೇನುತಾನೇ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ!

ನೀನು ನನ್ನ ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮುಖಭಾವವು ಹೇಗಾಗುವುದೋ, ನೇನೇನು ಮಾಡುವೆಯೋ—ಅವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಇದಿರನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದಿತು. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣವಿಶೇಷದಿಂದ ನಾನು ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಡ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಬಾಳಿಕೆಗಾಗಿ, ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದವುಗಳೋಸ್ಕರ ಬರೀ ಪ್ರಯಾಸವೆ? ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳನಂತರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿದಮನ ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನನ್ನೂ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಡಲೇಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇತಿ,

ನಿನ್ನ ಚಿರಸಂಚಿತ ರತ್ನು.''

ಅಲಿಂದಮನು ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನ ಕೈಗೆ ಪುನಃ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು; ಯಾವ ಮಾತೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅಲಿಂದಮನಾಒಬ್ಬ, ನೀವು ಮುತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ತಾದರೂ ಇಂತಹ ಸಹಪಳಿ ಕಂಡಿರುವುದುಂಟೆ?

ಅಲಿಂದಮ—ಉಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ; ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈಗ ಅನವಸ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಪೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದುದರಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟವು. ನೀನೂ ಅಸಾಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿರುವೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರ ಸಲಹೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೂಡ ಅನು ಇಷ್ಟು ರಗಳೆವಾಡಿದರಾಸೆ. ಇದೇ ಅರ್ಥವಾಗಬಾರದು ಕೆಲಸ!

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನನಗೆ ಸಂಚಿತರಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಲಹೆಗಾಗಿ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಸಾಲ್ವಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೂ ಕೊಲೆಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಸೆ; ತಮಗೆ ಅಂತಹ ರತ್ನುಗಳು ಯಾರು?

ಅಲಿಂದಮ—ರತ್ನುಗಳೇ ಯಾರೆ? ಅನೇಕರು! ಯಾರು ಕಳ್ಳರೋ ಅನರು, ಯಾರು ಸ್ವಶ್ಯಸೆ ಮಾಡುವರೋ ಅನರು, ಯಾರು ಕೊಲೆ ಮಾತಕರೋ ಅನರು—ಈ ಮೂರು ವಿಧೀಯ ರತ್ನುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಜೀವಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನು ಯಾವನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈಗ ಈ ಅಸಾಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಅರಿಂದಮನ ನೈಫುಣ್ಯ

ಆಗ ಅರಿಂದಮನು. ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿಹಿಂದೆ ಕಲಿಯು ಬನಾತಿನ ಬಂದು ಅಂಗಿಯನ್ನೂ, ಮುಲಿದುಹೋಗಿರುವ ಬಂದು ಕಲಿಯಬಣ್ಣದ ಬೆತ್ತವನ್ನೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆನೆದು ಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಕಲಿಯಬನಾತಿನ ಅಂಗಿಯು ಶುದ್ಧ ಪಾಟಲವರ್ಣವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಂಗಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವನು, ಈ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಅವನು ಕೊಲೆವನಾಯರಜೇಕು; ಅಂಗಿಯು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಯಿದುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಬೆತ್ತವು ಹೇಗೋ ಮುಲಿದುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿದುದರಮೇಲೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಬಿಡುವನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರು ಪೇಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಇವೆರವರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ನಾನು ಊಹಿಸಬಲ್ಲೆ. ಆಸಾನು ಐದು ಅಡಿ, ಅರು ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದುದು ಹೇಗೆ?

ಅರಿಂದಮನು ಆ ಮುಲಿದ ಬೆತ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ಯಾವನು ಕೊಲೆವನಾಯರನೋ, ಈ ಬೆತ್ತವು ಅವನದೇ ಅದ್ವೈತದಲ್ಲಿ, ಪಾಗೆಯೇ ಇದು ಅವನ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿಯೂ ಇದರ ಬಳಕೆಯು ಅವನಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುಸಹ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಳತೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಐದು ಅಡಿ, ಅರು ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರವೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸಿದುದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆಸಾನಿಯು ಅಷ್ಟು ಗಿಡ್ಡಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅವನ ಏದೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದದ್ದು, ಏನಾದವಾದ ಭಯಗಳು, ನಡು ಅಷ್ಟೇನೂ ದಪ್ಪವಲ್ಲ, ಏದೆಯ ಆಳತೆಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ. ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆಸಾನು ಅಷ್ಟೇನೂ ದಪ್ಪನಲ್ಲ; ಮಾಂಸವೂರ್ಣವಾದ

ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಮತ್ತೂ ಭುಜಗಳು ಉಬ್ಬುವೆ; ಕುತ್ತಿಗೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು.

“ ನೀವು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಊಹಿಸುವಿರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ ” ಎಂದು ಯೋಗೇಂದ್ರನು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ಅಂದನು—ಈ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಲಿದಿರುವುದನ್ನೂ ಗುಂಡಿ ಕೊಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿರುವೆನೋ ಅದನ್ನು ನೀನು ಅಂಗಿಯ ಅಳತೆನಾಟಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆ. ಆಸಾವಿಯ ಕೂದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಗಿರುವುದು. ಅಂಗಿಯ ಗುಂಡಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೂದಲು ತಗುಲಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಕೊಲೆನಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖ, ಕಣ್ಣು, ತಲೆ ಇವುಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ರಕ್ತವನ್ನು ಈ ಅಂಗಿಯಿಂದಲೇ ಬರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಗುಂಡಿಯ ಸಂಗಡ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೂದಲು ಸಿಕ್ಕಿ ಕಿತ್ತುಬಂದಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿವೆ, ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ಡೊಂಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಇವು ತಲೆಯ ಕೂದಲಾಗಿರದೆ ಗಡ್ಡ ಅಥವಾ ಏನಾಯ ಕೂದಲಾಗಿದ್ದರೋ? ತಲೆಯನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಒಂದುಸಲ ಇದೇ ಅಂಗಿಯಿಂದಲೇ ಮುಖವನ್ನೂ ಬರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಅಂದನು—ಆಲ್ಲ ಆಲ್ಲ; ಹಾಗಿದ್ದು ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಗಡ್ಡ ಅಥವಾ ಏನಾಯ ಕೂದಲು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬುಡದಿಂದಲೇ ಧನುಸ್ಸಿನ ಆಕಾರವಾಗಿ ಒಂದೇಕಡೆಗೆ ಕೊಂಚ ಬಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ತಲೆಯ ಕೂದಲು ಬುಡದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕುಮಿತ ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲದವರೆಗೆ ನೇರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಾಗಿದ್ದು ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಗ್ರಭಾಗದ ಕಡೆಗೇ ಬಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಕಾಸ್ತೀಯರ ಕೂದಲಿನಂತೆ ಕೇವಲ ಬರಟು ಕೂದಲಾದರೆ, ಅದರದೇ ಬೇರೆ ಮಾತು. ಅದರ ಅಗ್ರ ಮೂಲಗಳು ಪ್ರಾಯಃ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ

అరుత్తద. గడ్డ వూసెగళ కుదలగు తలెయ కుదలగు ఎష్టర వ్యత్యాసవిరువుదెంబుదన్ను స్వల్ప ప్రియత్నవూడి పరిక్ష్పిసిదర తిళియబుడు. ఇదరింద ఈ ఆనామిగె గడ్డ వూసెగళిందూ ఇల్లవెండు తులెరుత్తద. ఇద్దిద్దుపక్కదల్లి గడ్డ వూసెగళిందూ ఒందెరతు కుదలు అంటికిండె ఇరుత్తిద్దితు. అవను బుండిత వాగియూ, ఇదరిందలే అవన తలె ముంబు ముంతాదువన్ను ఒత్తి ఒరసికింఱరబిళెకు—పితక్కిందర రక్కద కలెగళు బిళెగ యెగువుచిల్ల; మత్తు కిలె వూడువ సమయదల్లి మనుష్యున కృకాలుగళల్లె అదెండు ఒగెయ పృతాచిక తక్కియ సంఠార వాగుత్తద. ఆ సమయదల్లి మనుష్యును యావ కలస వూడిదరూ ఎల్లదరల్లియూ బుద్దిత్వపల్లడె వ్యర్థవాగియె ఒలప్రియెగు వూలరుత్తానె. ఆదకారణ ఆ సమయదల్లి మృయ్యెరనువ ఒట్టియ వాగె బుసయెగిసల్లట్టె అంగియల్లి గడ్డ వూసెగళిందలూ ఒందెరతు కుదలు కిత్తుఒందిరుత్తిద్దితు. ఈ ఎల్లవుగళ మధ్య—ఆ మనుష్యును గౌరవణాదవసెండు వ్యక్తవాగుత్తిదె.

యెలెగెంద్రును అరిందమన వూతుకెళి పుస్తితనాదను; ఆచర, కడయల్లె యెళిద గౌరవణాద వూతుగళింద అవనన్ను వూసెవూడువుదక్కిండు, ఒండు అవకాతవన్ను తానాగి కల్పసి కింఱను. అవను—“అరిందమనాబుగళె, అదు యెగె? మృ ఒణ్ణెపు స్వల్ప అంగియెంఱగె ఒదు ఒందిరుత్తదెయెను?” ఒండు యెళి గయగపిసి నక్కను.

అరిందమ—కణ్ణిద్దిరె అదన్ను నెలెడబుడు. కణ్ణి రువుదు కెలెవల నిమ్మనన్ను నన్ననన్ను గితుమరగళనన్ను మనెమత గళనన్ను నెలెతువుదక్కల్లె—నెలెడువుదన్ను కలితు ఇన్ను అనెక నెలెడతక్క దినసుగళన్ను నెలెడబెళెకు. ఇదు యెర గణ్ణెన కలసవల్ల.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅಂಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಶರೀರದ ಬಣ್ಣವು ಎದ್ದು ಬಾರದಿರುವುದಾದರೆ, ಅವನು ಗೌರವರ್ಣದವನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವ ಉಪಾಯವೂ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂದಮ—ಕಷ್ಟಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಕರಿಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪೋಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಗ ಮತ್ತೂ ಜಿತ್ತ ಎರಡೂ ಕರಿಯಬಣ್ಣವಾಗಿರುತ್ತಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುನೇಳೆ ಅಂಗಿಯು ಕಷ್ಟಗಿದ್ದರೂ ಜಿತ್ತವು ನಿಜವಾಗಿ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಸಾಮಿಯ ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ.

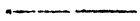
ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹಾಗಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಮ ಊಪೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆಸಾಮಿಯ ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತ, ಗೌರವರ್ಣ, ಮಾಂಸಪೇಶಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಉಜ್ವಲ ಕುತ್ತಿಗೆ; ಕೂದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಂಗುರು, ಅವನು ಗಡ್ಡೆ ಮಾಸೆಗಳಿಲ್ಲದವನು, ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ೫ ಅಡಿ ಆರು ಅಂಗುಲಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಕುತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಪ್ಪ, ನಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದು. ಹತ್ತಾಕಾಲ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ—ಈ ಸಿಮ್ಮ ಊಪೆಗಳಿಲ್ಲವೂ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿಜವಾಗುವವೋ ನೋಡಬೇಕು.

ಅಂದಮ—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಹುದು; ಈಗ ಹೊರಟೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಪುನಃ ಯಾವಾಗ ಸಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದು?

ಅಂದಮ—ನೋಡುವುದರಿಂದ ಫಲವುಂಟೆಂದು ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ. ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಒಂದು ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ಇಟ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂದಮನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಶ್ರೀ

ಮಾ ಯಾ ವಿ

(1) ನೆಯ ಭಾಗ

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪ್ರಾಂತ್ರದಲ್ಲೆ

ರಾತ್ರಿ ಒರಡು ಝಳಮು, ಜಿಡುಪಿಲ್ಲದ ಜಿರುಸಾದ ಗಾಳಿಮುಳುಗಲಿಂದ ಆ ರಾತ್ರಿ ಮುತ್ತೂಪ್ಪು ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ! ಆಕಾಶದ ಮೋರೆಗೆ ಕರಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಫರದಿ ಹಾಕಿದಂತಿದೆ; ಆಕಾಶದ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಮೇಘ ಹರಟಿದೆ; ಆ ಮೇಘವು ದಟ್ಟವಾಗಿದೆ. ಛಿದ್ರಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತೂ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆಕಾಶದತನಕ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಆವರಿಸಿ ಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಅಟಗಟಗೆ ಸಿಟಲು ಗುಡುಗುಗಳ ಭಯಂಕರ ಗರ್ಜನೆ; ಆ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂತಹ ಸಾಪಸಿಯ ಹೃದಯವಾದರೂ ಕಂಪಿಸುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಕಟವಾಗಿಯೂ ಭೇತಿಜನಕವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಮುಂಚುವುದೇನೋ ಸಿಕ್ಕಿಯು; ಆದರೆ, ಅದರ ಜಿಳಕಿಗಿಂತ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲು. ಘೋರತರವಾದ ಈ ಮಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಕೂಟಿ ರಜ್ಜುನುಯವಾಗಿಯೂ, ಭಯಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ, ಮತ್ತೂ ಜನರಹಿತವಾಗಿಯೂ ತಾರಕಾಶೂನ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ದಿಗ್ಗಂತಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗದಿರುವ ಆ ಮಹಾಂಧಕಾರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಏಸ್ತಾರವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ರದಿಂದ ಸಾರಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉದ್ಭ್ರಮಿಸುವ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಂಚಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬಾಲಕಿಯು ಒಂದುಸಲ ಪ್ರಾಂತ್ರದ ಇತ್ತಕಡೆಯನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ತನನೆ ಆತ್ತಕಡೆಯನ್ನೂ ಭಯಚಿಕಿತ ದೃಷ್ಟಿ

ಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡಾರೆಂದು ಅವಳು ಭಯಪಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಬೆಳಕು ಸರಿದು ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕಿದಾಗ ಆ ಬಾಲಕಿಯು ಎಷ್ಟೋ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಇನ್ನಷ್ಟು ದೂರ ಮುಂಬಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಮಿಂಚಿನಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ, ಮೇಘಾಠಿಯಿಂದ ಕಪ್ಪಾದ, ಮಳೆಯಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದ, ನಿರ್ಭಯವಾದ ಆ ಪ್ರಾಂತರದಲ್ಲಿ, ನಿಶಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರಾದೀತು ?

ಈ ಹುಡುಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವಳೋ ತಿಳಿಯದು ; ಆದರೆ, ಅವಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದಣಿದಿದ್ದಳು. ಅವಳ ನಾಸಾರಂಧ್ರದಿಂದಲೂ ಬಾಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಬೇಗ ಬೇಗ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಯಂತ್ವವಾಟಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಕೊಂಡ ಬೇಗ ನಡೆಯುವಳು, ಆದರೆ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ನಡೆಯ ಮೇಗವು ಪುನಃ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು—ಆಸಂತರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿತ್ತೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತೆ ಮುಂದಕ್ಕೇ ಹೊರಡದು. ಆ ಮತ್ತಾರವಾದ ವನಭೂಮಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಲಕಿಯು ಎಷ್ಟೋ ತಡವೆ ಸೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಉರುಳಿದಳು ; ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಎಡೆಹಿ ಬೀಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಯಿದ ಅವಳ ನೀರೆಯ ಸೆರಗು ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಕಾಲಿಗೆ ತೊಡಲಿಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ತಡವೆ ಸೆಲಕ್ಕೆ ಕಿಡವಿತು. ಮೇಲೆ ಮೇಘವು ಓಡುತ್ತಿದೆ ; ಮೇಘದ ಹಿಂದೆ ಮೇಘವು ಓಡುತ್ತಿದೆ ; ಮೇಘದೊಡನೆ ಮೇಘವು ಸೇರಿ ಮೇಘವು ಮತ್ತಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹುಬುಬುತ್ತಿದೆ ; ಆದರೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ; ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಬಿರುಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಮೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಹೀನೆಯಾದ ಆ ಬಾಲಕಿಯು ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ !

ವನಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಬಂದಾಗ ಆ ಬಾಲಕಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಾಮವು

ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಕಾಣಿಸಿತು. ಜನ ಜಂತುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಲಕಿಯು ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹತಾಶಳಾಗಿ, ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾದ ಆ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲಕ್ಕು ಕಡೆಗಳನ್ನು ಕಾತರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ಹಸಲಸ್ವಭಾವದ ಆ ಮಿಂಚು ಮರಣೋನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಹತಾಶಳಾದ ಬಾಲಕಿಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಗ್ರಾಮದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಸರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದೋ ಎನೋ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಇದ್ದಿತು; ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಾಲಕಿಯ ದುರ್ಬಲವಾದ ಮತ್ತೂ ಯಾತನಾಪೂರ್ಣವಾದ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಆಯಿತು. ಅವಳು ಬೇಗನೆ ಗ್ರಾಮ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ಬಾಲಕಿಯು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯಿದಿದ್ದಾಳೆ, ಮತ್ತೂ ಸುಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಭಳಿಯಿಂದ ಅವಳ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ. ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಗೌರವರ್ಣದಿಂದ ಇದ್ದ ಅವಳ ಶರೀರ ಮತ್ತೂ ಮುಖಕಾಂತಿ ಇವು ಈಗ ಬಳಸಾಗುವೆ; ಅಂಗಾಂಗಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿವೆ; ನನೆಯ ರಾಶಿಯಾದ ಅವಳ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವಾಮವು ಅವಳ ಬೆನ್ನು, ಬದಿ, ಭುಜ, ತೋಳು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಚ್ಛು ಗುಚ್ಛುವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಲಕಿಯು ಗ್ರಾಮ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿದಳು; ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೆಯೇ ಬಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೂ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಎಕಮಾತ್ರವಾದ ಆ ದೀಪದ ಜಿಳಕನ್ನೇ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಬಾಲಕಿಯು ನೂತನ ಬಲದಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆದಳು. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಳು, ಅದೊಂದು ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗುಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಂದಿ ಕುಳಿತು ಉಸಿರೀಟಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ತಂಬಾಕು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿ ಅನುಚ್ಛು ಸ್ವರದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂಗುಳಿಯವನೂ ಕೂಡ ಆಟವಾಡುವ

ಸಂಗಡ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ; ಅವನ ಹೆಸರು ವಲಾಯಿಮಂಡಲ ಎಂದು. ಉಳಿದ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯು ಅದೇ ಊರಿನವರು. ಈ ದುರ್ಯೋಗ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯವನು ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬಂದಾರಂಬ ಭರವಸೆಗೆ ಜಲಾಂಬಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಮಿಕ್ಕವರು ಈ ಗಾಳಿ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮತ್ತೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಸ್ಪೀಟಾಟಕ್ಕೆ ಮನಗೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಆಟವು ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಜಮಾವಣಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಯೂ ಇದ್ದಿತು.

ಆಟವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಲಕಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಇಲ್ಲಿ “ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರವು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಬಲ್ಲೀರಾ?” ಎಂದು ಕಂಪಿತ ಕಂಠದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

ಮೊದಲು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಇಸ್ಪೀಟಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರ ಆಟವು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಿಂತಿತು; ತಂಬಾಕು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದು ಹುಕ್ಕೆಯು ನಡನಡುಗುತ್ತೆ ಅವನ ಕಯ್ಯಿಂದ ಬಾಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಶಬ್ದಮಾಡಿತು; ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವನು ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬಂದು ಭೂತದ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅರ್ಧಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದನು; ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಅಡಗಿಹೋಯಿತು; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವನ ಸಂಗೀತವು ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಸಿಂತುಹೋಯಿತು; ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ವಾಕ್ಯಕ್ರಿಯೂ ಅಡಗಿಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದರು.

ಬಾಲಕಿಯು ಪುನಃ ಕೇಳಿದಳು. ಅದರೂ ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಆ ಭೂತದ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ, ಅವನವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿ, ತಾನು ಕಣ್ಣಾರ ಪಿಶಾಚವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದವನಂತೆ ಆ ಅದ್ಭುತ ಚಲತ್ರೆಯನ್ನು ಬಹು ಸಾಹಸದೊಡನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಭಯದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎದೆ ನಡುಕವುಂಟಾಯಿತು; ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಹೃದಯ ರಕ್ತವು ಕಾದು ಕುದಿಯತೊಡಗಿತು. ಆಗ ಅವನು ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಗಾಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ, ರಕ್ಷಾ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪುನಶ್ಚರಣವಾಡತೊಡಗಿದನು.

ಬಾಲಕಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ “ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ವಶಾಯಿಚಾಂದನು “ನೀನು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಅಸಮಾನವಾದ ಸಾಹಸದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ಹುಡುಗಿಯು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳದೆ, “ನಾನು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ; ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರವು ತಿಳಿದಿರುವುದಾದರೆ ಅದು ಎತ್ತಕಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಬೇಗ ಹೇಳಿಬಿಡಿ, ನಾನು ಮಹಾಐಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ವಶಾಯಿಚಾಂದನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಹಲಧರ ಸೆಂಬವನು ನೋಡಿದನಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೇರೆವಿಾರುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಅವನು ಬಂದು ಸಲ ಬಾಲಿಕಾ ರೂಪದ ಆ ವಿಶಾಚಿಯ ಸಂಗಡ “ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ?” ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿ ತನ್ನ ಸಾಹಸದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ಬಾಲಕಿಯು ಬಂದುಸಲ ಹಿಂದೂ ಮುಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದಳು; ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವು ಹಲಧರನಿಗೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಅವನು ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿ, ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಸಮಾನ ಸಾಹಸ ಪರಾಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ಮರುಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆ ರೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು. ಬಾಲಕಿಯು ಮಾತನಾಡದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವನು

ತನ್ನ ಅವಾನುಷಿಕವಾದ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಹುದೂರ. ಈ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲುವೆಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ, ನೇರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗೋಸ್ವಾಮಿಪುರವಿದೆ. ಈ ಮಳೆ ಗಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋಗಲಾರೆ; ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಾದಿಗೇರಿ ತಪ್ಪಿತೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋಗುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಬಾಲಕಿಯು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ಭಯಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಿದುಹೋದಳು. ಆ ಮಳೆ ಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ನೂತನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹೊರಟಳು.

ಈ ಬಾಲಕಿ ಯಾರು?

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಈ ಬಾಲಕಿ ಯಾರು?

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಗೆಯೇ ಬಾಲಕಿಯು ಎನೆಯಿಕ್ಕುವುದರ ಬಳಗಾಗಿ ಹೊರಗಡೆಯ ಆ ಕಗ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮರೆಯಾದದನ್ನು ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರ—ಸಾಹಸಿಯಾದ ಪಲಾಯಮಂಡಲ, ಅವನಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಹಸಿಯಾದ ಹಲಧರ—ಎಲ್ಲರ ಮುಖವೂ ಬಾಟಿ ಭಯದಿಂದ ಬತ್ತಿಹೋಯಿತು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಉದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಭೂತದ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವನ ಹೆಸರು ಹಾರಾಣಚಂದ್ರ. ಅವನು ಹೇಳಿದನು—"ಐದು ಮತ್ತೆನೂ ಅಲ್ಲವಯ್ಯಾ, ಹಲಧರ; ನಾನು ಈಗ ಯಾರ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅದೇ ಇದು; ಆ ಜಿಡರುಮಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆನೋ ಸಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಅದೇ ಇದು. ಒಂದು ಸಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಈಗ ನೋಡು, ಉಚ್ಚ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ—ಉದೂ ಅಲ್ಲದೆ

ಇಂದು ಶನಿವಾರ, ಈ ಮಳೆಗಾಳಿಗಳು, ಆ ಸುದ್ದಿ ಏತ್ತಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಮಳೆಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯವೇನಯ್ಯ; ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಳಲ್ಲಾ ಅವಳೇ!—ಆ ಘೋಷಾಲರ ಕಿರಿಯ ಸೂಸೆ.”

ಇನ್ನೊಬ್ಬ—ಬಿಡುಬಿಡಯ್ಯ, ಅವಳು ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಳೇನು; ಇವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಖಗಳನ್ನು ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗಲ್ಲ; ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದುರ್ಗಾಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಸರಿ.

ಆಗ ಹಾರಾಣಚಂದ್ರನು—ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದೆ; ಅವಳು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವತನಕ ಅವಳ ನೆರಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತುಹೋದ ಘೋಷರ ಚಿಕ್ಕ ಸೂಸೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ದಿನ ಇವಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ; ರೂಪ-ಕುರೂಪಗಳ ಮಾತು ಕಟ್ಟಿಡು. ಆವು ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಲ್ಲವು; ಈ ದಿನ ಏನು ಕಂಡೆ, ನಾನು ಆ ದಿನ ನೋಡಿದಾಗ ರೂಪವು ಮೋಹಿನಿಯ ಹಾಗಿದ್ದಿತು; ಆ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿದ್ದವಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರು—ಆದರಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾನು ಕಾಣಯ್ಯ, ಛೇರ, ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದೆ;—ಒಂದು ಅನೇಕ ಪಾಗಿ ಕಲಣ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ಪಳಾಯಮಂಡಲನು ಮತ್ತೊಂದು ದಾರಿ ಹಿಟದು “ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾತಲ್ಲ, ಗೋಸಾಯಿವುರದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮಗನೂ ಆಗಿರಬೇಕು; ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ತಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ಈ ದಿನ ಈ ಮಳೆಗಾಳಿ ಒಂದೆಲ್ಲೇ ಅಸುಕೂಲವೆಂದರಿತು, ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ತಂಬಾಕು ಸೇದುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಸ್ಕೀಟಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರದಿಂದ ಹಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ

ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟಿಯವರೆಗೂ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತು.

ಆ ಆಗಂತುಕನ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಯಪಟ್ಟರು. ಏಕಟವಾದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಏಕಟವಾದ, ಕುತ್ತಿತ್ರರೂಸಕ್ಕೂ ಕುತ್ತಿತ್ರರೂಸವಾದ ಆ ಮಾದರಿಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆವರೆಗೂ ಅವರು ಕಂಡು ವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅವರು ಭಯಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವನ ಆಚಾನುಬಾಹುವಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಶರೀರ, ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ಕೈಕಾಲುಗಳು, ಅವನ ದೇಹದ ಅಷ್ಟಕವು ಬಣ್ಣ—ಅವನ ಮೈಬಣ್ಣದ ಉಜ್ವಲತೆಯು ಎಣ್ಣೆಬೆರತ ಮಸಿಯ ಉಜ್ವಲತೆಯನ್ನೂ ನಾಚಿಸುತ್ತದೆ,—ದೊಡ್ಡದಾದ ಮುಖ ಮಂಡಲ, ಆ ದೊಡ್ಡ ಮುಖಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಡಗಳಂತಿರುವ ಬಹು ಸಣ್ಣವಾದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಮೂಗು, ಏಕಾರವಾದ ದಂತಪದ್ಮ!

ಅಷ್ಟರಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಕರ್ಕಶ ಕಂಠದಿಂದ “ಏನಯ್ಯಾ, ಇತ್ತಕಡೆ ಬಿಟ್ಟು ಹುಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಯಾರೂ ಯಾವುದೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ, ಆ ಏಕಟ ಆಗಂತುಕನ ಏಕಟತರವಾದ ಕರ್ಕಶ ಸ್ವರವು ಸಪ್ತಮಕ್ಕೆ ಏರಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು. “ಏನೋ, ನೀವು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಮೂಕರಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಹೇಳದಿರುವಿರಾದರೆ ಕಂಡಿರುವಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನ್ನ ಕೈಲಿರುವುದನ್ನು?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಚೂಲಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದನು.

ಆಗ, ಆ ಒಹು ಸಾಹಸಿಗನಾದ ಹುಲಧರನು ಭಯಗೊಂಡು ನಡುಗುವ ಸ್ವರದಿಂದ “ಹ್ಲಾ, ಅರ್ಧಘಂಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಬಿಟ್ಟು

ಹುಡುಗಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕಡೆ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಯ ಮೇಲಿಂದು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರದ ಕಡೆ ಹೋದಳು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಕೇಳಿದುದೇ, ಆಗಂತುಕನು ಅಲ್ಲಿ ಅರೆಗಳಿಗೆಯೂ ಸಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ-ಬಾಲಕಿಯ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಅತಿ ಸಾಹಸಿಯಾದ ಹಲಧರನು ಆಗ ಸಿಂಧಿಯ ಸೂಚಕವಾದ ದೀರ್ಘವಾದೊಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು ಬದುಕಿಕೊಂಡನು.

ಹಲಧರ—ವ್ಯಾಪಾರವೇನಿರಬಹುದು, ಹೇಳು ನೋಡೋಣ.

ವಲಾಯಿಮಂಡಲ—ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗೂಢವಾದ ರಹಸ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ವಾರಾಣಸಿ—ಇದು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ ; ಎಲ್ಲವೂ ಭೂತದ ಆಟ.

ವಲಾಯಿಮಂಡಲ—ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ; ಭೂತವಲ್ಲ. ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಏನೋ ದುರುದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಂಚ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತು ಕತೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ, ಯಾರೋ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಕಂಠದಿಂದ, “ಅಯ್ಯೋ ಯಾರಿಲ್ಲೀರಪ್ಪ, ಜೀಗ ಬನ್ನಿ, ಖೂಸಿ, ಖೂಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಖೂಸಿ—ಖೂಸಿ” ಎಂದು ಆರ್ತನಾದಮಾಡಿದರು.

ವಲಾಯಿಮಂಡಲನು ಎದ್ದು ನಿಂತು:—“ಈಗಲೇನು ಸರಿ ಹೋಯಿತು, ಆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಇರಬೇಕು, ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಡೆಯಿರಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ-ಬನ್ನಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಬಹುದೋ ಏನೋ ನೋಡೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಮಂಡಲನು ದಪ್ಪದಪ್ಪನಾದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಿದರು ; ಎಲ್ಲರೂ ದೊಣ್ಣೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು ; ಕೇವಲ ಏರಕ್ಕುಲ

ಚೂಡಾಮಣಿಯಾದ ಹಾರಾಣಚಂದ್ರನು ಮಾತ್ರ ದೊಣ್ಣೆ ಪಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. "ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ನೀವುಗಳು ಹೋಗಿ; ನಾನಾದರೋ ಪ್ರಾಣ ಏರುವವರೆಗೂ ಬರಲಾರೆ. ಭೂತಗಳು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಬಲ್ಲವು. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಮರುಳುವನಾಟ ಬಂದು ಸಲ ಕಾಲ್ತೆಯ ಕಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತೀರಿತು. ಅನಂತರ ಅದರ ಬೀವಾಳ ವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲವೇನಯ್ಯ ಹಲಧರ?" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹಲಧರನು "ಹೌದು" ಅಥವಾ "ಆಲ್ಲ" ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಹಾರಾಣಚಂದ್ರನು ಬಹುತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ಬಂದುನೇಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟುಹೋದರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೋದರೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಶಂಕಿಸಿರುವ ಏಕತ್ತಾದರೂ ಸಾಪಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ; ಆದಕಾರನೇ ಹಾರಾಣಚಂದ್ರನು ಹಲಧರನನ್ನು ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕೂಡ, ಆಗಲೇ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ, ಸಫಲವಾಯಿತು. ಹಾರಾಣಚಂದ್ರನು, ಇತರರ ಸೋಡದ ಹಾಗೆ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲು ಸಲ ಹಲಧರನ ಮೈ ಚಿವುಟೆ, ಸನ್ನೆ ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹಲಧರನ ಮೈತುಂಬ ಮಹಾಭಯವನ್ನು ತುಂಬಿದನು. ಆದರಿಂದ ಹಲಧರನು ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೊರಡಲು ಹೇಗೂ ಸಮ್ಮತಿಸದವನಾದನು. ಆಗ ಹಲಧರ ಮತ್ತೂ ಹಾರಾಣಚಂದ್ರರ ಏನೂ ಉಳಿದ ಮೂರುಮುಂಬಿ ಬಂದು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತೇ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟರು.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿ

ವಶಾಯಿಮಂಡಲನು ಮತ್ತಿಬ್ಬರನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು
 ಆಶ್ರಯರಹಿತಳಾದ ಆ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಡುವ
 ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಕಾಶವು ಬಹು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು; ಜಿರುಗಾಳಿಯ
 ವೇಗವು ಎಷ್ಟೋ ಕಟಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಮತ್ತೂ ಮಳೆಹಸಿಗಳು
 ಕೊಂಡವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಜೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಗೋಸ್ವಾಮಿಪುರುಷ ಮಾರ್ಗ
 ನೆಂದು ಹಲಧರನು ಯಾವ ಕಾಲುವೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ
 ದ್ದನೋ ಅದೇ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ ವಕ್ರಿಸಾಧಿಮುಖವಾಗಿ
 ಹೊರಟರು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಅವರು ಆ ಕಾಲುವೆಯ
 ದಾರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ
 ಕಡೆಯೂ ಅವರು ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಯಃ ಅರ್ಧ
 ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಜಿಡುಮಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೊಂದು
 ಫಲವನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಹೋದರಾದರೂ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ;
 ಇನ್ನೂ ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು,
 ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವಳ ಮೃತದೇಹವನ್ನು—ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು
 ಅವರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಿರಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡರು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಳೆಯಿತು. ಕಾಲುವೆಯ
 ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಜೇಗಜೇಗನೆ ಹೋಗು
 ತ್ತೀರುವುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ
 ಓಡಿದರು. ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏತಂದ್ರದ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೋಡಿ
 ದರು; ಆ ಮನುಷ್ಯನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಪರಿಚಿತನಾದ ಯದುನಾಥ
 ಗೋಸ್ವಾಮಿ. ಆಗ ಅವೆಲ್ಲರೂ ಆತನಿಗೆ ಬಂದೊಂದು ನಮಸ್ಕಾರ
 ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರು.

ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ಅವರುಗಳ ಆ ಲೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು “ಏನಯ್ಯಾ ಮಂಡಲ, ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ವಶಾಯಮಂಡಲನು ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು “ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿಹೋಯಿತು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಕ್ತದ ಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ವಶಾಯಮಂಡಲನು, “ದಯವಿಡಿದು, ಆ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಿತೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಿರಿ; ಆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಗುರ್ತಿಸಬಲ್ಲೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಮೊದಲು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬಸ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಲ್ಲ; ಕಡೆಗೆ ಮಾವಾಯಮಂಡಲನ ಪ್ರಬಲವಾದ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೊರಡಲು ಬಸ್ತಿ ಕೊಂಡನು.

* * * *

ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ವಶಾಯಚಂದ ಮತ್ತೂ ಆತನ ಇಬ್ಬರು ಬತೆಗಾರರನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದು ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಳದೂರ ಹೋಗುತ್ತಲ್ಲ, ನಾಲ್ವಾರು ಪೆಟ್ಟಿ ಮುಂದರಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಶಾಂದ್ರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ರಕ್ತದ ಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದನ್ನೇ ಅಲ್ಲ, ಅ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಹೂವಿ, ಎರಡು ಮೂರು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹೇರಾ ಪಿನ್ (Hair pin) ಗಳೂ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು.

ವಶಾಯಮಂಡಲನು ಆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡದವನೇ ಅದು ಅಶ್ರಯರಹಿತಳಾದ ಆ ಬಾಲೆಯದು, ಎಂದು ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಯದು

ನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯೊಬ್ಬನ ಏನಾ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗಿದರು. ಭಯಂಕರವಾದ ಕೊಲೆ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಆ ರಕ್ತದಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ಜೂರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗರಳಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆಗದಹಾಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗತೊಡಗಿದುವು; ರಕ್ತದ ಸಂಗಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಮಾವರಿಯ ಭಯವೊಂದು ಸೇರಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರ ಕೈಯೊಳಗಿನ ದೊಣ್ಣೆಗಳೂ ಕೈಯ್ಯೂ ಶಾವದ್ರವ್ಯ ಕೈಯ್ಯೊಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದುವು, ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಹಸದಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮುಂದೆಬಿಡದೋ ಆ ಸಾಹಸವು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ ಇಂದು ಬಾಲಕನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಗೋಳುಯಹಾಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲೆಯೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದರು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಬಂದಿನೀ

ಮಗಲೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜೀವನಪಾಲನ ತೋಟದ ಪ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಬಲ್ಲರು. ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಸ್ತುಗಳ ಭಯದಿಂದ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಯಾರೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ಕಾಲದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆವೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಜಮ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ದಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ಹತ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜೀವನಪಾಲನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಡೆ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತಿರುವ, ಹಳೆಯದಾದ, ಜಿದ್ದು ಹೋಗುವುದೋ ಎಂಬ ತಾಗಿರುವ ಮುರುಕು ಮನೆಯೊಂದು ಇದ್ದಿತು. ಅದರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುರಿದು

ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಬೀಳುವುದರಲ್ಲಿವೆ. ಛಾವಣಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಆಲ, ಅತ್ತಿ, ಅಶ್ವತ್ಥಮರಗಳು ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರ ಪರಿವಾರದಿಂದ ಪರಿವೃತವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ಮನೆಯ ಕೊಠಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಿದ್ದುಹೋದುವು, ಮಲಿನವಾದುವು, ಜಾಡನ ಮೊರೆ ಯಿಂದ ತುಂಬಿದುವು ಮತ್ತೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಚಾರದ ಗುರುತು ಸಹ ಇಲ್ಲದುವು.

ಸಿರ್ಜನವಾದ ಆ ಮುರುಕು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ, ಅನಿಂದಿತ ಗೌರಕಾಂತಿ ಯುಳ್ಳ ಸ್ವಿಗ್ಡಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯರೂಪಿನಿಯಾದ ಇನ್ನೂ ಬಾಲ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆಯೇ ಇರುವ ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ನೀರಪಭಾವದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹಿಂದುಲ್ಲಿ ತೊಯಿದ ಕಮಲದಂತೆ ಅವಳ ಮುಖವು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ನನೆದು ತುಂಬಿ ಕಾಂತಿ ಕುಗ್ಗಿದೆ; ಲಾವಣ್ಯಮಯವಾದ ಅವಳ ಶರೀರವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಬೇರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ; ಕೇಶರಾಶಿ ಒರಟು, ಸ್ವಲ್ಪಮುಲತೆಯಿಂದ ಕೆದರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬಾಲಕಿಯು ಮುಖ ತಗ್ಗಿದವಳಾಗಿ, ಒಂದೊಂದು ಸಿಶ್ನಾಸಪನನ್ನೂ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮೂರು ಬಾರಿಯಾಗಿ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಬಾಲಕಿಯ ಪರಮಸುಂದರ ವಾದ ಆ ಮುಖವು ಪುಷ್ಯತದಲ್ಲಿ ಅತ್ತು ಅತ್ತು ಕಳೆಗುಂದಿರುವುದಾದರೂ ಅವಳ ಆ ಆಕರ್ಷಣೀಶ್ರಾಂತವಾದ, ಅರಳಿದ ತಾವರೆಯ ಹಾಗಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಸುಂದರವಾದ ಲೀಲಾಚಂಚಲ ದೃಷ್ಟಿಯೂ, ಆ ಮ್ಲಾನಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಭವ ಮಾಡದಂತಹ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿದ್ದವು. ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಲಿಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು, ಆ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದಿತು. ಬಾಲಿಕೆಯು ಬಂದಿನೀ.

ಬಹುಕಾಲ ಅತ್ತು ಅತ್ತು ಹೃದಯದ ಆವೇಗವು ಕೊಂಚ ಕಟಮೆ ಯಾದನಂತರ ಬಾಲಿಕೆಯು ಸತ್ತಿಮೆ ಕಡೆಯ ಒಂದು ಕಿಡಕಿಯ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಆ ಕಿಡಕಿಯಿಂದ ವಾಯು ಪುವಾಹವು

ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುತ್ತಾ ಸಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಒರಟಾಗಿರುವ ಬಾಲಿಕೆಯ ನೀಲಕುಂತಲವನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದೊಂದುಸಲ ಅದನ್ನು ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಿಡುವುದು; ಪುನಃ ಹಾರಿಸಿ ಸುತ್ತಿಸಿ ಸುತ್ತಿಸಿ ಪುನಃ ವಿಷಾದ ಮೇಳುವು ಮುಸುಕಿ ಮುಲಿನವಾಗಿರುವ, ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತೊಯಿದು ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿರುವ ಆ ಮುಖವನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮುಸುರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಇಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ! ಹೀಗೆ ಮಲ್ಲಾನವಾಗಿರುವುದೇ? ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ ಹಾಗೆ ಮರೆಮಾಡಿಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ-ಎಂಬುವುದೇ ವಾಯುವಿನ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ವಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು; ವಾಯುವಿನ ಉದ್ದೇಶ್ಯವು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅದರಿಂದ ಬಾಲಿಕೆಯು ತುಂಬ ಬೇಸರಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಬಾಲಿಕೆಯು ನಟ್ಟನೋಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ನಿಗ್ಧೋಚ್ಚಲವಾಗಿ ಕೆಂಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿರುವ ನೀಲವಾಮಾಯವಾದ ಸಂಧ್ಯಾಗಗನದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯನು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿವಿಷಯವಾಗಿದ್ದಿತು; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಸಂಧ್ಯಾವಮಯದ ಪೇಮಕಿರಣದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ದಿಕ್ಕು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು, ನಿಜವಾದ ಮೇಳುವಾಲೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿ, ಅದೊಂದು ಭಯಂಕರ ರೂಪದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬಾಲಿಕೆಯು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆಗ ತಾನೇ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವನಕುಸುಮಗಳ ಮಧುರವಾದ ಸುಮಗಳೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿರಲು, ಬೇಸಗೆಯ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದ ಮಂದಮಾರುತನು ಆ ಆನೋದವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು, ಅಳುತ್ತಲಿರುವ, ಧೂಳಿನಿಂದ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿರುವ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯಿಸುತ್ತಿರುವ, ತನಗುಂಟಾದ ವಿಸತ್ತನ್ನು ಕಂಡು ಭೀತನಾಗಿರುವ ಬಾಲಿಕೆಯು, ತಿಳಾನಿರ್ಮಿತವಾದ ದುಃಖಮಯಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಾಗೆ,

ಮುಖವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಏತ್ತಿಕೊಂಡು ನೀರವಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ನಿಂತಿದ್ದಳೋ ಅಲ್ಲಿ, ಆ ಅಪರೂಪ ರೂಪಶಾಲಿನಿಯಾದ ಕಿಶೋರಿಯು ನಾಲಕ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಉಪಹಾರದಂತೆ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೂರದಲ್ಲಿನ ವನಾಂತರದಿಂದ ಮಧುರಸ್ವರವುಳ್ಳ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಅಮೃತ ಧಾರೆಗೆರೆಯುವ ಕಲಕಂಠ ಗೀತವು ಆ ಬಾಲಿಕೆಗೆ ಸವಿವಾಪವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳನ್ನೂ ಮುಖಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬಾಲಿಕೆಯು ಇದಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲಿಕೆಯು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಶ್ಚಲಭಾವದಿಂದ, ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಾಗೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದಲೂ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾಳೆ.

ಶ್ರಾಂತವಾಗಿರುವ ವನಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧೂಸರವನನೆಯಾದ ಸಂಧ್ಯೆಯ ಅಂಧಕಾರವು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಅಂಧಕಾರದಿಂದಲೂ, ಸಶ್ಚಿಮಗಗನದಲ್ಲಿ ನಿಬಿಡವಾಗಿರುವ ಮೇಘದ ಕೃಷ್ಣಭಾಯಿಯಿಂದಲೂ, ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾದ ದೇವಕು ಕಳೆಕುಗ್ಗಿ ಮಲಿನವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು ; ಆಗ, ಬಾಲಿಕೆಯು ಇದಾಸೀನವಾಗಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿಯು ಚಾಂಚಲ್ಯಗೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಆ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪಾರಂಪರ್ಯದಿಂದ ಏಸ್ಮಯದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗತೊಡಗಿತು ; ಸವಿವಾಪವಾದ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದ ಅಸ್ಯಷ್ಟವಾದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ವನನೋರ ನೋಟ ಬಾಲಿಕೆಯು ನಡುಗಿದಳು, ಅವಳ ಮುಖವು ಕಂಗೆಟ್ಟಿತು, ಸಿಟಲು ಸೋಂಕಿದವಳಂತೆ ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಿದು ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು ; ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಲಿಕೆಯು ನಡುಗುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದಳು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮರ್ಮಾಹತಳು

ಕೊಂಡ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಹಾಕಿದ್ದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದನು. ಹುಡುಗಿಯು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಇತ್ತು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡನು. ಬಾಲಕಿಯು ಆ ಹಾಸಿಗೆಯ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಿಂತಿದ್ದಳು ಅವನು ಸುನಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸರಿದು ಸಿಂತುಕೊಂಡಳು.

ಆ ಆಗಂತುಕನ ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಟಮೆಯಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿದವನೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಶರೀರವು ಬಲಿಷ್ಠವಾದದ್ದು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮಾಂಸಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಜ್ಜಿದ್ದುಪ್ಪ, ಎದೆಯು ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಮಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಸುವಂತಿದ್ದಿತು; ಮುಖದ ಆಕಾರವು ಕಿಟ್ಟುದೇನೂ ಅಲ್ಲ; ಮತ್ತೂ ಯೌವನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಖವು ನೋಡುವಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ; ಶರೀರದ ಕಾಂತಿಯು ಗೌರವರ್ಣ.

ಆಗಂತುಕನು ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಸಂಜೋರಿಸಿ, — “ರೇವತಿ, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನ ಹೀಗೆ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಸ್ಥರಿಸುವೆ? ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಅಸಮ್ಮತನಾಗಬೇಡ. ನಿನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೋಹಿತನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ, ನಿನಗೆ ಕೊಂಡವಾದರೂ ದಯೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?” ಎಂದನು.

ರೇವತಿಯು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಆಗಂತುಕನು ಪುನಃ ಹೇಳಿದನು—“ರೇವತಿ ಮಾತನಾಡು, ಇಷ್ಟುದೂರ ಬಂದು ನಿನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಿಯವಚನವನ್ನು ಕೇಳುವ ಅದೃಷ್ಟವೂ ನನಗಿಲ್ಲವೆ?”

ರೇವತಿಯು ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ—“ನಾನು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಜೀವಮಿರುವವರೆಗೆ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ನೂರಾರು ಮಂದಿ ದಾಸ ದಾಸಿಯರಿಂದ ಪರಿವೃತಳಾಗಿ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ಕಾಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದೂ ಬಂದಿಸಿಯಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಡುವುದೇ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಹಾಸುಖವಾಗಿದೆ” ಎಂದಳು.

ಆಗಂತುಕನು ಕೊಂಚಯೆತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಏನನ್ನೂ ಭಾಷಿಸಿಕೊಂಡು, ದೀರ್ಘಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, “ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಅನಂತ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ಜೀವಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಯಿಸು ; ಆದರೆ, ಇದೊಂದು ಮಾತು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಲಿ ; ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದಿರುವೆಯಾದರೆ ಏತರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ಜಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲ. ನೀನು ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣಳೇ, ನಾನೂ ಕೂಡ ಕಠಿಣಹೃದಯದಿಂದ ನಿನ್ನ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಠಿಣತಮವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೇವತಿ ! ನಾನು ನಡೆದಷ್ಟು ದಿನವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಏನೀತಭಾವದಿಂದ ಇರತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಯೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಎಂತಹ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥವುಗಳಿಗಾಗಿ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಉಪಪತ್ತಿಯಾಗಿ ರಲು ನೀನು ನೀನಾಗಿಯೇ ಅಸೆಪಡುವೆ. ನೀನು ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಆ ಅಲ್ಪ ಜೀವಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆಯೋ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೂ ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ; ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದಷ್ಟು ಜೀಗ ಆವನ ತಲೆಯು, ಇಲ್ಲಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಪದತಲದಲ್ಲಿ ಉರುಳುವುದನ್ನು ನೀನೇ ನೋಡುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಗಂತುಕನು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರಳಚಿತ್ತಳಾದ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು ; ಬಾಲಿಕೆಯು ಏನೋ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದವಳು ಅವನ ಆ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಹೇಳಲಾರದೇ ಹೋದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿತು. ಅವಳ ಒಂದೊಂದು ಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿದೋಡುವ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಹರಿದು ಹೃತ್ತಿಂಡವನ್ನು ತುಂಬುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಬಾಲಿಕೆಯು ಆತ್ತುಬಿಟ್ಟಳು—ಕಾಂತಿರಹಿತವಾದ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ದರದರನೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಹರಿಯಿತು.

ಭೀತಿವಿಹ್ವಲಳಾದ ರೇವತಿಯು ಆಗಂತುಕನಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಬಂದು, ಮುಂಚಿಯೂರಿ ಕುಳಿತು, ಗಾಳಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಬಿದ್ದ ವಾಸಂತೀ ಲತೆಯಹಾಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಳಿದಳು ; ಹಾಗೆಯೇ ಆಳುತ್ತಾ ಗದ್ದದ ಕಂಠದಿಂದ, “ ಕೇಶವಬಾಬೂ, ನಾನು ತಂದೆತಾಯಿಯಿಲ್ಲದವಳು, ಹತ ಭಾಗಿನೀ. ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನನ್ನ ಈ ಯಾತನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನಿನಗೆ ಕೊಂಚವಾದರೂ ವ್ಯಥೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಕರುಣೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೂ ನಿನಗೂ ಆದೇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅವನ ಅಣ್ಣನ ಮಗಳು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ ಹೀಗೆ ಸಮಿಸಲಾಗದ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ನೀನು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೆ ; ನನ್ನ ನ್ಯೂ ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ನ್ಯೂ ನೀನು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿದ್ದೆ ; ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದುರುದ್ದೇಶಗಳು ಯಾವುವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ನೀನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದುರುದ್ದೇಶದ

ಚಿಹ್ನೆಯು ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಂಡಹಾಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನು; ಆ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಎಂತಹ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅಂತಹುದನ್ನು ಕೊಡದೆ ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಯವಾದ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಕೇಶವಬಾಬೂ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ನನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡು; ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಈ ನಿನ್ನ ಸಮಾಚಾರ ಗಳೊಂದನ್ನೂ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗಾಗಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಆದೇಷ್ಟು ಪಾಪಕಾರವುಂಟಾಗದೆಯೋ ನಾನು ಬೇರೆ ಕಾಣೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಬಿಡುಗಡೆ

ರೇವತಿಯು ಆ ಸುತಾಪಕರವಾದ ಕಾತರೋಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ದುರಾಲೋಚನೆಯುಳ್ಳ ಪಾಪಿಷ್ಠ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಮೊದಲು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತೊಯಿದ ಬಾಲಿಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬರಸಿದನು, ಅನಂತರ ಅವಳನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬದಿಯಮೇಲೆ ಪಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು.

ಆಗ, ಕೆದರಿಕೆ ಕೇಶವಾಶವುಳ್ಳ ರೇವತಿಯು, ಹೆಣ್ಣುಸಿಂಹದಹಾಗೆ, ಆತ್ಮ ಬಲದಿಂದ ಎದ್ದು ದೂರ ಸಿಂತಳು. ಹಿಮದಲ್ಲೆ ತೊಯಿದ ಕಮಲದ ಹಾಗೆ ಕಂದಿಹೋಗಿರುವ ಅವಳ ಮುಖವು ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಪೇರಿ ಹೋಗಿ, ಅನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಅಪರೂಪ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿತು. ಹೆಡೆಯಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಸರ್ಪದ ಹಾಗೆ ಬಾಲಿಕೆಯು ರೇಗಿ ರೇಗಿ, ಕೋಪ ಕರ್ಕಶ ಕಂಠದಿಂದ, “ವಿಶಾಹ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಡು! ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೂ ಪಾಪವುಂಟು; ಇಲ್ಲಿಂದ

ಈಗಲೇ ತೊಲಗಿ ಹೋಗು. ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡು. ಎಂತಹ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೋ ಮಾಡು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಭಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಂತಹ ಪಾಪಿಯಲ್ಲಿ ದಯಾಭಿಕ್ಷು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾವಿರಾರು ಬಗೆಯ ಸರಕ ಬಾಧೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಮರಣವೇ ಮೇಲು” ಎಂದು ಗದ್ಯರಿಸಿದಳು.

ಕೋಪವೇರಿದ ರೇವತಿಯ ಪುಕಾಶಮಾಸವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ತೋರಿತು; ನಾಸಾರಂಧ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯಿಂದಲೂ ನಿಶ್ವಾಸೋಛ್ವಾಸಗಳು ಬೇಗಬೇಗ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ನಿಶ್ವಾಸೋಛ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಬಾಲಕಿಯ ಪಕ್ಕಸ್ಥಲವು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಉಬ್ಬುತ್ತಲೂ ಇಳಿಯುತ್ತಲೂ ಕಂಪಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಿತು.

ಬಾಲಕಿಯ ಆ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು, ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಂಭಿತನಾದನು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೀತನೂ ಆದನು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಪಾಪಿಯು ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಡದೆ ರೂಪವತಿಯಾದ ಬಾಲಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದರಿದನು. ಜೇಜಿಗಾರನು ಜಿನ್ನಟ್ಟಿಬಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಮರಿಯಹಾಗೆ ಬಾಲಕಿಯು ಓಡಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನೂ ಕೂಡ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೊರಗಡೆ, ಬಾಗಿಲ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ, ಬಬ್ಬು ಹೆಂಗಸು ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ, ಆ ಹೆಂಗಸು ಅವನಿಗೆ ಬಲವಾದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಳು; ಅದರಿಂದ ಅವನು ಬೀಳಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ನಿಂತನು. ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಂಡು ಅರಗಳಿಗೆಯತನಕ ಏನಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇ ಅರಿಯದವನಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ನಿಂದಿರಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಅರಗಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಆತುರದಿಂದ ಬಾಗಿ

ಲನ್ನೆಳದು, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಚಿಲುಕಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಳು. ಅದಾದನಂತರ ರೇವತಿಯು ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು. ರೇವತಿಯು ಏಸ್ಮಯಗೊಂಡವಳಾಗಿ, ನಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು.

ಏಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಹೆಣ್ಣುಹುಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಪ

“ವೋಹಿಸಿ, ವೋಹಿಸಿ, ಏಕೆ ಸಾಯುತ್ತೀಯೆ, ತೆಗೆ, ಬಾಗಲನ್ನು ತೆಗೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಯಬೇಡ! ಎಂದು ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸಿದ ಹುಲಿಯಹಾಗೆ ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸತೊಡಗಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಾಗಲಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಮತ್ತೀಮರದ ಆ ಬಾಗಲು ಅವನ ನೂರಾರು ಪಾದಪುಹಾರಗಳಿಂದ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಬಿನ್ನವಾಗದೆ, ನಿರಾಶ್ರಿತಕಾದ ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಯಾವ ಹೆಂಗಸಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆವೋ, ಅವಳು ನಮ್ಮ ಆ ವೋಹಿಸಿ, ನಿರಾಶಾಪೀಡಿತಕಾದ ದುಃಖಿನಿ, ಬಾಲವನ್ನು ತುಳಿದು ಕೆರಳಿಸಿದ ಸರ್ಪಿಣಿ, ಮಹಾ ಉನ್ಮಾದಿನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಠಕರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು.

ಒಳಗಡೆ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಏನಿಯೋಗಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಲನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಲೂ, “ವೋಹಿಸಿ, ವಿಶಾಚಿ, ಈಗ ಬಾಗಲನ್ನು ತೆರೆಯೆ, ಏಕೆ ಸಾಯುತ್ತೀಯೆ?” ಎಂದು ಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು.

ವೋಹಿಸಿಯು ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿ ನಗುತ್ತ, “ನನ್ನ ಮರಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆಲೋ

ಚಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬಹಳವಿದೆ; ಈಗ ನಿನ್ನ ಮರಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೇ ವೊದಲು ಆಲೋಚಿಸು. ಇದು ಅಂತಿಮತಹ ಮರಣವಲ್ಲ, ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ—ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ—ಹಸಿವಿನಿಂದ ಎದೆಯೊಡದ ಮರಣ—ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮರಣ. ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿ, ಅನೇಕ ದಿನಗಳವರೆಗೆ, ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಬಹು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮರಣ. ನಿನ್ನ ಮರಣವನ್ನು ಇದಿರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇನ್ನೂ ನಾನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ವೊದಲು, ನಿನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಹೇಗೆ ತವಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನೋ—ಈಗ ಹಾಗೆಯೇ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ನಿನಗೆ ಮರಣವನ್ನು ಬಯಸಿ ತವಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಆ ಮರಣದ ಮುಲಿಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯುವ ಇಟ್ಟುದರಿಂದ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಬಲ್ಲೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೀಗ ಬೀಗದ ಕೈಗಳು ಚಿಲುಕದ ಕೊಂಡಿಗೆ ತಗಲಹಾಕಿತ್ತು; ವೋಹಿನಿಯು ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಾ ಚಿಲುಕಕ್ಕೆ ಬೀಗವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ವನಮಧ್ಯೆ ದೂರವಾಗಿ ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟಳು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು, “ವೋಹಿನಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಬಾಂಗಲನ್ನು ತೆರೆ. ಸುಮ್ಮನೇ ಏಕೆ ಸಾಯುತ್ತೀಯೆ” ಎಂದು ಪುನಃ ಹೇಳಿದನು.

ವೋಹಿನಿಯು, “ಯಾರನ್ನು ಭಯಪಡಿಸುತ್ತೀಯೆ? ನನಗೆ ಇನ್ನು ಮರಣದ ಭೀತಿಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಳು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಎಷ್ಟರ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಾಣೆ.

ವೋಹಿನಿ—ನಿನ್ನ ನಷ್ಟದಿಂದ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭವೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಾಣೆ.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷಮಿಸಲಾರೆ.

ವೋಹಿನಿ—ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮೋಹಿನಿ ಮತ್ತು ರೇವತಿ

ಮೋಹಿನಿಯು ರೇವತಿಯನ್ನು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಬೇಗ ವನಮಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ, ರೇವತಿಯಿಂದಲೇ ಅವಳ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮೋಹಿನಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಳು. ಕೇಳಿದವಳೇ ಮೋಹಿನಿಯು, “ಈಗ ಏನ ಮಾಡುವೆ? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುವೆ? ವೇಣೀಮಾಧವ ಪುರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಷ್ಟತ್ತೂ ಹರದಾರಿ ದೂರವಿದೆ, ಇಷ್ಟು ದೂರ ನೀನು ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಗಂಪಾಂತರಗಳೂ ಉಂಟು; ಪುನಃ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದರೂ ಜೀವಬಹುದು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಡಬಲ್ಲ ಅತ್ತೀಯರು ಈ ಹುಗಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ?—ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ರೇವತಿಯು ಸಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು—ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಅತ್ತೀಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಂದನ ನಗರದ ಬಳಿ ಗೋಸಾಯಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಸಮ್ರ ಗುರು ಒಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆ; ಆತನನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಆತನು ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಬಹುದು.

ಮೋಹಿನಿ—ಚಂದನ ನಗರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಹರದಾರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಘೋರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿರುವ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗಲೇ ಮಳೆ ಬರುವಂತೆ ಇದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದೀತು. ಒಂದು ಪೇಳಿ ಹೊರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸೂರ್ಯನಾಗಿ ಹೋದರೆ ನಿನಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ರೇವತಿ—ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಲ್ಲಿ? ಈ ರಾತ್ರಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದಲ್ಲ ?

ಮೋಹಿನಿ—ನಾನಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳ ಬಂದೂ ಇಲ್ಲ; ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವನೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾಡು ಮೇಷುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ರೇವತಿ—ನಿನಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ?

ಮೋಹಿನಿ—ಇದ್ದಾನೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ರೇವತಿ—ಆತನು ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮಲಾಭವನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಮೋಹಿನಿ—ಆತನ ಅನುಗ್ರಹ.

ರೇವತಿ—ಆತನು ಇರುವುದೆಲ್ಲ?

ಮೋಹಿನಿ—ಯಾವನು ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಸವತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜೀಕೆಂದು ನಿನೊಡನೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವರ್ತನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಸಿದನೋ ಅವನೇ ಅವನು.

ರೇವತಿ—(ವಿಸ್ಮಿತಳಾಗಿ) ಅವನೆ? ಅಂತಹ ಸ್ವಾಮಿ!

ಮೋಹಿನಿ— (ಚೂರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ) ಅಂತಹ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಚೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಂತೂ ಅವನನ್ನು ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ-ಹೊಂದಲಾಗಲಿಲ್ಲ-ಆದರೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದೆ. ಆತನನ್ನು ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಲು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಆಸೆಯನ್ನೇಕೆ ಬಿಡಲಿ? ಒಂದು ದಿವಸ—ಯಾವ ದಿವಸ ಪರಲೋಕಯಾತ್ರೆಯ ಸಮಯವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವುದೋ ಆ ದಿವಸ, -ಇದೇ ಚೂರಿಯು ಆತನ ಹೃದಯ ರಕ್ತಕಣ್ಣು ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಹೃದಯರಕ್ತಕಣ್ಣು ಜೀರ್ವಿಸಲಾಗದಂತಹ ಅಕ್ಷಯವಾದ ಸಂಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಡೆ, ನಿನಗೆ ದಾರೀ ತೋರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗಲೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಬೇಕು.

ರೇವತಿ—ನಿನ್ನ ಗತಿಯೇನು? ಅವನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡನಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುವುದೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು? ನನಗಾಗಿ ನೀನೇಕೆ ಏಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು?

ಮೋಹಿನಿ—ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಏಪತ್ತುಗಳು ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾದು ಹೊರಟುಹೋಗಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಯಾವುದೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ. ಏಪತ್ತುಗಳೆಂದರೆ ನಿನಗೆ ಸೇರದು; ಆದರೆ ನಾನು ಸಿಕ್ಕುವೂ ಏಪತ್ತುಗಳೊಡನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಏಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಏಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು, ನಿನ್ನ ಏಪತ್ತುನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ನಿನಗೇನು ದುಃಖ? ಈಗ ಬಾ, ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುವವರೆಗೂ ನಿನ್ನ ಏಪತ್ತುನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೋಹಿನಿಯು ರೇವತಿಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವಳನ್ನು ಸರಸರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ಬಿಡುಗಡೆ

ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಕೇಶವ ಚಂದ್ರನು ತಾನು ನಿರ್ಬಂಧಿತನಾಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಧ್ಯೆಯು ಕಳೆಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಧಕಾರವು ನಿಜವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದಿರಾಗಿರುವ ದಟ್ಟವಾದ ವನಭೂಮಿಯು ಭೀಷಣವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಗರ್ಜನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜಿರುನೆ ಜಿರುಗಾಳಿ ಜೀಸಲಾರಂಭಿಸಿತು; ಹಾಗೆಯೇ ಜಿರುಗಾಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯವಾದ ಕಾಡು ಮರ

ಗಳ ಸಂಗಡ ನಿಬಿಡತರವಾದ ಅಂಧಕಾರವು ಸಂಕ್ಷುಬ್ಧವಾದ ಸಮುದ್ರದ ಹಾಗೆ ಭಯಪಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಘವೂರ್ಣವಾಗಿ, ಕಾಡಿಗೆಯ ಹಾಗೆ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಆಕಾಶದ ಸಂಗಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ವನಸ್ಥಳವು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ, ನೀಲವರ್ಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಸಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿವೆ; ದೃಷ್ಟಿಯು ಒಡುವವರೆಗೆ ಎತ್ತಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಏಸ್ತಾರವಾದೊಂದು ಕರಿಯ ಒಣ್ಣದ ತೆರೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ, ಸುತೊಬ್ಬ ಕರಿಯನು ಬಂದು ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು “ರೇವತಿ, ರೇವತಿ!” ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

ಅವನ ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಕೇಳಿದುದೇ ತಡ, ಸತ್ತಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕೇಶವಚಂದ್ರನಿಗೆ ಜೀವಬಂದಂತೆ ಆಯಿತು. ಕುಳಿತಿದ್ದವನು ಆತುರದಿಂದ “ಯಾರು ಗೋರಾಚಾಂದ? ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಾಕಿದ್ದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ಗೋರಾಚಾಂದ—ನೀವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೀರಿ; ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿರಿ, ಅನೇಕ ಸಮಾಚಾರಗಳಿಂಟು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಬಾಗಿಲು ಹೊರಗಡೆ ಬೀಗಹಾಕಿದೆ. ಬೀಗ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆ.

ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಗೋರಾಚಾಂದನು ಚಿಲುಕುವಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ನೋಡಿದನು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗಹಾಕಿದೆ; ಹೇಳಿದನು, “ಪಾಕ್ಟರ ಬಾಬೂ, ಯಾವ ಬೀಗದ ಕೈಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿ? ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಗದ ಕೈ ಇದೆಯೆ?”

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಬೀಗದ ಕೈ ಇಲ್ಲ, ಬೀಗದರೂ ಮಾಡು, ಈಗ ಅದನ್ನು ಒಡದುಬಿಡು.

ಗೋರಾಚಾಂದನು ಏಸ್ತೃತನಾಗಿ, ಇದೇನು ವ್ಯಾಸಾರ? ನನಗೆ ಬಂದೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಲ್ಲ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಸರ್ವ ನಾಶವಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ತುಂಬಿದ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಬಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ನೊಡಲು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆ. ಎಲ್ಲ ಏರ್ಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗೋರಾಚಾಂದನು ಬಹುವಾಗಿ ಹುಡುಕಿ, ಆ ಮುರುಕು ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲೂ ಅತ್ತಲೂ ಸುತ್ತಿ, ಮುರಿದುಹೋದ ಕಿಟಿಕಿಯೊಂದರ ಕಜ್ಜಿಣದ ಕಂಜಿಯೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಕೆಲಸವಾಯಿತು; ಆ ಕಂಜಿಯನ್ನು ಜಿಲುಕದೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಬಂದು ಸುತ್ತ ಸುತ್ತವೆಳೆಗೆ ಜಿಲುಕವು ಕಿತ್ತು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಅವಸರವಸರವಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪೋಹಿಯ ಸಂಧಾನ

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಗೋರಾಚಾಂದನನ್ನು ಕುರಿತು, “ಗೋರಾಚಾಂದ, ರೇವತಿಯು ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ” ಎಂದನು. ಗೋರಾಚಾಂದನು ಏಸ್ತೃತನಾಗಿ, ‘ಅದೇನು! ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳು? ಯಾವಾಗ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ—ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳೋ ತಿಳಿಯದು. ಸುಮಾರು ಬಂದು ಗಂಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿರಿಯೇ ಅವಳು ಓಡಿ ಹೋದಳು.

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಗೋರಾಚಾಂದನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಗೋರಾಚಾಂದ

ನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಏಸ್ಮಯವಾಯಿತು ; ಹೇಳಿದನು, “ ಇಂದಂತಹ ಸರ್ವನಾಶ ! ಈಗಲೇ ರೇವತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು.”

“ ಈಗಲೇ ಏನು, ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಿಗೂ ನೀನೇಕಾರಣ, ನೀನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾಶವೇಕಾಯಿತೋ ಕಾಣೆ. ಸೂಳೇ ಮಗನೇ, ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ನೊದಲು ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿನ್ನ ತಲೆಯೊಡೆದು ಬಿಡಲೆ,—ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಕೋಪಬಂದಿದೆ ”

“ ಹೃದ್ಧಾ, ನನ್ನದೆ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಯಿತಲ್ಲವೆ ; ಸಿರ್ವಂಧಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ, ನಾನು ಒಂದು ನಿಮ್ನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ; ಇದೇ ನನ್ನ ತಪ್ಪು? ”

(ಕೋಪದಿಂದ) ತಪ್ಪಲ್ಲವೇನೋ, ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಆವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ಕಳೆದು ಬರುತ್ತೀಯೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

“ ನಾನು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ನೊದಲೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದೆ, ಇಷ್ಟು ಹುರುಳು ಹುರುಳು ದೂರವೇನು ಸಾವಾನ್ಯವಲ್ಲ ; ಆಪೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಟಿದೆ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ದೊರಿಯಿರಲಿಲ್ಲ ; ಅಲ್ಲಿಂದ ವುನಃ ತಪ್ಪಾಯಿದ್ದೀನನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅವನ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ಬಜಾರಿ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ವೇಳೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಬಿಡಬೇಡಯಿತು.”

“ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆನೋ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆಯೋ ಹೇಳು ನೋಡೋಣ. ಅವನು ಏನು ವೇಳೆ?”

“ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನಿರ್ಜನವಾದ ಮನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ, ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ಆನಂದಿಸಿದ”

“ರೂಪಾಯಿ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು?”

“ಆ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗಿಟ್ಟಿದೆ; ಏರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮುಗಿಸಬೇಕಂತೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯ ಏನೂ ಆಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಚ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿದರೆ ಅವನ ಬವಿಮಾತುಮಾತು, ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯೆಲ್ಲವೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಸೇರುವುದೆಂದೂ ನೀವು ಊಹಿಸಿದ್ದೀರಿ; ಅದು ಹೇಗಾಯಿತು ನೋಡಿದಿರಾ? ಅವನು ಪೂರಾ ಘಾಟೀಕೋರ, ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ನಡವಳಿಯೇ ಒಂದು ಮಾದರಿ; ಅವನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ,—“ಇಬ್ಬರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ಭಯವುಂಟೋ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟೇ; ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೆಲಸವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು.

“ಇದುವರೆಗೂ ಆಲೋಚನೆ, ಪ್ರಯತ್ನ, ಪರಿಶ್ರಮ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಹಾಗೆಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ.”

“ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ; ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೀರಿಸಿಬಿಡ ಎಂದು; ಅದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಧೈಲಿ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು, ಬಡವನ ಮಾತು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರವೇ ರುಚಿಸುವುದು. ನೀವು ದುರಾಶೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರಿ; ಸಹಜವಾಗಿ ಅತಿಯಾಸೆಯಿಂದ ಪಾಪ, ಪಾಪದಿಂದ ಮರಣ.”

“ಏಕೆ? ಆತನ ಸಂಗಡ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಪ್ಪಂದವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? ಕೆಲಸವು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮುಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ;

ಹೀಗೆಯೇ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದುದ್ದು ; ಕೆಲಸವೊಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕುದೆಂದು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆದಿದೆಯಲ್ಲ ?”

“ಅದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಆದರೆ ಆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ‘ವಿಸ್ತು’ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದೆಂದಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದೆಂದಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ; ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವಕಡೆ ಈಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಾಸುಗಳು ಕೂಡ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.”

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಅರೆಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಏನೋ ಆಲೋಚಿಸಿದನು. ಆಲೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿದನು, “ಗೋರಾಚಾಂದ, ನೀನು ಹೊರಡು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡು, ರೇವತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾ ; ಅವಳನ್ನು ಜೀವಸಮಿತವಾಗಿ ತರಬಹುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯ್ಯಾರ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳೇನಾದರೂ ಕಾಣಬಂದರೆ, ಆಗ ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವಳ ಸ್ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾ ; ಬದುಕಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸತ್ತಿರಲಿ, ಯಾವ ಅಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿ ರೇವತಿಯು ನನಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡುವುದು ತಪ್ಪೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು. ನೀನು ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡು ; ನಾನು ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ನಾನು ಮೋಹಿನಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ; ಈವರೆಗೆ ಅವಳು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯಿಯೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿದೆ ; ನಾನು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೋ ಅವಳು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ; ಅವಳೇ ನನಗೆ ಭಯಂಕರ ಶತ್ರುವಾಗಿದ್ದಾಳೆ.”

ಆಗ 'ಪತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ' ವಸಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ ಸ್ತ್ರೀಕಂಠದಿಂದ, ಶತ್ರು ವಂತೆ ಶತ್ರು, ಪರಮಶತ್ರು. ಆ ಶತ್ರುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ; ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವಳು ಅರೆಗಳಿಗೆಯೂ ಇರಲಾರಳು. ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಳು ನಿನಗೆ ಶತ್ರುವಾದಾಳೇನು? ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ವಿನೋದ, ಆ ಶತ್ರು ನಿನಗೆ ಅಡಗಡಗೂ ಶತ್ರುತಾಚರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? — ಎಂದು ಯಾರೋ ಸ್ತ್ರೀಕಂಠದಿಂದ ಕೂಗಿದರು.

ಪಾಠಕ, ವಿನೋದಶಾಲನೇ ಕೇಶವಚಂದ್ರ. ಪುತ್ರೈಕ ಪೃಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಕೇಶವಚಂದ್ರನು, ಆ ಕಂಠಸ್ವರದಿಂದ ಅವಳು ವೋಹಿಸಿ ಎಂದು ತಿಳಿದನು; ಆದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದೆ; ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಅವಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ; ಆಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಳೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜಿರುಗಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಬಲ ವೇಗದಿಂದ ಗರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಜಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳ ಸಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾರದವನಾದನು. ವೋಹಿಸಿಯು ಎಲ್ಲಿಯೋ ನಿಂತು ಅವನನ್ನು ಪರಿವಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದಳು. ಪುನಃ ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ನೋಡಿದನು, ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಕವಿದಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

“ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಾರೆಯೋ? ಇದೋ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ವೋಹಿಸಿಯು ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ವಸದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಕಿರಣದ ಹುಲಿಯ ಹಾಗೆ ಏಕಟೆವಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸುವಂತೆ ವೋಹಿಸಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಓಡಿದನು. ಅದೇ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವೋಹಿಸಿಯು ಭಯಪಟ್ಟವಳಂತೆ, ಸರ್ಪ ಸಂಕುಲವಾದ ಆ ವಸಮಧ್ಯೆ ಪುನಃ ಪುನೇಶಿಸಿ ಅದೃಶ್ಯಳಾದಳು. ಒಂದು ಕಡೆ ಗಾಢತನು ಅಂಧಕಾರ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಿರುಗಾಳಿಯಿಂದೊಡ

ಗೂಟನ ಜಿರುಸಾದ ಮಳೆಯ ಹೊಡತ. ಅಂತಹ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಕೇಶವ ಚಂದ್ರನೂ ಗೋರಾಚಾಂದನೂ ಮೋಹಿಸಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹುಡುಕಿದರು ; ಮೋಹಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಕೇಶವಚಂದ್ರ— ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಸಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಗೋರಾಚಾಂದ, ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಟ ರೇವತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಾ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಮೋಹಿಸಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಶಾಹಿಯು ನನ್ನ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿದ್ಯಾಳೆ.

ಗೋರಾಚಾಂದನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಚಾರಣೆ

ಪಾಠಕ, ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೇಶವಚಂದ್ರ, ಗೋರಾಚಾಂದ ಮೋಹಿಸೀ ಮೊದಲಾದವರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇನು ಬಿಟ್ಟು, ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆವೋ ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಈ ನಮ್ಮ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆವು. ಆ ಕಾಲುವೆಗೆ ಸಮೀಪದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತಕಲೆಯ ಬಿಟ್ಟು, ದೀರ್ಘವಾದ ಜೂರಿ ಮುಂತಾದುವು ಬಿದ್ದಿದ್ದುವಷ್ಟೆ? ಅವುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಜಿಜ್ಞೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಹಾಹಾಕಾರ ವುಂಟಾಯಿತು. ಅದರ ಸುಟ್ಟಯು ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹೊರಟು ಆ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಾದ ಆಬಾಲ-ವೃದ್ಧ-ವಸಿತೆಯರ ಮುಖದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡುವಂತಾಯಿತು.

ಗೋವರ್ಧನನ ಮನೆಯ ಇದಿರಾಗಿರುವ ಆಲದ ಮರದ ತಣ್ಣನೆಯ ಸರಳಿನಲ್ಲಿ, ಗಂಭೀರ ಮುಖದಿಂದಲೂ ಸ್ಥಿರವಾದ ನೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ

ಇರುವ ವೃದ್ಧರು ಹುಲ್ಲಿನ ಪೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ಈ ಮಾತನ್ನೇ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನದಿಯ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ, ಕೊಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತು ವಾಮು, ಮಸೀಮಯವಾದ ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಶ್ಯಾಮು, ಚೌಳಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಯಿದ ಬಟ್ಟೆಯ ರಾಶಿಯನ್ನು ಹಗಲ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೀಮು, ಹಾಗೆಯೇ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕಾಮುನಿ, ಸಂಗಡ ಬಂದಿರುವ ಭಾಮುನಿ ಮೊದಲಾದವರು ಇದೇ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ತಂತಮ್ಮ ದೃಢಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೆಳಗಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಅರಿದಮನೂ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಇದ್ದರು. ವಲಾಯಿಮಂಡಲ ಮತ್ತೂ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿದಮನು ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಂಡನು. ಅವರು ತಿಳಿದದ್ದುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದೂ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳಿನ ಸುಳಿವು ಉಂಟೋ ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯ ತೊಡಕೂ ಉಂಟು. ಇಂತಹ ತೊಡಕಿಗೆ ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ಅರಿದಮನು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು—ತಾವು ಸಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಅಂತಹ ದುರ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಯದುನಾಥ—ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾವನ ಮನೆ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂಗಿ ತಾಯಿಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೆ.

ಅರಿದಮ—ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಈ ರಕ್ತಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಮೊದಲು ನೋಡಿಬಿಡೋ? ಅಥವಾ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಮು ಸಂಗಡ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದು ಅವರು ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸಿದರೋ?

ಯದುನಾಥ—ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ; ನಾನೇ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಬಟ್ಟೆಯದು, ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಆರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಆನಶ್ಯಕತೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಿತೇ ?

ಯದುನಾಥ—ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಆದರೊಳಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗಲಿ ?

ಅರಿಂದಮ—ಹಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಆರಣ್ಯದೊಳ ಗಡೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಈ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ನೋಡಿದಿರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಯದುನಾಥ—ಯಾಕೆ ? ಮಿಂಚಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ, ವಲಾಯಿಸುಂಡಲ ನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತಾವು ಈ ಕಾಟನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಾ ?

ಯದುನಾಥ—(ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ)

ಅರಿಂದಮ—ಹೇಳಬಾರದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ ?

ಯದುನಾಥ—ಇಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಮರಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಿಮ್ಮು ದೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಯು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಪುಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ನೋಡಿದರೂ ಹೊರ ಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಈ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರು ತ್ತದೆ ; ಅಂತಹುದನ್ನು ತಾವು ಹೊರಗಣಿಂದಲೇ ರಾತ್ರಿಯ ಮಿಂಚಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವಿರಿ ; ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಯು ರಕ್ತಕಲೆಯುಳ್ಳ ದೆಂಬುದನ್ನೂ ತಾವು ಹೊರಗಣಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ತಮಗಿದೆ.

ಏನು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯರೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೊಂಚ ಅಸಂಭವ ವೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಯದುನಾಥ—ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದಿರೋ ಹೇಗೆ ?

ಅಂದಮು—ಪಾಗೇಕೆ ತಿಳಿಯಲಿ ! ಆದರೆ ತಾವು ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಂಬಲಾರೆ. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯರೇ, ಕೇಳಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ವಲಾಯಿಮಂಡಲನಪಾಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಸರಳ ಏಶ್ವಾಸಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವುಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಬರೀ ಏಶ್ವಾಸದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವ ರಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಂದೊಂದು ಮಾತಿನಮೇಲೂ ಊಹೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಂದವಲ್ಲ ಬಂದು ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಆ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಜನರು ಪ್ರಕೃತದ ವರ್ತ ನಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಮರೆ ಮಾಡದೆ ನಿಷ್ಕಪಟಿಗಳಾಗಿ ನನುಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವು ನನುಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗೀಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಳ್ಳಿನ ಸುಳ್ಳುವನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಭರವಸೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ತಾವು ಹೇಳಿದ ಬಂದೆರಡು ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಬೇಗ ಕೃತಕಾರ್ಯ ನಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತುಂಬ ಭರವಸೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈ ಕೊಲೆಯ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದವಲ್ಲ ಬಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವರೆಂಬು ವುದು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಆಗಲಿ, ಹೇಗಾಗುವುದೋ ನೋಡೋಣ.”

ಯದುನಾಥ—(ಕೋಪದಿಂದ) ಆಗಲಿ, ನಾನೇ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ದ್ದೇನೆ, ನನ್ನನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಳು ಪಾಲು ಅಧರ್ಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರರು, ನೀವು ಠಾಣೆಯ ಪೋಲೀಸರರು; ಏನಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ.

ಅರಿಂದಮ—(ಮಂದಹಾಸದಿಂದ) ಆಹಾ! ತಾವು ಏಕೆ ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ತಾವು ಈಗ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ತಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೇನೂ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲ.

ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಮುಖವನ್ನು ಗಂಟುಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಅವನು ಮರೆಯಾಗುವ ಸರಗೂ ಅರಿಂದಮನು ಅವನನ್ನು ಸ್ಥಿರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪದಚಿಹ್ನೆ

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು, — “ಈ ಕೊಲೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಸಂದೇಹವೆ?”

ಅರಿಂದಮನು,—ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬೂ, ಕೊಲೆಯೆಲ್ಲ ಬಂತು? ಆ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿರುವರೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೇನು?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಈ ರಕ್ತದ ಗುರ್ತುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಚೂರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊಲೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನಾಗಿರಬಹುದು? ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ದಸ್ತುಪೊಬ್ಬನು ಚೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಹಿಂದಟ್ಟಿ ಬಂದನೆಂದು ಕೇಳಿದೆವಷ್ಟೆ. ತಾವು ಏನು ಹೇಳುವಿರಿ?

ಅರಿಂದಮ—ಆ ಬಾಲಕಿ ಮೃತಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಇಷ್ಟುವಾತ್ರ ನನ್ನ ಕುದ್ರು ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆ ಬಾಲಕಿಯು “ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು” ಎಂದು ಬಾಬಿ ಬಾಬಿಗೂ ಆರ್ತನಾದ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ವಲಾಯಮಂಡಲನು ಕೇಳಿದ ಸಷ್ಟೆ. ಅದೇನು ಅವನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದೆ?

ಅರಿಂದನು—ಸ್ವಸ್ವವಲ್ಲ, ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಏನು ಕೇಳಿದೆನೋ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆನೋ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಾಲಿಕೆಯು ಇನ್ನೂ ಮೃತಳಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ಕ ವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆ ಹುಡುಗಿ ಬದುಕಿರುವಳೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಮಾಣವೇನು?

ಅರಿಂದನು—ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ನಾಲ್ವಾರು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಬಹುದೂರ ಭರವಸೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಈ ಅರಣ್ಯದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರ್ತು ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರ್ತೆಂದು ತೋರು ವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿವೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ತಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೊಲೆಮಾಡಿ ದವನು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೋ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ರಕ್ತದ ಕಲೆಯುಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಚೂರಿಯನ್ನೂ ಈ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಡಿ ಹೋಗಿರ ಬಹುದು.

ಅರಿಂದನು—ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೊಲೆಸಾತಕಿಯ ಯಾವುದೊಂದು ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಪದಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ; ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಪಶಾಯಿ ಮಂಡಲ, ಒಬ್ಬನು ಸಾಧುಚರಣ, ಒಬ್ಬನು ಹರೇಕೃಷ್ಣ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ನಮ್ಮ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯೇ ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದವರು—ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ; ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯ ಕಾಲಿನ ಗುರ್ತು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ; ಈ ನಾಲ್ವರ ಹೊರತು ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಬಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಜತೆಗೆ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುಕಡೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರ್ತೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು. ಒಂದುವೇಳೆ, ಬಾಲಿಕೆಯು

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಲೆಯಾಗಿರುವುದಾದರೆ ಈ ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬನು ಆ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಕೊಂದವನಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅರಿಂದಮನು ಎದ್ದನು; ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದಿದ್ದ ಪಶಾಯಿಮಂಡಲ, ಸಾಧುಚರಣ, ಹರೇಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತೂ ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿ ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರ ಹಜ್ಜೆಯ ಗುರ್ತುಗಳು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಆತನು ನೋಡಿದ್ದನಷ್ಟೆ; ಅವುಗಳೊಡನೆ ಅರಣ್ಯದೊಳಗಡೆ ಇರುವ ಪದಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಂದೊಂದನಾಗಿ ಆಳತೆಗೆ ಸರಿಮಾಡಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಆಳತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪವೂ ಸರಿಹೋದುವು. ಯಾವ ಯಾವುದು ಯಾರ ಯಾರ ಕಾಲನ ಗುರ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಯೋಗೇಂದ್ರನು ವಿಸ್ಮಯ ವಿಸ್ಫಾರಿತ ನೇತ್ರನಾಗಿ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೋರದೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಅರಿಂದಮನ ಮುಖಪಸ್ತೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಇನ್ನೂ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವಿದೆ; ಈ ಬಟ್ಟೆಗೆ ರಕ್ತ ತಗಲಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊಲೆಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಸಿಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತೋರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರೋ ಬಟ್ಟೆಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಸವರಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಚೂರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಈ ಬಗೆಯ ಯಾವ ಅಸ್ತ್ರದಿಂದಲಾಗಲಿ ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಕೊಲೆ ನಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಈ ಬಟ್ಟೆಯ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ತವು ತುಂಬಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ? ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಕ್ತ ತಗಲಿತೆಂದರೆ ಅಸಂಭವವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಕೊಲೆಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೃತದೇಹದಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಚ್ಚಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ಯಾಕಾರಿಯು ಮೃತದೇಹದೊಡನೆ ಈ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಟ್ಟೆ ಅಷ್ಟು ಭಾರವಾದ ವಸ್ತುವೂ ಅಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—(ಮುಗ್ಧಚಿತ್ತನಾಗಿ) ತಾವು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಏಷಯಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟುದೂರ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿರುವಿರಲ್ಲ! ಇದೀಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ; ನಾನು ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಬಿಂದು-ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು ಗಮನಿಸಿ ಸಲ್ಲ.

ಅರಿವನು—ಇದು ತಾನೇ ಏನು, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದೊಂದು ತಲೆಗೂದಲಿನ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂದೇಹ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಾಕು, ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ನಾವು ಸಾವಿರ ಬಾರಿ ಆಳಿದೂ ಸುರಿದೂ ಶೋಧನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಕೊಲೆಯೇ ಆಗದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಾಲಕೆಯು ಬದುಕಿರುವುದಾದರೆ, ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಸಂದೇಹಪಟ್ಟುದೇಕೆ?

ಅರಿವನು—ಕೊಲೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರಮೇಲೂ ಸಂದೇಹಿಸಬಾರದೆಂಬುದು ಏತಹ ಮಾತು? ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸಿಲ್ಲ. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಈ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದವನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿ ಯಾವುದೋ ಏಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಬೇಕು. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ತಾನು ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದೇಬಾರಿ ಎಂದು, ಪುನಃ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದನಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಆತನು ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಎರಡುಬಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಇಲ್ಲಿದೆ, ನೋಡಿ; ಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಲಿನ ಗುರ್ತು ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ಎರಡುಬಾರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಇದು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನ ಬಲಗಾಲ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ

ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಇದೇ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಬಲಗಾಲ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತಿದೆ. ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬಲಗಾಲ ಗುರುತು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಬಿದ್ದುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆದು ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ಇದರೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಆತನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸಂತಿರಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಪುನಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಸಂತಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಒಂದೇ ಕಾಲನ ಗುರ್ತು ಒಂದೇ ಮುಖವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜೀನುವದೇನೂ ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲ.

ಅಂದಮೆ—ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ತು ಯುಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನೋಟರಿ, ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೇ ಇವೆ; ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಪದಚಿಹ್ನೆವು ಹೀಗೆ, ಒಂದೇ ಕಾಲನ ಗುರ್ತು ಒಂದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೊಂದರ ಹಾಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಆತನು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದನು. ಇದೇ ದಾರಿಯಿಂದಲೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಟಿ, ಉತ್ತರ ಕಡೆ ಎಲ್ಲರ ಪದಚಿಹ್ನೆಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನದು. ಆತನು ಒಂದು ಸಲ ಈ ಉತ್ತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಟಿಸಿದ ನಡೆದುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಈ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರ್ತಿಸಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ; ಇವು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನವು; ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಅಳತೆವಾಡಿ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಗುರ್ತಿಸಲಾರಿರಿ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂದಮೆನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಆ ಪದಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳತೆವಾಡಿ ತೋರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಹೇಳಿದನು. "ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದ

ನಂಬುದರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೀವು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದರಷ್ಟೆ; ಆದರೆ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ತಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದೇಬಾರಿ ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ರಹಸ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಜೊರಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಿದೆ; ಜೊರಿಯು ಉದ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಕೊಲೆಗಾರನ ಜೊರಿಯಹಾಗಿರುವುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯ. ಆದರೇನು? ಜೊರಿಯಿಂದ ಬಾಲಕಿಗೆ ಏನೋ ವಿಸತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುವ ಹಾಗೆ, ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದು ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಜೊರಿಯ ಒಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರಕ್ಷದ ಕಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆರೀತಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು, ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷದ ಕಲೆ ತೊಳೆದುಹೋಗಿರಬಹುದಲ್ಲ?

ಅರಿಂದನು—ಜೊರಿಯ ಯಾವ ಭಾಗವು ಮೇಲಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೃತ್ತೋ ಆ ಭಾಗದ ರಕ್ಷ ಕಲೆಯು ಮಳೆಯಿಂದ ತೊಳೆದು ಹೋಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾದರೂ ರಕ್ಷದ ಕಲೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈ ಪಿಟಿಯ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷವ ಇದ್ದಿರಬೇಕು; ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಭಾವ ಮಳೆಯಾಯಿತೆಂದೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪದಚಿಹ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ತಗಲುವ ರಕ್ಷದ ಕಲೆಯೂ ಇಷ್ಟು ಗಾಢತರವಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯ ನೀರಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಯಿದುಹೋಗಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನು ಈ ಹೆರಳ ಸೂಜಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸೂಜಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಹಾಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಯಾವ ಬಾಲಕಿಯ ಮೃತ

ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆನೋ ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಕೊಲೆಗೆ ಈ ದಿನದ ಘಟನೆ ಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದು, ಪಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೆರಳು ಸೂಜಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದುವು; ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂಜಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದುವು; ಬಬ್ಬನೇ ಕೆಲಸಗಾರನಿಂದ ತಯಾರಾದವು, ಒಂದೇ ಆಕತೆ, ಒಂದೇ ಮಾದರಿ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಆ ಎರಡು ಹೆರಳು ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಮತ್ತೆರಡರ ಜತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದು,—ಈಗ ಈ ಸೂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಆ ಎರಡು ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲರಾ?— ಎಂದು ಅಂದಮನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥ—ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇಮಾದರಿ. ಹೇಗೆ ಗುರ್ತಿಸಲಿ ?

ಅನಂತರ ಅಂದಮನು ತನ್ನ ಕಿಸೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಡೆಯ ಹಾಕೆತೆರೆದು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದರಲ್ಲಿ : ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಅಗಸನ ಗುರುತು ಹಾಕಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ತುಂಡು ಅಂಟಿಸಿತ್ತು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ನೋಡಿ,—ಇದೇನು ಮತ್ತೆ—ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಸಿಸ್ಮು ನಡವಳಿಯೆಲ್ಲವೂ ಅದ್ಭುತವಾದುವೇ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅಂದಮ—ಅಂತಹ ಏಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಈಗ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆ ಮೃತ ಬಾಲಕಿಯ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಸರ ಗುರುತು ಯಾವುದಿದ್ದಿತೋ ಅದೇ ಇದು; ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಈ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಗಸರ ಗುರುತಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅಂದಿನ ಘಟನೆಗೂ ಇಂದಿನ ಘಟನೆಗೂ ಬಹುವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವುಂಟೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿನ ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಹೆರಳು ಸೂಜಿ ಮತ್ತೂ ಈ ಅಗಸರ ಗುರ್ತು ಇವುಗಳ ಹೊರತು ಹತ್ಯಾಕಾರಿಯನ್ನು

ಹಿಡಿವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸೂತ್ರವೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನದಿನ ನೀವು ಹೇಳಿ ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲಂತೂ ಬಹು ರಹಸ್ಯಮಯವಾದುದೆಂದು ತೋರಿತು; ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಮುಂದೆ ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಬಲ್ಲೆ ನೆಂದು ಈಗ ಭರವಸೆಯಾಯಿತು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೆೊಡನೆ ಅಂದಮನು ಮತ್ತೇನೂ ಮಾತ ನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸಿನವನ ಮೂಲಕ ಆ ರಕ್ತದ ಕಲೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಚೂರಿಯನ್ನೂ ಶಾಣೆಗೆ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಂದಮನು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

ಹದಿನೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಈ ಸುಂದರಿಯಾರು?

ಶ್ರೀದೇ ದಿವಸ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ, ಅಂದಮನು ಒಬ್ಬಂಟಿಗ ನಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆಗೆ ಇದಿರಾ ನಿಯೇ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆ ಬಂದಂತ ಸ್ತಿಸದು; ಸಣ್ಣವೂ ದೊಡ್ಡವೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕೈದು ಕೊಠಟಗಳಿವ; ಮನೆ ಹಳೆಯದು, ಹೊರಗಡೆ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ಗೋಡೆಗೆ ಉಪ್ಪುಹಿಡಿದು ಮಣ್ಣು ಉದುರುತ್ತಿದೆ. ಬಂದು ಕಡೆ ಕುಂಬಳ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೂದುಗುಂಬಳ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸೋರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೀರೆ ಮೊದಲಾದ ತರಕಾರಿಯ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಛಾವಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಮನೆಯ ಛಾವಣಿ ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದ್ದುವು. ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳವು ಸಾಲದೇ ಹೋದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಮೇಲಾ ಪಣಿಯಿಂದಲೂ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಅಂದಮನ ದೃಷ್ಟಿಯು ತೆರದಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು; ಅವನು ಅತ್ತಕಡೆ ನೋಟ ದನೊ ಇಲ್ಲವೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಭಯಚಕಿತಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಿದು

ಹೋದಳು; ಇದನ್ನು ಅರಿಂದಮನು ನೋಡಿದನು. ಮಿಂಚಿಗೂ ಸಹ ಅವಳ ವೇಗವು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದ ರೋಗಗಾಗಿ ಎನನ್ನು ನೋಡಿದನೋ ಅಷ್ಟು ಅರಿಂದಮನು ಆ ಹೆಂಗಸು ವಯಸ್ಸಾದವಳಲ್ಲ, ಬಹು ರೂಪಪತಿ, ಒಹು ಸುಂದರವಾದ ಮುಲ; ಆದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಪ್ರಭುಲ್ಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಷ್ಟನ್ನೂ ತಿಳಿದನು. ಪುನಃ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಅತ್ತಕಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತ ಸಂದಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಅವಳನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇವಳು ಯಾರು? ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮಗನಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ, ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂದು ವಲಾಯಮಂಡಲಸಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು. ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳು ಏನಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನಂದ ಚರಮಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಕುಲ ಗೌರವಗಳ ಬಲದಿಂದ ಮದುವೆಯಾಗುವುದುಂಟು; ಅದೃಷ್ಟಿಬಲದಿಂದ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನತ್ತು ಪರುಷವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಕಾರಣ ಈಗ ನೋಡಿದವಳು ಇವನ ಮಗಳಲ್ಲ, ಈ ವೃದ್ಧನ ತರುಣೀ ಭಾರ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು—ಎಂದುಕೊಂಡನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ತೆರವಿದ್ದ ಆ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಕಾಣಬಂದಳು. ಅವಳು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಅರಿಂದಮನ ಸಂಶಯವು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆಲೋಚಿಸಿದನು; ಇವಳು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನ ಹೆಂಡತಿ ಯಾಗಿರಬೇಕು; ಆದರೆ ಇವಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ನೋಡಿ ದೆನಲ್ಲಾ ಆ ಯುವತಿ ಯಾರು? ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನಿಗೂ ಅವಳಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅರಿಂದಮನು

ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಬಂದನು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಆ ಭಾಗವು ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಒಳ ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗ. ಅರಿಂದಮನು ಆಗ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನನ್ನು ನೋಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಂಭಾಗದ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲ ಕಿಟಕಿಗಳೂ ಬಾಗಿಲೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದುವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಒಳಗೆ ಯಾರೋ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸ್ವರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಸಿತು; ಆಗ ಆತನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಆಲೈಸಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ನಿಂತು ಕೊಂಡನು. ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಕೇಳಿದವನೇ—ಒಳಗಡೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿತೂರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ—ಎಂದು ಊಹಿಸಿದನು. ಆಗ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ದೂರವಾಯಿತು. ಕಿಟಕಿಯ ಕಿವಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕುಳಿತಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿ; ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರಿಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆತನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಳೆಯಿತು; ಇನ್ನೂ ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಆ ಅಸುಖಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅದೇ ರೀತಿಯಾದ, ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಸರಾಸೂರ್ತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದುವು. ಅರಿಂದಮನು ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು; ಆಸರವರ ಆ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕ್ರಮಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಗಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ದುರಾಲೋಚನೆಯು ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಾಗ ಅರಿಂದಮನು ಬಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಗಡೆ ನೋಡಿದನು. ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲವು ಕಳೆದು ಒಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ; ಮತ್ತೂ ಶುಕ್ಲಾಷ್ಟಮಿಯ ಅರ್ಧಚಂದ್ರನು ಗಗನ ಮಧ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಪಶ್ಚಿಮಕಡೆ ಬಹುದೂರ ನಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ದೂರದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಉಜ್ಜುಲತರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಚಂಚಲವಾದ

ಜೀಯ ನೋಡಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಅಂದಮನು ಆ ಕಿಟಕಿಯ ಕಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ದೀಪದ ಹತ್ತಿರ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ; ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತನಿಗೆ ಇದಿ ರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ; ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಆನನ ಮುಖದ ಬಂದು ಭಾಗವು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನು ತುಂಬ ಕುರೂಪ. ಮೈಕಟ್ಟು ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತೂ ಸೀಳವಾದದ್ದು. ಅಂದಮನು ಅವನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾರದೇ ಹೋದನು ; ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಎಲ್ಲೆಯೋ ನೋಡಿದ್ದೆನೆಂಬುದು ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿ ಯದೆ ಹೋಯಿತು. ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವೇನಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಮನು ಊಹಿಸಿದನು ; ಇದಕ್ಕೆ ವೊದಲು, ಅವರು ಅಲೋಚಿಸು ತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಾತು ಬಂದಿತ್ತು.

ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಪೂರೈಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅಪರಿಚಿತನು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಅಂದಮನು ಅದನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ನೋಡಿದವನೇ, ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಈಗಲೇ ಹೊರಡುವನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು ; ಅದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಂದು ಅಲದ ಮರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿದು ನಿಂತನು. ಆಗಲೇ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದನು ; ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಂದಾವರ್ತಿ ಮನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು ; ಇದಾದ ನಂತರ, ತಾನು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊರಟನು. ಅಂದಮನೂ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಹೊರಟನು ; ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು ; ಬರಬರುತ್ತ ಅವನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಅಪರಿ ಚಿತನು ಬಂದೆರಡು ಸಲ ಆತನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು, ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ ; ಅಂದಮನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾಗ

ಅಲಿಂದಮನು ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟ
 ಆ ಅಸರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಹು ದೂರ ಹೋದಮೇಲೆ
 ತಾನು ಯಾಜಕನಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಆ ಅಸರಿಚಿತನೊಂದಿಗೆ
 ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಕ್ರಮಿಸಿದನು :—“ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,
 ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎದೂ ನೋಡಿದ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಕೂಡ
 ತಾವು ಹೇಗೆ ಕಾಣುವರೆಂದರೆ, ಇದಿರಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ತೋತ್ರ) ಮಾಟದ
 ಪಾಗಾಗಬಹುದು. ತಾವು ಬಹು—ಬಹು—”

ಆ ಅಸರಿಚಿತನು ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗದೇ
 ಹೋದರೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ “ಯಾರಪ್ಪಾ ನೀನು?”
 ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅಲಿಂದಮನು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು
 “ಇದೋ, ಅದೇ ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಮ್ಮ ಇದಿರಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ
 ಹೊಗಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ—ತಾವು ಬಹು—ಬಹು—” ಎಂದನು.

ಅಸರಿಚಿತನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೀಪಿಸಿಕೊಂಡು “ನುಮ್ಮನೆ ‘ಬಹು ಬಹು’
 ಎನ್ನುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ, ಅದೇನು ಹೇಳಬಾರದೆ—ಬಹುದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ
 ನೆಂದೋ ಅಥವಾ ಬಹು ಉದಾರಿಯೆಂದೋ?” ಎಂದನು.

ಅಲಿಂದಮ—“ರಾಮ ರಾಮ! ಆ ರೀತಿ ಎಂದಾದರೂ ಆದೀತಿ?
 ಬಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ‘ಬಹು ದಗಾಕೋರ’ ಮನುಷ್ಯ. ಇದಿರಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ
 ಸ್ತೋತ್ರಪಾಠವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳೋಣ, ಹೇಳೋಣ—
 ಎಂದಿದ್ದರೂ ಹೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.” ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇ ಅಲಿಂದಮನು
 ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಹೋದನು; ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು—
 ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು—ಬಂದಾವರ್ತಿ ಚಿನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದನು.

ಆ ಅಪರಿಚಿತನು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಕ್ಕನು. ಇವನ ಮುಖವನ್ನು ತಿದ್ದುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾತನು ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪೈಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರ್ಪಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಅರಿಂದನು. ಸಿಗೇ ತೋರಿತು ; ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮುಖದಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ನಗೆಯು ಒಂದೇ ತಡವೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ನಗು ತ್ತಿರುವನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಮರ್ನಾಪತವಾದ ಅನಹ್ಯತರ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಮುಖವಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೋ ಎಂಬುವುದು ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮನುಷ್ಯನು ನಕ್ಕು-ಆದಂತಹ ಏಕಾರ ಮುಖವೋ ಹೇಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ-“ ನೀನೇನು ಮುಚ್ಚನೋ ? ” ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮು—ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಆಡಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಕೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆ ಮಾತು ಹಾಗೆರಲಿ, ಪುನಃ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂದು ಈ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡೋಣಾಯಿತೋ ಹೇಳು ನೋಡೋಣ ? ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿಯೇನೋ ಬಿಚ್ಚುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ, ಇಂದು ಮತ್ತೆ ಯಾರ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಜೊಲಿ ನೆಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯಪ್ಪಾ ?

ಅಪರಿಚಿತ—ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಮಾತು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮು—ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇನೋ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ ; ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೊಲೆ ನಡೆದಿದೆ, ಅದರ ಸುದ್ದಿಯೇ ತಿಳಿಯದೆನ್ನುವೆ ಯಲ್ಲಾ ?

ಅಪರಿಚಿತ—ಅಲ್ಲ, ಅದಲ್ಲ, ನಾನು ಏನಿಲ್ಲವವನಲ್ಲ. ನೀನೇನು ಪತ್ತೇದಾರನೋ ?

ಅರಿಂದಮು—ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನನ್ನೇಕೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕಾ ಗಿದ್ದಿತು ? ನೀನೇ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಂದವನೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಪರಿಚಿತ—ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದು.

ಅಲಿಂದಮು—ಸಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ವಲಾಯಿಮುಂಡಲನ ಅಂಗಟಿಯ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದವನು ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೆ?

ಅಪರಿಚಿತ—ಅಲ್ಲ, ವಲಾಯಿಮುಂಡಲನೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ಯಾರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.

ಅಲಿಂದಮು—ತೀಯದೇ ಏನು, ಈಗ ಮರೆದಿರಬಹುದು. ವಲಾಯಿ ಮುಂಡಲನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ; ಸಿನ್ನೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿ ದವನೇ ಅವನು.

ಅಪರಿಚಿತ—ಅವನು ನನಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದನೇ?

ಅಲಿಂದಮು—ಹೆಸರು ಹೇಳಬಿದ್ದರೂ ಸಿನ್ನೆ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನೀನೇ ಆ ಮಹಾವುರುಷನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ.

ಅಪರಿಚಿತ—ಸುಳ್ಳು ಮಾತು; ಆದರೆ, ಈ ಕೊಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ಈಗ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಶವದೇಹವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲವೆ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಕಾರವಾಗಬಹುದು.

ಅಲಿಂದಮು—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಪರಿಚಿತ—ಸ್ಯುತದೇಹವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಳ್ಳೇ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಶೋತ್ತರವಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಅಲಿಂದಮು—ಇರಬಹುದೇನು, ಹಾಗಲ್ಲವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಈವರೆಗೂ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಅಲೆದಾಡುವುದೇಕವ್ಯಾ, ಹೇಳು.

ಅಪರಿಚಿತ—ಬಂದುವೇಳೆ ಆ ಸ್ಯುತದೇಹವನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಗ ನನಗೆ ಏನಾದರೂ ಬಹುಮಾನ ಗಿಹಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೀಯೋ?

ಅಲಿಂದಮು—ಮಹತ್ತರವಾದ ಈ ಕೆಲಸವು ಸಿನ್ನೆ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಾರೆನಿ? ಬಡನೆಯೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಪರಿಚಿತ—ನಾನು ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾಲುವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಾಗ, ಪಶ್ಚಿಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಾಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದಮ—ಈ ಮಾತನ್ನು ಈವರೆಗೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದುದೇಕೆ ?

ಅಪರಿಚಿತ—ತಾವಾಗಿ ಯಾರುತಾನೇ ಪೋಲೀಸನವರ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದುದ್ದಾರು ಹೇಳು. ಈಗ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರುವೆಯಾ ?

ಅಂದಮನು ಸ್ವಲ್ಪಮೊತ್ತು ಏನನ್ನೂ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡದನು. ಅನಂತರ, “ನಡೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮಲ್ಲಯುಧ್ಧ

ಅಪರಿಚಿತನಾದ ಮನುಷ್ಯನು ಅಂದಮನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಇಬ್ಬರೂ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು ; ಸೀರು ಸಿಂತಿದ್ದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಾರಾಸಿ ಮೋದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವರೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು ; ಆ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಊರು-ಕೇರಿಗಳೊಂದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಯಲ್ಲಿ—ರಾತ್ರಿಯ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಯಾರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರಾದರೆ, ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಹಗಲು ಮೊತ್ತಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ನಿರ್ಬಿಘ್ನವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳವದು.

ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೃತಶರೀರವನ್ನು ಹುಡುಕುವವನಹಾಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪೊದೆಯನ್ನು ಹೀಗೂ ಹಾಗೂ ನೋಡಿ, “ಜಿನ್ನಾಯಿತು, ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತಲ್ಲ !” ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಏನೊಂದು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಆಪರಿಚಿತನು “ಜಿನ್ನಾಯಿತು, ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ ಯಲ್ಲ!” ಎಂದು ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಆಗಲೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು.

ಆಪರಿಚಿತ—ಏನಯ್ಯಾ, ಮೃತದೇಹವು ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ?

ಅರಿಂದಮ—ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ?

ಆಪರಿಚಿತ—ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ.

ಅರಿಂದಮ—ನಿನ್ನ ಪುಸ್ತಕನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಒಡೆದು ಹೇಳು, ನೋಡೋಣ.

ಆಪರಿಚಿತ—ನೀನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದೆ ?

ಅರಿಂದಮ—ನೀನೊಬ್ಬ ಭಯಂಕರ ದಸ್ಯುವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿ? ನೀನು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆಯೋ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳು ನೋಡೋಣ.

ಆಪರಿಚಿತ—ಇದೊ ಪ್ರಕಾಶಪಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಉದ್ದವಾದೊಂದು ಚೂರಿಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಅರಿಂದಮನ ಕಡೆಗೆ ಸುಗ್ಗಿದನು. ಅರಿಂದಮನು ಭಯಪಟ್ಟವನಂತೆ ಸಟಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ “ಏನ ಮಾಡುವೆ-ಏನ ಮಾಡುವೆ-ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡ, ಬೇಡ-ನಿನಗೆ ದಮ್ಮಯ್ಯು-!” ಎಂದು ನೊರೆಯಿಟ್ಟನು.

ಆಪರಿಚಿತ—ನೀನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ-ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ಹೇಳು, ಏನಹೇಳಬೇಕು ?

ಆಪರಿಚಿತ—ನೀನು ಯಾರು, ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು, ನೀನು ಇರವುದೆಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವೇನು, ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ನೀನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅರಿಂದಮ—ನಾನು ಮತ್ತೆ ಯಾರು? ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ, ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ; ಹೆಸರು ಅಷ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗೆಲ್ಲ, ಕೃತಾಂತಜಾಬು ಎಂದು. ನಾನು ಇರುವುದು ಕೊಲೆಸಾತಕರ ಸಂಗಡ; ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾದರೂ ನಿನ್ನಂತಹ ಬದಮಾಷರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅಲೆದಾಡುವುದು. ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದುದೇಕೆ ಎಂದಲ್ಲವೆ—ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದುದು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಆಪರಿಚಿತ—ಏಕೆ, ನಾನು ಕೊಲೆಸಾತಕಿಯೇನು?

ಅರಿಂದಮ—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂದೇಹವಿದೆಯೆ? ಹಾಗಲ್ಲ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಚೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಹಿಡಿದುತಿಡೆಯಾ?

ಆಪರಿಚಿತನು ಆ ಚೂರಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೊಂದು ಪುನಃ ಮುಂದರಿದನು. ಅರಿಂದಮನು ಪುನಃ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಭಯಪಟ್ಟವನಹಾಗೆ ನಟಿಸಿದನು; ಅನೇಕವಾಗಿ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಡಿ ಆ ಬಾರಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಪರಿಚಿತನು, “ಈಗ ಹೇಳು, ನೀನು ಯಾರು, ನೀನು ಇರವುದೆಲ್ಲಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—“ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆಂಗಿನಮರ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಚೆ, ಇನ್ನೂ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬಗ್ಗಿನೀಮರವಿದೆ. ಅದು ಈ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅರಿಂದಮನು ಬೆರಳು ತೋರಿಸತೊಡಗಿದನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತ್ತಕಡೆ ಬಗ್ಗಿನೀಮರವಾಗಲೀ ತೆಂಗಿನಮರವಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದಮನು ಜಿರಳು ತೋರಿಸಿದ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಅಪರಿಚಿತನು, “ಎಲ್ಲೋ, ನಿನ್ನ ಜಗ್ಗಿನೀಮರ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅಂದಮನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡದ್ದನ್ನಾದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಅಂದಮನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆತನು ಅಪರಿಚಿತನ ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಜೊಲಿಯನ್ನು ಪೊದಲು ಕಸರಿಕೊಂಡು, ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಅದುಮಿ ಹಿಟದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಲ ತಳ್ಳಿದನು. ಹಾಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದನ್ನು ಅಪರಿಚಿತನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಛೊಪ್ಪನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಅಂದಮನು ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಅದುಮಿಕೊಂಡು ಕೂತನು. ಅಪರಿಚಿತನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದನು. ಅಂದಮನು ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಟದು ಬತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಗೊರಗೊರ ನೆಂದು ಶಬ್ದವಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅಪರಿಚಿತನು ನಿತ್ರಾಣವಾಗುತ್ತ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಂದಮನು ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು “ಏನೋ, ದೊಡ್ಡ ಮಾರಾಸೂರಿಗೇ ಆರಂಭಿಸಿದೆ? ಈಗ ನಾನು ಏನುಮಾಡಲು ಹೇಳು-ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲೋ, ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಈ ಸ್ತಂಭದ ಗಾಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಿರಿಸಿಬಿಡಲೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅಪರಿಚಿತನು ಯಾವುದೊಂದು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದಮನು—“ಇಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನಂಥ ಈ ಬಡಕಲ ‘ಸೈಲ್ಯಾನ’ನನ್ನು ಈಗಲೇ ತೀರಿಸಿಬಿಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು, ಆದರೆ ಒಂದೇಸಲಕ್ಕೆ ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು “ಈಗ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ; ಅಪಶ್ಯಕ ತೋರಿದ ಕೂಡಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಟಯಬಿಟ್ಟೆನು. ಅಪಶ್ಯಕವಾದ ಒಂದು ಕಾರಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು

ಸ್ವಲ್ಪ ರೇಗಿಸಿದೆ. ಮತ್ತಾವಾಗಲಾದರೂ ಆವಶ್ಯಕ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆಗ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ, ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳದೆ, ಸರಿಯಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ಥಾನವಾಡು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಜೊರಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೆಗುವೆಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಸುರಿತನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅಡವೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದ ಸತ್ಪುರುಷನಪಾಗೆ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಿದಾಸವಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋದನು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವೇಷಾಂತರದಲ್ಲಿ

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪಥ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಅಲಿಂದನುನು ವ್ಯಾಧನ ವೇಷದಿಂದ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಅಸಲಂಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲಿಂದನುನಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಪುಣತೆಯಿತ್ತು. ಆತನು ಯಾವುದಾದರೂ ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಅಸಲಂಜಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟನೆಂದರೆ ಎಂತಹ ಸುರಿತನೇ ಆದರೂ ಆತನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾರನು; ಅನೇಕ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ವೋಲೀಸಾ ತಾಣೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬುವೂ ಧರ್ಮಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲಿಂದನುನಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಐವತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬಗೆಬಗೆಯ ವೇಷಾಂತರಗಳನ್ನು ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಡಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಆತನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಜೆಗೆಗೆ ಎದ್ದು ಕೂಡಲೆ ತನ್ನ ಕಯ್ಯಾರ ತನ್ನ ಗಡ್ಡೆ ವಿವಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವನು. ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಅಲಿಂದನುನು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಕಂಡನು. ಆಗ ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಊಟವನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರ ಭಾಗದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತು ಎಲೆಯಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಗಿಯುತ್ತಾ ಧೂಮಪಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಒರಗಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದವನು, ಆಪರಿಚಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತನು ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ಪೇಷಾಂತರವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದ ಆರಿಂದಮನು, —ಮಹಾಶಯ, ಇಲ್ಲಿ ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಎಲ್ಲರೂವರೋ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳುಹು ವಿರಾ ?

ಯದುನಾಥ—ಆದು ನನ್ನ ಹೆಸರು, ತಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ? ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಿ ?

ಆರಿಂದಮ—ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಬಂದೆ, ಬಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನ ಮನೆಯಿಂದ. ಆಹ! ಬಹು ಸೆಕೆ, ಎಂತಹ ಬಿಸಿಲು! ಉಸ್! ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಚಾರ, ಆತನು ಶಿವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ, ಏಕಾಏಕಿ ಕಲ್ಪತರುವೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಆತನ ಗುರು, ತನ್ನ ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯ! ಅಬ್ಬ ಏನು ಸೆಕೆ-ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಯದುನಾಥನು—ಕೇವಲ ಆಕೃಷ್ಣನಾಗಿ, “ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೇ. ಆತನು ಯಾರು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆರಿಂದಮನು ಕೆನ್ನೆಯ ಬೆಮರು ಬರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಆಯ್ಕಾ— “ಬಹು ಸೆಕೆ! ಉಸ್-ಕೊಂಡ ನೀರು; ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಗಂಟಲವರೆಗೂ ಬಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ” ಎಂದನು.

ಕೊಠಡಿಗೆ ಎರಡು ಬಾಗಿಲು, ಒಂದು ಬೀದಿಯ ಕಡೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ. ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆಂದು ಒಳಬಾಗಿಲಿಂದ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯೂ ಇದ್ದಿತು; ಆ ಕಿಟಕಿಯ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯು ಏಷಣ್ಣ ವದನಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು

ಅರಿಂದಮನು ಕಂಡನು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅವಳನ್ನೇ ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳುಗಳಿರುವಂತೆ ಅರಿಂದಮನು ನೋಡಿದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನು ತನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಭುವನವೋಹಿನೀ ಮೂರ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ. ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ನೀರು ತಂದು ಅರಿಂದಮನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅರಿಂದಮನು ಒಂದೇ ಉಸುರಿ ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟನು.

ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ಪೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಕುತ್ತೂಹಲ ದಿಂದ, “ನೀವು ಯಾರ ಬಳಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಪುನಃ ಪುಶ್ಚೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು—(ನಿಟ್ಟುನಿರು ಬಿಟ್ಟು) “ಹೇಳುತ್ತೇನಯ್ಯಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆತುರಸಡಬೇಡಿ. ಉಸಾ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಯ್ಯೋ! ಮೈಯ್ಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಏನೇನೋ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ತಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ; ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲು ಕವಿರುವುದಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು? ಇದೇನು ಶೀತೋಷ್ಣಗಳ ಲಕ್ಷಣವೋ? ಜೀವನಿಗೆ ಜೀವನಿಗೆ—ಇಲ್ಲವೆ? ಇದೇನಾಯಿತು? ಪ್ರಾಣವೋಗುವಹಾಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಯ್ಯೋ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯ, ಬದುಕುವ ಹಾಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು, ನೀರು—ಇನ್ನುಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕು; ಏಸರಿತ ದಾಹ—ಅಯ್ಯೋ ಸತ್ತೆನಲ್ಲ!” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೆ ಅರಿಂದಮನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟನು; ನಲದ ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಒದೆದಾಡಿದನು; ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದುಸಲ ಇತ್ತ ಕಡೆ, ಇನ್ನೊಂದುಸಲ ಅತ್ತಕಡೆ ಹೊರಳಾಡಿದನು; ಏಳುತ್ತಲೂ ಬೀಳುತ್ತಲೂ ಸಂಕಟಪಟ್ಟನು; ಕಡೆಗೆ ಅಜ್ಞಾನ—ಸತ್ತಹಾಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡನು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡು ಯದುನಾಥನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಭಯದಿಂದ ಮುಖವು ಬಾಡಿತು, ಹಾಗೆಯೇ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಲಾರದವನಾದನು. ಚೇತ್ಕಾರ

ಮಾಡುತ್ತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದನು; ಹೆಂಡತಿ ಬಂದನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ವೈದ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಹಿಟದನು. ವೈದ್ಯನ ಮನೆ ಸವಿವಾಪದಲ್ಲಲ್ಲ.

ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಇದೇನು ಏನುತ್ತು!

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಶುಕ್ರೋಷ

ಅರಿಂದಮನು ಆದೇ ಅನುಕೂಲ ಸಮಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು.

ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವನು ಸತ್ತವನ ಹಾಗೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡನೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಆಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೊಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಆಗ ಆತನು ಕುಗ್ಗಿದ ಸ್ವರವಿಂದ ಪುನಃ ನೀರು ಕೇಳಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆಂದು ಎದ್ದಾಗ “ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಈಗನಂತೆಯೇ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ. ನನ್ನ ತಲೆರವೆಲ್ಲವೂ ಬಹು ಭಾರವಾಗಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಅಮ್ಮಾ! ನೀವು ನನಗೆ ಯಾವ ಜನ್ಮದ ತಾಯಿಯೋ, ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಬಿಡಿ” ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಹೇಳಿದನು.

ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು. ಹೀಗೆ ಪುನಃ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಪುನಃ ನೀರು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಬೀರೆ ಬಟ್ಟರನ್ನು ಕರೆದು, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಸಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಗಾಳಿ ಹಾಕುವಂತೆ ಹೇಳಿ ತಾನು ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

ಈಗ ಬೀಸಣಿಗೆ ಹಿಟದು ಕುಳಿತವಳೇ ಆ ಅಪರೂಪ ಶಾವಣ್ಯ ಮಯಿಯೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ನೋಡಿ ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಇವಳು ಕಿಟಕಿ

ಯಲ್ಲಿ ಸಿಂತಿದ್ದುದನ್ನು ಅವನು ಎರಡು ಸಾರಿ ನೋಡಿದ್ದನು. ಅಗ ಅವನು ಬಹು ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ, ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ಸಿನಗೆ ಏನಾಗಬೇಕವ್ಯಾ?' ಎಂದು ಪುಶ್ಚೆವಾಡಿದನು.

ಅವಳು ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ಬೊದಲನಂತೆ ಗಾಳಿ ಜೀಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

ಅರಿಂದಮನು ಬೊದಲನ ಹಾಗೆಯೇ ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ ತನ್ನ ಪುಶ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಸಿನಗೇನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ—ತೋರುವುದೇನು, ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಏಕಾರವು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿದೆ" ಎಂದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದನು.

ಕೇಳಿ ಜೀಸಣಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಸುಂದರಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಅವಳು ಜೀಸಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡುತು, ಎದ್ದುಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು.

ಅರಿಂದಮನು—ಭಯವಿಲ್ಲವವ್ಯಾ—ನಾನು ಸಿನಗೆ ಶತ್ರುವಲ್ಲ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಏಕಾರವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಹೇಳಿ ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಸಿತ್ರಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ಇನ್ನೊಂದು ಏಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿರು; ಆದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೇಳಿ ನೀನು ಬದುಕಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಂಡವಾದರೂ ಇಲ್ಲ.

ಜೀಸಣಿಗೆ ಹಿಡಿದವಳು ಏನಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾರದೆ ಪುನಃ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು.

ಅರಿಂದಮ—ಸಿನಗೆ ಗೋರಾಚಾಂದ ಎಂಬವನು ಯಾವನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ನನಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡಬೇಡ.

ಗೋರಾಚಾಂದನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಯುವತಿಯ ಮುಖವು ವಿವರ್ಣವಾಯಿತು; ಪುನಃ ಅವಳು ಎದ್ದು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಳು. ಅರಿಂದಮನು, "ಕುಳಿತುಕೋ ತಾಯಿ, ನನ್ನಿಂದ

ನಿನಗೆ ಉಪಕಾರವೇ ಹೊರತು, ಅಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಖಂಡಿತವೆಂದು ತಿಳಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚಬೇಡ—ಮರೆಮಾಚುವುದಾದರೆ ನೀನು ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು. ಗೋರಾಚಾಂದನನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಷ್ಟೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಯುವತಿ—ಬಲ್ಲೆ.

ಅಂದಮ—ಕೇಶವಚಂದ್ರನೆಂಬ ಯಾವನಾದರೂ ಬನೂನಾ ದಾರನನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆಯಾ? ಎಂದು ಪುನಃ ಕೇಳಿದನು.

ಯುವತಿಯ ಕಾಂತಿಹೀನವಾದ ಮುಖವು ಮತ್ತೂ ಕಳೆಗೂದಿತು. ಅವಳು ಕಂಪಿತ ಕಂಠದಿಂದ “ಅವನನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಅಂದಮ—“ನೀನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪುನಃ ಅವರ ಕೈಸೇರುವೆ. ಸಿಮ್ಮ ಈ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನೂ ಈ ಪಿತೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ; ಗೋರಾಚಾಂದನೆಂಬವನು ನಿನ್ನ ಸಂಜೆಯಾದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನೊಂದಿಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ; ಈ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯೇ ನೀನು ಪುನಃ ಅವರ ಕೈಗೆ ಜೀಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಿವಿಶೋದಿವರೆ ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ವಿದಿತವಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕಾಗದವನ್ನು ಯುವತಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು:—

“ಮಹಾಶಯ,

ತಮಗೆ ನಾನು ಅಪರಿಚಿತನಾಗಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಗೋರಾಚಾಂದನು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷರೆಂದೇ ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರವಸುವು ರೇವತಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇವತಿಗೇನೋ ಈ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಶುಭ

ಮಹೋತ್ಸವವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿಯೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ರೇವತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತೋಟದ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರಂತೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಬಂದಿರುವಳು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ ಮದುವೆಮಾಡದಿರುವುದೇ ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ಆದಕಾರಣವೇ ನಮ್ಮವರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಬರೆದಿದೆ. ವಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಾವು ತಾವೇ ಗಂಡನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರು. ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯು ನಮಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ನಾನು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟು. ಅಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸತ್ತಮೃದ್ಧಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಗೋರಾಚಾಂದನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇದಲ್ಲವೂ ರೇವತಿಯು ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೇವತಿ ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ; ಗೋರಾಚಾಂದನು ಇನ್ನೂರ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೇವತಿಯನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದನು ; ಆದರೆ ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಕ್ಕೆ ಣಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವುಂಟು ; ಅದೂ ಅಲ್ಲದ ನಾನು ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ದೂರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇನೂ ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಂಡಕೊಡಲಿ ತಾವು ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೋರಾಚಾಂದನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಒಡನೆಯೇ ಅವನೊಡನೆ ರೇವತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂತು,

ಶ್ರೀ ಯದುನಾಥಶರ್ಮಾ.”

ಜೀವನಪಾಲನ ತೋಟದಿಂದ, ವೋಹಿಸಿಯ ಸಹಾಯ ಹೊಂದಿ, ದುರಾತ್ಮನಾದ ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ, ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ, ಗೋಸ್ವಾಮಿಪುರದ ಮಾಗ್ಗ ವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಶಾಯಿಮಂಡಲನ ಅಂಗಡಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು ಈ ರೇವತಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಠಕ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಏನರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ; ಮತ್ತು ರಕ್ತಕಲೆಗಳುಳ್ಳ ಇವಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ವಾರಸೆಯ ದಿನ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಪಾಕಾರವೆದ್ದದ್ದು. ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ರೇವತಿಯು ಹೊರಟು ಬಂದದ್ದೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ವಶಾಯಿಮಂಡಲನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವನು ಹುಡುಗಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪುಶ್ಚಿ ಮಾಡಿದನೋ ಮತ್ತೊಂದು ವಾರಸೆಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅರಿದನುನನ್ನು ಏಜನವಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಯಾವನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದನೋ ಅವನೇ ಆ ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರನಾದ ಸೇವಕ—ಅವನು ಗೋರಾಕಾಂಡನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವನೂ ಅಲ್ಲ.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ರೇವತಿಯ ಸಂಜೇಹ

ಕೌಗಡನನ್ನು ಓದಿದ ಕೂಡಲೇ ರೇವತಿಗೆ ತಲೆತಿರುಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಸರ್ವಾಂಗಗಳೂ ಸ್ವಾಭೀನ ತಪ್ಪಿದುವು. ಶರೀರದೊಳಗಿನ ರಕ್ತವೆಲ್ಲವೂ ಹೃತ್ತಿಂಡದೊಳಕ್ಕೆ ಪುಪ್ಪೇಶಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೃದಯವು ಒಂದು ಭಾರವಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ತೋರಿತು. “ನಾನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಂಬಲಾರ” ಎಂಬ ಮಾತು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು.

ಅರಿದನು—ಯದುನಾಥ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಕೈಬರಹದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದರಿಂದ ನಂಬುವಂತೆ, ಆದೀಯೆ.

ರೇವತಿ—ನಾನು ಅವರ ಕೈಬರಹವನ್ನು ಬಲ್ಲೆ.

ಅಂದಮು—ಇದು ಅವರ ಕೈಬರಹವಲ್ಲವೇನು?

ರೇವತಿ—ಅವರದೇ ಕೈ ಅಕ್ಷರ; ಈ ರುಬುವು ಕೂಡ ಅವರದೇ. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ನಮಗೆ ಗುರುವಾದವನು. ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆತನ ಕೈ ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ರುಬುವನ್ನೂ ಆಸೇಕ ಬಾರಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ. ತಮಗೆ ಈ ಕಾಗದ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು?

ಅಂದಮು—ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನಂಬುವೆಯಾದರೆ, ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚಬೇಡ; ನೀನು ಯಾರು? ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳವು ಯಾವುದು, ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಹೆಸರೇನು, ಕೇಶವಬಾಬು ಯಾರು, ಗೋರಾಚಾಂದನು ಯಾರು, ನಿನ್ನ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಏನು ಕಾರಣ, ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿ ಹೇಳು; ನನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಾದ ಕೆಡಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ.

ರೇವತಿ—ತಮಗೆ ಈ ಕಾಗದವು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು?

ಅಂದಮು—ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ, ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯ ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನಾಡಿ ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೋರಾಚಾಂದನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟುದನ್ನು ಕಂಡು ಆಗ ನಾನು ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವನನ್ನೇ ಹಿಂಜಾಲಿಸಿದೆ. ದಾರಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಂಗಡ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಕತೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೆತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ತೋರಿಸುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ನಿರ್ಜನವಾದ ಆರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಂದು ಹಾಕೋಣವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಾನು ಅವನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ಅವನ ಸಂಗಡಲೇ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ, ಆ ವಿಜನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ,

ನಾನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಬಂದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿಸಿ ಅವನ ಎದೆಯಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೆ.

ರೇವತಿ—(ಸಂವೇಷಿಸುತ್ತ) ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀವು ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಯೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲವೆ?

ಅಂದನು—ನಾನು ಬಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರ. ನಿನ್ನ ಏಕಾಂಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಊಹೆಯಿಂದ ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಈ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದೆನೋ ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲವಾದ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯ ಮನೋಭಾವವು ಹೇಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರ್ಜಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಯ ಮತ್ತು ಏಕಾಂಗಿ, ಆಸೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಶೆ, ಮತ್ತು ಘೋರತರವಾದ ಸಂದೇಹ—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಅವಳ ದುರ್ಬಲ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ರೇವತಿಯು ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿ, “ನೀವು ಪೋಲೀಸಿನವರಾದರೆ, ಗೋರಾ ಚಾಂದನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪುನಃ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟುದೇಕೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಅಂದನು—ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದೇನೋ ಸಿಜ, ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಪುನಃ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ; ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಗುತಿಸಿ ತಿಳಿದನಂತರ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ. ಬೇಗ ಬೇಗ ಬದ್ಧವಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದು ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವನು ಸಿಕ್ಕುವುದೂ ಸಿಜ. ಬೇಗನೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದೂ ಸಿಜ; ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುವ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ

ಅಲ್ಪಾಪರಾಧಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವನನ್ನು ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹುತ್ತೇನೆಯೋ ಅವನ ಏಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವತನಕ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಪಾಪಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ತಾನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನೂ ಅಪೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಕಾರಣವಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಏಕಾರವಾಗಿ ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತವೆ. ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬಿಟ್ಟೆಯಾದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬುವುದಾದರೆ—ಯಾವುದೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ನನಗೆ ಮರೆಮಾಡಬೇಡ. ನೀನು ಯಾರು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದು, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇನು, ನಿನ್ನ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು, ಅಪೆಲ್ಲವುಗಳ ಏಕಾರವಾಗಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟುಪಟ್ಟಭಾವದಿಂದ ಹೇಳು; ನಾನು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ದೇಸೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಕೆಡಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ರೇವತಿಯ ಹೇಳಿಕೆ

ರೇವತಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳವು ಪೇಣೀವಾಧವಪುರ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಜಾನಕೀನಾಥ ವಸು. ಆತನು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ತಂದೆಯು ಮೃತನಾದ ನಂತರ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ, ತಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋದಳು. ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟು ತಂಗಿ ಇದಿರಾಳೆ, ಅವಳ ಹೆಸರು ರೋಹಿಣೀ. ನಾವಿಬ್ಬರು ಸಹೋದರಿಯರೂ ಚಿಕ್ಕಸ್ವನ ಹತ್ತಿರ

ದಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹೆಸರು ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರ ವಸು. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೂಡಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ತನ್ನ ಜವಾನಾದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೂ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೂ ಇದ್ದ ಮನೋಮಾಲಿನ್ಯವು ತೊಡೆದುಹೋಯಿತು. ತಂದೆಯು ಮೃತನಾದ ನೋದಲು ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೇ ತಂದೆಯ ಜವಾನಾದಾರಿಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರುಬಾರುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದನು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೂ ಮತ್ತೂ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ಈಗ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಹುತ ನಡಿಸುವನೋ ತಿಳಿಯದು. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂದಮ—ಆ ಮಾತು ಆಮೇಲಾಗಲಿ. ಈಗ ನಿನ್ನ ದುರ ಪ್ಲೆಯ ಕಾರಣವೇನೋ ಹೇಳು. ನಾನು ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಬಹುದೋ ಎನೋ ನೋಡೋಣ.

ರೇವತಿ—ಈಚೀಚೆಗೆ ಕೇಶವಚಂದ್ರನೆಂಬವನು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆತನನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ಬಹು ಮಿಷ್ಕಭಾಷಿ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೂ ಆತನಿಗೂ ತುಂಬ ಮೈತ್ರಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಎಂದಾದ ರೊಂದು ದಿನ ಅವನು ಬರುವುದು ತಡವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಬಂದನೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅವನೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಪಗಡೆಯಾಡುವನು. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಸವಾಹಿ ಹೋಗು

ವನು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಎಂದಾದರೂ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ದಿನವು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ತುಂಬಾ ಬೇಸರದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೇಶವಚಂದ್ರನೂ ಸಹ, ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹಾಗೆಯೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ, ಪಿಶಾಚ. ಅವನ ಮನೋಭಾವವು ಬೇರೇ ತರಹೆಯದು. ಇಂದಿಗೆ ಏಳು ದಿನಗಳಾದುವು, ಯಾವುದೋ ಔಷಧದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನಗೆ ಜ್ವರವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನು. ನನಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಾಗ, ಮನು ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬಾಧೆಯಾಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ನನ್ನ ರೋಗವಿಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿದವಾಗಿದ್ದಿತು; ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದೇನು, ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ, ನಾನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆನು. ದೋಣಿಯು ಗಂಗಾನದಿಯ ಬಂದು ತೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ನಿಂತಿದ್ದಿತು. ಆ ಕಡೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಅರಣ್ಯ; ಅಂತಹ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ನೋಡಿರದೇ ಇಲ್ಲ. ದೋಣಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಶವಚಂದ್ರ ಮತ್ತೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಅಂಬುಗರು. ಅವರು ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಅಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಎಸೆಸೋ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಲ್ಲವೂ ಕನಸಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯಾವುದನ್ನೂ ಸಲಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಲೆ ಮುತ್ತಷ್ಟು ಭಾರವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮನುಷ್ಯ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನೇ ಆ ಗೋರಾಚಾಂಡ, ಅವನನ್ನೂ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಕಂಡದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನು "ಇವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲೇನು? ಇವಳಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅವನ ಕತೋರವ್ವರವು ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿದ್ದ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಮುತ್ತಷ್ಟು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ತೋರಿತು; ನನಗೆ ತುಂಬ ಭಯವಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ದುಷ್ಟವಿನವಾಗಿರುವ ಅವನ ವಿಕಾರವಾದ ಅಕಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಭಯದಿಂದ ಕ್ರಾಣವೇ ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಾನು ಚೇತಾರ ಮಾಡುತ್ತೇ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ

ಮೊವಲಿಟ್ಟೆನು.—ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ; ಒಂದುವಾಗಿ ಆಶಕ್ತೆಳಾಗಿ ಜಿದ್ದಿದ್ದೆನು. ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವಾಯಿತು; ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಒಂದು ಸನ್ನ ಮುಗಿಸಿ ಹತ್ತರ ಒಂದು ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದನು. ತಲೆಯಮೇಲೆ ಸಿಟಲುಜಿದ್ದು ಹಾಗಾಯಿತು; ಪುನಃ ನನಗೆ ಪುಜ್ಜೆ ತಪ್ಪಿತು. ಅಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಿಚ್ಚರವಾದಾಗ ಆ ಗಂಗೆ ಇಲ್ಲ, ಆ ಪನಬಿಲ್ಲ, ದೋಣಿಯಿಲ್ಲ, ದೋಣಿ ನಟಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಧಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಕೊಠಟಿಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿದ್ದೆನು. ಕೊಠಟಿಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿತ್ತು. ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆನಂತರ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಪ್ರತಿಸಿತ್ಯವೂ ಒಂದೊಂದುಸಲ ಒಂದು ಸನ್ನನ್ನು ನೋಟಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಸನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದುದಿನ ತಾನಾಗಿ ಹೇಳಿದನು; ನಾನು ಆ ಪಾಪಿಷ್ಠನ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವಿಶಾಹನು ಸನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಧಯಗೊಳಿಸಿದನು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಚೂಲಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ— ಏತಂದಿವೂ ಸಮ್ಮತಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪಾಪಿಷ್ಠನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಬೀವುರುವವರೆಗೂ ಮರಣ ಸಂಕಟವಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಅವನ ಹಿತವಾದ ಚೂಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ; ಅರೆಗಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ ಸಾಯುವುದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ತೋರಿತು. ಸನ್ನನ್ನು ನೋಟಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವು ಗೋರಾಚಾಂವನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಆ ನರವಿಶಾಹನ ಅಪ್ಪ ಸೇವಕ. ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಗನು ಸನ್ನನ್ನು ನಿಟಿಸಿದನು. ಅವನು ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆ; ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದವನು ಅವಳೇ. ಏತ್ತಾರವಾದೊಂದು ವಸಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪಾರಾಗಿ ನಾನು ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ಧಯಂಕರವಾದ ಜಿರುಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿದ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇಟ್ಟಿತು. ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿನ ಗೋಸಾಯಿಪುರದ

ನಮ್ಮ ಗುರುವಾದ ಈ ಗೋಸ್ವಾಮಿಯವರ ಆಶ್ರಯಹೊಂದೋಣ ನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಸ್ಥಳದ ಬಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಗಟಗೆ ಬಂದು ಗೋಸಾಯಿ ಪುರದ ದಾರಿಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಇಸ್ಪೀಟಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರು ; ಅವರು ಬಂದು ಕಾಲುವೆಯ ಸಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಪುನಃ ಹೊರಟೆನು. ನಾನು ಕಾಲುವೆಯ ಸಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಓಂದು ಗಡೆ ಯಾರೋ ನಡೆದುಬರುವ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ನೋಡಲು ವಸಪುದೇಶ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಂತರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋರಾಚಾಂದನು ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಬಂದು ಮರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆನು, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಅವನು ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ನಾನು ಪ್ರಾಂತರದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ಆ ಜಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಾ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದೆ ; ಕಾಲುವೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ಕೇಳಿಸಿದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು ಗೋರಾಚಾಂದನದೇ ಅರಬಹು ದೆಂದು ತೋರಿ ತುಂಬ ಭಯವಾಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಪ್ರಾಣಭಯ ದಿಂದ ಓಡಿಬೆನು ; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೆರಗನ್ನು ಏಳದ ಹಾಗಾಯಿತು ; ಪುನಃ ಗೋರಾಚಾಂದನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಭಯಪಟ್ಟು ಆತ್ತುಬಿಟ್ಟೆನು, ಸೆಲಕ್ಕೆ ಬಿರುಳಿ ಬಿದ್ದೆನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದರು. ಮುಂಚಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದೆ. ಆತನೇ ಯಥುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯವಾಯಿತು. ನೋಡಿದೆ ಯಾರೂ ನನ್ನ ಸೆರಗನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡವೊಂದಕ್ಕೆ ಸೆರಗು ತಗಲಿಕೊಂಡಿತ್ತು ; ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದ ಪದಕಬ್ಬಿಪೂ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನದೇ. ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಕಡೆ ಗಾಯವಾಗಿತ್ತು ; ಆ ಗಾಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆನು. ಏರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಆತನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು ; ಆತನು ಬಹು

ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಸುಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿದನು. ಎಂತಹ ಡಾಕ್ಟರೂ, ಎಂತಹ ಪಂಡಿತರೂ ಅದು ಇಂತಹ ರೋಗವೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಾರದೇ ಹೋದರು. ತಂದೆ ಸುಮಾರು ಆರುತಿಂಗಳವರೆಗೆ ನರಳುತ್ತಿದ್ದು ಒಬ್ಬರುತ್ತ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ದುರ್ಬಲನಾದನು. ಅದು ಯಾವ ರೋಗವೋ ಯಾರೂ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಷಫೋಸ ಚಾರಗಳೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆಯು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಜಿಟ್ಟು ಹೋದನು.

ಆಲಿಂದಮು—ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಉದಾಸೀನನಾಗಿ ಇದ್ದುದೇಕೆ ?

ರೇವತಿಯು—ಆತನು ಜಮೀನಾದಾರಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ ಜಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಉಪಚಾರಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಲಿಂದಮು—ಅವನು ಕೇಶವಚಂದ್ರನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಪಗಡೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಇಸ್ಪೀಟುಡುತ್ತಿದ್ದ, ಗಾಳಿ ಸವಾಲಿಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ, ನೀನು ಹೇಳುವಂತೆ ನಿನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಅಷ್ಟರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತನು ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯ ಯಾವುದೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಪಗಡೆ, ಇಸ್ಪೀಟು, ಹರಟೆ, ಗಾಳಿಸವಾಲಿ ಮಾಡಲಾದುದೆಲ್ಲ ಹಾಗಿರಲಿ, ಹೇಗೆತಾನೆ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ತಿಳಿಯದು. ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ನಿನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡವರ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಶಂಕಿತನಾಗಿರುವುದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರೇವತಿಯು ಅವನ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೇ ಹೋದಳು. ಆಗ ಆಲಿಂದಮನು ರೇವತಿಯು ಎನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೇಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು. ನಾಲ್ಕುಕಡೆ ಮುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವ

ಈ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಯಾವ ಕೌಶಲದಿಂದ ಬದುಕಿಸಬೇಕೆಂದಿರು ವನೋ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತೂ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ವಿಚಾರದಿಂದ ರೇವತಿಯು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿಪ್ರಾಪ್ತಗೊಂಡಳು ; ರೇವತಿಯ ಕಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಪರೆಯು ಸರಿದು ಹೋದಂತಾಯಿತು.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸಾಫಲ್ಯ

ವೃದ್ಧನು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮೃತಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೊಂದು ಹೋದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಇದು ಪರಿಗೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ—ಕಾರಣವೇನು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ನೀರ ಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೊಂಡುಬಂದಾಗ, ರೇವತಿಯೂ ಅಂದಮನೂ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳ ಮಾತು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇಳತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ನೀರು ತಂದಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಯು ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಧರನೆ ಸಡುಗಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿತು. ಯಜಮಾನನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ತಾನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಏನುಮಾಡ ತಾರವೇತು ; ಎಷ್ಟು ಆಲೋಚಿಸಿದರೂ ಏನೂ ತೋರದೆ ಹೋಯಿತು. ದೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸು ಬಹು ಕುತೂಹಲಸ್ರಿಯವಾದದ್ದು. ಕುತೂಹಲ ಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿತು, “ನೊದಲು ಕೇಳಿದವಾಗಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ; ಅಷ್ಟುರೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಜಿಟ್ಟಿರೆ ಅವರೇ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅದೇನು ಮಾಡೋಣ-ಕೇಳಬಾರದೆ” ಎಂದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಸ್ಥಿರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವು ಮಾತು ಕೇಳಿಸಿದುವು. ಕೆಲವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ;

ಕೇಳಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಕೆಗೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಥವಾಯಿತು, ಕೆಲವು ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಅವರು ಬಹು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ಪರಾಮರ್ಶಗಳು ನನುಗೇ ಕೇಳಿಸದಿರುವಾಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೇಳಿಸಬೇಕು? ಸುಮ್ಮನೆ ಕಿಟಕಿಯ ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅತ್ಯಾತುರದಿಂದ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ರೇವತಿಯ ಮುಖ ಭಾವವು ಕ್ಷಣೇಕ್ಷಣೇ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಗ ಅವಳ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಬಲ ಪಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯವೇ ಅವಳಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ಅದು ನಡುಗುತ್ತ ನಡುಗುತ್ತ ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ಚಾರಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸದ್ದು ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಅರಿಂದನುನು ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದನು; ಹೊರಡುವಾಗ “ನಾನು ಇನ್ನು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಯಮನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯು ವೈದ್ಯನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆತನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಸತ್ಯವಾದುದೆಷ್ಟೋ ಅಸತ್ಯವಾದುದೆಷ್ಟೋ ಅನೇಕ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಕೇಳಿ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನ ಜಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯನು ಸಪ್ತವೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಅನಂತರ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ರೇವತಿಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಬತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾ, ಅವನು ಯಾರು? ಏಕೆ ಬಂದಿದ್ದ? ಅವನಿರುವುದೆಲ್ಲಿ? ಏನು ಹೇಳಿಹೋದ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ರೇವತಿಯು ಬಂದು ಮಾತಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಆದೇ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ನಡೆಯಿತು. ರೇವತಿಯ ಮಾತಾಮಹ (?) ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಸಂಗಡ, ರೇವತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ರೇವತಿ ಅಲ್ಲರವಳೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ ಆತನು 'ಬಿಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲೆ' ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ರೇವತಿಯು ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದಳು. ಅವಳು ವೃದ್ಧನಾದ ತನ್ನ ಮಾತಾಮಹನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಆ ವೃದ್ಧನ ಕಡೆಯವರು ಪಾಲ್ಕಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿ ರೇವತಿಯನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಿದಮನೂ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅರಿದಮನು ಗೋಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, "ಏನು ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯರೇ, ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಟ್ಟೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ರಕ್ಷೆ ಕಲೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಸಂಗಡ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹುಚ್ಚವ ಹುಚ್ಚನ್ನು ಇಟ್ಟುಬಂದಿರಿ; ತಮಗೆ ಅದು ಜೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ತಾಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚೂರಿಯನ್ನೇಕೆ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ?" ಎಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದನು.

ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾಶಯನು ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಅರಿದಮ—ನೀವೇನೋ ಬಹು ಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯರು, ಐದು ಬಿಟ್ಟು ಆಟವನ್ನೇ ಆಡಿಹಿರಿ.

ತಾಕುರ ಮಹಾಶಯನು ಆದಕೂ ಏನೊಂದು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಯೇಳಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ತಾಕುರ ಮಹಾಶಯನು "ಏನು ಏನಾಗಿ ಹೋಯಿತು!" ಎಂಥು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಲಾರದೇ ಹೋದನು.

ಶ್ರೀ

ಮಾಯಾವಿ

೨ ನೆಯ ಭಾಗ

ಬಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕಾಲಸಮೆ

ಅರಿಂದಮನು ಸಿತ್ತಿಂತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವನು ಆ ಬಾಳುಕೆಯು ತವ
ವನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತನ್ನದೊಂದು ಮಹಾ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನೋ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕಿ
ಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಹಿಡಿದುಹಾಕುವವರೆಗೆ
ಅರಿಂದಮನು ಹೇಗೂ ಸ್ಥಿರನಾಗಿರಲಾರದೇ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲದೆ
ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ
ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತಿದೆ; ಅರಿಂದಮನು ಇದನ್ನೂ ತಿಳಿದು
ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬಂದೇ ಸರಪಣಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗಿರು
ತ್ತಿವೆ; ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಆತನು ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪೇಚಾಡು
ತ್ತಿರುವನು. ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಆತನಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಉಪಾಯವೂ
ತೋರದೆಹೋಯಿತು. ಸಂದೇಹದ ಛಾಯೆಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೋ
ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುವನು. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ತಮಾನ
ಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನು; ಆದರೆ ಈವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನನ್ನೂ
ಮಾಡಲಾರದವನಾದನು. ಅರಿಂದಮನಂತಹ ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಪೋಲೀಸು
ವತ್ತೇದಾರನ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ
ಕಳಂಕದ ಮಾತೇ ಸರಿ.

ಬಂದು ದಿನ ಅಪರಾಹ್ನ ; ಆತನು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕನಾಥ
ಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯೆ ಹಾದು ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರು

ತ್ತಿದವಾನೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟವನು; ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಗಿದ್ದರೂ ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಗಳಿಲ್ಲ. ಲೋಕನಾಥವುರ ದಿಂದ ಊರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಸು ಬಂದು ಹರದಾಂಬಯಾಗಬಹುದು. ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ಪಶ್ಚಿಮಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕರಿಯ ಪೋಡಗಳೂ ಜಿಳಿಯ ಮೋಘದ ತುಣುಕುಗಳೂ ಇದ್ದು ಅಸ್ತ ನಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಿರಣಮಾಲೆಯಿಂದ ಕಳೆ ಯೇರಿ ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ; ಅವುಗಳ ಕೋಮಲವಾದ ಮತ್ತೂ ಉಜ್ಜಲವಾದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಅಲೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲುಗಾಡು ತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ವಕ್ರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಲಸು ಮಾವು ನೇರಿಳೆ ತೆಂಗು ಮುಂತಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಪ್ಯತವಾಗಿರುವ, ಆ ಲೋಕನಾಥ ವುರದ ಏಮಲಾ ಸರೋವರವು ಮತ್ತೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸು ತ್ತಿದೆ. [ಈ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಏಮಲೆ ಎಂಬ ವೃದ್ಧಿಯು ಬಂದು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಮರಣಾಂತವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಳಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏಮಲಾ ಪುಷ್ಕರಿಣಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತೆಂದು ಪದಂತಿ ಯುಂಟು. ನಾವು ಯಾವ ಕಾಲದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವೋ ಆಗ ಆ ಏಮಲೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅವಳ ಆ ಪರ್ಣಕುಟೀರದ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯ ನೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ.] ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆ ಸರೋವರದ ಪಶ್ಚಿಮಕಡೆಯ ಸೋಪಾನಾವಳಿಯು ಆಗ ಬಂದು ಅವೂರ್ವವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಭೂಷಣೆಯರಾದ ಸ್ನಿಗ್ಧಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯರೂಪಿಣಿಯರಾದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಯುವತಿಯರು ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಕುತ್ತಿಗೆಯ ವರೆಗೂ ನೀರಿಸಿಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ಮೇಲಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವು ಆಗತಾನೆ ಏಕಸಿತವಾದ ಕಮಲದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಆ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಿರಣವು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮುಳುಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ಯಾ ಗಿರುವ ಚಲರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಗುಚ್ಚ ಗುಚ್ಚವಾಗಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವಾಮವು ತೇಲುತ್ತ ಬಂದೊಂದು ಅಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ—ಅಲ್ಲಿಯೂ

ಒಂದು ಅತಿ ಸುಂದರವಾದ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಿರಣ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವರು ಈಜಾಡುತ್ತಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಲೆಗಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿರುತ್ತಲೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನೀರನ್ನು ಎರಚುತ್ತಲೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಅದೇ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಕಿರಣಮಾಲೆಯು ಪಸರಿಸಿ ಖಂಡಖಂಡವಾಗಿ ಚಾಂಚಲ್ಯ ವಹಿಸಿದೆ, ಅವರೂ ಬಹು ಮನೋಹರ.

ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂದಮುನು ಆ ಪುಷ್ಕರಣಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಲಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಒಬ್ಬಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ; ಅವಳು ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಇದನ್ನು ಅಂದಮುನು ನೋಡಿದನು. ಅವಳು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಜೆಗಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದಳು. ಅನೇಕ ಆ ಆಸರೂಪ ರೂಪವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಸುಂದರಿಯೊಬ್ಬಳೇ ವಿಧಾತನ ರಚನಾಕೌಶಲ್ಯದ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಿದ್ಧರ್ಥವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವಾನಯವಗಳೂ ಪೂರ್ಣತೆ ವಹಿಸಿರುವುದು ಬಹು ಅಸರೂಪ. ಆಹಾ! ಆ ಸ್ನೇಹಪುಫುಲವಾದ ಮುಖಪದ್ಮ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಾಯುತವಾಗಿ ಅರಳಿದ ತಾನರೆಯ ಹಾಗಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಅಕರ್ಣವಿಶ್ರಾಂತವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತಿಬ್ಬಿದಂತಿರುವ ಹುಬ್ಬುಗಳು, ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅರ್ಧಮಾತ್ರ ಅನ್ಯತವಾಗಿರುವ ಆ ಸುಂದರ ಲಲಾಟ, ಹಾಗೆಯೇ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಸುಘಟಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಸುನೀಳವಾದ ಮೂಗು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಕಿಂಪಗೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ತುಟಿ, ಲಲಿತವಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ, ರಕ್ತವರ್ಣವುಳ್ಳದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆ ಕಪೋಲಯುಗ್ಮಗಳ ಕಮನೀಯತೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬರೆದು ತಿಳುಹಿಸುವುದು

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಚಿಬುಕವನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾವು ಇಂತಹ ಚಿಬುಕ ವನ್ನೆಂದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಇಂದು ಕಂಡೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರುವರು ಯಾರು? ಅದು ಪುಷ್ಪಪರಾಗದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಸವನೀತನೇ ಆಗಿರಬೇಕು! ಸರ್ಪದಹಾಗೆ ನೀಳವಾಗಿಯೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಬಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ತೊಯಿದಿರುವ ಆ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶದಾಮವು ಗುಚ್ಚಗುಚ್ಚವಾಗಿ ಬೆಸುಸುಲೆಯೂ, ಕೊಂಚ ಮಾತ್ರ ಉಬ್ಬಿರುವ ಪಕ್ಷಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆಯೂ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ. ಚಂದ್ರ ಕಿರಣದಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಸ್ಪರೂಪದ ಇದಿಗೆ ಗೋಧೂಳಿ ಸಮಯದ ಉಜ್ವಲತಮವಾದ ಕಾಂಚನವರ್ಣದ ರಶ್ಮಿಗಳು ಕೂಡ ಕಾಂತಿಯೇನಾಗಿವೆ. ಪಾಠಕರೇ! ನೀವು ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ನೋಡಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಆ ಸುಘಟಿತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಆ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯು ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಮೇರಲಿವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಾವಯವಗಳೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದು ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿವೆ; ಆ ಸರ್ವಾವಯವದಲ್ಲಿಯೂ ಅಪರೂಪವಾದ ರೂಪ ರಾಶಿ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಜನವಾದ ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ, ಗಿಡಮರಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದ ಮೇಮ ಕಿರಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ತಂಪಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಂದನಾರುತನ ಮಧ್ಯೆ, ದಿಗ್ಗಂತಗಳವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕುಸುಮಗಂಧದ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು, ಪಾಚಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಆ ಸೋಪಾನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಆ ವನದೇವೀ ಮೂರ್ತಿಯು ಚಿತ್ರದ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ ನೀರವಭಾವದಿಂದಿರುವಳು.

ಆ ಸುಂದರಿಯು, ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿನಾ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಆತುರದಿಂದಿದ್ದು ನೀರಿಗಿಳಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಕವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಳು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು, ಆದರೂ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದ ಮನು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು. ವಿಚಾರವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಸರೋವರದ ದಕ್ಷಿಣ

ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅಲದಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು; ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಸಂದೇಹವುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದನು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆ ಲೋಕ ಲಲಾಮಭೂತಳಾದ ಸುಂದರಿಯು ಮುಳುಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಸಾವಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಭೀತನಾದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವಳು ಮುಳುಗಿಕೊಂಡ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೈಗಳು ಒಂದುಸಲ ತೇಲಿದುವು, ಮತ್ತೆ ಮುಳುಗಿದುವು; ಕೊಂಚ ದೂರ ಹೋಗಿ ಪುನಃ ತೇಲಿದುವು.

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅರಿಂದಮನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದನು. ಆತನು ಒಡನೆಯೇ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದು, ಕೈಗಳು ಪುನಃ ತೇಲಿದಾಗ ಅವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆ ಯುವತಿಯನ್ನು ಸೋಪಾನಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತಂದನು. ಆ ಯುವತಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅವಳು ತುಂಬ ಅಶಕ್ತಳಾಗಿದ್ದಳು; ಅವಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸೋಪಾನದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅವಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದಿದ್ದಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಾಗವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದಹಾಗಿತ್ತು; ಒಂದು ಉಸಿರನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲವಾಗಿ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.*

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ, ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಆ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಜಲನುಗ್ನಳಾಗಿದ್ದ ಆ ಸುಂದರಿಯು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಸಾಹುಕಾರನಾಗಿರುವ ತಮಿಜುಬಟ್ಟಿನನ ಮಗಳೆಂದೂ ಅವಳ ಹೆಸರು ಕುಲಸಮೆಯೆಂದೂ ಆ ಜನಗಳಿಂದ ಅರಿಂದಮನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ತಮಿಜುಬಟ್ಟಿನನ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಎಂಬುದೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರ ಸಹಾಯವು ದೊರೆತುದರಿಂದ ಅರಿಂದಮನು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ಕುಲಸಮಳನ್ನು ಅಡಗಡಿಗೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಲೂ, ಅವಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು

ಕೂಡಿಸುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಕುಲಸಮೆಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಸ್ಥಳಾದಳು. ಒಂದುಸಲ ಅರಿದಮನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ,—ತಾವು ನನಗೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದಿರೇಕೆ? ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಗುಣ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮರಣವೇ ಹಿತಕರವಾಗಿದ್ದಿತು—ಎಂದು ಕುಲಸಮೆಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟಳು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಅರಿದಮನಿಂದ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕುಲಸಮೆಯ ಶರೀರದ ನಿತ್ರಾಣವು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಒಂದುಕಡೆ ಅರಿದಮನೂ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕುಲಸಮೆಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಕುಲಸಮೆಯು ಅವರೊಡನೆ ನಿದಾನವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕುತ್ತಾ ನಡೆದಳು. ಬಹಳ ದೂರವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸರೋವರದ ಪೂರ್ವಕಡೆ ಅರಮನೆಯ ಹಾಗಿರುವ ತಮಿಾಜುದ್ವೀಪನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಮನೆ!

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಹೊಸ ಗಂಡಾಂತರ

ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಕುಲಸಮಳನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಅರಿದಮನೂ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ತಮಿಾಜು ದ್ವೀಪನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಆ ವರ್ತಮಾನವು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಮೂವ್ವರು ಸೇವಕರು ಬಂದು ಕುಲಸಮಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕುಲಸಮಳ ತಂದೆಯಾದ ತಮಿಾಜುದ್ವೀಪನು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಹಿಂದೆಯೇ ಅವನ ಕಂಡತಿ ಬಂದಳು. ತಮಿಾಜುದ್ವೀಪನ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ಏವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದು; ಆದರೆ, ಅವನ ದೇಹವು ದೀರ್ಘ-ಶೀರ್ಘವಾಗಿದೆ; ಎಂಥತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುದುಕನಹಾಗೆ ಅವನ ಶರೀರದ ಮೇಲು

ಭಾಗವು ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ತುಂಬ ಬಾಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಡೆದು ಬರುವಾಗ ಆತನ ಕಾಲುಗಳು ಮದ್ಯಸಾಯಿಯ ಕಾಲುಗಳಂತೆ ಅಸ್ಥಿರಗಳಾಗಿ ದ್ದುವು.

ತನಿಾಜುದ್ವೀನನು ಅಲಿಂದಮನನ್ನು ಸ್ಲಾನದ್ಯಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, “ಮಹಾಶಯ, ತಾವು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಿರಿ; ತಾವು ನೋಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇಂದು ನನ್ನನ್ನು...” ಎಂದು ಕಂಪಿತ ಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಂಠರೋಧವಾಯಿತು; ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು, ಆ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನ ಮುಖವೂ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಕೆಂಪಾದುವು, ಶರೀರವಾದ್ಯಂತವೂ ನಡುಗಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ನೆಲಕ್ಕೆ ಜೀಳಲಿದ್ದ ಆತನನ್ನು ಅಲಿಂದಮನು ಹಿಟಿದುಕೊಂಡನು. ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಆತನನ್ನು ತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬಂದು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿದನು.

ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲಿಂದಮನು ನೋಡಿದನು, ಇಷ್ಟು ರೊಳಗಾಗಿ ತನಿಾಜುದ್ವೀನನು ಮೃತನಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ!

ತನಿಾಜುದ್ವೀನನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಮತಿಜೀವಿ ಎಂದು; ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟತ್ತೆಂದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಾರಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆದಕೂ ಚಿಕ್ಕವಳಂತೆಯೇ ಕಾಣಿಸುವಳು. ಮತಿಜೀವಿಯು ಅಕುಲತಳವಾಗಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ತಲೆ ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಆಟಿಸುತ್ತಾ, ಎದೆ ಕುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಚೀತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಅಲಿಂದಮನು ಸೇವಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದು “ಇಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಸೇವಕನ ಹೆಸರು ಆಹಮದ. ಆಹಮದನು “ಫೂಲಸಾಹೇಬ” ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಆತನನ್ನು ಈಗಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.

ಆಹಮದನು ಓಡುತ್ತಾ ಹೋದನು. ಅರಿಂದಮನು ತಮಿಜು ದ್ವೀಪದ ಶರೀರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತನು. ಹಾಗೆಯೇ,—ತಮಿಜುದ್ವೀಪದ ಬದುಕಿರಬಹುದು, ಇದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೂರ್ಛೆರೋಗವಾಗಿರಬೇಕು—ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತಿಬೀಬಿಗೆ ಸವಾಧಾನ ಹೇಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಮತಿಬೀಬಿಯು ಮತ್ತೂ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದಳು.

ಈ ಪೀಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕುಲಸಮಯ ಓಡೋಡಿ ಬಂದಳು. ತಂದೆಯ ಮೃತದೇಹವು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು-ಹೋಗುತ್ತಾ, “ಅಪ್ಪಾ-ಅಪ್ಪಾ-ಅಪ್ಪಾ! ನಿನಗೆ ಏನಾಯಿತಪ್ಪಾ? ಇದೊ ನಾನು ಒಂದಿದ್ದೇನೆ, ಮಾತನಾಡಪ್ಪಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಹತ್ತಿರವೋಗಿ ತಂದೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನಿರಿಸಿ ಅಳುತ್ತೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟಳು.

ಅರಿಂದಮ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಬದುಕಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈದ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೇವಕನು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಲಸಮಯ ನಡುಗಿದಳು, ಹಾಗೆಯೇ ಎದ್ದು ಸಿಂತಳು; ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರಿತವಾದುವು; ಅವಳು ಕರ್ತೃತ್ವಭಾವದಿಂದ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿ, ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೋರವಾಡಿ ಕೊಂಡು, “ಯಾವ ಮೈದ್ಯ?” ಎಂದಳು.

ಅರಿಂದಮ—ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೈದ್ಯ-ಫೂಲಸಾಹೇಬ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಲಸಮಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆಮೂಡಿತು. ಇದಿರಾಗಿ ಅವಳ ತಂದೆಯ ಮೃತದೇಹವು ಬಿದ್ದಿದೆ, ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾದ ತಾಯಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಭಯಾನಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕುಲಸಮಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ನಗೆಯು, ಅದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ, ತುಂಬ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅನಂತರ ಅವಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾದ “ಫೂಲಸಾಹೇಬನೇ ?

ಆಗಬಹುದು” ಎಂದಂದುಕೊಂಡಳು. ಆಗ ವುನಃ ತಂದೆಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಲೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಳುತ್ತ, “ಅಪ್ಪಾ! ಎಲ್ಲಿಹೋದೆ? ಇನ್ನು ನನಗೆ ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ, ನನಗೇನು ಗತಿ!” ಎಂದು ಪುಲಾಪಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಮುಖವರ್ಣವು ವಿವರ್ಣವಾಯಿತು; ತಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿದುವು; ಹೇಳಿದಳು,—“ಫೂಲಸಾಹೇಬ ನಮ್ಮ-ಶತ್ರು-ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಶತ್ರು-ನನ್ನ-ಶತ್ರು-ಈ ಕುಟುಂಬದ ಶತ್ರು; ಪಿಶಾಚ-ಪಿಶಾಚ-ಎಂತಹ ಸರ್ವನಾಶ!” ಮುಂದೆ ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾತರತೆಯಿಂದ ಕಂಡಿದ ಅವಳ ದೇಹಲತೆಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಿತು; ಕುಲಸಮೆಯು ಮೂರ್ಛಿತೆಯಾದಳು.

ಅರಿಂದಮನು ಅತ್ಯವಸರದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ಕುಲಸಮೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು; ಅನಂತರ,—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಲಸಮಳು ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಿ ದ್ದಾಳೆ; ಈಗ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ನೀವೇ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ—ಎಂದು ಮತಿಜೀಜಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಮತಿಜೀಜಿಯು ಬಂದು ಕುಲಸಮಳ ವಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಳು. ಕಣ್ಣಿಗೂ ಮುಖಕ್ಕೂ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕುಲಸಮೆಗೆ ಚಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪುಜ್ಜೆಬಂದಿತು.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಫೂಲಸಾಹೇಬ

ಅಷ್ಟುಂಟುಗಳಾಗಿ ಪಾಕ್ವರ್ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ವೊತ್ತವೊಡಲು, ಪೃಥ್ವಿನಾದ ತಮಿಾಬುದ್ಧೀನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನು; ನೋಡಿ, “ಇಲ್ಲ, ಬದುಕಿಲ್ಲ; ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಓಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!” ಎಂದನು.

ಮತಿಬೀಜ—ಈ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕುಲಸಮೆಯೇ ಕಾರಣ; ಇಂದು ಅವಳು ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೇನು!—ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಶ್ರುಧಾರೆಯು ಅವಳ ಎರಡು ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು; ಆದರೂ ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ನಗೆಯ ರೇಖೆ ಮೂಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಲೀನವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಅರಿಂದಮನು ಡಾಕ್ಟರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಆನುವೂರ್ವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮನಗೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡವಿವಾಸಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಅವನ ಓಷ್ಣಾಧರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಪರಿಹಾಸವ್ಯಂಜಕವಾದ ಅಡೊಂದು ಬಗೆಯ ನಗೆಯು ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು; ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದಮನು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ವಿನೀತಭಾವದಿಂದ “ಮಹಾಶಯರ ನಾಮಧೇಯವೇನೋ ತಿಳಿಯಬಹುದೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಅರಿಂದಮವನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಸರಿ !

ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖಭಾವವು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು; ಅವನು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿನೀತ ಭಾವದಿಂದ; “ಮಹಾಶಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂಬುದನ್ನು,—ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ” —...?—ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮ—ರಘುನಾಥಪುರ; ಇಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಹರಿ ದಾರಿಯಾಗಬಹುದು; ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೆ; ನಾನು ಇನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದಷ್ಟೆ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಕುಲಸಮಳ ಕೈಹಿಡಿದು ನೋಡಿ,—ನೀನು ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರಬೇಡ,

ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನಡೆ, ಸಿಮ್ಮ ತಾಯನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೊರಡು,—ಎಂದನು. ಅನಂತರ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ನೋಡಿ, ತಾವು ದಯವಾಡಿ ಇನ್ನು ಕೊಂಚಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರೋಣಾಗಲಿ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಕುಲಸಮಯು ಎದ್ದು ನಿಂತಳು. ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಅವಳು ತಿರಸ್ಕಾರ ಸೂಚಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಂದುಸಲ ಪಾಕ್ಚರನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಾಕ್ಚರನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಅದರಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖಭಾಸವು ವಾರ್ಷವದೇ ಹೋದರೂ ಅರೆಗಳಿಗೆಯಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಹುಬ್ಬು ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದು ನಂತರ ನೈಜಭಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಬಡನೆಯೇ ಅವನ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಂದು ಸಲ, ಬೆಂಕಿಯ ಕೆಂಡವೇ ಹೊರಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೋರಿ, ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಆ ಭಾವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಯಿತು. ಹೇಳಿದನು—ಹೊರಡು—ಕುಲಸಮೆ, ಹಟವನಾರಿಯಾಗಬೇಡ. ಸಿಮ್ಮ ತಾಯನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೊರಡು ಎಂದು. ಮತ್ತಿಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಎದ್ದು ಹೋದಳು. ಕುಲಸಮಳೂ ಎದ್ದಳು. ಹೊರಡುವಾಗ ಅವಳು ಬಾಗಿಲಬಳಿ ನಿಂತು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, —“ಮಹಾಶಯ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಾಯಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಆಗ ಪಾಕ್ಚರಾ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆ ಆತಂಕ ಪರಿಹಾರವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಸಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು,—ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಸಾಕು, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಮಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆ ಕಿತ್ತುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಆತ್ತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಅವರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಎನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲವನ್ನೂ

ವೊದಲು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,—ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸೇವಕರ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗಿದನು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸೇವಕರು ಊರ್ಧ್ವಶ್ವಾಸ ದಿಂದ ಹಿಟಿಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭರಿತರು, ತ್ರಸ್ತರು, ಪಾಕ್ಪರ ಬಾಬುವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಹು ಶಂಕಿತರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿಂದಮನು ನೋಡಿದನು. ಅವರು ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೇ ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ರೆಂಬುದು ಅವರ ಮುಖಭಾವದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಫಲಸಾಹೇಬನು ಭೃತ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರ್ಯಾರೂ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದನು; ಅವರು ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅರಿಂದಮನು ತಾನು ಹೊರತುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದನು; ಎರಡು ಸಲವೂ ಫಲಸಾಹೇಬನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದನು.

ಆ ಮೃತದೇಹದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ಫಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥಗಂಟಿಯಾಯಿತು. ಆನಂತರ ಅವನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು,—ಅರಿಂದಮನಾಬೂ, ತಾವು ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದಾದರೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲ. ನಾನು ಬಂದು ಸಲ ಮತಿಜೀಜಿಯನ್ನೂ ಕುಲಸಮಂಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ; ಇಬ್ಬರೂ ಬತೆಯಾಗಿ ಹೋಗೇಣ; ಏನುಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ, ನಾನು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಕೆಲಸವಿದೆ; ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಲಾರೆ; ಇದೊ ಹೊರಟೆ.

ಫಲಸಾಹೇಬ—ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ನಾನು ಈಗಲೇ ಬಂದೆ; ತಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಬಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡುವುದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತಿಜೀಜಿಯೂ ಕುಲಸಮಂಯೂ ಈಗ ಏನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕೋ ಹೇಳಿಬರುತ್ತೇನೆ—ಈಗಲೇ ಬಂದೆ.

ಫಲಸಾಹೇಬನು ಎದ್ದು ಹೋದನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸಾವಧಾನ

ಡಾಕ್ಟರು ಹೊರಟುಹೋದ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಲಸಮಳು ಆ ಕೊಟ್ಟಡಿಗೆ ಓಡಿಬಂದಳು. ಆ ಕೊಟ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅವಳ ತಂದೆಯ ಮೃತದೇಹವು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು. ಕುಲಸಮಳು ಮೃತನಾದ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಪುನಃ ನೋಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಭಾವಿಸಿದನು ; ಆದರೆ ಅವಳು ತಂದೆಯ ಶವದಕಡೆ ಬಂದು ಸಲವಾದರೂ ತಿರುಗಿಸೋಡಲಿಲ್ಲ ; ಅರಿಂದಮನು ಯಾವಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಂದರಿದು ಹೋಗಿ, ಬಂದು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೆಳದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತು,—ಅರಿಂದಮಜಾಬೂ, ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ! ಈ ಡಾಕ್ಟರನು ಸಾಪಾಸ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ ; ನಾನು ಈತನ ಭಾವ ಭಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವೋಸಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ,—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು.

ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಅವಳ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದುಃಖವೇಗದಿಂದ ಕುಲಸಮಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡನು ; ಅರಿಂದಮನು ಮಾತನಾಡದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಕುಲಸಮಳು ಅವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಊಹಿಸಿದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯಾತನಾಸುಯವಾದ ಬಂದು ನಗೆಯು, ಅವಳ ಆ ಮ್ಲಾನ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಕುಲಸಮಯು—ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ, ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರಿರೋ ಅದನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ,—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೃತನಾದ ತಂದೆಯ, ಅಲುಗಾಡದಿರುವ, ಕಠಿಣ ವಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು,—ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತಂದವನು ಯಾರು? ಯಾರು? ಅದೇ ಪಿಶಾಚ-ಡಾಕ್ಟರ್-ಡಾಕ್ಟರ್ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕೊಲೆನಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ನನುಗೆ

ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಆ ಪುಷ್ಪವಾದ ಶರೀರವು, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮುಪ್ಪಿಗೆ ಸಂದ ಮುದುಕನ ಶರೀರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜೀರ್ಣ ಶೀರ್ಣ ವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಂದನದಂತಹ ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸ್ಮಶಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅರಿಂದಮಬಾಬೂ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚುಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಾನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ ಭಾವಭಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇಂದು ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿರುವಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ; ಸಾವಧಾನ! ಬಹು ಚಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಬಹು ಭಯಂಕರ ಪಿಶಾಚ!—ಎಂದನು.

ಕುಲಸಮೆಯ ಆ ಆಗ್ರಹಾತಿಶಯದಿಂದಲೂ, ಸರಳತಾವೂಣವಾಗಿರುವ, ಅವಳ ನಿಷ್ಕಪಟವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೂ ಅರಿಂದಮನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಂದೇಹ ತೋರಿತು. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಏವರವಾಗಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ, ನನಗೊಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಹೇಳಿದನು.

ಇಲ್ಲ-ಇಲ್ಲ; ಈಗ ಬೇಡ; ಆ ಪಿಶಾಚನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ಬಿಡುವನು—ಈಗ ಅಷ್ಟರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಲಸಮೆಯು ಭಯದಿಂದ ಒಂದುಸಲ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ನೋಡಿದಳು.

ಅರಿಂದಮ—ಒಂದುವೇಳೆ ಅವನು ಬಂದರೆ ತಾನೇ ಏನು ಭಯ ?

ಕುಲಸಮೆ—ಅದರ ಫಲವನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅಂದಿವು—ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಹಾಗಾಗಲಾರದೆಂದು ಸಂಬಂಧವು.

ಕುಲ.—ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಅನಂತರ ಆಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪಾಪಿಷ್ಠನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಾತು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮೃದು, ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಭಿನಯ! ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವನ ಮನೋಭಾವದ ಅಂಶನೂತ್ರವನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಲಣವಾದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಅವನಿಗೆ ಕೋಪವನಾಟಕೊಳ್ಳುವುದೇ ತಿಳಿಯದಹಾಗಿದೆ; ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಅವನು ಬಹು ಸುಗುಣಶೀತಾಮಣಿಯಂತೆ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವನೋ ಅದೇಲೀತಿಯಾಗಿ, ಇಷ್ಟುನೂ ಅಲ್ಲು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ, ಅವನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ್ತೂ ಇಂದು ನೀವು ಯಾವನನ್ನು ನೋಡಿದರೋ, ಯಾವನ ಪಯಸ್ಸು ನನ್ನ ಪಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ತುಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಅವನು ನಮ್ಮ ಜಿಕ್ಕುಮ್ಮ. ಅವನು ಸಾಧಾರಣಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮರಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವನು ಪುಕಾಶಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಸನವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಯವೇ ಸರಿ. ಇದರಿಂದ ಅವನು, ಒಳಗೊಳಗೇ, ಎಷ್ಟೋಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಗೊಂಡಿರುವನು. ಆಯ್ಯೋ, ಎಲ್ಲ ಲೀತಿಗಳಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಬಹುದೋ ಇಂದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಆಯಿತು. ನನ್ನವರು ತನ್ನವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಂದು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. ತಂದೆಯಿಲ್ಲ, ತಾಯಿ ಇಲ್ಲ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಲ್ಲ; ಯಾರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದು. ನನ್ನ ಗತಿಯೇನೋ ದೇವರೇ ಒಲ್ಲ!

ಕುಲನಮಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದನು ಮಾಡಿದನು. ಸಂಸಾರಿಯ ಪೊಗ್ಗು ಸಂತಿರಿಸುವ ಅವಳ ಜಿರಲುಗಳ ಪಾಶ್ಚರ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನಿರತವಾಗಿ ಅಶ್ರು ಪುನಾವನು ಹೊರಟು, ಅವಳ

ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಧೈರ್ಯಹೇಳಿ, ಆಗ್ಗೆ, ಅವಳನ್ನು ಸವಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದನು. ಕುಲಸಮುಳು ಹೇಳ ತೋಡುಗಿದಳು:—ಫೂಲಸಾಪೇಬನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಪರಲೋಕಗತಳಾದಳು. ಆದಾದ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನನಗಿಂತಲೂ ಎರಡುವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವ ನಾಗಿದ್ದ ಸಹೋದರನೊಬ್ಬನು ಮೃತನಾದನು. ಅದಾದನಂತರ ಇನ್ನಾರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವು ಕೆಟ್ಟಿತು. ಆತನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಹಾವುಗೆ ಹಿಡಿದನು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಪಿಶಾಚನಿಗೆ ಎನೋ ಉದ್ದೇಶ್ಯವು ಇದ್ದೇಯಿರಬೇಕು; ಆ ಪಾಪಿಷ್ಠನು ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಯಿಸುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮನು—ಏಕೆ, ಈ ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇಕೆ ?

ಕುಲಸಮು—ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಹೋದರೆ, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಗುತ್ತೆಯಾಗಿಯೇ ತೀರಿಸಿಬಿಡುವನು. ಆಂತಹ ನರಾಧಮನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಮರಣ ಸಂಕಟ ವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅರೆಗಳಿಗೆಯ ಕಾಲದ ಮರಣಯಾತ ನೆಯು ಸಾವಿರಪಾಲಿಗೆ ಮೇಲು; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಆ ಪಿಶಾಚ—ಇರಲಿ, ಈ ಮಾತು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಾಕು, ನಾನು ವ್ಯಸನಕರ ವಾದ ನನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದವಳಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಫೂಲಸಾಪೇಬನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಾಗರೂಕರಾಗಿ; ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾವನ್ನು ಕಂಪಾಗ ಜನರು ಹೇಗೆ ಚಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ, ನೀವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಚಾಗರೂಕರಾಗಿ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದಾಗ ಅವನ ಮುಖದ ಭಾವಭಂಗಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿದುದರಲ್ಲಿ, ನಿಮಗೆ ಫೂಲಸಾಪೇಬನ ವಿಚಾರವು ತಿಳಿಯ ದಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು

ಗೊತ್ತಾಯಿತು; ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸುವನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಕಾರು ವಂತೆ ತೋರಿದುದನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಸನ್ಮುಖವಾದಿಂದ ಮಾತುಕಥೆಗಳಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಆ ಏನೆಯದ, ಆ ಸವಿಯಾದ, ಆ ನಗೆವೊಗದ ಮಾತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪದ ಗರ್ಜನೆಯೇ ಹಿತಕಾರಿಯೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ; ಇನ್ನು ನಾನು ಹೊರಟೆ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಕುಲಸಮೆ ಎದ್ದಳು.

ಕುಳಿತುಕೋ, ನನ್ನದೂ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ಒಂದು ಕಾಗದದ ಚೂರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕುಲಸಮೆಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು,—ಅನರ್ಥಕ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲಸ್ಯಮಾಡಬೇಡ,—ಎಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ಕುಲಸಮೆಯು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಅನಂತರ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪಾರಿಯಲ್ಲಿ

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಅರಿಂದಮನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಲಸಮೆಯ ಮಾತು ಕತೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತರ್ಕವಿರ್ತರ್ಕಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಮೊದಲು,—ಕುಲಸಮೆ ಹೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಳ್ಳೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಲಸಮೆಯು ಹೇಳಿದ ಪುಕಾರವಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆ? ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೂ ವಿಶಾಚ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನೆ?—ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಪುನಃ,—ಯಾಕೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪರಿಚಯವೇ ನನಗಿಲ್ಲ; ಮನುಷ್ಯನೇನೋ ಬಿಟ್ಟುಯವನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಲಸಮೆಗೆ,

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು; ಅವಳು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಾನೇ ಹೇಗೆ? ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈ ನಡವಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಜೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನೋಡಬೇಕು; ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳು ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ನೋಡೋಣ, ಡಾಕ್ಟರ ಮಹಾ ಶಯನು ಬಂದು ಏನ ಹೇಳುವನೋ!—ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಹೀಗೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು, ಸಿಶ್ಯಬ್ಬವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಅವನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು,—ಅರಿಂದಮನಿಬ್ಬರೂ, ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಬಹಳಹೊತ್ತಿನಿಂದ ತಮ್ಮೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ . . ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೇನೂ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರಷ್ಟೆ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಹೌದು, ಅವರಿಗೆ ಬಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಂದೆ; ಮತೀಜೀವಿಯು ನನಗೆ ದೂರಸಂಪರ್ಕೀಯಳಾದೊಬ್ಬ ಆತ್ಮೀಯಳು; ಇಂತಹ ಗುಣವತಿಯಾದ ಹೆಂಗಸು ಪ್ರಾಯಃ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ. ಎಲ್ಲಿ, ಕುಲಸಮೆ? ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಪುನಃ ಅತ್ತು ರಗಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳೇನು?

ಅರಿಂದಮನು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ,—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅವಳು ಅತ್ತು ರಗಳೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪುನಃ ಬರಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಇನ್ನು ದಯೆವಾಡಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಟು
ಜಿಜೋಣ.

ಅರಿಂದಮನು ಎದ್ದನು. ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ನೇರವಾದ
ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು.

* * * * *

ಆದೂ ಇದೂ ಮಾತುಗಳಾಡುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಬಂದನೇಲೆ,
ಫೂಲಸಾಹೇಬನು—ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ? ಈಗ ತಾವು
ರಘುನಾಥಪುರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಿರೇನು?—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನನ್ನು
ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಇಲ್ಲ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳವಾದ ಕಾಮದೇವಪುರಕ್ಕೆ
ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳತನಕ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ
ಹಾಗೆಯೋ?

ಅರಿಂದಮ—ಹೌದು, ಒಂದು ಕೆಲಸವಿದೆ; ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ದಿನ
ಸಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಕಾಮದೇವಪುರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರೊಬ್ಬರು
ರೋಗಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರು
ತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಟಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅರಿಂದಮ—ತುಂಬ ಸಂತೋಷ.

ಆನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ನಡೆದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಒಂದು
ಹೊಗೆಯ ಸುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ
ಅರಿಂದಮನನ್ನ ನೋಡಿ,—ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಹೊಗೆಯಸುತ್ತ ಸೇದುವ
ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆಯೆ?—ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು—ಆಗಾಗ ಸೇರುವ ವಾಡಿಕೆಯೇನೋ ಉಂಟು, ಆದರೆ, ಆದಿಲ್ಲದೆ ತೀರದು ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ—ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ನನ್ನ ಇದೊಂದು ಮತ್ತು ಸೇದಿರಿ? ಇದರ ರೀತಿಯೇ ಬೇರೆ—ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬೇಬಿಸಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದು ಅರಿಂದಮನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಅರಿಂದಮನು ಸುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು,—ಈಗ್ಗೆ ಇರಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಶರೀರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಬಳಿಯೆಂದು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿರಿ; ಇಂತಹ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತರವಾದ ಸುತ್ತನ್ನು ತಾವು ಎಂದೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗ ತಮಗೇ ಪೇದ್ಯವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸುತ್ತನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯ್ಯಾರ ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ವಾಸನೆ ಇತರ ಸುತ್ತುಗಳ ವಾಸನೆಯ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇತರ ಸುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಉಂಟು ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಾಯಿಯ ದುರ್ಗಂಧವೂ, ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ರೋಗಸಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತಾವು ಇದೊಂದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

‡ ‡ ‡ ‡ * ‡

ಅನಂತರ ಅವರು ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಸ್ಪಲ್ಪ ದಾರಿ ಸಾಗಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾಮದೇವ ಪುರದ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ,—ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಾಬೂ, ನನಗಿನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆಯೇ?—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಕೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಆಟಿಸುತ್ತಾ, ಕೇವಲ ಸೌಜನ್ಯಭಾವವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿ, ಓಹೊ! ತಾವು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯವಾದ್ದರಿಂದ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಾವು ದಯೆಮಾಡಿ, ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತ ಬಂತು ; ತಾವಿನ್ನೂ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಬೇಕು—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತನ್ನ ಮನೆಯಕಡೆ ಹೊರಟನು. ಅಂದಮನು ಅಲೋಚನಾಪರನಾಗಿ ಕಾಮದೇವಪುರದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಜೇಗ ಜೇಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೊರಟನು.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕುಲಸಮಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸಂಧ್ಯೆಯು ಕಳೆದೇ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮದೇವಪುರದ ದಾರಿ ಜನರೂಸ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಬಿಚ್ಚಿಬಿಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವೂ ದೊಡ್ಡವೂ ಗಿಡಗಳು, ಪೊದೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು ; ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬಿದಿರುಮನೆಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕತ್ತಲು ಮಾಡಿರುವುವು. ಬಿದಿರಿಗೆ ಬಿದಿರು ಉಚ್ಚವಾದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಉಕಟತರವಾದ ಶಬ್ದವಾಗುವುದು. ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ನರಿಗಳು ಇತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆಗೂ ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಇತ್ತಕಡೆಗೂ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವುವು ; ಒಂದೊಂದು, ದೂರವಾದ ಪನ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅರಚುತ್ತಾ ತಾವು ಅಲ್ಲಿರುವೆನೆಂಬ ನಿಚ್ಚಾಂಶವನ್ನು ಬಿಗ್ಗಿಗಂತಗಳವರೆಗೂ ಹರಡುತ್ತಿರುವುವು. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿದ್ರೆಗೆ ಆತಂಕವಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು,

ಸಮೀಪದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದಣಿದಿರುವ ನಾಯಿಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕೆಂದು ಸರಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡುವವೋ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಕರ್ಕಶ ಕಂಠದಿಂದ ಗದರಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಯಾಜಮಾನ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುವು. ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಜಿಡಿರುವುದೇ, ಆರಳಿ ಆಲ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ದಟ್ಟವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಪೋಡಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನೀರವವಾದ ಆಕಾಶ-ಸಂಧ್ಯೆಯೊಡನೆ ಸ್ವಾಗತ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಆರಿದಮನು ಕಾಸುದೇವವುರದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗಿಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಗೊಂಡು ಉತ್ಸಾಹಿಯಾಗಿರುವನು. ಆ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಆರಿದಮನು ಕುಲಸಮಯ ತನ್ನೂ ಫಲಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಕುಲಸಮಯು ತನಗೆ ಫಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎನ್ನೇನೋ ಹೇಳಿದಳು; ಆದರೆ ಫಲಸಾಹೇಬನು ಅಂತಹ ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಗೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ; ಫಲಸಾಹೇಬನು ಮೊದಲಿಂದ ಕಡೆಯತನಕ ಕೇವಲ ಮರ್ಯಾದಮಂತನ ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕುಲಸಮಯ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟಿಗನಾದ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಫಲಸಾಹೇಬನು ಹೊರಿ ಅಥವಾ ಸಿನ್ನೂಲನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ವಿಧ ಬಂದಲಾಗಲೀ ತನಗೆ ಏನಿತ್ತಂಟುಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಆರಿದಮನು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅ ಬಗೆಯ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಆರಿದಮನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಜೀವಲಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ, ಕುಲಸಮಯ ಮೆದುಳು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರಬೇಕು; ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಫಲಸಾಹೇಬನ ಮೇಲೆ ಮಹಾರೋಷವಂಟಾಗಿರಬೇಕು-ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಊಹಿಸಿದನು. ಏನಾದರಾಗಲಿ, ಫಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸುಕ್ಯತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮುಗಿಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅಂದುಕೊಂಡನು.

ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮದೇವಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅಲಿಂದಮನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತಾಣೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಬಂದಿರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮನಗೊಟ್ಟಿದ್ದನು, ಅಲಿಂದಮನು ನೋಡಿ, ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಅತುರವಿಂದ ಎದ್ದು, ಅಲಿಂದಮನನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ಆತನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ತಾನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು; ಹಾಗೆಯೇ,—ಅಲಿಂದಮನಾಬೂ! ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದುದೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಶವದೇಹದ ಮೋಹದ್ವೇಷವು ಏಕಾರ ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೋ?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅಲಿಂದಮ—ಐಲ್ಲ, ಈವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ರೇವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಏಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಶವನೆಂಬವನು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದೇನಾದರೂ ಬಹಿರಂಗಪಟ್ಟಿತೋ?

ಅಲಿಂದಮ—ಐಲ್ಲ, ಅಗಿದ್ದ ಸಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಈಗ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಏಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆ; ಫೂಲಸಾಹೇಬನೆಂಬವನನ್ನು ನೀವು ಬಲ್ಲರಾ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನೆ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಬಲ್ಲರು.

ಅಲಿಂದಮ—ಬಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನೇಕೆ ಬಲ್ಲರೋ ಆ ಕಾರಣ ನೀವುಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆ ಮನುಷ್ಯನು ವೈದ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಗ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇನು ಅಲಿಂದಮನಾಬೂ, ತಾವು ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಕಾರಣವೇನು?

ಅರಿಂದಮ—ವೊದಲು ನನ್ನ ಪುತ್ನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳೋಣಾಗಲಿ, ಅನಂತರ ಸಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ತಮಾಚುದ್ವೀನ ನನ್ನು ಬಲ್ಲರಾ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ತೀತಿಯದೇ ಏನು, ಆತನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನು ದಾರ.

ಅರಿಂದಮ—ಆತನು ಅತ್ಯಲ್ಪಶ್ಚರ್ಯಶಾಲಿಯಂತೆ, ಹೌದೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹೌದು; ಆತನ ವಿಚಾರವು ನನಗೆ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ, ಆತನ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟುದರಿಂದ ಆತನು ಈಗ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವನು. ಇಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತುಹೋದಳು; ಆದಾದಮೇಲೆ ಆತನು ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟನು; ಆದರೆ ಆತನ ಮಗಳು ಮತ್ತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತಮಾಚುದ್ವೀನನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯವಾದ ಪ್ರೀತಿ. ತಾನು ಮದುವೆಯಾದ ವಿಚಾರವು ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವಾದರೂ ತಿಳಿದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದನು; ಅಲ್ಲದೆ ಆತನು ಯಾವಳನ್ನು ಏವಾವಮಾಡಿಕೊಂಡನೋ ಅವಳು ಈ ಡಾಕ್ಟರ್ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸಮಾಪ ಸಂಬಂಧಿಯಾದವರ ಮಗಳು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೇ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು. ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಬಳಗೊಳಗೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾನಾದ ತಮಾಚುದ್ವೀನನು ಒಂದು ಕುಶಲತೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮುಗಿಯಿಸಿದ್ದನು. ಅವನು ತನಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಉಳಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಚರಸ್ಥಿರ ಜಿಂಬಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಹರಿದು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವನು; ಇದಾದ ಕೊಂಚ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಅನಂತರ

ತಾನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಗಂಡನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ; ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ,—ಮದುವೆಗೆ ಮೊದಲೇ ದಾನ ಪತ್ರವಾಗಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಗಂಡನು ಸತ್ತನಂತರ ತನಗೆ ಒಂದು ಕವಡೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದಕಾರಣ ಅವಳು ಒಂದೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಹಗ್ಗು ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಅವಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಮು ಸಹ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದರಿಂದ ತಮಿಜುದ್ವೀಪನು ಪೂರಾ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆದಮೇಲೆ ತಮಿಜುದ್ವೀಪನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ಎಷ್ಟೋ ಬಗೆಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವೇಳೆ ಒಂದುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಅವಳಿಂದ ಬೇಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಹಣವು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪುರಣಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟನು.

ಏಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಫಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರವಾಗಿ

ಅರಿಂದಮು—ತಮಿಜುದ್ವೀಪನು ಸತ್ತದ್ದೋದನಷ್ಟೆ!

ಯೋಗೇಂದ್ರ, ನಾಥನು ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ—“ಎನು ಹೇಳಿವಿರಿ?”

ಅರಿಂದಮು—ಇಂದು ಸಂಜೆಗೆ ನೋಡಲು ಅವನು ನನ್ನ ಕೈ ಮೇಲೆಯೇ ಮೃತನಾದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆಮೇಲೆನೋಲೆ!

ಅರಿಂದಮು—ಆಮೇಲೇನು—ಈಗ ಅವನ ಮಗಳೇ ಸಮಸ್ತವಾದ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದಳು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅದು ಆಗಬೇಕಾದ್ದೇ ಹಾಗೆ.

ಅರಿಂದಮು—ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸುವಾರು ಇಷ್ಟತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗ ಬಹುದು.

ಅಂದಮ—ಇಷ್ಟತ್ತು ಲಕ್ಷ! ಇಷ್ಟತ್ತು ಲಕ್ಷವೆ? ಒಳ್ಳೆಯದು ; ಇಷ್ಟತ್ತು ಲಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮದುಪೆಯಿಲ್ಲ ವೇನು ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಮದುಪೆಯಾಗಿರಬೇಕು, ಈಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಈ ಪುಶ್ಯೆಗೆ ಈಗ ಕಾರಣವೇನು ?

ಅಂದಮ—ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ? ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಈ ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ; ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನನಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚುವುದು ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯವೆ ?

ಅಂದಮ—ತಮಿಜುದ್ವೀಪದ ಮಗಳನ್ನು ಈಗ ಫೂಲಸಾಹೇ ಬನು ಮದುಪೆಯಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸರಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಹು ಚತುರ! ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ತಮಿಜುದ್ವೀ ಪದ ಮಗಳ ತಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಂದಮ—ಆದಿರಲಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಿ ರುವನೋ ಹೇಗೆ ಕೇಳೋಣ. ಅವನನ್ನು ನೋಡುವವರೂ ಕೂಡ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನೇ ಇವನೆಂದು ಗುರ್ತಿಸುವವಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ, ಪಶ್ಚಿಮದ ಕೊಡಲೆಪಾತಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೂಪವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೂ ಇಸ್ತಿಹಾರು ಕಳುಹಿಸುವಿರಲ್ಲ ಈ ವರ್ಣನೆಯು ಕೂಡ 'ಫೇಟ್' ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುವುದೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯುವಿರಿ. ಈಗ ಒಂದು ಸಲ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ರೂಪವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿ, ನೋಡೋಣ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಮನುಷ್ಯನು ದಪ್ಪ.

ಅರಿಂದಮ—ದಪ್ಪ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿರಿ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನರು ದುಂಡು ದುಂಡಾಗಿರುವರಲ್ಲಾ ಆ ಬೀತಿಯೇ, ಅಥವಾ ಗರಟೇ ಸಾಧಕಗೀಧಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೈವುಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೋ ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ದುಂಡು ದುಂಡಾಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದೆ? ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ; ಗೌರವರ್ಣ, ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ವತ್ತರ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ, ಮುಖವು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಂಡಾಗಿದೆ, ಕೆನ್ನೆಯ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲೆ ಇದೆ; ಮೂಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದ-ನಸುಸೀಳವಾಗಿದೆ, ದಟ್ಟವಾದ ಗಡ್ಡೆ, ಹಸನ್ಮುಖ, ತಲೆಗೂದಲು ಕುರುಚು ಕುರುಚು; ಆತನು ನಡೆಯುವಾಗ ತಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ; ಸರ್ವದಾ ಸವಿನೂತನಾಡುವನು, ದೃಷ್ಟಿ ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದದ್ದು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವವು.

ಅರಿಂದಮ—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೊದಲು ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ನಾನೂ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮನುಷ್ಯನು ಬಹು ಮಿಷ್ಟ ಭಾಷಿ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ತಾವು ನೋಟಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಆತನ ರೂಪವರ್ಣನೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನು, ಅರಿಂದಮಬಾಬು ?

ಅರಿಂದಮ—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುವವರು ತಾವು, ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ! ನಾನೇನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣದವನೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರಿ ; ಈಗ ಕೊಲೆಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಬಾರಿ, ಪಾಕ್ಸೂರಾ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮೇಲೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿತೇಕೆ ?

ಅರಿಂದಮ—ಅವನು ಈಗ ತಮಿಳುಬುದ್ಧಿವಂತನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಹು ಚತುರನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವೇನೂ ಅಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುಬುದ್ಧಿವಂತನ ಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ನೆಟ್ಟುಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ನಲ್ಲಾ ?

ಅರಿಂದಮ—ನಿಮಗೂ ನನಗೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ನೆಟ್ಟುಗಿಲ್ಲವೋ ಅವಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ; ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ; ಅವಳ ಹೆಸರು 'ಕುಲಸಮೆ' ಎಂದು. ಯೋಗೇಂದ್ರ ಬಾಬೂ, ಕುಲಸಮೆಯ ಹಣೆಯ ಬರೆಪವು ಈ ಮೂರು ತೆರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಬೇಗನೆ ಬಹಿರಂಗ ಪಡುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಕಾಣುವಿರಿ. ಆದರೆ, ಕುಲಸಮೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪತ್ನಿಯಾಗುವಳು ; ಹಾಗಾಗುವುದಾದರೆ ಕುಲಸಮೆ ಸಾಯುವಳು ; ಅದೂ ಕೂಡ ಸಂಭವಿಸದಿದ್ದರೆ . . .

ಯೋಗೇಂದ್ರ—(ಮಾತು ಪೂರೈಸಗೊಡವೆ) ಹಾಗಾದರೆ ಏನಾಗುವಳು ?

ಅರಿಂದಮ—ಹಾಗಾದರೂ ದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ, ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿರೋವೇದನೆಯಾಗಿಯೇ ಆಗುವುದು ; ಅವನು ಕುಲಸಮೆಗಳನ್ನು ಈ ಏಪತ್ತಿನಿಂದ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ, ಕಾಪಾಡಿಯೇ ಕಾಪಾಡುವನು.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಅರಿಂದಮನ ವಿಪತ್ತು

ಅರಿಂದಮನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಜೀದಿಯ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಒಳಗಡೆ ಚಿಲಕಹಾಕಿತ್ತು. ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳಬಂದ ಮಹಾಶಬ್ದಸಹಿತವಾದ ನಾಸಿಕಾಧ್ವನಿ (ಗೊಣಕೆಗಳು)ಯು ಅರಿಂದಮನ ಸೇವಕನು ನಿದ್ರೆವಾಡು ತ್ತಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸ ದಿಂದ ಸೇವಕನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದನು. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಸರ ಗೊಂಡ ಸೇವಕನು ಎದ್ದು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಬಂದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದನು. ಅರಿಂದಮನು ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿರುವ ತನ್ನ ಶಯನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದನಲ್ಲದೆ, ಊಟವಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಸಿದ್ಧ ನಾದನು. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಣ ಅಗ್ನಿದೇವನು ತುಂಬಾ ಉಪದ್ರವ ಮಾಡತೊಡಗಿರುವನು ; ಬುದ್ಧಿಪಂತ ನಾದ ಆ ಅಡಿಗೆಯ ಭಟ್ಟನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆಹಾರ್ಯ ಪದಾರ್ಥ ಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಕೂತಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಣಿಮಾಡಿಟ್ಟು ನಿರ್ಫಲವಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಬ್ರೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನು ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಆಗ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು ; ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಊಟವನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿ ಮಲಗಿದನು. ಸಿದ್ಧಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ; ಕುಲಸಮೆ ಮತ್ತೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋ ಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತುಂಬಾ ಉದ್ವಿಗ್ನನಾಗಿಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಆತನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕೊಟ್ಟ ಕೊಗೆಯ ಸುತ್ತಿಗೆ ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿಸಿ ಸೇದ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದನು. ಸಿದ್ಧಿಯ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವಿಸತೊಡಗಿದನು,—ನಾನು ಊಟ, ಸಿದ್ಧಿ, ವಿರಾಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ರಾತ್ರೀ ಹಗಲು ಯಾರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅವನು ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲ— ಇದೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವನೇ ಆ ಕೊಲೆಸಾತಕಿ

ಎಂದೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಶಯ ಸಂದೇಹಗಳಿದ್ದರೂ ಆ ಹತ್ಯಾಕಾರಿಯು ಈ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ—ಎಂದು.

ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸೆಳೆಯ ತೊಡಗಿದುವು; ಸ್ವಲ್ಪ ತೂಕಡಿಕೆ ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು, ತಲೆಯು ಒಂದು ಸಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೂಗಿತು; ಆ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಸಲ ಆಕಳಿಸಿದನು.

ಆರಿಂದಮನು—ಈಗ ಕೊಂಚ ಸಿದ್ಧ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಳೆಯಾಗಿದೆ; ಎತ್ತರ ಐದೂವರೆ ಅಡಿ, ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಎದೆ, ಭುಜಗಳು ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿವೆ, ನಡುವು ಕೊಂಚ ತೆಳು, ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಏನಾದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ—ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇದಾದನಂತರ ಆರಿಂದಮನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಆಕಳಿಸಿದನು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದೇಸರಿ. ಆರಿಂದಮನು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದನು—ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೌರವಣ, ಅಷ್ಟು ಉಜ್ವಲವಾಗಿದ್ದರೂ—ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ಆಕಳಿಕೆ ಬಂತು,—ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿಯೇನೋ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೈಗಳ ಬಣ್ಣವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ—ಈ ಬಾವಿ ಭಾರಿಯಾದೊಂದು ಆಕಳಿಕೆಯೇ ಬಂತು.

ಇದೇನು! ಇಂದು ಇಷ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದಕ್ಕೇನುಕಾರಣ? ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಎಷ್ಟೋ ಏನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದೂ ಹೀಗಾದದ್ದಿಲ್ಲ—ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡು ಆರಿಂದಮನು ಎದ್ದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಸಂಚರಿಸಲು ಮೊದಲುಮಾಡಿದನು. ಅದರೂ ಮೊದಲಿನಹಾಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

—ಕೂದಲು ಕೊಂಚ ಬರಟು, ಅಚ್ಚುಕವ್ವು—ಪುನಃ ಬಂದು ಆಕಳಿಕೆ ಬಂತು, ಅದಾದನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ; ಇನ್ನೂ ಬಂದು,—ಕೂದಲು ಉದ್ದದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಷ್ಟೇ—ಇನ್ನೂ ಬಂದು ಆಕಳಿಕೆ ಬಂತು,—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೇ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಂದು, ಹೆಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವನು.

ಅಂದಮನು ಇನ್ನು ನಿಂತಿರಲಾಗಲಿಲ್ಲ ; ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು ; ಕೈಮೇಲೆ ತಲೆಯಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತೂಕುಡಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಬಂದರ ಮೇಲೊಂದು—ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು—ಇನ್ನೂ ಬಂದು—ಹೀಗೆ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಆಕಳಿಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತು.

ಆಲೋಚನಾಪರನಾದ ಅಂದಮನು ತೂಕುಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೂ ಗಡ್ಡನಿರಿಸೆಗಳಿಲ್ಲ—ಆಕಳಿಕೆ ಬಂತು—ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೃದುಭಾವಿಯಾಗಿರುವಂತೆ—ಪುನಃ ಆಕಳಿಕೆ ಬಂತು,—ತೋರುವುದೋ—ಪುನಃ ಆಕಳಿಕೆ,—ಅದರಿಂದ—ಪುನಃ ಬಂದು ಆಕಳಿಕೆ,—ಏನು—ಆಕಳಿಕೆ,—ತೋ—ಆಕಳಿಕೆ,—ರು—ಇನ್ನೂ ಬಂದು, ಕಡೆಗೆ ಅಂದಮನು ಮೌನನಾಡಲಾರದೇ ಹೋದನು. ಆತನು ಅರ್ಧಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇದಿದ ಆ ಸುತ್ತನ್ನು ದೂರಹಾಕಿದನು. ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ತಲೆಯಮೇಲೆ ರುಬುಭಾವದಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಎರಡು ಕೈಗಳ ಜಿರಳುಗಳನ್ನೂ ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸೀಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟನು. ಸೀಸು ಬಂದರ ಮೇಲೆ ಬಂದು—ಬಂದರ ಸಂಗಡ ಇನ್ನೊಂದು ; ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ಇನ್ನೂ ಬಂದು ; ಹೀಗೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಸೀಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಆನನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅನಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದಿತು ; ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದು ಸಲ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೂ, ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಕತ್ತಲೆ ಕನಿಡಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿರುವುದು ; ಅಂದಮನು ಕುರುಡನ ಹಾಗೆ ಕೈಯ್ಯೂ ಸವರಣೆಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ

ಹುಡುಕಲೆತ್ತಿಸಿದನು. ಅವನ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದೊಳಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಯಾತನೆಯುಂಟಾಯಿತು; ಆತನ ಶರೀರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಾಸನವು ಆವರಿಸಿತು; ಮತ್ತೆ ಯಾವಾದರೂ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವೇಳೆಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಶಲೆಯನ್ನೇ ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಿಂದಮನು,—ನಾನು ಏನೋ ತಿಂದಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಓಹೋ ! ಸಲಹೋಯಿತು ! ಈ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಏನಿದೆ. ಏನು ಸರ್ವನಾಶ ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಫೂಲ ಸಾಪೇಬನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಪಿಶಾಚ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದವನು ಫೂಲಸಾಪೇಬನೊಬ್ಬನೇ. ಆ ಪಿಶಾಚನು ಒಂದು ದಿನ ಅರಿಂದಮನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ—ಒಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಇದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡನು—ಒಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮ

ಕೊಕಡಿಯು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೇಜು ಇಟ್ಟಿತು. ಅರಿಂದಮನು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಮೇಜಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾರಮಾನವಾದ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿತು. ಹೇಗೂ ಆತನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕಳಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿದನು—ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು, ಅದರ

ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಕಳಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಮರ್ವಾಂತಿಕವಾದ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಹುಚ್ಚನ ಹಾಗಾಗಿಬಿಟ್ಟನು. ಹೇಳಿದನು—ಈಗ ಇಲ್ಲ, ಈಗಲೇ ಅಲ್ಲ, ಈಗ ಏತರಿಂದಲೂ ಸಾಯಲಾರೆ. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಬೇಕು.—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೆ ತೂಗಾಡಿಕೊಂಡು ಎದ್ದನು; ಕತ್ತಲೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವನಹಾಗೆ ಆತನು ಕೈಸವರಣೆಯಿಂದಲೇ ಮೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡನು. ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ಮಸಿ ಕುಡಿಕೆ ಮತ್ತೂ ಲೇಖನಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತನು. ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನೋ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆಭ್ಯಾಸವಿದ್ದ ಮೇರೆ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತ ಲಿದ್ದನು. ಆತನು ಬರೆದುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಲು ದೊಡ್ಡವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವಾಗೂ ಇದ್ದುವು. ಸಾಲುಗಳು ತುಂಬ ವಕ್ರವಕ್ರ; ಅದು ಆತನ ಕೈಬರಹವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆತನು ಬಹುಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹೀಗೆ ಬರೆದನು:—

“ ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬು,

ಘಲಸಾಹೇಬನು ಬಹು ದುಷ್ಟ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕಿ. ಆ ಕೊಠಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದವನು. ಅವನು ಒಂದು ಹೊಗೆಸುತ್ತಿಗೆ ವಿಷ ಬೆರೆಸಿ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇದಿದೆ—ಪ್ರಾಯಶಃ ಬದುಕಲಾರೆ. ಘಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಬೇಗ ಹಿಡಿದುಹಾಕಬಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಸಿನ್ನನ್ನೂ—”

ಮುಂದೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಶರೀರವಾದ್ಯಂತವೂ ಶಕ್ತಿಹೀನವಾಗುತ್ತ ಬಂತು; ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ ಆ ಕಾಗದಕ್ಕೇ ಅವನು ತನ್ನ ಕೈಬರಹವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಯಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷೋಜ್ಜಿಯನ್ನೂ ಹುಡುಕಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಅದ

ರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಿದನು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಬರೆವುದಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮೇಲ್ವಿಳಾಸ ಬರೆಯುವುದು ಉಳಿದಿದೆ ; ಬರುಬರುತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪುತ್ತೆ ಬಂದಿತು ; ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಅಲಗುವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಬೆರತುಕೊಂಡುಹೋದ ಹಾಗಾಯಿತು ; ಆಗ ಅವನಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ ಕೈಗೆ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು ; ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೈಗೆ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿ ಆಗ್ಗಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಾಯಿತು ; ಲೇಖನಿಯ ಮುಳ್ಳು ಕೈಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಿತು. ಅವನು ಇನ್ನೊಂದು ಲೇಖನಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲ್ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅವನು ಬರೆದುದನ್ನು ಇತರರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗುವಂತೆ ಇದ್ದಿತೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಆಗಲೇ ಸೇವಕನ ಮೂಲಕ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಬೇಕೆಂದು ಅರಿದಮನು ಸೇವಕನನ್ನು ಕೂಗಿ ಠಾರಂಭಿಸಿದನು. ತನಗೆ ಗಂಟಲು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿದದ್ದು ಆಗಲೇ. ಸೇವಕನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಕೇಳಲಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಠ ಸ್ವರವು ಕುಗ್ಗಿರುವಾಗ್ಗೆ, ಆ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ಎರಡನೆಯಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸೇವಕನು ಎದ್ದು ಬರುವನೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕಂಠ ಸ್ವರವು ತನಗೇ ಕೇಳದೇ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಅರಿದಮನು ಸೇವಕನನ್ನು ಕೂಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾನೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾನೇ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಗಳಿಹಾಕಿದ್ದನಾದರೂ ಈಗ ಆತನಿಗೆ ಆ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲುಕೂಡ ಎಲ್ಲವುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಕಿಟಕಿ ತೆರೆದಿತ್ತು. ಆತನು ಅದೇ ಬಾಗಿಲೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು ; ಕೆನ್ನೆಗೆ ಪೂರಾ ಪೆಟ್ಟಾಯಿತು ; ಆತನು ಆ

ಕಾಗದವನ್ನು ಆ ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಜಿಸಾಡಿದನು. ಕಾಗದವು ಹೊರಗಡೆ ಕೈಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಿತ್ತು. ಅಂದಮನು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು ; ಸತ್ತವನ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದೇ ಇದ್ದನು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಹಾಲಿನ ನೊರೆಯ ಹಾಗಿರುವ ಶುಭ್ರವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸುಖ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಇಂದು ಅವನ ಆಸ್ತು ಮಿತ್ರನಾದ ಅಂದಮನು ಶತ್ರುವಿನ ವೋಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಸಹಾಯ ಹೀನನಾಗಿ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿರುವನೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು ?

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಚಿಕಿತ್ಸಕನೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತ್ಯ ಮೃತ್ಯುವೇವತಯೋ ?

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಟಿಗೆಯ ಭಟ್ಟನು ಆಟಿಗೆಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಯಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂದಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದನು. ಇನ್ನೂ ಅಂದಮನು ಎದ್ದಿಲ್ಲ ; ಆತನು ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಇದೆ. “ ಸ್ವಾಮಿ-ಸ್ವಾಮಿ ! ” ಎಂದು ಹೊರಗಿ ನಿಂದಲೇ ನಾಲಕ್ಕಾರು ಸಲ ಕೂಗಿದನು. ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದನು, ಅದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಅಂದಮನು ನೆಲದನೋಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆತನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ಬಂದಿದೆ ; ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಟಿಗೆಭಟ್ಟನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಭಯವಾಯಿತು. ಏನು ಮಾಡುವುದೋ, ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹಾಗೆ-ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದಮನು ಬರೆದಿದ್ದ ಕಾಗದವು ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು ; ಅವನಿಗೆ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದುಬರೆಹ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕಾರಣ

ಬಂದಾದನೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಕ್ಷರದಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬಂದು ಮಾತು, ಆದಾದನೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು, ಹೀಗೆಯೇ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಜೋಡಿಸುತ್ತಾ ಮೇಲುನುಳಾಸದ ಕೊಂಡ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿದನು; ಬುಕ್ಕು ಭಾಗವನ್ನು ಓದಲಾರದೇ ಹೋದರೂ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು.

ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೆಳಗೆ ಬಂದು, ಗಾಢ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇವಕನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದನು. ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು; ಅನಂತರ ತನಗೆ ತಿಳಿದದ್ದನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಕಾಗದದೊಂದಿಗೆ ತಾಸೇ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ನೋಡಲು ತಾಣೆಗೆ ಹೋದನು.

* * * * *

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ತಾಣೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ದರೋಗನೂ ಇಬ್ಬರು ಬಮಾದಾರರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಟಗೆಯ ಭಟ್ಟನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ದರೋಗನ ಪರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಡವಿರುವುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡಲೇ ದರೋಗನು ಇಬ್ಬು ಬಮಾದಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಾನು ಅಲಿಂವಮನನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟನು. ಬುತ್ತೋಬ್ಬು ಬಮಾದಾರನು ತಾಣೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ಅಟಗೆಯ ಭಟ್ಟನು ದರೋಗನನ್ನು ಅಲಿಂವಮನ ಶಯನ ಗೃಹದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ದರೋಗನು, ಅಲಿಂವಮನು ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಸಲಹೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳವೊಗನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು; ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒಡೆದು ತೆರೆದರು. ದರೋಗನು, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅಟಗೆ ಭಟ್ಟ ಮತ್ತೂ ಸೇವಕ ಇವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಲಿಂವಮನನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿನ ಪಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ

ಸಿದನು; ಮೂಗಿನ ಬಳಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿದನು, ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಶರೀರವು ಶೈತ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಜಿಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅರಿಂದಮನು ಮೃತನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅವನು ಊಹಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಡನೆ ಬಬ್ಬಿ ಪಾಕ್ವರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ದರೋಗನು ಅಡಿಗೆ ಯವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಅಡಿಗೆಯವನು ಓಡುತ್ತಾ ಹೋದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಅವನು ಬಬ್ಬಿ ಪೈದ್ಯನನ್ನು ಸಂಗತ ಕರೆದು ತಂದನು. ಚಿಕಿತ್ಸಕನು ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಅದೇ ಪಾಕ್ವರ್ ಫೂಲಸಾಹೇಬ. ದರೋಗನು ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಬಹು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು,—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯವಾಯಿತು—ಎಂದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಸರಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬಿ ರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವನು ಬಂದು ಹೀಗೆಯೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ? ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ.

ದರೋಗನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡತೊಡಗಿದನು; ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಬಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು,—ಇನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನು, ಮನುಷ್ಯನು ಸತ್ತಹೋಗಿದ್ದಾನೆ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಸತ್ತಹೋಗಿರುವನೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದರೋಗನು ಚಮುಕಿತನಾದನು.—ಸತ್ತಹೋದನೆ! ಎಂತಹ ವಿಪತ್ತು! ಯಾವ ರೋಗದಿಂದ ಈತನು ಕುತಾತ್ತಾಗಿ ಮೃತನಾದದ್ದು?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ ಹೀಗಾಗಬೇಡಿ ಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡದೆ, ಹೀಗೆಯೇ ಸುಖ ಎಂದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದರೋಗ—ಇಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಈತನು ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಸತ್ತಿಹೋದನೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—(ಹುಬ್ಬು ಗುಟ್ಟಿಟ್ಟು) ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತೇನೆನೆಯೆ?

ದರೋಗ—ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಹಾಗಾದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ದರೋಗ—ತಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಈತನು ಮೃತನಾಗಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಇಲ್ಲ.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮಿತ್ರನ ಕರ್ತವ್ಯ

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಯಾಗಿಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ಕಂಪಿಸಿತು. ಅವನಿಗೆ ಅಂದಮನ ಕಾಗದ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ, ಜಮಾದಾರನು ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಅವನು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಿದ್ದನು. ತಾಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಜಮಾದಾರನಿಂದ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದವನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ದರೋಗನನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಅವನು ತನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅಂದಮನು ಆ ಕಾಗದದ ವಿಚಾರವು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕೇವಲ ಚಿಂತಾಪರಪಶನಾಗಿ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನನ್ನು ಕುರಿತು—ತಾವು ಆಲಿಂದನು ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇಗಾ ದರೂ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿಸಲಾರಿರಾ?—ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಸೇನೂ ಮಾಡಲಾರೆ—ಎಂದು ಫೂಲಸಾಹೇ ಬನು ಹೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥ—ಹಾಗಾದರೆ ಈತನು ಬದುಕಿಲ್ಲ ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಿಕ್ಕೇಷ್ಟ ನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಮಾಡಲು, ಈಗ ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಬೀಳು-ಪಾಂಗು ಸಿಟ್ಟು ಸಿರುಬಿಟ್ಟು,—ಹಾಗಾ ದರೆ ಮುಂದೆ ಗತಿ! ಪಾಕ್ಸರ ಬಾಯೂ, ಹುತಾತ್ರಾಂಗಿ ಬೀಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವೇನು? ಆಲಿಂದನು ಬಾಯಿಗಳು ಅತ್ಯುಪಶ್ಚಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಟಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ—ಎಂದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಆ ಏತಾರವಾಂಗಿ ನಾಸೇನೂ ಉಂಟು ಹೇಳಲಾರೆ ; ಹೃದಯನು ಹೇವನೆಯಿಂದಲೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ತೋರು ತ್ತದೆ.

ಬೀಗೆ ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಅಪ್ಪಗೆ ಸಹನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿದ್ದನು. ಹೋಗುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಂಡು ಬಂದುಕೂಲ ಸಕ್ಕನು ; ಆದರೆ, ಹಿಂಸಾತೀವ್ರವಾದ, ಒಪುಕಾಲ ಓದಿ ಅನುಸಂಗ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ಆ ಮಂದವಾಸವನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳ ಗಾಗಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಬಂದು ಪಾಶ್ಚಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಆ ಅನಷ್ಟ ಯಲ್ಲಿರುವ ಆಲಿಂದನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಅಲಿಂದಮನನ್ನು ಪುತ್ರಸ್ವಪೂ ಪರಿಷ್ಕಾರವೂ ಆದೊಂದು ಕೊಡತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದನು. ಮನೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅಲಿಂದಮನ ಕಾಗ ದವು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಕರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ತಾನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅಲಿಂದಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದನು. ವಿಷವುಣ್ಣವಾದ ಅ ಹೋಗೆಯ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಕಳುಕುತ್ತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಸಾಲ್ಪು ಮಂದಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವಾಕ್ಯರರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವರ ಸ ರಾತ್ರಿ, ಕಡೆಯ ಮೂರುದಲ್ಲೆ, ಮೂರು ಮಂದಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಾಕ್ಯರುಗಳು ಯೋಗೇಂದ್ರ ನಾಥನ ಮನೆಯಿಂದ ಕಳುಕುತ್ತಾಫಿಮುಖವಾಗಿ ಪ ಯಾಣಮಾಡಿದರು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕುಲಸಮಳ ಉದ್ದೇಶ

ಬೆಳಗಾವ ಮೇಲೆ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಾಲ್ಪು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅವರೊಳಗಿಂದ, ಮುಖಭರದ ವಾಕ್ಯ ಕೊಂಡ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳು ಕೂರಗೆ ಬಂದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಳು. ಆಗ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ರಮಣಿಯು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ಕಂಡು ಪುಗ್ಗುಭಾವದಿಂದ "ಅವಳಿಗೆ ಹೇಗಿದೆ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಮಿತ್ರನಾಗಿ— "ಯಾವಳಿಗೆ ಹೇಗಿದೆ ?" ನೀವು ಯಾರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರೀರಿ ?—ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ರಮಣಿ—ಅಲಿಂದಮನ ಬಾಬುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಅವರು ಬದುಕಿಲ್ಲವೇನು ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹಾಕ್ಕರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋದನು.

ರಮಣಿ—(ಕ್ರೋಧದಿಂದ) ಯಾರು, ಹಾಕ್ಕರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೆ? ಅವೇ ಏನಾಹನೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಅಲಿಂದನು ಬಾಬುವನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನು ಅಪನೇ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸು! ನೀವು ಯಾರು?

ರಮಣಿ—ನಾನು ಕುಲಸಮಿ—ತಮಿಳುಬುದ್ಧೀನನ ಮಗಳು.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಕುಲಸಮಿಯ ಮೇಲ್ಮುಖವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಹೇಳಿದಳು:—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅಲಿಂದನು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು! ಆಯ್ಯೋ! ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನ ಮೂತು ನಂಬದೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥ—ಅಲಿಂದನು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಹಾಕ್ಕರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದನೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?

ಕುಲಸಮಿ—ನಾನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖ ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ, ಅವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ; ತಾಪೂ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೇನು?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಯಾತಕ್ಕೆ ನಂಬಕೂಡದು? ನೀವು ಏನಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ ಹೇಳಿ.

ಕುಲಸಮಿ—ಅಲಿಂದನು ಬಾಬುಗಳು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ, ಆ ಏಷ ಬಿರತ ಹೋಗಿಯ ಸುತ್ತನ್ನು ಸೇರಿದರೋ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹೂಂ.

ಕುಲಸಮಿ—(ಅಘೋಷದಿಂದ) ಎಂತಹ ಸಮನಾಶವಾಯಿತು! ಅವರು ಎಲ್ಲ? ನನ್ನನ್ನು ಅವರ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಿರಿ, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಹೇಗಿದೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡುವುದೇನು ?

ಕುಲಸಮೆ—ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮೃತ್ಯು ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರು ; ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ — ನೀವು ಈಗ ಆತನನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕಿಸಲಾಸಿರಿ ?

ಕುಲಸಮೆ—ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮೃತರಾಗಿಲ್ಲ—ಆ ವಿಷದಿಂದ ಸತ್ತವರಹಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂತಹ ಪಂಡಿ ತೋತ್ತಮರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರು ಬದುಕಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಲಾರರು. ನಾನು ಈ ವಿಷದ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಔಷಧದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಅವ ನಿಂದಲೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಬಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಗೆ ಈ ವಿಷಾರ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು, ನಾನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆತನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ; ಬಹುಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬದುಕಿ ಕೊಂಡನು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಲಸಮೆಯ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಸುಖಮಯವಾದ ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದಹಾಗಾಯಿತು. ನಿರತಿಶಯವಾದೊಂದು ಆನಂದದಿಂದಂ ಟಾದ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರವಾಹವು ಅವಳ ಶರೀರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಹಿಸಿ, ಅವಳ ತಲೆ ಯೊಳಗೆ ಸಂಚಾಲನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು ಅವಳಿರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಅರಿಂದಮನ ಮುಖವು ಮ್ಲಾನವಾಗಿದೆ ; ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗಿದೆ ; ದೇಹವು ಕೃಶ ವಾಗಿದೆ ; ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡೂ ಗುಣಿಗಿಳಿದಿವೆ. ನೋಡಿದರೆ ಅರಿಂದಮನೇ ಆಲ್ಲವೆನ್ನುವೆ ಹಾಗಿದೆ ; ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಬಲವುಣ್ಣ ವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಂತಹ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಮನಿ ಬಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರಿಂದಮನು,—ಏನು ಕುಲಸಮೆ ! ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು

ವೃದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದೆಯಾ? ನಾನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ; ಜಿನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀನೇಕೆ ಇಷ್ಟುದೂರ ಬಂದೆ?—ಎಂದು ಮಂದಹಾಸದೊಡನೆ ಕೇಳಿದನು.

ಕುಲಸಮು—ತಾವು ಒಂದು ದಿನ ನನಗೋಸ್ಕರ ಸಿಮ್ಮು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಏಪತ್ತಿಗೆ ಈಡುಮಾಡಿದ್ದಿರಿ; ನಾನು ತನುಗೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವದೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲ, ನೋಡಿ ಕೊಂಡಾಡದೂ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದೆ, ಅದೇನು ಮಹಾ ಪ್ರವಾದ?

ಅಂದಮು—ಕುಲಸಮು, ನಾನು ಸಿಮ್ಮಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕುಲಸಮು—ಹೇಳಿರಿ, ನಾನು ತಮ್ಮತ್ತಲೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲ, ಸಿಮ್ಮು ಮರೆಹೊಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ತಮ್ಮಿಂದ ನನಗೆ ಅನೇಕವಾಗಿ ಉಪಕಾರವಾದೀತೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಏಪತ್ತಿಸಿಂದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಜೀರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಭಯಂಕರವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ, ನಾನು ಪೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದವ ಸಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲ, ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡು ಕೇಳಿದೆ.

ಅಂದಮು—ಅವರುಗಳು ಒಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರು? ನೀನು ಮತ್ತೆ ಯಾರ ಸುಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೆ?

ಕುಲಸಮು—ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು, ನನ್ನ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾದ ತಾಯಿ.

ಅಂದಮು—ಅವಳು ಕೂಡ ಈ ದುರಾಲೋಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಳೇನು?

ಕುಲಸಮೆ—ಇಷ್ಟರ ಪೋಸ-ಕೃತ್ರಿಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳವೇ, ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರನು. ನನ್ನ ಬಲತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಅವಳು ಮಾಡಲಾರದಂತಹ ಭಯಂಕರ ಕೃತ್ಯವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳಂತೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕಪಟೋಪಾಯಗಳಿಂದ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ತನ್ನ ಆ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು; ಆದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೂ ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಗೂ ಇರುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಕುಲಸರ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂದಮ—ನೀನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನಯ ಏನ ಕೇಳಿದುದೇನು? ನನ್ನ ವಿಚಾರವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇನಾದರೂ ಬಂದಿ ದ್ದಿತ್ತೋ?

ಕುಲಸಮೆ—ವೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ನಡೆಯಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತನುಗೆ ಏನು ಬಿರೆತ ಸುತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಯ ವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೃತ್ಯುಮುಖಕ್ಕೆ ಎಳೆದನಷ್ಟೆ; ಆದರಿಂದ ಅವನು ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಯೊಡನೆ ಸಗುತ ಸಗುತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದಾದಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಳುಗಿಸಬಹುದು, ಯಾವ ಬೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ವಿಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಂಚಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ರಹಸ್ಯವಾದ ಪರಾಮರ್ಶಗಳಾಗತೊಡಗಿದುವು. ಕಟ್ಟಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕಾರ್ಯನಿಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಯೇ ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಕಷ್ಣವಾಗಿ ಯಿತು. ವಿಧಾತನು ಫೂಲಸಾಹೇಬರೊಳೆಯಾದ ವಿಶಾಕಿ ಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದನೋ ತಿಳಿಯದು. ಇದೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕರುಣಾಮಯನಾದ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನು; ಸ್ನೇಹಮಯಿಯಾದ ತಾಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನು;

ನನಗಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟುನೇ ಅಣ್ಣನನ್ನೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನು; ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಹಾಗೆ, ಯಾರೂ ಊಹಿಸಲಾಗದ ಹಾಗೆ, ಇಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು; ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜೀವಗಳು ಈ ಕೊಲೆಪಾತ ಕನ ಏಷದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋರಲು ಹೋದುವು. ಈ ಪಿಶಾಚನು ಯಾವ ಏಷದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನೋ ಅದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ—ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿ ಕ್ಷಯಿಸಿ ಸಾಯುವನು; ಕೇವಲ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಇದುವರೆಗೂ ಜೀವದಿಂದಿದ್ದನು. ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿ, ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂಗಡ ಪ್ರತಿಬಿನ್ನವೂ ಏಷವನ್ನು ಬೆರಸಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗಲೆಲ್ಲ ಆ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಬಿಟ್ಟು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಎಲ್ಲ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿದನಾದರೂ ಈವರೆಗೂ ಬದುಕಿದ್ದುದು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ; ಇಲ್ಲವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಆತನು ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಏಷವನ್ನು ಕುಡಿದೂ ಕೂಡ ತಂದೆ ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಯೂ ಬಹುವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಾರರಾದರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸವಾಯಿತು; ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಏಷದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆತನು ಹೇಗೆ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇತರರೂ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಸರಮ ಪಾತಕಿಯಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾದ ಬಲತಾಯಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ಆತನಿಗೆ ಅಸಾರವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದಿತು. ಆತನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ; ಕೇಳಿದವನೇ ಸಕ್ಕು ಪರಿಹಾಸಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಅಕಟಾ! ನಾನು ಎಂತಹ ಹತಭಾಗಿನಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿಯೂ ತಂದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೇ ಹೋದೆ!

ಕುಲಸಮೆಯ ಏಸ್ವಾರವಾದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಸೆರಗಿನಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಲಸಮೆಯು ಆಕುಲ ಹೃದಯದಿಂದ ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದಳು.

ಹದಿನೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕುಲಸಮೆಯ ದುಃಖ ಮತ್ತೂ ಕ್ರೋಧ

ಅಲಿಂದಮನು ಆವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತಾ “ಕುಲಸಮೆ, ನಡೆದುಹೋದುದನ್ನು ಕುರಿತು ಹಂಬಲಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಸಿಸ್ಮುತಂದೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣ ಇವರುಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ ಆ ಪಾತಕಿಯು ಯಾವುದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲಾರನೋ ಅಂತಹುದನ್ನು ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಈಗ ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಕುಲಸಮೆಯು ಕಣ್ಣೀರಸಿಕೊಂಡು, ಮುಖವನ್ನೆತ್ತಿ ಅಲಿಂದಮನ ಮುಖವನ್ನು ಆರಗಳಿಗೆಯವರೆಗೆ ಕ್ರೋಧ-ಏಸ್ವಾರಿತ-ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅನಂತರ ಹೇಳಿದಳು—ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ—ಆ ಪಾಪಿಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸರಿ, ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಂದನದಂತೆ ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಾಣ ಮಾಡಬಿಟ್ಟನು; ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಪಿಶಾಚನಿಗೆ ನಿಷ್ಕಾಂಟಕವಾದೀತು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬಾತನಿದ್ದನು. ಆತನ ಹೆಸರು ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನೆಂದು. ಈಗೈ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು; ಇದೇ ಪಿಶಾಚನು ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಯ ಸಂಗಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮರೆಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆತನ ವರ್ತ

మానవే ఇల్ల. తందేగే ఆతనల్లి తుంబా ఏత్తాసవిద్దితు. ఆతసిగే ఘోలసాహేబస యోగ్యతే తిళియలు సాధ్యవాగలే ఇల్ల; ఘోల సాహేబస తంత్రుదింద ఆ కేలసవాయితేందు ఆతను ఒందు సల వాదరూ సంశయపడతల్ల. తాసే హాసిగే పిడిదను; పస మాణియాను? ఆతనన్ను మఱుకిసజీకేందు ఘోలసాహేబసిగే పేళిదను. కార్యతక పసూ ఆగల్తుల్ల. ఆదరే, ఘోలసాహేబను ఆతనన్ను నిజంధదల్లిట్టిరువసేందుమాత్త్ర హేళబల్లి; ఇన్నొ ఆత నన్ను కేందుహాకిల్ల. స్పసిద్దు డకాయతనాద కాళూరాయస బి ఆతనన్ను బందియాగి రిరిసిద్దురూ రిరిసిరబయదు—ఎందకు.

అందిమ—ఆవను సిసగే పనాగయేక ?

కులసను—సిరాబుద్దీనస తందే వసిరుద్దీనను నమ్మ తందేయ బహినుదాలియల్లి ముట్టు నాయబనాగిద్దను; వసిరుద్దీనను మాత్త్రవే ఏకే? వసిరుద్దీనస తందే, తాత ముంతాద పూర్వకరేల్లరూ నమ్మ బహినుదాలియల్లి నాయబ రాగిద్దుకేండు బహు యజనన్ను సంపాటసిదవరు. వసిరుద్దీనను నమ్మ తాతంబర కాలబంద కేలసవాయితేండు బందవను. ఆతన కుటుంబదల్లి ఏకమాత్త్ర పుత్రనాద సిరాబుద్దీనస పనా యారూ ఇరల్తుల్ల. వసిరుద్దీనను మ్యతనాగి ఈగ్గే ముట్టేదు వక్షవాయితే; ఆగ ఆతన మగన వయస్సు మత్త్ర వక్ష. నాయువాగ వసిరుద్దీనను సిరాబుద్దీనసన్ను నమ్మ తందేగే బప్పిసి తోడెదను; సిరాబుద్దీనను బయ నమ్మనూ, పనయ వంతనూ, పుణేయనూ ఆగిదు రుంది స్కల్ల దినగళోకగాగియే ఆతను నమ్మ తందేయ ఏత్తాసకే సంపూర్ణ భాజననాదను. తందేయ తన మగను హేగోలె హాగే ఆతనన్ను ప్రీతిసుత్తిద్దను. నమ్మ తందే సిరాబుద్దీనస రక్ష్ణాపేక్షణేగాగియాలిగలీ విద్యా భ్యాసద వేళ్ళకాగలీ ఆతన పితరారితవాద ఆస్తియల్లి ఒందు

ಕವಡೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಿಲ್ಲ; ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಿರಾಬುದ್ದೀನನು ಈವರೆಗೆ ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾದ ಚಿತ್ರಗಾರನ ಪತ್ತಿರ ಚಿತ್ರ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವೇತನ, ಮನೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿರಾಬುದ್ದೀನನು ಈವರೆಗೂ ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದನಷ್ಟೆ; ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು; ಮೂರುನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ದೇವಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರವು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧ್ವಂಸವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಆತನು ತಿಳಿದಿದ್ದನು; ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಾಯಾಯಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪೋಷಕಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಮೈನುರತ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ಪಾದರೂ ಕಾಂಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ತೋರದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೃದುವಾಗಿಹೋಗಿದ್ದನು; ಹಾಗಾದರೂ ಸಿರಾಬುದ್ದೀನನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಂದಮು—ಇದೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆತನನ್ನು ಬಂಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಅನುಭವವಿತ್ತೋ?

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ್ಯವುಂಟು. ಪ್ರಾಯಃ ಅದೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ—ಏಂದು ಮೇಳೆ ಕುಲಸಮಯ ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಜ್ಜಿತವಾಗಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದಳು.

ಅಂದಮು—ಅದಾವುದು ?

ಕುಲಸಮಯ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡದ್ದಳು. ಅಂದಮು—ನಾನಿಗೇ ಪಟ್ಟು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚಬೇಡ—ಏಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಕುಲಸಮೆಯು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದವಳಾಗಿಯೇ—ಆತನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಮಾತು ನಡೆದಿತ್ತು—ಎಂದಳು.

ಅಂದಮು—ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಊಹಿಸಿದೆ. ಡಕಾಯಿತನಾದ ಕಾಳೂರಾಯನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವನು ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ—ಎಂದು ನಿನಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?

ಕುಲಸಮೆ—ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಬಲತಾಯಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಕೇಳಿದೆ.

ಅಂದಮು—ಕಾಳೂರಾಯನು ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವಸ್ತು. ಅವನಿಂದ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತರುವುದೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ; ಆದರೂ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈವರೆಗೆ ಯಾವ ಪತ್ತೇದಾರನೂ ಕಾಳೂರಾಯನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಅವನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಡಕಾಯಿತಿ ಮಾಡುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಯಾರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕಾರ್ಥಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸೋಡಿದೆ ; ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಲಸಮೆಯು ಮುಖವು ಕಾಂತಿಹೀನವಾಯಿತು. ಅವಳು ಕಾಳೂರಾಯನ ಅಖಂಡ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ಅಂದಮುಸಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಅವನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನು ಎಂದಾ ದರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬಹುದು ಎಂಬ ಆಸೆಗೆ ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲವಾಯಿತು ; ಸಿರಾಸೆಯೆಂದುಂಟಾದ ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾದ ಮಹಾವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಅವಳ ಹೃದಯವು ಬಹುವಾಗಿ ಅವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕುಲಸಮಳಿಗೆ ಸಿರಾಜನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಅವಳೇ ಅರಿತರಲ್ಲ; ಆ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಉದ್ವಾಸವಾದುದು, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು, ಗಾಢವಾದುದು—ಆದರೆ, ಅದು ಬಹುಚಂಚಲವೂ ಅಸ್ಥಿರವೂ ಆದ ಯೌವನದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಸ್ಥಿರವಾದ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಆವೇಗಮಯವಾದ ಕೇವಲ ಮದಿರೋಚ್ಛ್ವಾಸವಲ್ಲ; ಅವಳ ಆ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವಳ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ, ಆಟಸಾಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಾಸ್ಯ ಪರಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾತು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಮೂಲಕ ದಿನೇ ದಿನೇ ಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಕೊಂಡ ಕೊಂಡವಾಗಿಯೇ ತುಂಬಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದಿತು. ಈವರೆಗೂ ಕುಲಸಮಳಿಗೆ ಅದರ ಒಂದು ವಿಸರ್ಗಗಳೊಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಕುಲಸಮಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ, ಅಗಾಢವಾದ, ಬಹು ಸರಳವಾದ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಸ್ತೇಮದ ನೋಹಿಸೀಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಆಗಿ ಯೌವನ ಪದಸ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಹೊಂದದೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಿತೋ—ಆ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದ್ದುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಹೃದಯದ ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ತೆರೆದು, ಅವಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನೇ ಸರ್ವದಾ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇಷ್ಟೇ ಕುಲಸಮಳಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿತು.

ಕುಲಸಮಳು ಭಯದಿಂದ—ಹಾಗಾದರೆ, ಆತನ ಜಿಹುಗಡೆಗೆ ಯಾವ ಉಸಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆ?—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು.

ಅರಿಂದಮ—ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನನ್ನು ಜಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟೆಯಾ? ಕಾಮದೇವಪುರದ ಠಾಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ಶವ

ನಿನ್ನ ಮರದ ಪೆತಾಲಿಯೊಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ. ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದುಂಟೆ?

ಕುಲಸಮಿ—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಏನುಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ದಿನ ಫೂಲಸಾಪೇಟನು ನಮ್ಮ ಬಲತಾಯಿಗೆ ಇಂತಹುದೇ ಒಂದು ನಿಷಯವಾಗಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು; ನನಗೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತುಗಳಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತುಂಬಾ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅರಿಂದಮ—ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲೀ ಹೇಳಿದರೇ?

ಕುಲಸಮಿ—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಹಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆದಕ್ಕೆ ಪೊದಲು ನಾನು ಯಾರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ಹೆಸರುಗಳು ಬಾಲ್ಯಾಪಕವಿದೆಯೆ?

ಕುಲಸಮಿ—ಇದೆ, ಗೋರಾಚಂದ, ಗೋಸಾಲಚಂದ್ರ.

ಇನ್ನೂ ಯಾರು? ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ?

ಇನ್ನೆರಡು ಹೆಂಗಸರ ಹೆಸರುಗಳು; ಒಂಗಳೇ ಹೆಂಗಸರ ಹೆಸರು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಲ್ಯಾಪಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳೂ ಏನೋ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದುವು.

ರೇವತಿಯೆ? ರೋಹಿಣಿಯೆ?

ಹಾ, ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ! ಈ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಆಗ ಅವರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೆನು, ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಾಯಿತು.

ಆಗ, ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ತೊಡಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ ಫರದೆಯೊಂದು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅವನ ದೃಕ್ಪಥದಿಂದ ಸರಿದು

ಹೋದಹಾಗಾಯಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು. ಆತನು ಕುಲಸಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, - ಈಗ ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರು; ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಸಿನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇನೆ— ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಏತಕ್ಕೆ?

ಆನಂತರ ಆದನ್ನು ತಿಳಿಯುವೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕುಲಸಮೆಯನ್ನು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗ ಸರ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬಂದನು; ಆನಂತರ ಅರಿಂದಮನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾಣೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟನು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ರಹಸ್ಯಾಲೋಚನೆ

ತಾಣೆಯೊಳಗೆ ಬಂದು ನಿರ್ಜನವಾದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಅರಿಂದಮನೂ ರಹಸ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಒಬ್ಬ ದರೋಗನನ್ನು ಕರೆದು, ಆ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಆನಲಂಬಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಗುರ್ತಿಸಲಾಗದ ಹಾಗೆ ತಾನೂ ಕೂಡ ವೇಷವನ್ನು ಮರೆಸಿ ಕೊಂಡನು. ಅರಿಂದಮನು ಅದೇ ವೇಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಒಡನೆಯೇ ಆ ಮುನ್ಸೂರಿ ಒಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಹು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟರು. ಹೋಗುವಾಗ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಪೋಲೀಸಿನವನನ್ನು ಕರೆದು, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ, ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದಿರತಕ್ಕುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದನು.

ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮನೆ ಸೇರಿದರು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮನೆಯೇನೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲ; ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಉಪ್ಪರಿಗೆ, ಅಂದವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಹೂಡೋಟೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗೆ ಬಂದಿರಡರಂತೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಪುಷ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು. ಆ ತೋಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು—ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಬುಗಳು ಇದ್ದಾರೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೂತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒರು ತ್ತಾರೆ—ಎಂದು ಮಾಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದು ಬಂದು ಬೈರಕಪಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದಮನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದೇ ಕಡೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತರತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಅವನು ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಜಾಗಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದು ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವನು ಆಗ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ಕಂಠಸ್ವರದಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿದನು; ಒಬ್ಬನು ಫೂಲಸಾಹೇಬ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅಂದಿನ ಗೋರಾಚಾಂದ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಜಾಗಲನ್ನು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಳ್ಳಿ ನೋಡಿದನು; ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಒಳಗೆ ಆಗಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಜಾಗಲ ಮೇಲೆ ಕಿವಿಯಿಟ್ಟು ಅವರ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನು ಆಲೈಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಎನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ, ಅತ್ತೆ ಕಡೆಯ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?

ಗೋರಾಚಂದ — ಈಗ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಸಾಮಾನ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ನೀನು ಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದಿ, ಜುಮಲೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ; ಹೀಗಿದ್ದೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಸುಲಭವಾಗುವುದು ಯಾವುದು?

ಗೋರಾ.—ಜುಮಲೆಯು ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಜೀಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಫೂಲ.—ಜುಮಲೆಯೇ ನನ್ನ ಬಲಗೈ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತಂತ್ರ ಮಾಡಿ ನಾನು ವೊದಲೇ ತಮಾಜುದ್ದೀನನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಅವಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಮತಿಯೇನು ಮಾಡಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತರ ಜುಮಲೆಯು ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ತಮಾಜುದ್ದೀನನ ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವುಂಟಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಪತ್ನಿಯೇ ಏನೂ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ತೀಕ್ಷ್ಣಬುದ್ಧಿಯೂ, ಅವಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅವಳ ಪರಾಕ್ರಮವೂ ಅನೇಕವೇಳೆ ನನ್ನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿವೆ; ಅದರಿಂದ ಅವಳು ನನಗಿಂದಾದರೂ ನೋಸವಾಡಿಯಾಳೆಂದು ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೋರಾ.—ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಭಯಪಡುವುದೇ? ಕೇಳಿ ನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಫೂಲ.—ಜುಮಲೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಂಗಸೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಜುಮಲೆಗೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿ, ಜುಮಲೆಗೆ ಇರುವ ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯ ಇವು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಗಂಡಸರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳು ಮಾಡಲಾರದ ಕೆಲಸ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಜುಮಲೆಯು ಸಹಾಯವಿರದಿದ್ದರೆ ತಮಾಜುದ್ದೀನನ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮೂರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಪೃತ್ಯುತ್ಕುಲಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯೇ ನನಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂರು ಕೊಲೆಗಳೂ ಎಷ್ಟು ಸಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆದುವೋ ನೀನೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡು; ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ—ಇತರರಿಗೆ ಸಂದೇಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೂರೆಂಟು ಬಗೆಯ ವಿಷಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ; ತವಿಬಾಬುದ್ವೀನನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದನೋ ಅದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೊಟ್ಟಿನಂತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು—ಮನುಷ್ಯನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬಹು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಎಂಟು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ತಡೆಯುವುದು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸವು ಬೇಗ ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದರೆ ಐವ ವೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ತೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಮೂರು ತೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಹಿಯಾಗುವುದು. ಹೊಗೆ ಬತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕೊಂದೆನಲ್ಲ!—ಆ ವಿಷವಿಂದ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಬಲವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ,—ಖುಷಿತನಾಗಿಯೂ ಸಾಯುವನು.

ಗೋರಾಚಾಂದ—ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಿರಾತಂಕವಾದ ಹಾಗೆಯೇ. ಈಗ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಭಯಪಡಬೇಕು?

ಫೂಲ.—ಅರಿಂದಮನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಇಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ, ಬಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಲು ಚುರುಕು; ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಅರಗಲೆಗೆಯೂ ಭಯಪಟ್ಟೆನಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಅರಿಂದಮರು

ನೇರಿ ಬಂದರೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೃಷ್ಟಿ ಬಲದಿಂದ, ಭಯವೆಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅರಿಯನು.

ಗೋರಾ.—ಅರಿಂದಮನು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿವಂತನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಬಹಳ ಬಲವಂತನೂ ಹೌದು! ಆ ದಿನ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಆ ವನಭೂಮಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅದರ ಅನುಭವವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಎಂಥವನೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ “ಜಿತ್” * ಮಾಡುವನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಕೋಗಲಿ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯದುನಾಥಗೋಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಗದವನ್ನು ಅರಿಂದಮನೇ ನನ್ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನು ರೇವತಿಯ ಮಾತಾಪುಹಸಿ (ತಾಯಿಯ ತಂದೆ) ಗೆ ವರ್ತಮಾನಕೊಟ್ಟು ರೇವತಿಯನ್ನು ಯದುನಾಥನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ನೀನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿರುವೆ. ರೇವತಿ ಅಚ್ಚನ ಮನಗೆ ಹೋದಳೆಂಬ ಮಾತು ಕೇವಲ ನಟನೆ. ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗದಿರುವುದಾದರೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದಮನನ್ನೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಹೊರಟಿಸಿದ್ದಾದಮೇಲೆ ಈಗ ಇನ್ನೇತರ ಭಯ : ಇನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಮುಗಿಯಿಸಬಹುದು.

ಗೋರಾಕಾಂಡ—ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಗೋಸಾಲಚಂದ್ರನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಿಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಅದು ಗೊತ್ತು, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ! ನಾನು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರ

* “ಜಿತ್ ಎಂದರೆ” ಕುಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇದಿರಾಳಿಯ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಮೇಲು ಮುಖವಾಗಿ ಬೀಳುವುದು.

ಗಳನ್ನೂ ಶೋಧನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅರಿದಮನು ಕೇಶವಚಂದ್ರನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ; ಆದರೆ, ಆ ಕೇಶವಚಂದ್ರನು ಇತ್ತಕ್ಕಡೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಇದಿರಾಗಿಯೇ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಆ ಮಂಕು ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ತಿಳಿಯಲಾರದೇ ಹೋದನು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅರಿದಮನು ಏಸ್ಮಿತನಾದದ್ದೇನೋ ಉಂಟು;—ಆದರೆ ಬಹು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ. ಏತಕ್ಕಾದರೆ, ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಇದಕ್ಕೆ ವೊದಲೇ, ಅರಿದಮನು ಊಹಿಸಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಅರಿದಮನು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಸಿರನ್ನೂ ಆರಿಸದೆ, ಏಕಾಗ್ರಮನನಾಗಿ ಅವರ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳತೊಡಗಿದನು.

ಗೋರಾಚಾಂದ—ಈಗ ಕುಲಸಮಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪದೇಹೋದರೆ, ನೀವು ತುಂಬ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಒಪ್ಪದೇ ಹೋದರೆ, ಅವರ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಅಣ್ಣ ಮುಂತಾದವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕುಲಸಮಯನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗೋರಾ.—ಕುಲಸಮಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಬಂದು ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವ ಸಂಭವವುಂಟು.

ಫೂಲ.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೇನು? ಹಾ—ಹಾ—ಹಾ! (ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ) ಹಾಗಾದಮೇಲೆ ನೀನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಗಲನ್ನು ರಾತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ, ರಾತ್ರಿಯನ್ನೇ ಹಗಲು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ; ಇಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಂಟು.

ಗೋರಾ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ?

ಫೂಲ.—ಎಷ್ಟು ದಿನ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟು ದಿನ.

ಗೋರಾಚಾಂದ—ಕುಲಸಮೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಿರೇನು ?

ಫೂಲ.—ಆದು ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲ ; ಬಂದುವೇಳೆ ಸಿರಾಜನೂ ಸಾಯಬಹುದು. ಅವನನ್ನು ಈವರೆಗೇ ಕೊಂದುಹಾಕದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಕೇವಲ ಕುಲಸಮೆಗಳಾಗಿ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಇನ್ನೂ ಬಂದು ಗೂಢವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟು.

ಗೋರಾ.—ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂಥಾದ್ದೋ ?

ಫೂಲ.—ಕ್ರಮೇಣ ತಿಳಿಯುವೆ—ಈಗ ಬೇಡ.

ಓಗೊಂದು ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೇಲಕ್ಕೇದ್ದನು ; ಎದ್ದವನೇ—ನೀನು ಕುಳಿತುಕೋ, ನಾನು ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಗನೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಎಂದನು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಫಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದಿಯಾದನು

ಓಗ ಅರಿಂದಮನು ಅವಸರವಸರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಬೈತಖಾನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಛದ್ಮವೇಷಿಗಳಾದ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ದರೋಗನೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. “ಎನಾಯಿತು ?” ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

“ಡಾಕ್ಟರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬಂದು ‘ಬೇಂಚಿನ’ ಮೇಲೆ, ಕಾಲುನೀಡಿ ಮಲಗಿದನು.

ಹಾಗೆಯೇ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದನು. ಅದಾದನಂತರ ಹೊರಗಡೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದು ಕಡೆಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಡಾಕ್ಟರ್‌ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬೈರಲಾಸೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದನು.

ಭದ್ರಿವೇಷಿಯಾದ ದರೋಗನು ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕುರಿತು,—ನಾವು ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ; (ಅರಂದಮನನ್ನು ತೋರಿಸಿ) ಇವನಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆರೋಗವಿದೆ; ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡುಸಲ, ಮೂರುಸಲ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ; ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದವನು—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ರೋಗಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು, ರೋಗದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದೇ ತಪ್ಪಿತು. ತಾವೇ ರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಬಹುದಷ್ಟೆ? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ಅರಂದಮನ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದರಿದನು. ಸಮಾಸಗತನಾದನು, ನೋಡಿದನು—ಗುರ್ತಿಸಿದನು; ಅಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಮತ್ಕೃತನಾಗಿ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ನಿಂತನು. ಮುಖ ಭಾವವೂ, ಕಣ್ಣಿನ ಭಾವವೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟುವು. ಅವನು ಕ್ಷಣಕಾಲದವರೆಗೆ ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು. ಬಡನೆಯೇ ಅತ್ಯವಸರಗೊಂಡು ಕಿಸೆಯೊಳಗಿಸಿಂದ ಹರಿತವಾಗಿರುವ ಉದ್ದವಾದ ಚೂರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅರಂದಮನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನಡಬೇಕೆಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದನು. ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಬಂದ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯು ಸೋಂಕಿ ಚೂರಿಯು ಧಳಧಳಿಸಿತು. ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಆ ಕೈಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟನು. ಅರಂದಮನು ಎದ್ದು ಅವನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಅದಮಿ

ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ದರೋಗನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತ ಬಂದನು; ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯ ಹಿಗ್ಗಾಂ ಮುಗ್ಗಾಂ ತುಳಿದಾಟಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಾವಾನ್ಯನಲ್ಲ, — ಪೂರಾ ಬಲವಂತ; ಅರಿಂದಮ, ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥ ಮತ್ತೂ ದರೋಗ ಈ ಮೂವರು ಸೇರಿದರೂ ಅವನನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪರೀತನಾದ ಬಡಿದಾಟಕ್ಕೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯ ನಂತರ, ಆ ಮೂರು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು, ಪುಬಲ ಸ್ವಯಂತ್ವದಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ, ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕೈಗೆ ಮೂರು ಜೊತೆ ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನು ಧದ್ರವಾಗಿ ತೊಡಿಯಿಸಿದರು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದಿಯಾದನು

ಅನಂತರ ಗೋರಾಚಾಂದನನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಅವನು ದೊರೆಯ ಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹೊರಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಡಲೇ, ಹಿಂಭಾಗದ ಬಂದು ಕಿಟಿಕಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಡು, ತನ್ನ ಸಲಾಯನದ ಪಥವನ್ನು ಸುಸ್ವಾರವನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ “ಏನಯ್ಯಾ ಪಾಕ್ವರ ಬಾಬೂ, ಅರಿಂದಮನು ಸತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತೆ?—ವೊಡಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ?” ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಹುದಿನದಿಂದ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದ, ಕುಟಿಲ ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅವೂರ್ವ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ, ಹಾಗೆಯೇ ಅಮಂಗಳ ಸೂಚಕವಾದ ಮಂದಹಾಸವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವನು ಆ ನಗೆಯೊಡನೆ ದರ್ಪ ಸಹಿತನಾಗಿ, — ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಅರಿಂದಮನು

ಸಾಯದಿದ್ದರೂ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬವಾಗದು.—ಆವರೆಗೆ, ತಾಸು ನಿರಾಸದನೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆ—ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅನಂತರ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು, —ಕೇಳಯ್ಯಾ ಅರಿಂದವಾ! ಎಂದಾದರೂ ಸರಿ, ಎಂತಹ ಕೌಶಲ ದಿಂದಾದರೂ ಸರಿ, ನಿಮ್ಮಗಳ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದೆ ನಾದರೆ, ಇದೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಠೋರತರಭಾವದಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕೌಶಲಮೊಡನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಮೃತ್ಯು ಮುಖಕ್ಕೆ ತುತ್ತು ಮಾಡುವನೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಗೊತ್ತಾ ಬೀತು—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೈಕೋಳಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಿದ ಕೈ ಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕೋಪದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದನು. ಕೈಕೋಳಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಪಟ್ಟುತಗಲಿ ಒಡನೊಡನೆ ಝನ್ ಝನ್ ಶಬ್ದವಾಯಿತು.

ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ತಾಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಈ ಮೊದಲೇ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಬರಹೇಳಿದ್ದು ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಫೋಲಿಸಿನವರು ಇವರಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಬಂದರು.

ಅರಿಂದಮನು ಒಬ್ಬ ಫೋಲಿಸಿನವನನ್ನೂ ಆ ದರೋಗನನ್ನೂ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕುಲಸಮಳ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟನು. ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾಣೆಗೆ ಸಡೆದರು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಜುಮಲೆಯು ಬಂದಿಯಾದಳು

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದಿಯಾದನು, ಅವನು ಕೊಲೆಪಾತಕಿ, ಅವನು ದಸ್ಯು, ಅವನು ಮೋಸಗಾರ ಮತ್ತು ಅವನು ಭಯಂಕರ ಪಿಶಾಚ; ಅವನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಯೇ ಹಾಕುವರು—ಎಂಬ ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು

ಕಡೆಯೂ ಕಷ್ಟ ಹರಡಿತು. ಜುಮಲೆ ಉರಫ್ ಮತಿಜೀಬಿಯು ಮನೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಮೊದಲು ನಂಬ ಲಿಲ್ಲ; ಕೇಳಿ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಳೇ ಹೊರತು ಆ ಮಾತನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅನೇಕರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ವರ್ತಮಾನ ವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನಂಬಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನ ರಯನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಒಳಗಡೆ ಅಗಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಜಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾಧವೀ ಲತೆಯಂತೆ ಸಿಸ್ತೇಚಿ ವಾದ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಹಾಸುಗೆಯಮೇಲೆ ಹರಹಿದಳು. ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಅವಳ ಹೃದಯವು ಉಪದ್ರವ ಗೊಂಡುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೂ ಈಡಾಯಿತು.

ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಿಲಮೇಲೆ ಹೊರಗಿ ಸಿಂದ ಯಾರೋ ಕೈತಟ್ಟಿ, “ಗುಂ ಗುಂ” ಶಬ್ದವಾಗತೊಡಗಿತು. ಜುಮಲೆಯು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಳು. (ನಾವು ಜುಮಲೆ ಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮತಿಜೀಬಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಇಲ್ಲದಾಚೆಗೆ ಜುಮಲೆ ಎಂದೇ ಹೇಳುವೆವು.) ಜುಮಲೆಯು ದೃಢ ಸ್ಮರದಿಂದ “ಯಾರದು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ, “ನಾನು, ಆಮಿನಾ” ಎಂದು ಹೆಂಗಸಿನ ಕಿಂಠದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು.

ಆಮಿನಾ ಎಂಬುವಳು ತಮಿಜುಬುದ್ಧೀನನ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯುವತಿಯಾದ ದಾಸಿ. ಆದರೆ ಅವಳು ದಾಸಿಯಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ-ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

ಜುಮಲೆ—ಯಾತಕ್ಕೆ? ಏನು ಬೇಕೆ ?

ಆಮಿನಾ—ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿರಿ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಗಳಿವೆ.

ಜುಮಲೆ ಎದ್ದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಳು ; ನೋಡಿದಳು. ಹಜಾರ ವನ್ನು ದಾಟಿ, ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರಿದನು, ಒಬ್ಬ ದರೋಗ, ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀ ಸಿಸವ-ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಭಯಂಕರಾಕಾರದಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆಮಿನಾ ನಗುತ್ತಾ ಓಡಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡುಬಂದೇ ತಡ, ಜುಮಲೆಯ ಮೈ ನಡುಗಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಒಪಿರಂಗಗೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ಅವಳು ತಿಳಿದಳು. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಆಮಿನಳು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಟ್ಟಿರುವಳು! ಇದನ್ನೂ ಅವಳು ಊಹಿಸಿದಳು. ದಾರುಣವಾದ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಅವಳ ಮುಖವೂ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಕೆಂಪೇರಿದುವು ; ಕಣ್ಣುಗಳು ಬೆಂಕಿಯ ಕೆಂಡದ ಹಾಗೆ ಜ್ವಲಿಸತೊಡಗಿದುವು. ಜುಮಲೆಯು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಾರದೇ ಹೋದಳು ; ಆ ಕ್ಷಣವೇ, —ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಠಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವುದೋ ಅದರ ಶತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ರೋಗವಾಗಿ-ಜುಮಲೆಯು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ಆಮಿನಳ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದಳೆದಳು. ಸಂಗಡಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ಹದವಾಗಿ ಸಾಣೆಹಿಡಿದು ಮೊಸೆಯಾಗಿದ್ದ ಉದ್ದವಾದೊಂದು ಬಾಕನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು, ಅವಳ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಳು. ಅದು ಹೃದಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಜಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಜುಮಲೆಯು ಅಲಸ್ಯವಾಡದೆ ಬಾಕನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಳು. “ಅಪ್ಪಾ, ಅಮ್ಮಾ, ಹೋದನಲ್ಲೇ!” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇ, ಆಮಿನಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಯಿದ ಅವಳ ಶರೀರವು ರಕ್ತದ ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ರಕ್ತವು ಪ್ರಬಲ ವೇಗದಿಂದ ಹರಿದುಬಂದು ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೊಯಿಸಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಶಾಹಕ ಇದಿರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಠಕರು ಮುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಲ್ಲರು. ದರೋಗನೂ ಪಹರೆಯವನೂ ಭಯ ಪಟ್ಟು ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರು. ಅರಿದನುನು ಈ ಸಮಯ

ದಲ್ಲಿ ಭಯಪಟ್ಟರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಕೆಡಕಾಗುವ ಸಂಭವ ಒಂದರೂ ಬಂದೀತು,—ಎಂದು ಊಹಿಸಿ, ಜುಮಲೆಯು ಆಮಿನ್‌ಗಳ ಹೃದಯದಿಂದ ಬಾಕನ್ನು ಎಳೆದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಕೂಡಲೆ, ಅರಿಂದಮನು ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಾಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಕೈಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡನು. ದರೋಗನೂ ಸಹರೆಯವನೂ ಆಗ ಆತುರಗೊಂಡು ಜುಮಲೆಯ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಜುಮಲೆಯು ಆಗ ಕೆಲಸವಾಡಲಾಗದ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಆ ಬಾಕನ್ನು ಎಡದ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಕುತ್ತಾ ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಗಾಯ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು. ಆದು ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ತಗಲದೆ ಗುರಿತಪ್ಪಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಹರೆಯವನ ನಡುವಿಗೆ ತಗಲಿ ನಾಟಿ ಕೊಂಡಿತು. ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಯವನ್ನು ಅದುಮಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಆಮಿನ್‌ಗಳಂತೆ ಅವನೂ ರಕ್ತದಿಂದ ತೊಯಿದ ದೇಹದಿಂದ ಸೆಲದಮೇಲೆ ಜಿದ್ದು ಬದಿದಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ದರೋಗನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಜುಮಲೆಯ ಕೈಯನ್ನು ಬಾಕಿನ ಸಮೇತವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡನು. ಅರಿಂದಮನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ಬಾಕನ್ನು ಕಸರಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೈಗೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸೋರತೊಡಗಿತು; ಅರಿಂದಮನು ಗಾಯದಕಡೆ ಗಮನವಿಡದೆ, ಜುಮಲೆಯ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಜತೆ ಕೈಕೋಳ ಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿಟ್ಟನು.

ಜುಮಲೆಯು ಬಂದಿಯಾದಳು

ಇದಕ್ಕೆ ನೊಂದಲು ಅರಿಂದಮನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದನೋ ಕಾರ್ಯತಃ ಅದು ಹಾಗೆ ನಡೆಯ ಲ್ಲ. ಆಗ, ಜುಮಲೆಯಂತೆ ಪುಖರಳೂ, ಪ್ರಬಲಳೂ, ದುರ್ದವನುನೀ ಯಳೂ ನಿರ್ಭೀಕಳೂ ಆದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತಾನು ಸೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ತಿಳಿದನು. ಇಬ್ಬರನ್ನು ಗಾಯಪಡಿಸಿದನಂತರ ಅವಳು ಬಂದಿಯಾದಳು. ಜುಮಲೆಯು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು

ದೃಢ ಸ್ವರದಿಂದ,—ಅರಿಂದಮ, ನಿನ್ನ ಹಣೆಯ ಬರಹ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರಿದಲೇ ಇಂದು ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಂಡೆ; ಇನ್ನು ಕೊಂಚ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ನನ್ನಿಂದ ಆಯುಧವನ್ನು ಕಸರಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನ ರಕ್ತದಿಂದ ನಾನು ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು!—ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಉಪಸತ್ತಿಯ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೇನೂ ಅಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ—ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಹೇಳಿದನು.

ಜುಮಲೆ—ನಾನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಉಪಸತ್ತಿಯೇ? ಈ ಸುಳ್ಳು ಮಾತನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?

ಅರಿಂದಮ—ಜುಮಲೆ, ನಾನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ. ನೀನು ಏಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕುಲಸಮೆಯ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಂದಿರುವೆ. ಈ ಏಷಾರವನ್ನೂ ಅವನಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದೆನು.

ಜುಮಲೆ—ಸುಳ್ಳು ಮಾತು! ಇದನ್ನೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನೇ?

ಅರಿಂದಮ—ಹೂಂ.

ಜುಮಲೆ—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. (ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು) ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆ?

ಅರಿಂದಮ—ನಿನ್ನ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ಎಲ್ಲಿಯಾಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ.

ಜುಮಲೆ—ನಡೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಿಳಿಗೇಟೆಯಾದ ಅರಿಂದಮನೇ! ಇದುಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಲಿ. ಸರ್ಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರಳಾದ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕೆಣಕಿದುದರಿಂದ ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಉದ್ದೇಶವೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಪದ ಮೈಚುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ನೀನು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅರಿಂದಮು—(ವ್ಯಂಗ್ಯ ಸ್ವರದಿಂದ) ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಅಲೋಚಿಸಿ
ಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ
ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲವಿದೆ. ಅರಿಂದಮನು ನಿನ್ನಂತಹ ಹತ್ತುಮಂದಿ
ಜುಮಲೆಯರನ್ನಾದರೂ ಹುಲ್ಲಿಗಿಂತ ಹಗುರವಾಗಿ ಕಾಣುವನು.

ಜುಮಲೆಯು ಪರಿಹಾಸಮಾಡುವಂತೆ ಒಂದು ಸಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ನಕ್ಕಳು. ಆ ನಗೆಯ ಸಂಗಡಲೇ—ಹೋಗೋ ಹೋಗೋ ಅರಿಂದಮ,
ಇನ್ನೂ ತಲೆಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಡ, ಚಿ! ಚಿ! ಒಬ್ಬ
ಹಂಗಸನ್ನು ಹಿಡಿದವಕ್ಕೆ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬರಲು ನಿನಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ
ವಾಯಿತು! ಗುಂಪುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ
ಭಿಕ್ಷಾರುರವಿರಲಿ! ನಿನ್ನಂತಹ ಹೇಡಿಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತ್ರಾಘಾತ ಮಾಡ
ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ; ಹಾಗೆ
ಮಾಡಿದ್ದುಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕಳಂಕವುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು—ಎಂದು
ಹೇಳಿದಳು.

ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅರಿಂದಮನೂ ದರೋಗನೂ
ತಾಣೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು
ಗುಸುಗುಂಪಲು ಹುಟ್ಟಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಅವಿನಾ ಮೃತಳಾದಳು. ಪೆಟ್ಟು
ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ ಲೀಳದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಪಹರೆಯವನ ಪ್ರಾಣವು
ಈ ಸಲಕ್ಕೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತೂ ಜುಮಲೆ—ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸ್ಥಳದ ಬಂದಿ
ಖಾನೆಯ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧದಲ್ಲಿರಿಸಿದರು; ಇದರ
ಮೇಲೆ, ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದ
ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಹರಿಯೊಬ್ಬನು ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ
ಅಲ್ಲಿ ಪಹರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶ್ರೀ

ನಾ ಯಾ ವಿ

೨ ನೆಯ ಭಾಗ

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮೃತ್ಯು ಚುಂಬನ

ಘೋರಸಾಹೇಬನೂ ಜುಮಲೆಯೂ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾದ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ, ಎರಡು ಪ್ರಹರಗಳನಂತರ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೇಘವು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತುಂಬ ಭಯಪಡಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಆ ದಿಗಂತವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಮೇಘದ ದೆಸೆಯಿಂದ, ನಿಶ್ವಾಸ ಬಿಡುವುದೂ ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಳಿಯು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ಕಷ್ಟ ಪೋಡದಿಂದ, ಅಂಧಕಾರದ ಹಿಂದೆ ಅಂಧಕಾರವು ಇಳಿದು ಒಂದು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಭೂತಲದಿಂದ ಆಕಾಶತಲ ಸರ್ಯಂತ ಏಕಾಕಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸಿಶ್ಯಬ್ದವಾದ ಆ ಅಂಧಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ, ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ, ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಂದಲೂ ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡವಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಏಕಟಾಕಾರದ ದೈತ್ಯರ ಹಾಗೆ ಸಂತಿದ್ದುವು. ಈ ಜಗತ್ತು ಅಂಧಕಾರಪೂರ್ಣ, ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಂಧಕಾರ; ದೂರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಅಂಧಕಾರ. ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿದ ಅಂಧಕಾರ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯು ಸುನೇಶ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಯಭರಿತವಾದ ಆ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಆ ಭಯಂಕರ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಝಾನಗಳನಂತರ, ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಗೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸರ್ಬಾಂಧಿತನಾಗಿದ್ದ ಘೋರಸಾಹೇಬನು ಒಂದು ಕಡೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅನಾನುಷಿಕವಾಗಿ ಗೊರಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಸೆರೆಮನೆಯವರಿಗೆ ತನ್ನ ಗರ್ಜನವಾದ ನಿದ್ರೆಯ ಪರಿಚಯವಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ

ದೂರದಲ್ಲಿ ಚುಮಲೆಯು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಸರೆಮನೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಾಗಿಲ ಕಂಡಿಯಿಂದ ಅಂಧಕಾರವೂರ್ಣವಾದ ಸರೆಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಾಡಿತ್ತು. ಅದರ ಕೊಂಚ ಭಾಗವು ಚುಮಲೆಯ ಮುಖಮಂಡಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆ ಮುಖವನ್ನು ಉಜ್ಜಲತರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಿತು; ಆ ಮುಖವು ಪ್ಲಾನವಲ್ಲ, ವಿಷಣ್ಣವೂ ಅಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಪ್ರಭುಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ಆಯುಧ ಸಹಿತನಾದ ಪ್ರಹರಿಯು ನಿರಾಸುನಿಲ್ಲದೆ ಸಹರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪ್ರಭುಲವಾದ ಮುಖಮಂಡಲವನ್ನು, ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ, ಸತ್ಯಷ್ಟನಯನನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು.

ಇಂದ್ರ ಶೂನ್ಯ, ತಾರಕಾ ಶೂನ್ಯ, ದಿಗ್ವಿಗಂತ ಶೂನ್ಯ, ಶಬ್ದ ಶೂನ್ಯವಾದ ಆ ರಜನಿಯ ಮೇಘಮಯವಾದ, ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ, ನಿರ್ಭೀಷಿಕಾಮಯವಾದ ಆ ಅಪಾರಭಯಸಮಯದಲ್ಲೆಯೂ ಆ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವು ಎಷ್ಟೋ ಮನೋಹರ! ಸಾಠಕ, ನಿಮಗೂ ನನಗೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸೌಂದರ್ಯವು ಆ ಪ್ರಹರಿಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹೃದಯಂಗನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಹರಿಯ ಮುಖ ಭಾವವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಕಂಡು, ಪ್ರಹರೀ ಪತಂಗವು ತನ್ನ ರೂಪಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮಕಲು ತುಂಬ ಕುತೂಹಲಗೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ಚುಮಲೆಯು ತಿಳಿಯದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಪ್ರಹರಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಚುಮಲೆಯು, ಚಂಚಲವೂ ಉಜ್ಜಲವೂ ಆದ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಧಳಧಳಿಸುವ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಹರಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದಳು. ಪ್ರಹರಿಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರುಳಾದನು. ಜೇತನ ಸಹಿತನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಜೈತನ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ವೈದ್ಯುತಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿದಾಡತೊಡಗಿತು.

ಅವನಿಗೆ ತಲೆ ಸುತ್ತುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ಕಾಲುಗಳು ನಡುಗಿದುವು, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದಡಬಡನೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು ; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿಯಿತು ; ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ “ ಭೊಂ ಭೊಂ ” ಎನ್ನುವಂತೆ ತೋರಿತು ; ಅವನ ಮೈ ರೋಮಾಂಚಿತವಾಯಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಅವನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರಿಗಿಕೊಂಡು—ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸರಿದು—ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿರ್ಭಯವಾದೊಂದು ನಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಿಕೊಂಡನು. ಹೃದಯದೊಳಗಣ ಕೋಲಾಹಲವು ಏತರಿಂದಲೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಹರಿಯ ಅವಸ್ಥೆ ಅವನಿಗೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಜುಮಲೆಯು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿದಳು. ಜುಮಲೆಯು ಸಾಧನ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದಂದುಕೊಂಡಳು.

ಪ್ರಹರಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಸುತ್ತುತ್ತಾ, ನಡುಗುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಜುಮಲೆಯು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ,—‘ ದ್ವಾರ ರಕ್ಷಕ ಮಹಾಶಯ ! ನಮಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ?’—ಎಂದಳು.

ಪ್ರಹರಿ—(ಮೃದು ಸ್ವರದಿಂದ) ಅಯ್ಯೋ ! ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೆಲಸವೇ ಇದು.

ಜುಮಲೆ—(ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ) ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗಲಿ, ರಕ್ಷಕ ಮಹಾಶಯ ! ಇದು ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಸುಖ ಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಬಂದೂಕು ಹೊತ್ತು, ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೂ, ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೂ ಸದಾ ಸುತ್ತುತ್ತಿರಲಾದೀತೆ !

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಭುಭಕ್ತನಾದ ಪ್ರಹರಿಯು ಒಂದುಸಲ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು,—ಯಾರ ಉಪ್ಪು ತಿನ್ನುವೆವೋ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವಾದರೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕು—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಸಂತರ ಜುಮಲೆಯು ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತುಗಳಂತೆ ಅನೇಕ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಡಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಸುಖ ದುಃಖದ ಮಾತು ಕತೆಗಳಾ

ದುನ್ನು; ವಿರಹವೇದನೆಯ ಮೂತುಗಳಾದುವು; ಚುಮಲೆಯು ಪುಹರಿಯ ದುಖದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದಳು. ಪರಿತಾಪಸೂಚಕಗಳಾದ ಅವಳ ಆ ಮಾತುಗಳು ಪುಹರಿಯ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ವೀಣಾಗಾನದಂತೆ ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಆಘಾತಮಾಡಿದುವು. ಚುಮಲೆ ಹೇಳಿದಳು—ಒಳ್ಳೆಯದು, ರಕ್ಷಕ ಮಹಾಶಯ, ನೀನು ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತಾನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವಳು! ನಾನಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನಿಂದ ಅನ್ನ ಬಿಟ್ಟಿಗಳು ನಿಕ್ಕಾದರೂ ಸರಿ, ನಿಕ್ಕಾದಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಅರೆಗಳಿಗೆಯೂ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು.

ಪ್ರಹರಿ—(ನಗುತ್ತ) ನಿಮ್ಮ ಜನರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು; ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮವರು ಬಡವರು; ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಆಲೋಚನೆ.

ಚುಮಲೆ—ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಷ್ಟು ಮಂದಿ?

ಪ್ರಹರಿ—ಎರಡು ಗಂಡು, ಈಗ ಆರುತಿಂಗಳಿನದೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸು.

ಚುಮಲೆ—ನೀನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ? ಆರು ತಿಂಗಳಿನ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸು ಹೇಗೆ?

ಪ್ರಹರಿಯು ತಲೆಯನ್ನಾಡಿಸುತ್ತೆ,—ಇದೆಂತಹ ಮಾತು? ನಾನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಊರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುನಃ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆ, ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮಗ 'ಭಿಖುರಾಂ' ಹುಟ್ಟಿದ್ದು!—ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಚುಮಲೆ—ಅಯ್ಯೋ ನತದೃಷ್ಟನೆ! ಇದು ಕಾಗದ ಪತ್ರದ ಆಡಳಿತ ವೇನೋ?

ಪ್ರಹರಿ—ನಮ್ಮ ಜನರು ಎಲ್ಲ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಕಾಗದದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜುಮಲೆಯು ಒಂದುಸಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು ನೀನು 'ಭಿಖಾರ'ನ ತಾಯನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುವೆಯಾ? ಎಂದಳು.

ಪ್ರಹರಿ—ಹೋ-ಹೋ! ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜುಮಲೆ—'ಭಿಖಾರ'ನ ತಾಯಿ ನನಗಿಂತಲೂ ಸುಂದರಳೇ?

ಪ್ರಹರಿ—ಅಯ್ಯೋ-ರಾಮ ರಾಮ! ನಿನ್ನಷ್ಟು ಸುಂದರಳಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಅರಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆ—ಈಗ ಏನೋ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ತಿರುಗಿನೋಡಲಾರೆ—ಒಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ—ಒಂದು ವೇಳೆಯೇನು? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳೊಡನೆ,—'ಬೆಟ್ಟು' ಬಿಟ್ಟಿರೋಡನೆ ಮತ್ತೂ ಭರ್ಜಿ ಸಹಿತವಾದ ಈ ಬಂದೂಕಿನೊಡನೆ ಪುಣ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗುವೆ! ಪ್ರಹರೀ ಮಹಾಶಯ! ನಿನೇನೋ ಸರಕಾರದವರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪಹರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ, ಅಲ್ಲಿ 'ಭಿಖಾರ'ನ ತಾಯಿಗೆ ಯಾರು ಕಾವಲಾಗಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲೇನಾದರೂ ಲೂಟಿ ಗೀಟಿ ಆದರೆ—?

ಪ್ರಹರಿ—(ಜುಮಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ) ಇಂತಹ ರತ್ನಕ್ಕಾದರೆ ಆ ಭಯಗಾಡಿನ ಜೊರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೈ ಹಾಕುವರೇ?

ಜುಮಲೆ—ನಾನು ಅಷ್ಟು ಸುಂದರಳೇ? ರತ್ನವೆ?

ಪ್ರಹರಿ—ರತ್ನವೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೆ?

ಜುಮಲೆ—ನೋಡು, ದುರ್ಬಲಸಿಂಗ್—

ಪ್ರಹರಿ—ನನ್ನ ಹೆಸರು ದುರ್ಬಲಸಿಂಗನಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆ—ಹಾಗಾದರೆ ಮರಣಾಪನ್ನ ಸಿಂಗನೆಂದೋ?

ಪ್ರಹರಿ—ಆಲ್ಲ ಆಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಲಂಕೇಶ್ವರಸಿಂಗ.

ಜುಮಲೆ—ಭಲೆ—ಭಲೆ ಎಂತಹ ಮುದ್ದಾದ ಹೆಸರು! ಎನೋ ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದೆ; ಲಂಕೇಶ್ವರಸಿಂಗ್—ಹೇಳಲು ನಾಡುಗೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ವೊದಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೋ ಆಗಿದೆ,— ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸೆಯ ಹಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಉರುಳುಗಡ್ಡೆಯ ಹಾಗಿರುವ ಮೂಗು, ಸಮ್ರಾಜ್ಞನಿಯಂತಹ ವಿಾಸೆ, ಆಲದ ಜಿಳಲಿನಂತಹ ಗಡ್ಡೆ—ಇವು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಸೆಳೆದು ಜಿಟ್ಟಿವೆ. ನಿನೊಡನೆ ವನಕ್ರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮನು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ವಶವಾಡದೇ (ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ತೋರಿಸಿ) ಈ ಕೊಲೆಪಾತಕನ ವಶವಾಡಿದಾನೆ; ಈಗಲೂ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪಾದದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಚಿಂತನು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು—ಎಂದಳು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ, ಜುಮಲೆಯು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿದಳು. ಆದರೂ ಲಂಕೇಶ್ವರನು ಸ್ಥಿರಭಾವದಿಂದ ಸಂತೇ ಇದ್ದನು. ಸಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಲಂಕೇಶ್ವರನೇ ಧನ್ಯ! ಆಗ ಅವನು ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಜೀಳದಿದ್ದುದೇ ಯಥೇಷ್ಟ!! ಅವನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಜೀಳದಿದ್ದರೂ ಅವನ ತಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಲಿದ್ದಿತು; ಅವನ ಪ್ರಾಣವು ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡಿತು. ಅವನು ಮಾತನಾಡಲಾರದೆ ಕೇವಲ ಜುಮಲೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟು ರಿಂದಲೇ ಅವನ ಕೈಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗಾಯಿತು; ಅವಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯು ತುಂಬ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಹದ್ದುಮೀರುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ಹೇಳಿದನು—ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಡ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪಾದದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಡೆಗೊಡು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶಿರಸಾಧರಿಸುವೆನು. ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವು ಜೆನ್ನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೊಗಳಿದ್ದು—ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಪುಕರಿಯು ಚರಿತಾರ್ಥನಾದನು.

ಜುಮಲೆ—ನೀನು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏಶ್ವಾಸವಿರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವೆ ನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಯುವೆ.

ಪ್ರಹರಿ—ನೀನು ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೋ !

ಜುಮಲೆ—ಇಲ್ಲ ಲಂಕೇಶ್ವರಸಿಂಗಾ ! ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ-ನಾನು ಎಂದೂ ಮೋಸ ಮಾಡುವವಳಲ್ಲ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಲಂಕೇಶ್ವರಸಿಂಗಾ ! ನೀನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಕೈಕೋಳದ ಬೀಗದ ಕೈ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಈ ಆರೇಳು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ದಿನ ಬಂದಕ್ಕೆ ಬಂದೆರಡು ಘಳಿಗೆಯಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಸಂತೋಷ ದಿಂದಿರಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಹರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹಿತನಾಗಿ, “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹಳೆಯ ಬೀಗದ ಕೈ ಇದೆ. ಆದು ಎಲ್ಲ ಕೋಳಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾ ಗುವುದು” ಎಂದನು.

ಸೆರೆಮನೆಯ ಬಾಗಲಿಗೆ ಬೀಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಂದು ಕೋಳವನ್ನು ತಗಲಿಸಿದ್ದರು. ಲಂಕೇಶ್ವರನು ನಡುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಗದಕೈ ತೆಗೆದು, ಕೋಳವನ್ನು ಕಳಚಿ, ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಜಿಟ್ಟು, ಪುನಃ ಬಾಗಲಿಗೆ ಕೋಳವನ್ನು ತಗಲಿಸಿದನು.

ಹೊರಗೆ ಬಂದವಳೇ ಜುಮಲೆಯು ಲಂಕೇಶ್ವರನನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು, ಗಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟಳು; ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಹರಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿತು; ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದನು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆಯ ಚುಂಬನದಿಂದ ಲಂಕೇಶ್ವರನು ಸತ್ತುದನ್ನು ನೋಡಿ ಘಾತಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲಾಗದು. ಅವಳು ಸರ್ವೋಚ್ಚ. ಅವಳ ಗಾಳಿ ಸೋಕಿದರೂ ರಕ್ತವು ಏಷಮಯವಾಗುವುದು.

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ದಾನವ ಮತ್ತು ದಾನವಿ

ಒಳಗೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು; ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರಹರಿಯು ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕಸಟೆ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೇದ್ದು, "ಕೆಲಸವಾಯಿತೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಜುಮಲೆಯು ಪ್ರಹರಿಯ ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಆ ಕೋಳದ ಬೀಗದಕೈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಬಂಧನ ಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, "ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸವಾಯಿತು" ಎಂದಳು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಜುಮಲೆಯ ಕಂಠವನ್ನಾಳಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರೀತಿವ್ಯಂಜಕ ಸ್ವರದಿಂದ, "ಇಷ್ಟರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನುಗತನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನೇಕೆ?" ಎಂದನು.

ಜುಮಲೆಯು (ನಗುತ್ತ) ಪ್ರಾಯಃ ಲಂಕೇಶ್ವರನ ಪ್ರಾಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೊಡಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿದ್ದುವು. ಇಂತಹ ಬುದ್ಧಿಹೀನನನ್ನೂ ಮೈ ಮರೆಸದೆ ಇರುವೆನಾದರೆ, ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಯಾವುದು? ಅನಂತರ ಅವನ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿದು ಮುತ್ತಿಟ್ಟಾಗ, ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನ ಅವಶಿಷ್ಟ ಭಾಗವನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಾಣವಾಯುವೆಲ್ಲವೂ ಕೈಸೇರಿದನಂತರ ಇವನನ್ನು ಹೇನು ಕುಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ, ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆನು. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆ? ಆ ಏಷದ ಮುಳ್ಳು, ಅವನ ಬಿನ್ನಿಸಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿದೆ.

ಫೂಲ.—ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?

ಜುಮಲೆ—ನೊಂದರೆತಾನೆ ಭಯವೇನು? ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಗಿ ಕೊಂಡಾನೆಂದು ಶಂಕಿಸಿ, ಚುಂಬನದ ನೆವದಿಂದ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದೆನು.

ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಆನಂದದಿಂದ ಅನನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವೇ ಲೋಪವಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದ್ದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಆಗ ಅವನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಫೂಲ.—ನಡೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳುಳಿದಿವೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಜುಮಲೆಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಮುಂದಾಗಿ ಹೊರಟನು; ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಿಂತು, “ಜುಮಲೆ, ತಾಳು! ಆತುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದೆ; ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತಾನು ಮಾತ್ರ ವುನಃ ಆ ಸೆರೆಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು; ಮೃತನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಹರಿಯ ಬದೂಕಿಸ ಸನೀಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ, ಸನೀಸಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ—“**ಅರಿಂದಮ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ; ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ನಿನ್ನ ಚಿರಶತ್ರು ಫೂಲಸಾಹೇಬ!!**” ಎಂದು ಬರೆದನು.

ಬರೆದವನೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಆ ಸನೀಸನ್ನು ಜುಮಲೆಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮುಖದ ಕಠಾರಿಯೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಆಗ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆ ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಗೋಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು.

ಘನಾಂಧತವೋಮಯಿಯಾದ ಸಿಶಾರಾಕ್ಷಸಿಯು, ನರಪ್ರೇತನಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೂ, ರಾಕ್ಷಸಿಯಾದ ಜುಮಲೆಗೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯಂಕರರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಅದೇ ರಾತ್ರಿ, ಮೇಘಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಿಂದ ಭಯಂಕರಳಾಗಿರುವ ಆ ನಿಶಿಯು ಪ್ರಳಯಂಕರಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ

ಪುಪಂಜವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಯಭರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಳು. ಬಿರುಗಾಳಿ ಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಿರುಸಾದ ಮಳೆಗೆ ಆಗಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಳೆ ಗಾಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು ತಾಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರಾಕ್ಷಸ ಶಿಶುಗಳ ಹಾಗೆ, ಹೃದಯ ಶೋಕವು ದಿಗ್ವಿಗ್ರಂತಗಳವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಲೆಂದು ಏಕೆ ಟ ಸ್ಪಂದಿಸಿದನೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆ. ಆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಅಕಾಶವಾಗಿ ವರ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಳೆಯು, ದಟ್ಟವಾಗಿಯೂ ಛಿದ್ರಶೂನ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಘಾವೃತ ವಾದ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ವಿಶಾಚಿಗಳ ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪ್ರಾಕಾರೋಲ್ಲಂಘನ

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬಂದೀಖಾನೆಯೊಳಗೆ, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಬಂದು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಜುಮಲೆಯೂ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಯಾರ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಚಿಂತಾಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ತನುಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗಿರುವ ಆ ಗೋಡೆಯನ್ನು ದಾಟಿದನಂತರ ತಾನೇ ಅವರು ನಿರಾಪದರು! ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಾದ ಪುಹರಿಗಳು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗಬೇಗನೆ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಪಹರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆ ಮಳೆಯು ಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಭಯಂಕರವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಅವ ರನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡಹುವಷ್ಟು ಬಿರುಸಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಪ್ರಭು ಭಕ್ತರಾದ ಪ್ರಹರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯ ಪಠಾಙ್ಕುರಾಗದೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಗಗನ ಭೇದಿಯಾದ ಕಂಠದಿಂದ 'ಜುಡೀದಾರಾಹೋ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿ ತಂತಮ್ಮ ಹಾಜರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖೈದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮತಮಗೆ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು, ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಮೈ ಮುರಿಯ ಕೆಲಸವಾಡಿದ್ದರಾದುದರಿಂದ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವ ಸಂಭವ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಹರಿಯವರು ಇಂದು ಇಷ್ಟು ಬಾಗರೂಕರಾಗಿರಲು ಕಾರಣವೇನಿದ್ದೀತು? ಕೇವಲ ಆ ಧೂರ್ತು ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸ್ವರವಾಗಿ ಆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಲೆಯೊಡ್ಡಿಕೊಂಡು, ಇಂತಹ ದುರ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದು ಅನುಚಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಪ್ರಾಕಾರದ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಬಹು ಬಾಗರೂಕರಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಪಹರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಟಿಯಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗಂಜಿ ಹೂಡೆಯಿತು. ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪಹರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಅಧ್ವರ ಭೇದಿ ಕಂಠದಿಂದ “ಬುಡೀದಾರ್‌ಹೋ” ಎಂದು ಕೂಗಿ ಇತರ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪಹರೆಯವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಅನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರಹರಿಯು ತನ್ನ ತೀವ್ರತರ ಕಂಠದಿಂದ ಮೊದಲಿನವನಂತೆಯೇ ಕೂಗಿದನು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯವನ ಕೂಗಿನ ಪ್ರತಿಫಲನವೆಂದೇ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಬಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಬಹು ದೂರದವರೆಗೂ ಅಚ್ಚು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದ ಸಿಶಾಗನವು ಆ ಧ್ವನಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪರಿವರ್ಣನೆಯಾಯಿತು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ನಗೆ ಬಂತು; ಅವನು ಬಂದು ಸಲ ನಕ್ಕು—ಜುಮಲೆ, ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಗೋರಾಚಂದನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯದಿರುವುದಾದರೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ; ನಾಳೆಯ ಮೊದಲು ಅರಿಂದಮನು ಪರಾರಿಗಳಾದ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆಲೆದಾಡುವನು!—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕಡೆಯ ಬಂದೆರಡು

ಮಾತುಗಳು, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷಧಗಳ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹತವೀರ್ಯನಾಗಿರುವ ಭಯಂಕರ ಸರ್ಪದ ಘರ್ಜನೆಯಂತೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದವೇ ಹೊರತು, ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಮುಖದಿಂದ ಬಂದ ಮಾತುಗಳಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಅಂಧಕಾರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ,—ಪಾಠಕ! ಆಗಲೂ ಆ ದಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅವಂಗಳಕರವಾದ ಅದೇ ಭೀಷಣತೆ ಮತ್ತೂ ಮಾದರ್ವಗಳ ಸಂಮಿಶ್ರಣವಾಗಿ, ಅವೂರ್ವ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಅಶುಭಸೂಚಕವಾದ, ಬಹು ಭಯಂಕರವಾದ ಸಗೆಯು ತೋರುತ್ತಲಿದ್ದಿತು.

ಸಿಶ್ಯಬ್ಧವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಸಿರಾಟಿಸದೆ, ಚುಮಲೆಯನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗೋಡೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಮನೀಮಯವಾದ ಆ ಕಗ್ಗತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಹರಿಯು ಅವರನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವರ ತಲೆಗೆ ಮೇಲ್ವಾಗವಾಗಿ ಬಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಪ್ರಹರಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದಮೇಲೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದು ಚೂರು ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮೆತ್ತ ಮೆತ್ತಗೆ ಹೂಡದು ಹಾಗೆಯೇ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಕಿಪಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆವೇರಿತಿಯಾದ ಮೃದುಸ್ವರವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವು ತುಂಬಿತು; ಮುಖವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಫುಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಆಯಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ವುನಃ ಶಬ್ದಮಾಡಿ, ಚುಮಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು,—ಗೋರಾಚಾಂದನು ಮರೆತಿಲ್ಲ, ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಭಯವಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಸಲ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು; ಅಂದಮನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೊಂದಿಗೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಕೇಣಕಿದ್ದು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿ

ಅಸಮಾಧಾನಪಡುವನು. ಮೇಲಾಗಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಂದು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಯುವರು. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವಿಷಯವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಆದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಮೂರ್ಖತೆಯು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ, ಮೇರೆವಿವಾರಿ, ಹೀಗೆ ಪರಿಣಾಮಗೊಂಡಿತು.—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೋರಾಚಾಂದಸಿಂದ ಏನು ಉಪಕಾರ ವಾಪೀತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಚುನುಲಿಯು ಮೃದು ಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಸಹ, ಹಾಗೆಯೇ ಮೃದು ಸ್ವರದಿಂದ—ಎಂದು ಪೇಳಿ ನಾನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಈ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅವನು ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿಯೂ, ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ, ಈ ಬಿಕ್ಕಿನ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳೀ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದನು—ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತು ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ, ಹಡಗಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ದಪ್ಪನಾದ ಹಗ್ಗವೊಂದು ಮೇಲ್ಗಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಝುಪ್ ಎಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಸಲ ಬಲವಾಗಿ ಎಳೆದು ನೋಡಿದನು; ಹಗ್ಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊನೆಯು ಗೋಡೆಯಿಂದಾಚೆ ಇದ್ದಿತು; ಹೊರಗಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಲ ಹಗ್ಗವು ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅನಂತರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹಗ್ಗದ ತುದಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದನು; ಇದಾದಮೇಲೆ, ತನ್ನ ನಡುಕಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಚುನುಲಿಗೆ ಪೇಳಿ, ಚುನುಲಿಯನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಚುನುಲಿಯು ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕಟಿಪುದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಲವಾಗಿ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ!

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ವೊಡ ವೊಡಲು ಸಿಧಾನವಾಗಿ, ಅನಂತರ ವೇಗವಾಗಿ, ತದನಂತರ ಇನ್ನೂ ವೇಗ ಮತ್ತು ವೇಗ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾದ ಆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಅಂಚನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ನೋಡಿದನು. ಮೇಲ್ಗಡೆ ಪಹರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಹರಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಜೇಗ ಜೇಗನೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ!

ಆಗ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿದ ಹಾಗಾಯಿತು; ಭಯ ವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲೆಯೇ ಸ್ವರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ತೋರಿತು. ದಡದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಏಡಗು ಮುಳುಗಿದಹಾಗೆ-ಅದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸರಿತಾಪಕರವಾದ ಏಚಾರವು ಯಾವುದುಂಟು? ಹಾಸ್ಯ ಮಯವಾಗಿದ್ದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮುಖವು ಹಾಸ್ಯ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಡಿದುದು ಇಂದೇ ವೊಡಲು. ಆಗ ಅವನು ಒಂದು ಕೈಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಜುಮಲೆಯ ಭಾರವನ್ನು ನೆಹಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸನೀನನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡನು. ಎರಡು ದೇಹಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ನೆಹಿಸಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವಿರುವುದಾದರೂ ಬಹು ಪ್ರಯಾಸವಾಗುವುದೆಂದು ನಾವು ಊಹಿಸುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಂತಹ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಹಸ ಸರನಾದವನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವೆಂದು ತೋರಲಾರದು. ಪ್ರಹರೀ ಮಹಾಶಯನು ಹಗ್ಗವನ್ನು ನೋಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯವು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೂ ಇದ್ದಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋದರೂ, ನಡೆದು ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಲಿಗೆ ತೊಡಬದರೆ ಏನಾಗಬೇಕು! ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ? ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಒಡನೆಯೇ ತೀಕ್ಷ್ಣಗ್ರವಾದ ಈ ಸನೀನನ್ನು ಪ್ರಹರಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಟ್ಟುಜಿಡುವನು. ಅನಂತರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಕೈಲಾಗದವನ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಡೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಂದಿಯಾಗುವುದು ಕೇವಲ ಹೇಡಿತನ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆ ವೊನೆಯಾದ

ಸನೀಸನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಹರಿಯನ್ನು-ಪ್ರಹರಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ-ಒಂದು ವಿಸತ್ಸಮೂಹವನ್ನೇ, ಧಯಂಕರವಾದೊಂದು ದುರ್ಘಟನೆಯನ್ನೇ, ಇದಿರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ತನ್ನ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೋ, ಅಥವಾ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ವಶದಿಂದಲೋ, ಪ್ರಹರಿಯು ಹಗ್ಗವನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಟೇ ಹೋದನು.

ತಥವು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಆ ಸನೀಸನ್ನು ಹಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಪುನಃ ಗೋಡೆಯನ್ನೇರಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಬಹಳದೂರ ಹತ್ತಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಸುಮಾರು ಐದು ಮೊಳಗಳ ದೂರ ಹತ್ತಿದರೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಕೈಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅವನು ಗೋಡೆಯನ್ನೇರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಚುನುಲೆಯು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ನಡುಕಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೇತಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಳೆ!

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಹಳದೂರದವರೆಗೂ ಇಳಿದು ಎರಡು ಮೂರು ಮೊಳಗಳ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದಾಗ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು. ಅವನು ಧುಮುಕಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ರಾಶಿ ಇದ್ದಿತು; ಅದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದುವು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಧುಮುಕಿದ್ದರಿಂದ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಗಲಿ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ಶಬ್ದವು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಶಬ್ದವೇನೋ ಪ್ರಹರಿಯ ಕಿವಿಗೂ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಯಾವಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಮಾಡಲಿರುವುದೇ ಪ್ರಹರಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಕುತೂಹಲವೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಹರಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಗ್ಗಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡು

ತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂಧಕಾರವು, ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಡವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಆವರಣ ರಹಿತವಾದ ಮೇಲಾಭಾಗದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಪ್ರಹರಿಯ ಭಾವಭಂಗಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಊಹಿಸಿದನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪ್ರಹರಿಯ ಕೊಲೆ

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು, ಪುನಃ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಪ್ರಹರಿಯ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹರಿತವಾದ ಬಾಕು ಇದ್ದಿತು. ಅವನು ಸಿಶ್ಯಬ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಹರಿಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ತಡವೆಗೆ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿಯ ಹಿಡಿದನು. ಪ್ರಹರಿಗೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಹರಿಯನ್ನು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಭರ್ಜಿಯನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಹರಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟನು. ಪ್ರಹರಿಯು ಯಾತನೆಯಿಂದ ಒದೆದಾಡಿದನು. ಪ್ರಹರಿಯು ಕೈಕಾಲು ಬಡಿದುದರಿಂದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ 'ದುಂ-ದುಂ' ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಎಡದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವನನ್ನು ನೇತಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಭರ್ಜಿಯಿಂದ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿದನು. ಪ್ರಹರಿಯ ಹೃದಯ ದಿಂದ ಹೊರಟ ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಮಳೆಯ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೆನೆಯಿಸಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಆ ಭ್ರೂಕುಟಿ ಕುಟಿಲ ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಅಮಂಗಳವೂ ಭೀಷಣವೂ ಮತ್ತೂ ಮಾರ್ದವವೂ ಜಿರತ ತೀವ್ರತರವಾದ ಆ ನಗೆ ತಲೆದೋರಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮಾನವ ರೂಪಿನ ಪಿಶಾಚ! ಆ ಪಿಶಾಚಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಹರಿಯು ಸತ್ತನು. ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಅವನನ್ನು ಆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿದನು. ಅವನ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಟಿದ್ದ ಬಾಕನ್ನು ಎಳೆದು, ಅದನ್ನು ಅವನ ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ತೊಯಿದಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒರಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಪ್ರಹರಿಯ ನಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಾದ ಒಂದು ಚೂರಿಯಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ, ಬೇಗ ಬೇಗನೆ, ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಹಗ್ಗದ ಮೂಲಕ, ಶಂಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಳಿದುಬಂದನು.

ಅವನು ಇಳಿದುಬರುತ್ತಲೇ ಗೋರಾಚಾಂದನು ಅವನ ಇದಿರಿಗೆ ಒಂದು ಬಜ್ಜೆಯ ಗಂಟನ್ನಿಟ್ಟನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಉಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಗೋರಾಚಾಂದನನ್ನು ನೋಡಿ - ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರು; ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಾಳೆ ವರ್ತಮಾನಕೊಡು. ನಾನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಈಗಲೇ ಪಲಾಶೀಯರ ತೋಟದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡು; ಕಾಣಬಹುದು—ಎಂದನು.

ಗೋರಾಚಾಂದ—ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಶಿಖತದಲ್ಲಿ!—ಗಂಗೆಯು ಎರಡು ದಡಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ದಾಟಿ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ತಾವು ದಾಟಿದರೂ ದಾಟಬಹುದು; ಆದರೆ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು—(ಮೇಸರಗೊಂಡು) ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೆಲಸಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀನು ನಡೆಯಿಸು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

“ಅಪ್ಪಣೆ” ಎಂದು ಗೋರಾಚಾಂದನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಗಂಗಾವಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ

ಇದಿರಾಗಿ ಗಂಗಾನದಿ ; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಜಲರಾಶಿಯು ಎರಡು ದಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣರೂಪಿಸಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಿಂತನು. ಜರುಗಾಳಿ-ಮಳೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಹ ವೇಗವು ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಿ, ತರಂಗವಾಲೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಕಟ್ಟು ಹರಿದ ಹುಚ್ಚನಹಾಗೆ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಅಲೆಗಳು ಸಬಲವಾಗಿಯೂ ವೇಗವಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಂದು ತೀರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟ ಕಸ್ವಾದ ಮೇಘಗಳ ಭಾಯೆಯಿಂದಲೂ ಸಿಜಿಡವಾದ ಅಂಧಕಾರದ ಭಾಯೆಯಿಂದಲೂ, ಸಿರ್ಮಲವೂ ಪರಿಶುಭ್ರವೂ ಆದ ಗಂಗಾವಕ್ಷವು ಮಸೀಮಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಸೀಮಯವಾಗಿ ಕತ್ತಲೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಂತೆ ಇರುವ ಗಂಗಾವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಉತ್ಪಾತಗಳು ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದಹಾಗೆ ಪ್ರವಾಹದ ಗರ್ಜನೆ ; ಅದರೊಂದಿಗೆ ಉನ್ಮತ್ತ ವಾಯುವಿನ ಗರ್ಜನೆ ; ಅದರೊಡನೆ ಜಿಡುವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಳೆಗೆರೆಯುವ ಮೇಘದ ಗರ್ಜನೆ. ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಗರ್ಜನೆಗಳೂ ಬೆರೆತು ಅನಂತ ವಾದ ಶೂನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿವೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತು ಜುಮಲೆ-ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತುಂಜಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದರು. ಈಜುವುದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮರ್ಥರು ; ಅಲೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಕುತ್ತಾ, ಸುಳಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಾ, ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಈಜುತ್ತಾ ಇದಿರ ದಡದ ಕಡೆಗೆ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಪ್ರವಾಹದ ವೇಗವು ಅವರನ್ನು ಅವರ ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ದಾರಿಗೇ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಮಾರು ಪ್ರವಾಹಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಜುಮಲೆಯು ಅಶಕ್ತಳಾಗುತ್ತ ಬಂದಳು ; ಅವಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಈಜುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲೆಯ

ಮೇಲೆ ಅಲೆ ಬಂದು ಅವಳ ಮುಖದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವಳನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾತರಗೊಳಿಸಿದುವು. ಅವಳು ಪ್ರವಾಹಮುಖಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದುದರಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಸಾವಿನಾಸ್ಥಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು, ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಹೋಗಿ, ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು,—ನೀನು ನನ್ನ ನತುಕಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾ— ಎಂದನು. ಜುಮಲೆ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ನತು ಕಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಾಣವು ಕುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು; ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈಜುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೆಂದು ಅವನಿಗೇ ತೋರಿತು. ಈಜುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಹಾಗೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲಾರದೆ, ಪ್ರವಾಹಮುಖದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಹೊರಟನು; ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ, ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ, ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ತೀರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು. ಕ್ರಮೇಣ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಳಲಿ ಬುಸಬುಸನೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲೆಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮೂಗುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನೀರು ತುಂಬಿತು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಬಹುದೂರ ಬಂದಿದ್ದನು. ತೀರವು ಇನ್ನು ಬಹಳ ದೂರವಿಲ್ಲ— ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋದರೆ ಸಾಕು; ಆದರೆ, ಆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೆಳೆತ; ಅಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾದುವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸೆಳೆತವು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಬಲ ವೇಗದಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಿತು. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಒಂದು ಮೊಳದಷ್ಟು ದೂರವಾದರೂ ಮುಂದರಿಯಲಾರದೇ ಹೋದನು; ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಎರಡು ಕೈಗಳೂ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಸೋತು ಕೆಲಸಮಾಡಲಾರದಂತಾಗಿದ್ದುವು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತೇಲುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಬಹಳ ದೂರ ತೇಲುತ್ತ ಹೋದಮೇಲೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕಿತು. ದಡದ ಮೇಲಿದ್ದ ವಿಶಾಲವಾದೊಂದು ವಟವೃಕ್ಷವು ನದಿಯ ಕಡೆಗೆ

ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಗಿತ್ತು; ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವಾದ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕವಾಗಿ ಬಿಳಲುಗಳು ಸದಿಯ ನೀರಿನವರೆಗೂ ಇಳೀಬಿದ್ದಿದ್ದುವು. ಆ ಬಿಳಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಇಟರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಜುಮಲೆಯು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ನಡುಕಟ್ಟನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರವಾಹವು, ಅವರನ್ನು ಆ ಅವಲಂಬನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಬಲವಾಗಿ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಎಸೆದುಬಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಬಿಳಲನ್ನು ದೃಢಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ದಣುವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಲ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಳಲಿದ್ದುದರಿಂದ,—ಆಲೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನೊರೆನೊರೆಯಾದ ಆ ಬಲ ರಾಶಿಯು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತೋ—ಯಾರು ಬಲ್ಲರು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೋ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಅವನ ಜೀವವೇ ಹೋಗುವುದೋ ಎನಿಸಿ? ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಕೈಗಳು ಮುರಿದುಬೀಳುವಂತಿದ್ದುವು; ಆದರೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ ಆ ಮರದ ಬಿಳಲನ್ನು ಬಿಡದೇ ಇದ್ದನು. ಇಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಸುಳಿ—ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಗರ್ಜಿಸುವುದು; ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯುವುದು; ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆತು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು. ಒಂದು ಸಲ ಕೈ ಬಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರದಿಂದ ತಾವು ಆ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗುವುದೆಂದೂ, ಆ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನಂತರ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಆಸೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲನೆಂದೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಪವಾದ ತೀರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ದಟ್ಟವಾದ ಅಂಧಕಾರದೊಳಗಿಂದ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ತುಮುಲ ಏಷ್ವವದ ತೀವ್ರತರ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸಿನ ಕಂಠದಿಂದ 'ಕಿಲ ಕಿಲ' ನೆಂದು ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾಸ್ಯಧ್ವನಿಯೊಂದು, ಇದಿರಾಗಿದ್ದ ಜಲರಾಶಿ

ಯನ್ನು ನಡುಗಿಸಿ, ಗಂಗೆಯ ಒಂದು ತೀರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ತೀರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ವೇಗದಿಂದ ಓಡಿ, ದೂರವಾದ ದಿಗಂತವನ್ನು ಸೇರಿ ಲೀನವಾಯಿತು. ಆ ಅಟ್ಟಹಾಸದ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಚರಾಚರವೆಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸ್ತಂಭಿಸಿದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ವಿಚನವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ನಕ್ಷತ್ರ ಎಲ್ಲದ, ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ, ಮೇಘಮಯವಾದ, ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ಗಭೀರ ರಾತ್ರಿಯ ಭೀಷಣತೆಯ ಮಧ್ಯೆ, ಹಾವುಗಳಿಗಾವಾಸಸ್ಥಳವಾಗಿ, ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ತೃಣ ಸಮೂಹದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ಮಳೆಯಿಂದ ನೆನೆದಿರುವ ತೀರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಉನ್ಮಾದಿಸಿಯಾರು? ಉದ್ವಾಪವಾಗಿಯೂ ಪುಬಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತನ್ನ ನಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಳೇನು ?

ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯನಂತರ ಮೊದಲನಂತೆಯೇ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಕಂಠದಿಂದ-ಪ್ರಾಣನಾಥ! ಹೇಗಿರುವೆ? ಈಗ ಈ ದಾಸಿಯ ಚ್ಚಾಪಕ ಬಂದಿತೆ?-ಎಂದು ಯಾರೋ ಕೂಗಿದರು.

ಕಂಠ ಸ್ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು ; ಬಾಡಿದ್ದ ಮುಲುವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಾಡಿತು ; ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲವೂ ಮಾಯವಾಯಿತು ; ಕಂಠಸ್ವರವು ಅವನಿಗೆ ಚಿರಸರಿಚಿತವಾದ ಮೋಹಿನಿಯ ಕಂಠಸ್ವರ. ಮೋಹಿನಿಯು ಯಾವಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪುಕ್ಕಮಾಡಿದಳೋ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ನೋಡಿದನು. ತೀರದಲ್ಲಿ, ಆ ಅಲದಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ, ಆ ಗಾಢಾಂಧಕಾರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ನಾರೀಮೂರ್ತಿಯು ಹರಿತವಾಗಿಯೂ ಉದ್ವವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಒಂದು ಚೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳು ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾದ ಮೋಹಿನಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಎಳ್ಳನ್ನಾ

ದರೂ ಸಂಶಯ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದಟ್ಟವಾದ ಆ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚೂರಿಗಿಂತಲೂ, ಉಜ್ಜುವಾದ ಅವಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧಳಿಧಳಿಸುತ್ತಲಿದ್ದುವು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತರ್ದಾಹದಿಂದ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚು ರೋಷಭರದಿಂದ, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಬರುತ್ತಲಿದ್ದಿತು.

ನೋಡಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಭಯಗೊಂಡ ಹೃದಯದಿಂದಲೂ, ಕಂಪಿತಕಂಠದಿಂದಲೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು—
ನೋಹಿನಿ! ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆಯೆ?—ಎಂದನು.

ನೋಹಿನಿ—ಬಹುದೂರದಿಂದ. ಏಕೆ ಬಂದುದೆಂದು ಕೇಳುವೆಯೋ? ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮಳೊಡನೆ ಜಲಕೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವೆಯೋ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಬಂದೆನು—ಎಂದು ಮೇಳಿ ಮೊದಲಿಸಂತೆಯೇ, ಹುಚ್ಚಿಯ ಹಾಗೆ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಳು. ತಿರಸ್ಕಾರ ಸೂಚಕವಾದ, ಗಗನಭೇದಿಯಾದ ಆ ಹಾಸ್ಯ ಧ್ವನಿಯು ಗಂಭೀರವಾದ ಮೇಘ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಿಂಚಿ, ಜಿರುಗಾಳಿಯ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿ, ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದ ಜಲಕಲ್ಲೋಲವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ, ಬಹುದೂರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಸಿತು; ಬಹುದೂರದವರೆಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು; ಗಂಭೀರವಾದುದಾದರೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಬಲ ವೇಗದಿಂದ ಸಹಿಸಲಾರದ ಒಂದು ಆಘಾತ ಮಾಡಿತು. ಆಗ ನೋಹಿನಿಯು ಗಂಭೀರ ಭಾವದಿಂದ,—ಏನೋದ, ಈಗ ಏನಾಯಿತು? ಮಹಾನುಹಿಮಾಸ್ವದಳಾದ ಗಂಗೆಯ ಸುಶೀತಲವಾದ ಪುಣ್ಯಪ್ರವಾಹ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಈಗ ಒಂದುಸಲ ಸನುಸ್ತು ಚೀವನದ ಪಾಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಯಾ? ಅತಿದುರ್ಬಲವಾದ, ಬಹು ಕ್ಷೀಣವಾದ ನಾರೀಹೃದಯವೊಂದನ್ನು ಸಾಂವಿರಾರು ವಂಚನೆಗಳಿಂದ ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ತೊಳೆಯಬಾರದ ಕಳಂಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದು ನೆನವಾಯಿತೆ? ಏನೋದ, ಮುಗ್ಧಳೂ,

సహజంగా ఏసూ తిళియదవళూ, కతవ్యవన్ను బట్టవళూ, జ్ఞాన పీఠవళూ, మోఢవళూ ఆదోబ్బ అబలీయన్ను సంసారదల్లిన సహస్ర స్నేహ బాహుగళ దృఢబంధనదింద తప్పిసిదే; అపారవద పవిత్రతే యింద తోలగిసిదే; ఆగాఢవద, ఆసీమవద, అనంతవద, అభ్రాంతవద ప్రితియెంబ స్పర్ణియ సౌందయదింద పూర్ణ వాగి, జిత్రవిజిత్రవాగి, స్మిగ్ధజ్ఞానామయవాగిరువ 'తేర' ఎంబ సూక్ష్మావరణవన్ను తేగేదుహాకిసిదే. నారీ జీవనదల్లి ప్రియతను రత్నవాగియూ, సమస్త సౌందయద సారభూత వాగియూ, పవిత్రతేగెల్ల కేంద్రస్థానవాగియూ, ఐశ్వర్య గళిగెల్ల ఆశ్రయవాగియూ, కాంతిగళిగెల్లకొంబు లుజ్జ్వలతేయవాగియూ ఇద్ద ఆ పాతివ్రత్యదింద అనకన్ను దూరవూడిదే. అంతకన్ను, పీఠవతేయెంబ కాదమరళిసింద తుంబద, దిగ్దిగంత శూన్యవద, కర్కశతీయింద నీరసవద, ఏశ్వాస పీఠవతేయెంబ మరు భూమియ మధ్యే, మమతా పీఠవతేయ మధ్యే, ప్రేమ శూన్యతేయ మధ్యే, బట్టబంబుదు ఈగ నేనపిగే బందితేను? అనేలలవూ ఇందు స్మరణేగే బందువో? ఇవ్వగళూ అల్లదే, దురాసేయింద నీను బట్ట ముసలవనాసర ముడుగియన్ను మదునేయాగి జాతి భ్రష్టనూ ధర్మ భ్రష్టనూ ఆదే; కడేగే ఆ జేండతియ తందేయ ఆస్తియన్నెల్లా కృపశవూడికొళ్ళువదకొక్కాగి నిన్ను కృపార స్త్రీ హత్యేయన్ను వూరిదే; నినగద్ద బట్ట మగళన్ను మరుకగొళ్ళదే గంగావక్క దల్లి సమర్పిసిదే; ఇంతక నిన్నన్ను నోడొడవదూ పాపకర. ఏనోడ, ఈ ఎల్ల పాపగళ ఫలవన్ను, ఈగలూ, జేందదే ఇరబకుదేందు భావసిరునేయా? ఎందిగూ సాధ్య ఏల్ల. ఈగలూ హగలూ రాత్రిగళాగుత్తివే—జంద్ర సూర్యర లుదయాస్తగళాగుత్తివే; గాళి జీవత్తదే; ఈగలూ విశ్వేశ్వరన పవిత్రతవవద సిహ్మాననద బళి పాపపుణ్యగళ విహారణే నడదే నడేయిత్తిదే—ఎందు జేళిదళు.

ಬಹಳ ಮಾತಿನಿಂದೇನು—ಪ್ರಥಮ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿನ ಮೋಹಿನಿಯ ಆ ವಿನೋದನೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಯೌವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ವಿನೋದನೆಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದ ಮೋಹಿನಿಯು ಮರುಳಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು. ಆಗ ಮೋಹಿನಿಯ ಹೃದಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಿದ್ದ ಪಾಪಪ್ರಣಯವೆಂಬ ಬೀಜದ ದೆಸೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಸದ್ಯಃ ಏಷಮಯ ಫಲವು ಫಲಿಸಿದೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಪುನಃ ಬರೆಯುವುದು ನಿಷ್ಕಯೋಜನ. ನಮ್ಮ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯ ಆದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮೋಹಿನಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಆ ಕಥೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ. ಈಗ ಮೋಹಿನಿಯು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದ, ನಾಯಿಸರಿಗಳಹಾಗೆ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವಳು, ಸತ್ಸಮಾಜಗಳವರಿಂದ ತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳು, ಸಹಿಸಲಸವಳವಾದ ಕ್ರೋಧ, ಈರ್ಷ್ಯ, ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ನೊಂದು ಹತಾಶಳಾಗಿ ಉನ್ಮಾದಿಸಿಯಾಗಿರುವಳು. ಸದ್ಯಃ ಅವಳು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ವಿರಾಮ ದೊರಕಿಸಿ, ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದುಕಿರುವವರ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳಿಯಿಸಿಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಅವಳು ತೃಪ್ತಳೂ ಸಂತುಷ್ಟಳೂ ಆಗುವಳು. ಅವಳ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ವೇಷವೆಂಬುದು, ಮಣಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಫಣಿಯಂತೆ, ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಏಷದಿಂದ ತಾನೇ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಾ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ; ಅದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಕಚ್ಚುವವರೆಗೆ ಹೇಗೂ ಶಾಂತವಾಗಲಾರದು.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸರ್ಪಯುಗಳ

ಘೋರಸಾಹೇಬನು ವೋಹಿಸಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವೌನದಿಂದ ಇದ್ದು, ಅನಂತರ—ಆ ವಿಚಾರಗಳು ಈಗ ಏಕೆ ವೋಹಿಸಿ? ಈಗ ಆ ನನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು; ನಿನ್ನ ಸೆರಗನ್ನು ಇತ್ತುಕಡೆ ಏಸೆ, ಅದರಿಂದ ನಾವು ಬದುಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಕೈಬಿಟ್ಟರೂ ಸಾಕು, ಇದಿರಾಗಿರುವ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ವೋಹಿಸಿ! ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು. ಈಗ ನಾನು ತುಂಬ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ; ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಇರಲಾರೆ—ಎಂದನು.

ಏನವಾಡಿದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ದರೂ ಇರಲಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ—ಎಂದು ಹೇಳಿ, ವೋಹಿಸಿಯು ಅದೇ ಅದನುರದ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಳಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ, ಯಾವ ಬಿಳಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಘೋರ ಸಾಹೇಬನು ಈವರೆಗೂ ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನೋ ಅದರಮೇಲೆ ತನ್ನ ಚೂರಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಘೋರಸಾಹೇಬನು ಕಾತರಸ್ಪರದಿಂದ,—ಇದೇನು ಸರ್ವನಾಶ! ವೋಹಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಡ. ರಕ್ಷಿಸು, ಕಾಪಾಡು ವೋಹಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ಕಾಪಾಡು.—ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ವೋಹಿಸಿ—(ನಗುತ್ತೆ) “ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸುಲ್ಲ; ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ, ಒಂದು ಬಾಣದಿಂದ ಏರತ್ತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಯುವ ಸುಯೋಗವನ್ನು ಕೊಂಚಕ್ಕೆ ಏರಟ್ಟುಕೊಡಲಾದೀತೆ—ವಿನೋದ? ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುವುದು

ಹಾಗಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಸುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನೋ?— ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪುನಃ ಒಳಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸವಿವಾಸಗತವಾದ ಏಪತ್ತಿಸಿಂದ ಜಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಮೈಮುರಿದನು. ತಲೆ ಸುತ್ತಿತು; ಪಟ್ಟುತಿಂದ ಸಿಂಹದಂತೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ,—ಪೋಪಿಸಿ, ಪಿಶಾಚಿ, ರಾಕ್ಷಸಿ, ಈಗಲೂ ನೆನಪಿಡು—ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಿದನಾದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಉನ್ಮಾದಿಸಿಯಾದ ಪೋಪಿಸಿಯು, ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಕೈ ಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿರುತ್ತಾ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನೀನು ಬದುಕಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪುಯತ್ನಮಾಡು; ಅನಂತರ ನನ್ನ ಏರ್ಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಹೊಂದುವೆ. ಪಿಶಾಚ, ನೀನು ಎಷ್ಟೋ ದಿಸ, ನಗೆಮೊಗದಿಂದ, ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸಿರಪರಾಧಿಗಳ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆ ದಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಏಷದಿಂದ, ನಿನ್ನ ಜೊಲಿಯ ಮೊನೆಯಿಂದ, ಎಷ್ಟು ಜನರ ಪ್ರಾಣಗಳು ಈ ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದ ಮಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ? ಅವರ ಯಾತನಾ ಮಯವಾದ ಮರಣವನ್ನು ನಗೆಮೊಗದಿಂದ ನೀನೇ ನೋಡಿರುವೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅಂತಹ ಏರವುರುಷನಾದ ನೀನು ಕೂಡ, ಮೃತ್ಯು ಭಯದಿಂದ ಓಗೆ ವ್ಯಾಕುಲಿತನಾಗಬಹುದೆ? ಇಂದೋ ಅಥವಾ ನಾಳೆಯೋ ಬಂದೇ ಬರುವ ಮೃತ್ಯುವಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಭಯವೆ? ಚಿ! ಚಿ! ನಿನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ವುಂಟು. ಬಹು ಸಂಕಟಕರವಾದ ಏರ್ಚಾರ,—ನಿನ್ನ ಮೇಲಣ ಮಮತೆ ಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೂ ಜಿಡಲಾರದವಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಜಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟು ನಿರ್ದಯಳಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ; ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಂತೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು, ಅನಂತರ ನಾನೇ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ—ಅದು ಸರಕವೇ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳವೇ ಆದರೂ ಸರಿ,—ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಸೇರಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲವೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊತ್ತಮೊದಲು ನೀನು ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.—ಎಂದಳು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ವೋಹಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಏಷಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದೆನೆಂದು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸು. ಈ ಬಾರಿ, ನಾನು ನಿನ್ನವನೇ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೋಹಿಸಿ—(ನಗುತ್ತಾ) ವಿನೋದ, ಪುನಃ ಮರುಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಮರುಳಾಗಿ ಈ ದುರ್ದೈವಿಯನ್ನು ನಾನೇ ತಂದುಕೊಂಡೆನು. ನಿನ್ನಂತಹ ಭಯಂಕರನಾದೊಬ್ಬನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವೋಹಿಸಿಯು ಪುನಃ ಬೆರಗಾಗುವಳೆಂದು ಎಣಿಸಿದೆಯಾ? ಈಗ ಇವಳು ಅಂದಿನ ವೋಹಿಸಿಯಲ್ಲ. ಇವಳು ಈಗ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿಲ್ಲ; ನಿನ್ನ ಅದರವನ್ನು ಒಲ್ಲಳು, ಪ್ರೀತಿಮಯವಾದ ನಿನ್ನ ಮಧುರಾಲಾಪವು ಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ಇವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು—ನಿನ್ನ ರಕ್ತ, ನಿನ್ನ ಮೃತ್ಯು, ನಿನ್ನ ಪಾಪಿಷ್ಠ ದೇಹವನ್ನು ಕಾಲಿಸಿದ ತುಳಿಯುವುದು—ಇವೇ. ವಿನೋದ! ಈ ವೋಹಿಸಿಗೆ ಈಗ ಇಂತಹ ಅಸಂಭವ ಪರಿವರ್ತನವು ಸಂಘಟಿಸಿರುವುದೊಂದೇ ಬಹು ದುಃಖಕರವಾದ ಏಷಾರ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹತಾಶನಾಗಿ, ಮರ್ಮ ಭೇದೀಸ್ವರದಿಂದ,—ವೋಹಿಸಿ! ಪಿಶಾಚಿ, ರಾಕ್ಷಸಿ ಏತರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ದಯೆಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!—ಎಂದನು.

ವೋಹಿಸಿ—ಈ ರಾಕ್ಷಸಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಪಿಶಾಚಳಲ್ಲಿ, ದಯಾಭುಕ್ತಿಯೇ ಬೇಡಬಹುದೇ, ವಿನೋದ! ಇದೇ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆ?—ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿದಳು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜುಮಲೆ ನೋಡಿದಳು ; ಬಿಳಲು ತುಂಡಾಗಿ ಕಡಿದು ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ; ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಸವಿಸಾಸದಲ್ಲಿನ ಸುಳಿಯ ತಿಮಿರನುಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಪಬ್ಬರೂ ಅಂತ್ಯಕಾಲದ ಆಶ್ರಯನ್ನು ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿದೆ ! ಈವರೆಗೂ ಅವಳು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಣ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡದೆ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಹಾಗೆರಲಾರದೇ ಹೋದಳು. ಅವಳು ಬಹು ವಿನೀತ ಭಾವದೊಡನೆ, ಸ್ನೇಹಯುಕ್ತವಾದ ಮಧುರ ಸಂಬೋಧನೆಯಿಂದ ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು,—ಅಕ್ಕಯ್ಯಾ, ಈ ವಿಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀನು ದಯೆದೋರಬಿರುವುದಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ—ಎಂದಳು.

ಮೋಹಿನಿಯು, ಮಾತು ವೂರೈಸಗೊಡದೆ,—ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿ ಪಿಶಾಚಿ, ಸಾಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ, ಬಹು ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆ—ಎಂದು ಗದ್ಗರಿಸಿದಳು.

ಜುಮಲೆಯು ಅಪಮಾನಿತಳಾದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರದವಳಾದಳು. ಈ ಅಪಮಾನವು ಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಶೂಲದಂತೆ ಭೇದಿಸಿತು ; ಮತ್ತೂ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರತರವಾದ ವಿಷವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿತು. ಅಷ್ಟಕಷ್ಟಾದ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಜುಮಲೆಯು ಮುಬ್ಬು ಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು,—ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸವಿಸಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದೆನಾದರೆ ಇಂದು ನಿನಗೆ ಈ ಪಿಶಾಚಿಯ ಪರಿಚಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ; ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ, ಅರೆಗಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ, ರಕ್ತಾಕ್ತವಾದ ನಿನ್ನ ಶರೀರವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ, ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಬಳಿ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಗಲಿ ಜುಮಲೆಯು ಮೃತ್ಯು ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ನಿನಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಪಕಾರಮಾಡಬಲ್ಲೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡುವೆ!—ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದಳು.

ಜುಮಲೆಯು, ಹೀಗೆ ಗದ್ದಿಸಿ, ಆ ಮೃತ ಪ್ರಹರಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ನಡುವಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವೋಹಿಸಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಎಸೆದಳು. ವೋಹಿಸಿಯು ಬಿಳಲನ್ನು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ದೇಹದ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿದ್ದಳು; ಜುಮಲೆಯು ಎಸೆದ ಬಾಕು ಆ ಎಡಗೈಯ್ಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಟಿತು; ಆ ಕೂಡಲೇ ರಕ್ತವು ಪ್ರಬಲವೇಗದಿಂದ ಹರಿಯಿತು. ಉನ್ಮಾದಿನಿಯಾದ ವೋಹಿಸಿಯು ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದೆ, ಬಿಳಲನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅಂತಹ ಸೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯವರೆಗೆ ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾತನಾ ಸೂಚಕವಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ವೊದಲಿಸ ಹಾಗೆ ಸಿರುದ್ದಿಗ್ನುಕಾಗಿ, ಪ್ರತಿಹಿಂಸಾಪರಾಯಣಳಾಗಿ, ಸ್ಥಿರಳಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಸ್ಥಿರಸಂಕಲ್ಪವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಿರತಳಾಗಿದ್ದಳು.

ವೋಹಿಸಿಯಿಂದ ಕರುಣೆಯ ತಿಲಾಂತವಾದರೂ ದೊರೆವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು; ಆಗ, ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೂಕದ ಸನೀನನ್ನು ಗುರಿಮಾಡಿ ವೋಹಿಸಿಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಎಸೆದನು; ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯು ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ; ಅದು ಆ ವಟಿವೃಕ್ಷ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿದ್ದಿತು.

ವೋಹಿಸಿಯು 'ಹಾ ಹಾ' ಎಂದು ನಕ್ಕಳು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅಕೃತ ಕಾರ್ಯನಾದುದರಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದನು. ಆಗ ವೋಹಿಸಿಯು ತನ್ನ ಚೂರಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿದಳು. ಸ್ವಲ್ಪದ ರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಬಿಳಲು ಎರಡಾಗಿ ತುಂಡಿಸಿತು. ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನೂ ಜುಮಲೆಯೂ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರವಾಹಮುಖದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ

ಸುತ್ತಿ ಅವರು ಆ ಅನಂತ ಜಲರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಪುನಃ ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೀರು ಪೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಸುತ್ತುತ್ತಲಿತ್ತು, ಹಾಗೆಯೇ ಉಕ್ಕುತ್ತಲಿತ್ತು; ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲೂ ಇತ್ತು; ಜಲವು ಪೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆಶಾಂತ, ಬೇಗವಾನ್ ; ಸುಳಿಯು ಸಶಬ್ದ! ಆಗ ನೋಡಿಸಿಯ ಅಟ್ಟಹಾಸವು ಆ ನಿಶಾಗಗನವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದುಬಾರಿ ಕಂಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಹು ದೂರದವರೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ಗಂಗಾನದಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ತೀರದಲ್ಲಿ, ದೂರವಾಗಿದ್ದ ಅಡವಿಯೊಳಗೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯೊಂದು ಎದ್ದು ಜರುಗಾಳಿಯ ಗರ್ಜನೆಯೊಡನೆಯೂ, ಏರಾಮವಿಲ್ಲದ ಜಲಕಲ್ಲೋಲದೊಡನೆಯೂ ಮಿಳಿತವಾಯಿತು.

ಏಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಉಳಿದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ

ಓ ಘಟನಾಪೂರ್ಣವಾದ ರಾತ್ರಿಯು ಏಕಾಂಕಗಳನ್ನೇ ಏವರಿಸುವವು.

ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯಾದಾಗ ಪುಹುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬದಲಾಯಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಆಗ, ಆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರಾಕಾರದ, ಆ ಮೃತನಾದ ಪುಹುಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಬಂದನು. ಯಾವನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನೋ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣದಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಸಬನು ಏಸ್ವಿತನಾದನು. ಅನಂತರ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಇದಿರಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ಯಾವನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಏಸ್ವಿತನಾಗಿದ್ದನೋ ಅವನ ರಕ್ತಾಕ್ಷವಾದ ದೇಹವು ಬಿದ್ದಿರು ವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಸ್ಥಿರನಾದನು, ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು ಮತ್ತು ಭೀತ ನಾದನು. ವಿಶ್ವಾಸಿಯೂ, ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತನೂ, ಕರ್ಮರಸೂ ಆದ

ಪ್ರಹರಿಯ ಶತಚ್ಛಿದ್ರವಾದ ವಕ್ಷುವೂ ಅರ್ಧ ನಿಮಿಶಾಲಿತ ನೇತ್ರವೂ ಉಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಹೀನ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಇವನನ್ನು ಇಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರುಣೆ ಯಿಂದ ಯಾರು ಕೊಂದರೋ ಊಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆಗಲೂ ಮಳೆ ಬೀಳದಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ವೇಗವು ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು; ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಬಿರುಸೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಬುಮಲೆಯೂ ಏನಾದರು? ಸತ್ತರೋ ಅಥವಾ ಬದುಕಿಕೊಂಡರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅನರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಮತ್ತೂ ನಿರೀಹರಾಗಿಯೂ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ನಿಹತ ಪ್ರಹರಿ ಗಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಗ್ರಾಸವಾದುದ ಕ್ಷುಧಾತುರಳಾದ ಭಯಂಕರ ಸಿಶಾ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಳೂ ಸುಸ್ಥಿರಳೂ ಆದಂತೆ ತೋರಿದಳು. ಮೇಘಾಂಧಕಾರಮಯವಾದ ಆಕಾಶವು ಇನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕಾರವಿಲ್ಲ-ಜೀಗನೆ ಆಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಮೇಘವು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಕೋಮಲವಾದ ನೀಲ ವರ್ಣವನ್ನು ಹರಡಿರುವಂತೆ ನಿಬಿಡವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತೆ ಬಹುದೂರ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನದಿಯ ತೀರ ದಲ್ಲಿರುವ ವನಸೃಷ್ಟಿ ಸಮೂಹವು ಝೇಂಕಾರಸಹಿತವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹಾಗೆಯೇ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಂಧಕಾರ ಸಮುದ್ರವು ಉಕ್ಕಿ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದ್ದಿತು.

ರಕ್ತದಿಂದ ತೊಯಿದ ಆ ಮೃತ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾವುದೋ ದಾರುಣವಾದ ದುರ್ಘಟನೆಯು ಘಟಿಸಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಹರಿಗೆ ಬಾಕೀವುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮೇಲೆಯೇ ಸಂದೇಹಿಸಿದನು; ಆ ದುಸ್ನಾಹಸಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಅವನಿಂದಲೇ ನಡೆದಿರ ಬೇಕೆಂದು ತೋರಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ದುರ್ಘಟನೆಯೊಂದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಯವು, ಕಾರ್ಥ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷನಿಂದ ಪ್ರಹರಿಯ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೂರಿತ್ತು.

ಆಗ ಪುಹರಿಯು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಮೂಲಕ ವಾಗಿ, ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮೇಲಣ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿ ಸಿದನು. ನಿಶ್ಚಿಂತವಾಗಿದ್ದ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಡನೆಯೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯು ತುಂಬಿ, ಧಯವು ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಲ್ಲ; ಆ ಚುಮಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಕೊಠಡಿಯು ಶೂನ್ಯ ವಾಗಿದೆ!

ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ, ನಲದಮೇಲೆ ಅಂಕೇಶ್ವರನ ಕಳೇಬರವು ಬಿದ್ದಿದ್ದಿತು; ನೀರವ ಮತ್ತೂ ನಿಷ್ಕುಂದ! ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೂಡಲೇ ಬನರು ಕೊರಟರು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಪೋಲೀಸು ತಾಣೆಗೂ ವರ್ತಮಾನವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರ ತಲೆಗಳೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸ್ಥಿರವಾದುವು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ತಲೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಚಂಚಲಗೊಂಡಿತು.

ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನದೊಳಗಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು; ಅವನು ಸಲಾಯನಮಾಡಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಾರನೆಯ ಜಿಳಿಗೈಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟರು; ಹಾಗೆಯೇ ಧಯಪಟ್ಟರು; ಮತ್ತೂ ಚಾಗ್ಯತರಾದರು. ಇಷ್ಟರಮೇಲೆ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಯಾರ ಸರ್ವನಾಶವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಯಾ ನೆಂಬ ಧಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಉತ್ಕಂಠಿತರಾದರು.

ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಪುನಃ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕಲೆಂದು ಏಕಾಗ್ರಮನದಿಂದ, ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ತಂತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಬಟ್ಟಿಗೆ ಗಲ್ಲಿನ ಮರಕ್ಕೆಂದು ಮನಸಾ ಅಣಿಮಾಡಿದರು. ಬಂದೀಖಾನೆಯ ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಅವನು ಬಿದ್ದು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ! ಅವನ ಮೂಳೆಗಳು ಮುರಿದು ಫುಡಿಫುಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ! ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಲತ್ತಾರು ಜನರು ಒಳಗೊಳಗೇ ತರ್ಕ

ವಿತರ್ಕಮಾಡುತ್ತೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೆಂದೊಮ್ಮೆಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಭಾತಕಾಲದ ಶೀತಲವಾಯುವನ್ನು ಉಷ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೆ ಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಹರಿಯ ಚೂರಿಯು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟದೆ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಚೂರಿಯು ಪ್ರಹರಿಯ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಾಟಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಆ ಮಹಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾತನಿಗೆ ಮಹಾಭ್ರಮೆಯುಂಟಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಲಘು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರು ಶಿಕ್ಷೆಯ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ವಿಧಾತನ ಮುಖಕ್ಕೆ 'ಬಿಂಕಿ' ಎಂದು ಕೆಲವರೂ, ಬಹು ದಿನಗಳ ಉಪಯೋಗವಿಂದ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಸನೆಬರುವ 'ತುಂಡು ಮೊರಕೆ'ಯೆಂದು ಕೆಲವರೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನುಳಿದವರು ತಮ ತಮಗೆ ಮನವೊಪ್ಪಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸಿದನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರು.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಬೆಳಗಿನ ಝಾವಲ್ಲಿ

ಅವನು ಕೊಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಸರಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದು ರಾತ್ರಿಯೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ತಂಭಿತರಾದರು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂತಹ ಉಪಾಯದಿಂದ, ದಾನವ ದಾನವಿಯರು ಕಾಪಲುಗಾರರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂದು, ಗೋಡೆಯನ್ನು ದಾಟಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಊಹಿಸಿದರೂ ಸಲಿಯಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವೆಂದಿಗೂ ಆಗತಕ್ಕುದಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಅಲೋಚಿಸಿದನು. ಅರಿಂದಮನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಅಮಾನುಷಿಕವಾದ ಸಾಹಸದಿಂದ, ಅಮಾನುಷಿಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅಮಾನುಷಿಕ ಪರಾಕ್ರಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅಮಾನುಷಿಕ ಕೌಶಲದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತೂ ಆ ಪ್ರಾಕಾರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರಹರಿಯನ್ನು ಕೂಲೆಮಾಡಿರುವ ಅಮಾನುಷಿಕವಾದ ರೀತಿಯ ದೆಸೆ

ಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ತಾನೆಂದಿಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ದಾಸವರಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ದಾಸವನಾಗರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಅವನಿಗಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಸಂಖ್ಯಾಕವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಆ ಸಂಪನ್ಮಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದ ಆ ಮೂರು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅಂದನುನೇ ನೋಡಿದನು. ಅಂದನುನು ಕಿರುಸಗೆಯೊಂದಿಗೆ, “ಯೋಗೇಂದ್ರಬಾಬು, ನಾನು ಪುನಃ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆ; ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಓಡಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಬರುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅದು ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?

ಅಂದನು—ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಬರೆದಿದೆಯೋ ಒಂದು ಸಲ ಓದಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹಾಗೆಯೇ! ಎಂತಹ ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯ! ಅಂಥವನನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಅಂದನು—ಕಳ್ಳರನ್ನೂ, ದರೋಡೆಯವರನ್ನೂ, ಕೊಲೆಪಾತಕರನ್ನೂ ಮಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಮಡುಕುತ್ತಲಿರುವ ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟು. ಇದನ್ನು ನೀವೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತೀರಿಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆ ಬನರ ಬಲ, ಬುದ್ಧಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು, ಬಹಳಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ; ಈಗ ಆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ದ್ವಂದ್ವಿಯು ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ದೇಹಶಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಅಲಿಂದಮ—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅಲಿಂದಮಬಾಬು! ನಾನು ಬೇರೆ ಈ ಮಾತು ಸಂಬಲಾರೆ.

ಅಲಿಂದಮ—ನಾನು ಶಕ್ತಿವಂತನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಎರಡನೆಯ ಭೀಮಸೇನನೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುವರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಇಂಥವರಿಗೆ ಫೌಲಸಾಹೇಬನ ಪರಿಚಯವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಭೀಮಸೇನನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಚವೂ ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರು; ಶಾಲೀರಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಫೌಲಸಾಹೇಬನು ನನಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಲವಂತ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆದರೆ ಮನಶ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೋ ?

ಅಲಿಂದಮ—ಆದರಲ್ಲಿ ಅವನು ನನಗೆ ಸಮಾನನು. ಅವನಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತತೆ, ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆ, ಕಠಿಣತೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳಲೇಬೇಕು. ಅವು ಹಾಗಿರಲಿ; ಯಾವುದೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಹೇಗಾದರೂ ಅವನನ್ನೂ ಒಂದು ದಿನ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಲಾರನು. ಅವನೇ ನನಗೆ ಸಲಿಯಾದ ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿ; ಅಂಥವನಿಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಪ್ರಾಣಾಂತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅವನು ಅಂತಹ ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣಾಗಲಿ; ಇನ್ನು, ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಬ್ಬಂಟಿಗರಾಗಿ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ; ತಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಮನುಷ್ಯನು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳುಹಿದರೆ, ನಾನು ಅಂಥವನನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಂದಮು—ಇಲ್ಲ, ಆದಾಗಲಾರದು. ನೀವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದೆನು; ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವ ಆತಂಕವನ್ನೂ ತಂದೊಡ್ಡಬೇಡಿ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಆದರೆ ಅಂದಮುಬಾಬು.....

ಅಂದಮು—(ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಗೊಡವೆ) ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ; ಹಾಗೆಂಟು ಆಗಲಾರದು. ಈ ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ನೀವು ನನಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಲ್ಲವೆ? ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಬಿಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಪುಡುವಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವ ಭಾರವು ನನ್ನದಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ಅಂದಮುಬಾಬು ! ಫೂಲಸಾಯೇಬನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ನೀವು ಬಿಲ್ಲರಷ್ಟೆ?

ಅಂದಮು—ಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಸಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಹೇಗೂ ಸಮ್ಮತಿಪಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಒಗೆಯ ಸಾಹಾಯ್ಯವು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಒಡನೆಯೇ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನಿಟ್ಟಂತರಾಗಿರಬಹುದು.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಈ ಸುಂದರಿ ಯಾರು ?

ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಘಟನೆಯ ಒಂದು ವಾರದನಂತರ ; ಒಂದು ದಿನ ; ಶರತ್ಕಾಲದ ನಿರ್ಮಲಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಸ್ವಿಗ್ಧಕಿರಣಗಳಿಂದ ಪುಕಾಶಮಾಸನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಚಂದ್ರಕಿರಣದಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿಯೂ

ಚಂಚಲವಾಗಿಯೂ ಹಗುರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಜೀವಿಯ ವೋಡದ
 ತುಣುಕುಗಳು ಚಂದ್ರನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು, ಅದರ ಹಿಂದೆ
 ಮತ್ತೊಂದು, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು—ಈ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು,
 ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಸುಧಾಕಿರಣನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡು ದೂರ
 ದೂರವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. ಆಗ, ರಾತ್ರಿ ಸುನಾರು ಎರಡನೆಯ
 ಝಾಸ. ಇಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯುವಕನಾದ ಆರೋಹಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ದೋಣಿಯೊಂದು ಗಂಗಾವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿತ್ತಾಳು
 ಮುಖವಾಗಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸುಷ್ಕಾರ
 ವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಯ್ದು
 ಸಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಗಂಗಾನದಿಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ನೋಡಿ
 ದರೂ ಬಹುದೂರದವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣದ
 ಸಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮಂದನಾರುತಸಿಂದ ಅಂದೋಳನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.
 ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ, ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾಗಿರುವ ತಾಲ, ತನಾಲ, ನಾಲಕೇಳ
 ನೊದಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಲುಗದೆ ನಿಶ್ಚಿಬ್ಬವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿವೆ.
 ಒಂದೆಡೆ ವಿಗಂತದವರೆಗೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತಿರುವ ಶ್ಯಾಮಲ
 ವರ್ಣದ ವಸರೇಶಿಯು ಚಂದ್ರಕಿರಣದಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ,
 ಮಂದನಾರುತಸಿಂದ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದೆ, ಝಲ್ಲಿಕಾ ರವದಿಂದ
 ಝಂಕರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಬದೋತ ಖಚಿತವಾಗಿದೆ ; ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ
 ಯಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ತೋಟ ; ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಸುಗಾರನು ಕುಳಿತು ನಿಳು
 ರಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದಲೂ, ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಶಬ್ದ ತರಂಗ
 ಬಿದಲೂ ಕೋಮಲವಾದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ;
 ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತೃಣಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ
 ಪ್ರಾಂತರವು ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ,
 ಆ ಶರದಾಗಮನಮಯದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಗೆ ಬಹು ಕೋಮಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ
 ಗರಿಕೆಯ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜೋತೆಯು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವಳೋ ಎನ್ನುವ
 ಹಾಗಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನಿಶ್ಚಿಬ್ಬತೆ, ಅನಂತವಾದ
 ಶುಭ್ರತೆ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯತೆಗಳ ವಿನಾ ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೋಣಿ

ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಯುವಕನು ಮುಗ್ಧಚಿತ್ತನಾಗಿ ನಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ನೋಟಗಳನ್ನೂ ಬಹು ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗಂಗಾವತ್ಸವು ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ಮಯವಾಗಿಯೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೌಕೆಯು ಭಾರಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ; ಅದರ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಲವು ಕಲ ಕಲನಾದದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ದೋಣಿಯ ನಡೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಲಕಲನಾದವೂ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ಮಂಡಿತವಾದ ವೃಕ್ಷ ಶ್ರೇಣಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಬರುವ ಮೃದುವಾದ 'ಶನ್-ಶನ್' ಶಬ್ದವೂ ಸೇರಿ ದಿಗಂತ ವಿಶ್ರಾಂತವಾದ ವಿಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಅವೂರ್ವವಾದ, ಅಸಾರ್ಥವ ವಾದ, ಹಾಗೆಯೇ ಎಂದೂ ಕೇಳದಿರುವಂತಹ ಸುಮಧುರ ಸಂಗೀತ ಸೋತವೇ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಕಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿಬರುವ ಜಲೆಯ 'ಝಸ್-ಝಸ್' ಶಬ್ದವು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಾಳಹಾಕುವಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವುದು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಜಲೆಯ ಶಬ್ದವು ಲಯಚ್ಯುತವಾಗಿ ಶ್ರುತಿಕಟುವಾಗಿ ತೋರಿದಾಗ, ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿ ಚಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು.

ದೋಣಿಯು ಪೂರ್ವತೀರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗಂಗೆಗೆ ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೃಣಾಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವನಭೂಮಿ. ಅಲ್ಲಿ, ದಡದಮೇಲೆ ಜಿಳಿಯ ಉಡಿಗೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ನಾರೀಮೂರ್ತಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಯುವಕನು ನೋಡಿದನು. ಅವಳ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯವರೆಗೂ ಎಳದಿದ್ದ ಮುಖಫರದೆಯು ಅವಳ ಮುಖಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖಮಂಡಲದ ಕೊಂಚ ಭಾಗದಿಂದಲೇ ಅವಳು ಅಸರೂಪ ರೂಪವತಿ ಯೆಂದು ಜೋಧೆಯಾಗುವುದು. ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶುಕ್ಲವಸನ ಧಾರಿಣಿಯಾದ ಈ ಸುಂದರಿ ಯಾರೆಂಬುದು ಯುವಕನಿಗೆ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ವಿಜನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಜನ

ಮಾನವ ಶೂನ್ಯವಾದ ಇಂತಹ ವಸಸ್ತುದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಿಂತಿರುವ ಈ ಸುಂದರಿ ಯಾರಿರಬಹುದು? ಇವಳ ಹಿಂದೆ ದೂರವ್ಯಾಪಿ ಯಾದ ವಸಭೂಮಿಯು ಸಿದ್ಧಿಸುವಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ ನೀಲಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ತರಳವೂ ಖಂಡಖಂಡವೂ ಆದ ಜೀವಿಯ ವೋಡಗಳಿಂದ ಆವೃತನಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ, ಹೀಗೆ, ಸಿಶ್ಚಲಭಾವದಿಂದ, ಶುಕ್ಲವಸನಧಾರಣೆ ಯಾಗಿ ಸಿಂತಿರುವ ಈ ಯುವತಿಯಾಗಿರಬಹುದೆ? ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದನು. ಆಥವಾ ತ್ಯೂನಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜ್ಯೋತಿಸ್ನೆಯು ಜಲ್ಲೆಯ ಶಬ್ದದಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುನಿಂತಕೋ? ಯುವಕನು ಯಾವುದೊಂದನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾರದವನಾದನು ; ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಗಳೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಯಿತು. ಯುವಕನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಏಸ್ಮಯ—ವ್ಯಾಕುಲ—ಮಿಶ್ರವಾದ ನೋಟದಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ದೋಣಿಯೂ ಅತ್ತಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದಾಸವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ದೋಣಿಯು ಯುವತಿಗೆ ಸಮಾಪವಾಗಿ ಬಂದಾಗ, ಆ ಅವ ಗುಂಪನವತಿಯು ಜೇಗನೆ ವೋಳಕಾಲುದ್ದ ನೀರಿಗಿಳಿದು ಬಂದಳು. ದೋಣಿಯು ಅವಳ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಬಾರು ದೂರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಮುಖಪರದೆಯ ರಮಣಿಯು ನೌಕಾರೋಹಿಯಾದ ಯುವಕನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ,—ಮಹಾಶಯ, ನಾನು ತುಂಬ ಏಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಈ ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ದೊರೆ ಯುವ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಂಗಸು, ಸಹಾಯಹೀನಳು; ಏನಾಗುವುದೋ ಕಾಣೆ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಊಹಿಸಲಾರೆ. ತಾವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏಶೇಷ ಕೃಪೆ ತೋರದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ.—ಎಂದು ಕಾಶರ ಕಂಠದಿಂದ ನೊರೆಯಿಟ್ಟಳು.

ಈ ಮಾತುಗಳು ಯುವಕನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ದೋಣಿ ಯನ್ನು ದಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಯುವಕನು ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ನೌಕೆಯ ಮುಂಭಾಗವು ತಿರುಗಿ ಬಂದು ದಡಕ್ಕೆ ಆತುಕೊಂಡಿತು.

ನೌಕಾರೋಹಿಯು ಯುವತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ಆಮ್ಮಾ! ಈಗ ನನ್ನಿಂದೇನಾಗಬೇಕು ? ನನ್ನಿಂದ ತಮಗೇನಾದರೂ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.—ಎಂದನು.

ಆ ರಮಣಿಯು ವ್ಯಾಕುಲಿತ ಹೃದಯಳಾಗಿ, ನಾನು ಕುಲಸ್ತ್ರೀ ; ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಿಚಿತ ಯುವಕನೊಡನೆ ವಿಚನವಾದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಅಧರ್ಮ ; ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮರಣವೇ ಮೇಲು. ಕೇವಲ ಆತ್ಮಾದರದಿಂದ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯಳ ಆಮೂಲ್ಯ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ದೂರವಾಡಿ, ಅನಿರೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲದೇನೆ,—ಸಾಯಬಲ್ಲೆ ; ಆದರೆ ಕೇವಲ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ—ಆತನು ಕಾಹಿಲೆ—ತುಂಬ ಸೀಡಿತನಾಗಿರುವನು. ಆತ ನನ್ನು ನೋಡುವರು ಯಾರು ? ಆತನ ಗತಿ ಏನು ? ಮಹಾಶಯ ! ದಯವಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬರುವಿರಾದರೆ, ಮಹಾಶಯ—ಏನು ಹೇಳಲಿ ! ಅದರಿಂದ ಈ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದು.—ಎಂದಳು.

ಯುವಕ—ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ? ಸವಿವಾಪವೆ ?

ರಮಣಿ—ಇಲ್ಲ, ಈ ವನಭೂಮಿಗೆ ಉತ್ತರಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಒಂದು ಮಾವಿನ ತೋಟವು ಕಾಣಿಸುವುದು ; ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ; ಆ ತೋಟದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಪೂರ್ವಮುಖವಾಗಿ ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಿದೆ ; ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾನು ಒಂಟಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಹಾಯಹೀನೆಯಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಪತ್ತುಗಳುಂಟಷ್ಟೆ ?

ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವಳ ಆ ವೇಷವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಭಾವಭಂಗಿಗಳಿಂದ, ಅವಳು ಕುಲರಮಣಿಯೇ ಎಂದು ಯುವಕನು ನಂಬಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಆ ಅವಸ್ಥೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು

తిళివుదక్కి ఆవన మనస్సు తుంబ తనకగొంటితు. సీమై కులాంగనయరాగిద్దు ఈ ఆవేళియల్లి ఇంతక భయంకర స్థానక్కి పతకక్కాగి బందిరొలె తిళియల్లివల్ల? — ఎందు కేళిదను.

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸುಂದರಿಯ ಪರಿಚಯ

అవగుంతనవతియం హేళతొడగిదకు—నన్న స్వామియం ఇందిగే ఎరడు వರ್షగళింద కాపిలే. అనేక మంది చికిత్స కరు నొలెడిదరు ; ఆదరే రొలెగవేంతకదు ? అథవార రొలెగక్కి కారణవారవుదు ? ఎంబుదన్ను యారలొ కంఠుపిడియలారదే డొలెదరు. ఆవర ఔషధిగళిందంతలొ పనెనలొ ఫలవిల్లవాయెతు. ఒప్పిప్పి హిందలొ వృద్ధురు ఆదొందు బగేయ వాయురొలెగవేందు డొలెళి చికిత్సేవూడిదరు. అదరిందలొ పనలొ ఆనుకొల తొలెర లిల్ల. ఆనుకొల తొలెరువుదక్కి బదలొగి నన్న స్వామియం కాపిలే వేళ్ళుత్త బందితు ; నొదలు దిన బందక్కి బందుసల మొల్లి బరుత్తిద్దితు ; ఈగ దినవపి, ఎరడు మొరొవతి మొల్లి బరువుదక్కి నొదలొయెతు. నొదలు బందు గంటియ వరగే మొల్లితనాగిరుత్తిద్దను. మొల్లి తిళిదనంతర జీనొగి జ్ఞాన బరుతిత్తు ; ఈగ బందుసల మొల్లి బందరే ఎరడు గంటియవరేగొ జ్ఞాన బరువహాగిల్ల. మొల్లి తిళిదరొ అధ గంటియ తనక ఆ మంపర ఇద్దొలె ఇరుత్తదే ; మజ్జనహాగే పనెనొలె వూతనాటికొళ్ళుత్తలొలె ఇరుత్తాన. కలికత్తిగే తొలె దక్కిణవొగి 'బొలెలొ' ఎంబ గొమసిదే. అల్లి మొల్లి రొలెగక్కి బందు మూషధవిరుత్తదే. నాళి శనివార ; శనివార బొళిగే ఆ ఔషధి తేగేదుకొళ్ళబొలెకు—ఎందు హేళి, ఈ రాత్రియొలె నన్న స్వామియం సంగడ దొలెణియల్లి అల్లిగే ప్రయొణవూడు

ತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಪ್ರಾಂತರವನ್ನು ಕಳೆದುಬಂದನಂತರ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಧ್ಯಯನಗೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಇಂದು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕವಾಗಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿದನು ; ದೋಣಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸೆಂದು ಅಂಬಿಗನಿಗೆಗೂ ಹೇಳಿದನು. ಕೂಡದೆಂದು ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದೆನು. ದೋಣಿಯು ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಮುಂಬರಿಯಿತು. ನನ್ನ ಗಂಡನು ದೋಣಿಯಿಂದ ಧುಮುಕಿ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದನು ; ಸೇರಿದವನೇ ಚೇತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಊರಿನ ಕಡೆಗೆ ಉರ್ಧ್ವಶ್ವಾಸದಿಂದ ಓಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ನಾನೂ ಆತನ ಸಂಗಡಲೇ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟೆನು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ; ಅದರ ಮಧ್ಯೆ, ಆತನಲ್ಲಿಯೋ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು ; ಪುನಃ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಹೋಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಆತನು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು ; ಮೂರ್ಛೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೆ ಚಂಚಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯುವಕನು ಆ ಅಪರಿಚಿತ ಯುವತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇಳಿದನು. ಆಕೆಯ ಕಾತರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಉತ್ಕಂಠಿತ ಭಾವಭಂಗಿಗಳಿಂದಲೂ ಯುವಕನು ಆಕೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏಶ್ವಾಸಿಯಾದುದಲ್ಲದೆ ದುಃಖಿತನಾಗದೆ ಇರಲಾರದವನಾಗಿ, —ನಡೆಯಿರಿ, ಸಿಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶ್ರಮವುಂಟು. ಸಮ್ಮತಿಸುವುದಾದರೆ ಸಿಮ್ಮು ಯಜಮಾನರ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ನೋಡಬಲ್ಲೆನು.—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರಮಣಿಯು ಏಸ್ಥಿತಳಾಗಿ, “ ನೀವು ಡಾಕ್ಟರರೇ ! ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು ; ಆದರೆ—ಆದರೆ—”

ರಮಣಿಯು ಮಾತು ಮುಗಿಯಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಾದುದನ್ನು ಕಂಡು,—ಅದೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲ ? ಹೇಳಿಬಿಡಿ—ಎಂದು ಯುವಕನು ಹೇಳಿದನು.

ರಮಣಿಯು ಹೇಳಿದಳು—ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಡಾಕ್ಟರ್, ಕವಿರಾಜ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಗುಣಮುಖವಾಗುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ದುರ್ಗುಣಗಳೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಈಚೀಚಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರು, ಪಂಡಿತ ಪೊದಲಾದವರ ಹಸರತ್ತಿ ದರೆ ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ; ಅಷ್ಟೇನು! ಅವರ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರತ್ಯಾತರಾದ ಡಾಕ್ಟರರು; ಈಗ ಅವರೊಡನೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ; ಡಾಕ್ಟರು, ಪಂಡಿತ ಮುಂತಾದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದ್ವೇಷಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಅಪಮಾನಕರವಾದ ಮಾತುಗಳೆನು ಆಡಿಯಾನೇನೋ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯುವಕ—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವೇನೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಲ್ಲ.

ರಮಣಿ—ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣಾಗಲಿ. ನೀವು ಡಾಕ್ಟರರಂಟಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಲೇಬೇಡಿ.

ಯುವಕ—ಪೇಗೆ ಅನುಕೂಲವೋ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಮಣಿ—ಇಲ್ಲವಸ್ವಾ, ನಿಮಗೆ ಆತನ ವಿಷಯವು ತಿಳಿಯದು. ಆತನು ಕಡುಕೋಪದ ಸ್ವಭಾವದವನು; ನೀವು ನಾನು ಹೇಳುವಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ.

ಯುವಕ—ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ.

ಈ ರೀತಿ ಮಾತು ಕತೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಯುವಕನು ಆ ಅಪರಿಚಿತಳಾದ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂಟಗನು ಬೇಡವೆಂದು ನಿಷೇಧಿಸಿದನು. ಹೆಣ್ಣು ದೆವ್ವಗಳು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸುಂದರಾಕಾರದಿಂದ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ದಾರಿಗರ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದೆಂಬ ಭಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದನು; ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು ದರೋಡೆಪೊರರಲ್ಲಿ ಹಣ ತಿಂದು ಸಿಶಾಚರಿಯರ ಹಾಗೆ ಈ ರೀತಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ 'ಶಿಕಾರಿ'ಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅಲೆದು ಬಹು ಬಗೆಯಾದ ಕೌಶಲಗಳಿಂದ ಮೈ ಮರಸಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು

ಹೋಗಿ, ದರೋಡೆಯವರ ವಶವಾಡುವುದುಂಟೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ದೆವ್ವ ಅಥವಾ ಪಿಶಾಚಗಳ ಭಯವು ಯುವಕನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿಯೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಅಂಬಿಗನ ಕುಸಂಸ್ಕಾರವೂರ್ಣವಾದ ಉತ್ತಿಯು ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರದವನಾದನು ; ಆತನು ಯುವಕ, ಸಾವಸಿ, ಬಲಶಾಲಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಯೌವ್ಯನೋತ್ಸಾಹಿ. ಆತನು ಆ ಆಪರಿಚಿತ ಯುವತಿಯನ್ನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ದೋಣಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವಂತೆ ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅಂಬಿಗನು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದವನಾದರೂ ಆರೋಹಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ದೋಣಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಭಯ ; ಏಂತಹ ಅಸಾಯವಾಗುವುದೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು ? ಈ ದೋಣಿ ನಡೆಯದೆ ನಿಂತರೂ ಸಿಲ್ಲಬಹುದು. ದೋಣಿಯು ಮುಳುಗಲೂ ಬಹುದು. ಆಗ, ಈ ಪಿಶಾಚವು ದೋಣಿಯೊಡನೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಮುಳುಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಆಗ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಣಹೋಗುವುದೇನೋ ? - ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕಾತರಿಸಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಗೃಹಿನಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂತು, ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಏರ್ಪಾಡುವೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು ; ಹೀಗೆ, ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಅವನ ಪ್ರಾಣವು ತುಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವನು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದ ಪಕ್ಷಿಯು ಪಂಜರ ಮಧ್ಯೆ ಒದ್ದಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅನಂತರ, ಪ್ರವಾಹಮುಖದಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯು ಓಡೋಡುತ್ತಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ವನಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಾರಾಗಿ, ಮಾವಿನ ತೋಪಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯ ಬಳಿ ದಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿತು. ಯುವಕನು ಆ ರಮಣಿಯ ಸಂಗಡ ಇಳಿದು ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಆಗ ದಕ್ಷನಾದ ಆ ಅಂಬಿಗನು ನಿರ್ಭಯವಾದೊಂದು ನಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಿ ಕೊಂಡನು. ಒಂದು ಏಕತ್ತು ಕಳೆಯಿತೆಂದು ಅವನು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಮನಸಾ ಅನೇಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು.

ಯುವಕನು ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ “ ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ದೋಣಿಯು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದನು.

ಯುವಕನು ಹಿಂದಿರುಗಲಾರನೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಸಿಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸುಂದರಿಯ ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಮಾವಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಂಗಸು ಮುಂದು ಮುಂದಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಯುವಕನು ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಯುವಕನ ವಯಸ್ಸು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಾರಿಲ್ಲ. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ, ಅಷ್ಟ ಕಷ್ಟಾದ ಗಡ್ಡ ಮತ್ತು ಬತ್ತಲದ ಏನಾಸೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಗಿಕೊಂಡಿರದೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ಕೂದಲು ; ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಲಲಾಟವೂ, ಎತ್ತರವಾದ ಮೂಗೂ-ಆ ಮುಖಮಂಡಲದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿದ್ದುವು. ದೇಹವು ಅಷ್ಟು ಉದ್ದವೂ ಅಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಗಾತ್ರವೂ ಅಲ್ಲ ; ಆದರೆ ಬಲಮಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳೂ ಮಾಂಸಪೂರಿತಗಳಾಗಿ ಪೂರ್ಣತೆಗೊಂಡಿರುವುವು. ದೇಹವು ಗೌರವರ್ಣ. ಮುಖ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳ ಭಾಸದಿಂದ ಯುವಕನು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯೆಂದು ತೋರುವುದು.

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾವಿನ ತೋಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಕಾಡುದಾರಿಗೆ ಬಂದರು. ವನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಇರುವ ದಾರಿಯು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ತೋಟದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿರುವುದು. ಅಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ, ಬಹು ದೀರ್ಘವಾಗಿರುವ ಆ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಸಂದಿಸಿಲ್ಲ ನುಸುಳಿಬಂದ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

ಜೋತ್ಸನೆಯು ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ಜಿದ್ದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡಿದ್ದ ಜೋತ್ಸನೆಯೇನೆಯೂ ಆ ಅತುಲ ಸೌಂದರ್ಯ ಮಯಿಯಾದ ಯುವತಿಯು ಬಂದೊಂದು ಹುಚ್ಚಿಯಿಟ್ಟಾಗಲೂ, ಅನಳ ಸುಕೋಮಲ ಚರಣ ಸ್ಪರ್ಶವಿಂದ, ಆ ಜೋತ್ಸನೆಯು ಸಜೀವಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಯುವಕನಿಗೆ ಕಾಣುವುದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪಾರಾಡುವ ಅನಳ ಸೀರೆಯ ಸರಗು ಬಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಯುವಕನ ಮೈಗೆ ಸೋಂಕುತ್ತಿದೆ! ಆ ಪೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಏಜನವಾದಾ ವನ ಪಥವು ಝಲ್ಲೀರನವಿಂದ ಮುಖಲಿತವಾಗಿದೆ ; ಹಾಗೆಯೇ ಅಸಂಖ್ಯಾಕವಾಗಿ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವನಭೂಮಿಯು ಕತ್ತಲೆ ಜಿಳಕುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರೀತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಚಿತ್ರದಂತೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ; ಮನೋಹರನಾದ ಜಿಳದಿಗಳು, ವನಕುಸುಮಗಳ ಸುಗಂಧ, ಪಿತಕರವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಜೀಸುವ ಮಲಯ ಮಾರುತ, ಹಾಗೆಯೇ ವನಸುಖಗಳ ಸುಧುರ ಕಂಠದ ಸ್ವರಲಹರಿ—ಇವು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತಿರುವ ಆ ವನಸ್ಥಲವನ್ನು ಪುತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸಜೀವಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಕಾಂತಶಿಲೆಯೊಡನೆ ಕಬ್ಬಿನದ ತುಂಬಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದೋ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ ಪುರುಷನ ಹೃದಯಕ್ಕೂ ಅದೇ ಸಂಪರ್ಕವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಂತಶಿಲೆ (ಸೂಜಿಕಲ್ಲು)ಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ ; ಅದುವಿಂದ ಪುರುಷ ಹೃದಯವು ಒಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ, ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ ಹಾಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವುದು. ಆ ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಯುವಕನು ಇಷ್ಟುದೂರದವರಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ, ಮಂತ್ರನುಗ್ಧನಾದವನ ಹಾಗೆ, ಯಂತ್ರದಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟವನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಯುವಕನು ಮಾನವ ತೋಪಿನ ದೀರ್ಘಪಥವನ್ನು ಜಿಟ್ಟು ಕಾಡುದಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದೂ ಆ ಆಕರ್ಷಣದಿಂದಲೇ ; ಸರ್ಪ ಸುಕುಲವಾಗಿಯೂ, ಭಯಭರಿತ

ವಾಗಿಯೂ, ನೀರವತಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನೇಶವಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯದಿದ್ದುದೂ ಆ ಆಕರ್ಷಣ ಬಲದಿಂದಲೇ. ಅನಂತರ ಆ ಅರಣ್ಯದ ಮಹಾ ಗರ್ಭೀರತೆಯ ಮಧ್ಯೆ, ಆ ನಿರ್ಮಾನುಷತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಕನಸಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಮಿಂಚಿದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಂಕೆಯು ಯುವಕನ ಹೃದಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಅವನು ಆ ಅಪರಿಚಿತನನ್ನು ಕುರಿತು, —ನಾವು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗ ಬೇಕು? ಈ ಗರ್ಭೀರವಾದ ವನ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುತಂದು ದೇಕೆ? ಸುಖವಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಗ್ರಾಮವೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಈವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದರೂ ಈ ವನದಿಂದ ಪಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತೆ ಪಾರಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನೋ ಅದೇ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ; ನನಗೆ ದಿಕ್ಕುಮೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರೀರಿ? ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಪೂರ್ವವೋ, ಪಶ್ಚಿಮವೋ; ಉತ್ತರವೋ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣವೋ? —ಎಂದನು.

ಈಗ ನಾವು ದಕ್ಷಿಣ ಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದೂರವಿಲ್ಲ; ದಕ್ಷಿಣದ ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನು ಕೊಂಚ ನಡೆದರೆ ಪೂರ್ವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯೊಂದು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ಕಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು; ಆ ತೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನೆ. —ಎಂದು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವಳು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಯುವಕ—ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬಹು ತೊಡ ಕಾದ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ; ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಯಿಂದ ಹೊರಟು, ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುತ್ತಾ, ಬಬ್ಬನೇ ದೋಣಿಯಬಳಿ ಸೇರುವುದು ಅಸಂಭವವೆಂದು ತೋರುವುದು.

ಆದಕಾರ್ಯ ತಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಸುಗಮವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿಯಿದೆ ; ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟರೆ ಬಹಳ ಸುತ್ತಾ ಗುವುದರಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಅವಲಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ಬಂದುದಾಯಿತು. ಸಿಮ್ಮಂತಹ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರನ್ನು ದುರ್ಗಮವಾದ ಈ ದಾರಿಗೆ ಕರೆದುತಂದುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು ; ಆದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು ? ತಾವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಉತ್ಕಂಠೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದಿರಿ. ಹೋಗಲಿ, ಹಿಂಬರುವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ; ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿನ ಸುಗಮವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ದೋಣಿಯ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರತಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹತಭಾಗಿನಿಯ ಆಪರಾಧಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸಿ-ಎಂದು ಅವಗುಂಠನವತಿಯು ಮೊದಲಿ ಸಂತೆಯೇ ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ಅವಳ ಮನೆಯಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಯುವಕನು ಮೈ ಮರೆತನು. ಸಬಲವಾದ ಅವನ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿನ ದುಸ್ನಾಹಸಿ ಕೆಯ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಶುಭಸೂಚಕವಾದ ಶಂಕೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚ್ಚಾಯೆಯು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆ ಅವಗುಂಠನವತಿಯಾದ ಸುಂದರ ರಮಣಿಯ ವಿಷ್ಣುತೆಳಿಯಿಂದಲೂ, ಆದಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಆಕೆಯ ಮಧುರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಭಾಯೆಯು ಮರಳಿ ನ ರಾಶಿಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯ ಹಸಿಯ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯ ವಾಯಿತು. ಯುವಕನು—ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ? ನನಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯನಾದ ನನ್ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ಅಲ್ಪವಾದ ಉಪಕಾರವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖಿಯೇ ಆಗಿದೇನೆ. ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದವನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರಮಣಿ—ಮಹಾಶಯ, ನನಗೆ ಇಂತಹ ಏಕತ್ವಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಹೋಪಕಾರವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು? ಒಂದುವೇಳೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞಳೇ ಆದರೂ, ನನ್ನ ಜೀವವಿರುವವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆಯೇನೋ ತಪ್ಪುವವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ತಾವು ಇಷ್ಟು ದೂರತೊಂದರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಿದ್ದೆವೆಂದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯೇನಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಆಲೋಚಿಸಿ. ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಪಾಪಿಷ್ಠನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನನಗೆ ಇಂತಹ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೋ? ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಛಯಂಕರ ಸ್ಥಳಗಳು ಕುಲಾಂಗನೆಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಕ ತ್ವಂಟುನಾಡತಕ್ಕುದೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮಂತಹ ಏಕಕ್ಷಣಿಗೆ ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸುವುದೇನಿದೆ? ತಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಜಮು ಉದಾರವಾದದ್ದು ಮತ್ತೂ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ತಮ್ಮಂತೆ ಸರೋಪಕಾರಿಗಳೂ ದಯಾ ತೀವರೂ ಆದ ಜನರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ತಾವು ನನ್ನ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಯಾಪಂತರಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಈ ಏಕತ್ವಿಗೆ ಈ ಅನೇಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರುರಾನೇ ಒಂದು ತಲೆಗೆಡು ತ್ತಿದ್ದರು! ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಸುಚಿತಕಾದ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳಿಗಾಗಿ, ಇಷ್ಟರ ತೊಂದರೆ ಸಹಿಸಿ ಒರುವವರಾದರೂ ಯಾರು ದ್ದಾರೆ. ಸಹಾಯನಾಡುವುದು ಹಾಗಿರಲು, ಈ ಅಸುಚಿತಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತರರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.—ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇ ಆ ಹೆಂಗಸು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ತೋಟದ ಮನೆ

೨೦೧ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಆ ಯುವಕನೂ ಆ ಆವಗುಂಠನ ವತಿಯೂ ಕಾಡುದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ತೋಟದ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ತೋಟವು ಏಸ್ತಾರವಾದ್ದು; ಸುಮಾರು ಏವತ್ತು ವಿಘಾಕ್ಕೆ* ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ತೋಟದ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು ಚಂದ್ರಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ದೃಷ್ಟಿಸೀಮಾ ಜವನಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾದ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಸೇರಳೆ ಮರ, ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಣ್ಣು ಎತ್ತರವಾದ, ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ದೇವ ದಾರುವ್ಯಕ್ಳ ಶ್ರೇಣಿ, ಅವುಗಳೆರಡೂ ಮಾವು, ಲುಂಬೆ, ಹಲಸು, ತಾಳೆ, ತೆಂಗು ಮುಂತಾದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳು. ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ಏಸ್ತಾರವಾದ ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಹಳೆಯ ಮನೆ; ಬಹು ದಿವಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತುಂಬ ಕಾಂತಿಮೀನವಾಗಿದೆ. ಗೋಡೆಗೆ ಪಾಕಿದ್ದ ಗಾರೆಯು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಚಿಬಿದ್ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದ ರೊಳಗಿನ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡವು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಮಣಿಯು ಯುವಕನೊಡನೆ ಆ ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಯುವಕನು, ಈ ಮನೆ ನಿಮ್ಮದೇ?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ರಮಣಿಯು ಏನಯಭಾವದಿಂದ ತಲೆಯನ್ನಾಟಿಸಿ ಬಿಸ್ಪಿಕೊಂಡು, -ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸೇವಕರೆಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಯಜಮಾನನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವಾದರೆ ಸೇವಕ ಸೇವಕಿಯರ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವವು ಈ ರೀತಿ ಮೇರೆ

* ೨೨೦ ಚದರಡಿಗಳುಳ್ಳ ಜಮಾನಿಗೆ 'ಖಾತೆ' ಎಂದೂ, ೨೦ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು 'ವಿಘಾ' ಎಂದೂ ಬಂಗಾಳಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಸಿದ್ಧಿ.

ವಿಚಾರಿಸುತ್ತದೆ;—ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಳ್ಳಿದಳು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಒಂದುಮಟ್ಟಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡ ವಳಾಗ,—ಬದುಕಿದೆ, ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೇ ಇದೆ; ಇದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗೆ ಹಿಂಜಿರುಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ—ಎಂದಳು.

ಯುವಕ—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ; ಬಂದುನೀಳೆ ಅವರು ಬಂದು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ; ಆವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ—ಎಂದನು.

“ಅದೇಕೆ, ಮಹಾಶಯ, ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಆಗದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರಮಣಿಯು ಚಕಿತಳಾಗಿ ಹಿಂಜಿರುಗಿ ಸಿಂತುಕೊಂಡಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಮುಖ ಫರದೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆರೆಯಿತು. ಆಗ ಆಕೆಯು ಬಹುವಾಗಿ ಲಜ್ಜಿತಳೂ ವ್ಯಸ್ತಳೂ ಆಗಿ, ಅವಗುಂತನವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ವ್ಯಸನ ಮುಖದಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಆ ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯುವಕನ ಸತ್ಯಕ್ಷಣದೃಷ್ಟಿಯು ಆ ಸುಂದರಿಯ ಸುಂದರ ಮುಖಮಂಡಲದ ಸೌಂದರ್ಯ ಸುಧೆಯನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಸಮಾಡಿದಿಟ್ಟಿತು. ಸುಂದರಿಯ ಆ ಸಮಯದ ನಡವಳಿಯು ಯುವಕನ ಮುಗ್ಧ ಹೃದಯವನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಲಕಿತು. ಕೊಂಚವಾಗಿ ಮಲಿನತೆಯ ಛಾಯೆ ಸೋಂಕಿದ ಮಾತ್ರವಿಂದ ಆಕೆಯ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕೃಷ್ಣಚಕ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಲಜ್ಜಾಶೀಲತೆ ಮತ್ತೂ ಉತ್ಕಂಠಿತೆಗಳಿಂದಂಟಾದ ಚಾಂಚಲ್ಯವೂ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಜ್ಜಿದ ಹಾಗೆರುವ ಆಕೆಯ ಅಧರೋಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಮಾಸವಿದುಂಟಾದ ಮೃದುಕಂಪನವೂ ಮಾಧುರ್ಯಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಮುಖ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಂತಿಮಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಯುವಕನು ಆ ಆರಗಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ ನೋಡಿದನು; ಅದರಿಂದ ಅವನ ತೃಪ್ತ ನೇತ್ರಗಳ ತೃಷೆಯು ಇನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು.

ಪರಸ್ಪರ ದರ್ಶನದ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯರ ಅಧೈರ್ಯವೂ, ಪೃಗ್ರತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ತೃಷ್ಣೆಯೂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರನಾದ ಯುವಕನ ಏಷಯ

ದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಾಸಕರವಾದ ಏಕಾರವೇ ಆದರೂ, ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲುಷಿತ ಭಾವನಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಗ್ರತೆಗೊಂಡ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಂದು, ಪ್ರಾಯಃ, ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ; ಇದು ಆದರ ಏನೂ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಈ ಕೋರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಶಾಸನ ಬೆರತರೂ ಸರಿ, ಆಗ ಇದು ಮಾನವನಿಂದ ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪಾಪಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದವಾಗಿ ಉರಿಯತೊಡಗುವುದು. ಆದೂ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಯುವಕನ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ 'ವಕಾಲತು' ನಡಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಂಭವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂಜಿ ಪಾಪಕರ್ಮ ಬೇಸರಗೊಂಡಾರೊಂದೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯುವಕನು ಈ ತಸ್ವೀತಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡಾರ್ಹನೋ ಅಥವಾ ಕ್ಷಮಾರ್ಹನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಭಾರವು ಸದ್ವಿವೇಚಕರಾದ ಪಾಠಕ ಪಾಲಿಕಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಆವರುಗಳ ಸದ್ವಿಚಾರದಿಂದ ಅನನು ಎಂಥವನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದೋ ನಮ್ಮ ಈ ಯುವಕನು ಅಂಥವನೇ ಎಂದು ನಾನೂ ಬನ್ನಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ಸಂಬಂಧವಾದ ಏಕಾರಗಳಿಂದ ನಮಯವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶನುಣಿಯು ಮುಖ ಫರವೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, — ತಾವು ಜೀವಿಗೆ ದಯನಾಟ, ಬಹಳವಾಗಿ ದಣಿದಿಲ್ಲವಿ; ಈ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಬ್ಬರೇ ಏಷ್ಟು ಹೂತ್ತು ಸಿಂಧಿರತಾದೀತು? — ಎಂದಳು.

ಯುವಕನು ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು; ಹಾಗೆಯೇ, ಆ ಸುಂದರಿಯನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದನು. ವೊಂದಲು ಒಂದು ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹಜಾರವು ಬಹುದೊಡ್ಡದು; ಆದರೆ ಸಲಿಸ್ತಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪೂರ್ವ ಕಡೆ ಒಂದು ನಡವೆ; ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಂಧಕಾರವೂ ನಿಶ್ಚಿತ್ತತೆಯೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಆ ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ರನುಣಿಯನ್ನು ಪುನಃ

ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕಾಣುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ, ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದಿವೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದ ಸೀರವತೆಯ ಮಧ್ಯೆ, ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ ತಿಮಿರ ರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯೆ, ಮೃದು ವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ಯೂ, ಕೈಬಳೆಗಳ ಮೃದುಮಧುರವಾದ ಕಿಂಕಣೀ ರವವೂ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಆದ್ಯತ್ಯ ಸುಂದರಿಯ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿದ್ದುವು.

* * * * *

ಆ ನಡವೆಯ ಈಶಾನ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ರಮಣಿಯು ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಯುವಕನನ್ನು ಕುರಿತು,—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಂತಿರಿ, ಬಂದು ದೀಪ ತರುತ್ತೇನೆ— ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಂದರಿಯು ಚಂಚಲವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೋಡುವವನನ್ನೇರಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಲೀನವಾಯಿತು.

ಆಗ ಯುವಕನು ನಡವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ; ಯುವಕನ ಸುತ್ತಲೂ ದಟ್ಟವಾದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ರೋಗಿಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ

ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಆ ನೀತಿಯಾಗಿ, ಬಿಬ್ಬನೇ ನಿಂತಿರುವುದು ಯುವಕನಿಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ನೆಲವು ಜೌಗಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ದುರ್ಗಂಧವು ಯುವಕನಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು. ಗಾಳಿಯು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಂದುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಆ ದುರ್ಗಂಧದಿಂದ ಯುವಕನಿಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಡವೆಯನ್ನು ಸದಾ ಸರ್ವದಾ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತಾ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದುದೇ

ಅದರ ಆ ದುರ್ವಸೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಯುವಕನು ಊಹಿಸಿದನು. ಹೆಂಗನು ಹಿಂಬಿರುಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಯುವಕನು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕತೊಡಗಿದನು. ಹೀಗೆ ಹುಡುಕಿ, ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನಾದರೂ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅನನ ಕೌಶಲವೆಲ್ಲವೂ ಅಂದು ಆ ಅಂಧಕಾರ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾದುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯವೇ ಸರಿ. ಪ್ರಾಯಃ, ಅದು ಮೂರಗಡೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ದುದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿತು. ಆಗ, ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕಾದು ಸಿಂತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೂರಗಡೆ ಸಿಂತಿರುವುದು ಮೇಲೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಯುವಕನು ಬಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸೋಪಾನದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಿಂದ ಉಜ್ಜುಲತರವಾದ ಬೀಜದ ಬೀಜಕು ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆ ಸಡನೆಯ ಕೊಂಚ ಭಾಗವನ್ನು ಬೀಜಕು ಮಾಡಿತು.

ಯುವಕನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಅತ್ತ ಕಡೆ ನೋಡಿದನು. ಆ ಹೆಂಗನು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಫರದೆಯನ್ನೆ ಇದುಕೊಂಡು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಾಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನಸರವಸರವಾಗಿ ಇಳಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಶಮನಿಯು ಸೋಪಾನ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಂದು, — ಮಹಾಶಯ, ಜೀಗನೆ ಬಸ್ತಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ, ಅದೇ ಸಂಭವಿಸಿದೆ; ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಟಕಟಾ! ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಅವರು ಹೀಗಿರುವರೋ ಇದುವಂದೇನಾಗುವುದೋ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ?—ಎಂದು ಉತ್ಕುಂಠಿತ ಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ಭಯವಿಲ್ಲ, ವ್ಯಸ್ತರಾಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ, ಯುವಕನು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ಸೋಪಾನಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅವರು ಒಂದು ಕೈಸಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಗಿ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ

ಕೊಠಟಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ರಮಣಿಯು ಅಂದ್ರನನ್ನು ಕೈಸಾಲೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದಳು. ಆ ಪುಕಾಶವಾನವಾದ ಜಿಳಕನ್ನು ರೋಗಿಯ ಕೊಠಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವ ಧೈರ್ಯವು ಅವಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊಠಟಿಯ ಬಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಗಿ ದಿದ್ದ ಬಂದು ಮೇಣದಬತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅಸ್ಪೃಷ್ಯವಾದ ಜಿಳಕಿ ಸಲ್ಲಿ ಯುವಕನು ನೋಡಿದನು, ಆ ಕೊಠಟಿಯ ಬಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾದೊಂದು ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಅನನ ವಯಸ್ಸು ನಾಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಕಟನೆಯಿಲ್ಲ, ಶರೀರವನ್ನು ಅಲುಗಿಸದೆ ಸತ್ತವನಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವನು; ಆತನ ಮುಖವು ವಿನೂರ್ವವಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರ ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಓರೆ ಕೋರೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹಾಸುಗೆಯು ಅವಸ್ಥೆಯು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ. ಬಿಂಬುಗಳು ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ ಇಲೊಂದು ಅಲೊಂದರಂತೆ ಬಿದ್ದಿವೆ; ತಲೆ ಕಡೆಯ ಬಿಂಬು ಸಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡಿದೆ, ಪೊದ್ದಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಯುವಕನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ಪುಜ್ಜಾ ಶೂನ್ಯನಾದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಾಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ನಾಡಿಯು ಸಿರೋಗಿಯ ನಾಡಿಯಂತೆ ತೋರಿತು; ಆಗ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದೇಹವುಂಟಾಯಿತು; ಇದು ಈ ಮನುಷ್ಯನ ನಟನೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ರೋಗವು ಈ ಪುಸುಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಗೆಯವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದಂದುಕೊಂಡನು.

ರಮಣಿಯು ವ್ಯಸ್ತಳಾಗಿ,—ಹೇಗೆ ತೋರುವುದು?—ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಯುವಕ—ನಾಟ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೊಂದೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ನಾಡಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುವುದೋ ಈತನ ನಾಡಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ರಮಣಿ—ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರರೂ, ಪಂಡಿತರೂ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ ದರೋ ನೀವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಯುವಕ—ಈತನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗುವ ವೊದಲು ತುಂಬ ಬದೆ
ದಾಡುವನೋ ?

ರಮಣಿ—ಹೌದು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಸಿಲ್ಲಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಯುವಕ—ಹಾಸುಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣು
ವುದು. ಹೊರಗಡೆ ಇರುವ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬನ್ನಿ.

ರಮಣಿ—ಯಾತಕ್ಕೆ ?

ಯುವಕ—ನಾಡಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ರೋಗವೆಂದು
ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವಾಗ ಇತರ ವಿಧವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ
ಸಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ರಮಣಿ—ಇದರಿಂದ ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುವುದೇನು ?

ಯುವಕ—ಈತನು ನಟಿಸುತ್ತ ಜಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುವುದು.

ರಮಣಿ—ಹಾಗೂ ಆಗುವುದುಂಟೇನು ?

ಯುವಕ—ಅದನ್ನು ಬಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ
ದೋಷವೇನು ?

ರಮಣಿಯು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ತಂದ ಕೂಡಲೇ ಯುವಕನು ಅದ
ರೊಳಗಿನ ಉರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿದ್ದ
ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳುವಂತೆ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿ
ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಮೇಲೆ ಯುವಕನು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಜಿದ್ದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಿನ
ರಪ್ಪೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ತೆರೆದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಮೂರ್ಛಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ
ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳೆರಡೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದುವು ; ಅಂತಹ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ
ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದರೂ ಅವು ಅಲುಗಲಿಲ್ಲ ; ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಹಾಗೆ
ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದುವು. ಈ ಮನುಷ್ಯನು ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ
ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವನಾದರೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕನೇ

ಸರಿ ಎಂದೂ, ಅವನ ಈ ನಟನೆಯು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವೆಂದೂ ಯುವಕನು ಮನಸಾ ಭಾವಿಸಿದನು.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಯುವಕನು ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಕುತೂಹಲವು ಮತ್ತೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಕೈಯೊಳಗಿನ ಲಾಂಡ್ರವನ್ನು ರೋಗಿಯ ಕಣ್ಣಿನ ಹತ್ತಿರ ತೂಗಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ರಮಣಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ರಮಣಿಯು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದಳು. ಆಗ ಮೂರ್ಛಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳೆರಡೂ ಲಾಂಡ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆಲುಗುತ್ತಿದ್ದುವು—ಯುವಕನ ಸಂಶಯವು ಬಲವಾಯಿತು. ಆಗ ಯುವಕನು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿನ ರಪ್ಪೆಯನ್ನು ಜಿಟ್ಟುಜಿಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಬೆರಳಿಂದ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ, ರೋಗಿಯು ಭಯ ಪಟ್ಟು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು; ಇಷ್ಟೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸಾಕು.

ರಮಣಿಯು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆತುರದಿಂದ, — ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ? — ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಯುವಕನು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ, — ಈ ರೋಗವನ್ನು ನಾನು ವಾಸಿಸಬಾರಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಭಯಪಡಬೇಡ. — ಎಂದನು.

ರಮಣಿ—ಈಗ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ರೋಗಿಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆ; ರೋಗಿಯು ತಾನಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇತರಿಂದಲೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರಬಾರವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯುವಕನು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ, — ಈಗ ನೀವು ಈತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ತಣ್ಣೀರೆರಚಬಹುದು; ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕ ರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬರಬಾರಿ ಕೊಂಡು ಈತನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವ ವರೆಗೂ ಜೀವನಿಗೆಯಿಂದ ಬೀಸುವಂತೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು— ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರಮಣಿಯು ಸಮ್ಮತಿಸೂಚಕವಾಗಿ ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಆ ಕೊಠಡಿ ಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಆಶ್ವರ್ಯ ರೋಗಿ

ರೂಪಿಯು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ, ರೋಗಿಯು ಯಾತನಾ ಸೂಚಕವಾದ ಬಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವನ ಹಾಗೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತನು ; ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗ ರೋಗಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಗೆಯ ಸ್ಮಯ ಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿತು ;—ತಾವು ಯಾರು ? ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ?—ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೇಳಿದನು.

ಯುವಕ—ನನ್ನ ಹೆಸರು “ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯಮುತ್ತು” ಎಂದು.

ರೋಗಿ—ನನು, ಈ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಯುವಕ—ನಾನು ಈ ಪ್ರಾಂತದವನಲ್ಲ ; ನಮ್ಮ ಊರು ಭವಾಸೀ ಪುರ ; ಕಲಿಕತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷಿಣ ಕಡೆ.

ರೋಗಿ—ಇರಬಹುದು, ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆ ? ತಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು ?

ಯುವಕ—ನೀವು ನಿಸ್ಸು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆ ಸದಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಟ್ಟಂಬೆಗರಾಗಿ ಹಿಂಬರುಗಿ ಬರಲು ಧೈರ್ಯಪಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ; ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಅನರನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ; ಅದರಿಂದ ಅನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಬಂದೆನು. ನೀವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಆಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ನಾನೂ ಡಾಕ್ಟರ, ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂದು ಬಾರಿ ನೋಡಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದಾಯಿತು.

ರೋಗಿ—ನೀವು ಡಾಕ್ಟರ ? ಡಾಕ್ಟರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೊಂಚವೂ ನಂಬುಗೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ವೇನು ?

ಯುವಕ—ಹೌದು, ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದರು, ನಿಶ್ಚಯ.

ರೋಗಿ—ಆವಳು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬಂದುದೇಕೆ? ಅವಳಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು?

ಯುವಕ—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಸತ್ತವರಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ; ಈಗ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥರಾದುದನ್ನೂ ನೋಡಿದುದಾಯಿತು; ಇನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.—ಎಂದು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು.

ರೋಗಿ—ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋ? ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ; ತಮ್ಮ ಸರಿಚಯಲಾಭವಾದುದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಲ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಡೆಯದು. ನನ್ನ ಈ ರೋಗವು ಜಾಗ್ರತೆಗುಣವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡಬಲ್ಲರಾ?

ಯುವಕ—ಒಂದುಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ನೋಡಬಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಥಮತಃ ರೋಗಿ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಕರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆನಂತರ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಂಡವೂ ಶಮನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಮೊದಲು ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ, ನೀವು ಮೂರ್ಛಿತರಾದವರಂತೆ ಇದ್ದುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ—ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿದ್ದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಅಲ್ಲವೆ?

ರೋಗಿ—ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಮೂರ್ಛಿತನಾದ ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿದೆ, ಆಗ ನನಗೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಚ್ಚಾನವಿದ್ದಿತು.

ಯುವಕ—ಹಾಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಯುವಕನ ಈ ಜಗಿಯ ಪುಶ್ಚಿಯಿಂದ ರೋಗಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅರೆಗಳಿಗೆಯವರೆಗೆ ಕೆಂಪೇರಿದ್ದು ಪುನಃ ಪೊದಲಿನ ಭಾವವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದುವು. ಅನಂತರ ಅವನು ಶೂನ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದು ಸುಖ ಬಾಗಿಲಕಡೆ ನೋಡಿ, ಸುತ್ತಲೂ ತಿರಿಗಿನೋಡಿದನು; ಪುನಃಪುನಃ ಆ ಬಾಗಿಲಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಉದ್ಭೇಗ ಕಂಪಿತ ಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದನು:— ಕೇವಲ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ—ಸುತ್ತೇತಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಪಾಕೈರ್ ಮಹಾಶಯ; ನನ್ನ ಈ ಮೂರ್ಛೆಯು ಇಷ್ಟತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಹೊತ್ತೂ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆಯೆ? ನಾನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸಿರೋಗಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಗೊಂಡಿರುವುದೂ ಆಗಲೇ. ಆದಾದ ನಂತರ ಪುಜ್ಜೆ ಬಂದಾಗ ನನಗೆ ತುಂಬ ಯಾತನೆಗಳು. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾತನೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾತನೆ; ಎದೆಯೊಡೆಯುವುದೂ ಎನ್ನುವಂತಾಗುವುದು, ತಲೆ ಸಿಟಿಯುವುದೂ ಎನ್ನುವಹಾಗಿರುವುದು—ಪೀಗೆ ನನಗೆ ಬಹು ಭಯಂಕರ ಯಾತನೆಗಳು. ಈ ಯಾತನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಯಂಕೃತವೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲೆ; ಆತ್ಮವಂಚನೆಯೊಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ, ಇದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಜೀವನವು ಕಡೆಗಾಣುವುದೆಂದೂ ಬಲ್ಲೆ. ನಾನಾಗಿ ಸರಕಾಗ್ನಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯೆ ಉರಿಯಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ; ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲಾರೆ,—ಅನಂತರವೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈಗ ಬಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಿ; ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ; ನಾನು ಈಗ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಸ್ಥನಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಂದುವನ್ನಾದರೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಕೂಡದೆಂದು ಅವಳಿಗೂ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಿಸಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂ

ದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸುದಾಂಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಸಿಮುಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳು ಹುತ್ತೇನೆ.—ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆತನು ಹಾಸುಗೆಯಿಂದೆದ್ದು ಹೋಗಿ, ತೆರದಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯೊಂದರ ಹತ್ತಿರ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು; ಹಾಗೆಯೇ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಯುವಕನಿಗೆ ಅವನ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದೂ ತಿಳಿಯ ಲಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಯ ಮೆದಳು ಹೇಗೋ ಕಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ಅದ್ಭುತ ರೋಗಿಯ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಕೈಸಾಲೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಲಯಾಗಿ ರೋಗಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಆತುರದಿಂದ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಯುವಕನು ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು—ತಾವು ಬಬ್ಬರೇ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಿರಲ್ಲಾ—ಆತನೇನಾ.....

ಯುವಕನು, ಮಾತು ಪೂರೈಸಗೊಡದೆ, ಆತನಿಗೆ ಈಗ ಪುಜ್ಜೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಆತನು ಎದ್ದು ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿ ಗಾಳಿಗಿದಿರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವನು; ಈಗ ಆತನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಲೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದನು. ಸಿಮ್ಮು ಯುವನಾಸರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಬಂದು ಬಗೆಯ ಶೋಕವೂ ದುಃಖವೂ ಸೇರಿ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಆತನು ಅಭೀರನೂ ಆತುರಗಾರನೂ ಆಗಿರುವನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೆದುಳು ಕಿಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದೂ—ಏತ ರಿಂದಲೂ ಆತನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸುದಾಂಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರನೆಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಪತ್ತಿನ ಛಾಯೆ

ರಮಣಿಯು ಚಿಂತಿತ ಭಾವದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ತಲೆ ತಗ್ಗಿದವಳಾಗಿದ್ದು, ಯಾಕೆ, ಅಂತಹ ನಡನಳಿಗಳೊಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ತಾವು ಈಗ (ಬಿರೂಂದ ತೋರಿಸಿ) ಈ 'ವರಾಂಡದ' ಆತ್ತಕಡೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ; ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಿರು

ವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ತನುಗೆ ಬಹಳ ಸಾವಕಾಶವಾಯಿತು ; ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ
 ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ; ಬಹಳ ವಿಸತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದುದರಿಂದ ತನುಗೆ
 ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು—ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿ, ಆ ಅವಗುಂಠನ
 ವತಿಯು ರೋಗಿಯ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅನಂತರ ಯುವಕನು
 ಬಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ, ರೋಗಿಯ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ
 ಭಯಂಕರವಾದ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ
 ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದರಾದರೂ, ಅದು
 ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಕೇಳಿಸಿತು. ಯುವಕನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಕೇಳ
 ತೊಡಗಿದನು.

ರಮಣಿ—ಇವನೇ ಹೌದೇನು ! ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಾಯಿತೆ ?

ರೋಗಿ—ಹೌದು, ಇವನೇ.

ರಮಣಿ—ಇವನ ಹೆಸರು ವೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನೆಂತಲೆ ?

ರೋಗಿ—ಹೌದು, ಇವನ ಹೆಸರು ಅದೇ.

ರಮಣಿ—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ವೋಸಹೋಗಲಿಲ್ಲ ?

ರೋಗಿ—ಎಂದೂ ಆಗದಿದ್ದು ಇಂದಾದೀತೇ ?

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ರೋಗಿಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಕ್ಕನು. ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು
 ಸಹ ಯುವಕನು ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು.

ರಮಣಿ—ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ರೋಗಿ—ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ.

ರಮಣಿ—ನೀನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರೋಗಿ—ಕೊಲೆಮಾಡು.

ರಮಣಿ—ಕೊಲೆಮಾಡಲೆ !

ರೋಗಿ—ಇದೇನು ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ! ಯಾಕೆ
 ಕೈಂದರೆ ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಎಂದೂ ನಿಸ್ಸಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಇಂದು
 'ಕೊಲೆ' ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದಂತಾದೆ
 ಯಲ್ಲ ! ಮೊದಮೊದಲು ಕೊಲೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಏಷ್ಯೋ ಅಭಿ

ರುಚಿ ಇತ್ತು. ಯಾರು ಬಲ್ಲರು, ಯುವಕನ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಬಿರಗಾ
ಗಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನೋಡಿಕೊ ನನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಡ.

ರಮಣಿ—ಆಂತಃ ಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ಅಸಂಖ್ಯವಾದ ಏಕತ್ವಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಆಲೆದಾಡಿ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ
ಈ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿದೆಯಾ? ಈ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೊದಲು
ಮಾಡಿದ್ದ ಪರಾಮರ್ಶದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲವೆ?

ರೋಗಿ—ಆ ಪರಾಮರ್ಶದಂತೆಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡು. ಆ ಕಾರಣದ
ವೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಕೇಳಿ ಯುವಕನ ದೃಷ್ಟಿ ನಟ್ಟಿತು. ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ಬಿಟಿಲ
ವಾದೊಂದು ರಹಸ್ಯದಿಂದ ಬಿಟಿಲತರವಾದ ಮತ್ತೂ ದುರ್ಭೇದ್ಯವಾದ
ರಹಸ್ಯದ ಮಧ್ಯೆ ಯುವಕನು ಮಗ್ನನಾದನು. ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ
ಅವನವೇ ಹಸರು! ಅವನ ಹಸರೇ ದೇವೇಂದ್ರನು—ಅವನನ್ನೇ
ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ. ನೊಂದಲಸ ಪರಾಮರ್ಶದಂತೆ ಕೆಲಸ
ನಡೆಯುವಂತೆ! ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಆಲೋಚಿಸಿ ತಿಳಿವು
ವಕ್ಕೆ ಯುವಕನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಲೆ ತಿರುಗುವಂತೆ
ತೋರಿತು; ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿನ ರಕ್ತ ನಾಟಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು
ತುಂಬಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು.

ಯುವಕನು ಒಂದು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ, ಸನ್ನಿಹಿತವಾದ
ಏಕತ್ತಿಗೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಮಾತು ಕತೆಗಳು ಕೇಳಿ
ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು
ಕಡೆಯ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕಟಕಟಿಗೆ ಬರಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ
ಏಕರೀತ ಕತ್ತಲೆ; ಯುವಕನು ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತನ್ನ
ಹಣೆಯ ಬರಹವನ್ನೂ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಏಕತ್ವನ್ನೂ ಕುರಿತು
ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಇಂದು ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ಕತ್ತಲು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಕವಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಭಯ ಮತ್ತೂ ಸಂದೇಹ

ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಆ ರಮಣಿಯು ಪ್ರಕಾಶವಾಸವಾದ ದೀಪವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯಸಿದ್ಧಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಆ ಮುಖಭರವೆಯು ಉದ್ದದಲ್ಲೆ ವೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ವೊಟಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಜೆನುರಿಸಿಂದ ತೊಯಿದ ಮುಂಗುರುಳು ಹಣೆಯ ಮೇಲಿತ್ತು. ಕೊಂಚ ಭಾಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವಳ ಕೃಷ್ಣ ಕೇರಳಿಯ ದೀರ್ಘವಾದ ಕೇಶಗುಚ್ಚವೊಂದು ಅವಳ ಕಿವಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಹೊರಟು, ಅವಳ ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತ್ರಾಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿ ವಿತ್ತರವಾಗಿರುವ ಪಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ಆ ಅಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಮುಖಭರವೆಯನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶಗುಚ್ಚವನ್ನೂ, ಕಾಂತಿಮಯವಾದ ಅವಳ ಮುಖಮಂಡಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ, ವಸಂತವಾಸದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹಂದ್ರಸಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಪ್ಪು ಪೋಷವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಿಳಿಯ ಪೋಷವೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಸಿಂತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಕೈಯೊಳಗಿನ ದೀಪದ ಜಿಳಕು ರಮಣಿಯ ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರವಾದ ಮುಖಮಂಡಲವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಚಂಚಲವೂ ಹಾಸ್ಯಮಯವೂ ಆದ, ಅಷ್ಟೆ ಕಪ್ಪಾದ, ಕರ್ಣಾಂತವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರಾತಿಯಾಗದ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಮಧುರವಾಗಿಯೂ, ಚಾಂಚಲ್ಯದಿಂದ ಮಧುರತರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸೌಂದರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾವದಿಂದ ಮಿಕ್ಕವನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ!

ಭುವನ-ಚಾಂಚಲ್ಯ ವಿಧಾಯಿನಿಯಾದ ಆ ವಿಲೋಲ ಕಟಾಕ್ಷ ಶಾಲಿಸಿಯ ಆಗಮನದಿಂದಲೂ, ಆಕೆಯ ಆ ಲಲಿತ ಕೋಮಲ ಭಾವ ಭಂಗಿಯಿಂದಲೂ ವೊದಲೇ ಮುಗ್ಧನಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ವೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೈಮರೆದನು; ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಪತ್ತಿನ ವಿಚಾರವೇ ಮರೆದುಹೋಯಿತು; ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಣ

ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ, ಆ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ, ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ, ಪಾಳು ಬೀಳುತ್ತಲಿರುವ, ಬಹು ಏಸ್ತಾರವಾದರೂ ಜನಶೂನ್ಯವಾದ, ಮಿತ್ರ ಬಾಂಧವರಿಲ್ಲದ ಆ ಊರೇ ಅವನು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಕಾರಣವೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಆ ಅಪರಿಚಿತ ರಮಣಿಯೇ ತನಗೆ ಪರಿಚಿತಳಾದವಳೆಂದೂ ಅವನು ಭಾವಿಸಿದನು. ಮತ್ತೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನೇನೆಂದರೆ, ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಂತು ಕೇಳಿದ ಅವಳ ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬೇಸರಗೊಂಡಿದ್ದ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕಾರಣವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದು ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಂದು, ಗೋಚರವಾಗದಂತೆ ತನ್ನ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೇಶಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಿದ್ದಿತ್ತೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಕೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳು—ನಿರರ್ಥಕ ಎಂದು ತೋರಿತಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನ ಮನಸ್ಸು ಆಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಮಣಿಯು—ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರುವಿರಾ! ನನ್ನೊಡನೆ ದಯಮಾಡಿ ಬರಬೇಕು—ಎಂದು ಮಂದಹಾಸದೊಡನೆ ಹೇಳಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಮತ್ತೇಕೆ, ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ; ನನ್ನನ್ನು ದೋಣಿಯ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟುಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಈ ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಹಾಶಯ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ಫಲಾಹಾರ ಮಾಡದೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಲಾಗದು.—ಎಂದು ರಮಣಿಯು ವಿನೀತಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಆ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ.

ರಮಣಿ—ಹಾಗಾಗುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು. ಮಹಾಶಯರ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಬಾರದೆ; ಇಂತಹ

ಉಪಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಚಿರಕಾಲ ನಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವಾದುದು.

ದೇವೇಂದ್ರ—“ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ ”

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸುಂದರಿಯ ಮನೋಭಾವ

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ರಮಣಿಯು ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿರುವ ಆ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಜೀಗ ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀಗದ ಕೈ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಗಳೆ ಹಾಕಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಮರದ ಹಂತವು ಇದ್ದಿತು ; ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಹಂತವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪುಕೃತೀ ದೇವಿಯ ಅವೂರ್ವವಾದ ಕೌಂದರ್ಯವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ ! ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಿಸಿಲು ಮಹಡಿಯು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು—ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿರಿ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ರಮಣಿಯು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯೊಂದಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದೊಂದು ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿ,—ನೀವು ಇಷ್ಟು ಭಯ ಪಡುವುದೇಕೆ ? ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತೇನೆಯೆ ? ನಾನು ಹೆಂಗಸು, ನೀವು ಗಂಡಸರು—ನಿಮಗೆ ಅಂತಹ ಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಬನ್ನಿ, ಎಂದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ನಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷ್ಯವಾದ ಮತ್ತೂ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಇಂತಹ ಸದುತ್ತರ (?) ಬಂದುದರಿಂದ ಮರುಮಾತಾಡದೇ ರಮಣಿಯ ಸಂಗಡ ಮುಂದೆ ನಡೆದನು. ಆಗ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ಬಹು ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ವಸ್ತುತಃ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯಲಾರದವನಾದನು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭಾವನಾ ತೀತವಾದ ಮತ್ತೂ ಅನಾಕಾಂಕ್ಷಿತವಾದ ಸ್ವಪ್ನದ ಹಾಗೆ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೆ ತೋರುವುದೂ ಸಹಜವೇ. ನಿರ್ಜನವಾದ ಆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಫುಟವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ನದೀ ಪ್ರವಾಹದ ಮಧುರ ಕಲಕಲನಾದವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಯುವಕನ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯೆ ಪುನೇಶಿಸಿ ಇಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಅವನ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಮಹತ್ವಾಗಿ ಬಳಿದ ಆ ಮೋಹ ವೆಂಬುದು ಇಷ್ಟು ಜೀಗಸೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಿದುಹೋಗುವಂತಹುದಲ್ಲ.

ರಮಣಿಯು ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ,—ತಾವು ಅಪರಿಚಿತರು, ರೂಪವಂತರು, ಯುವಕರು, ಮೇಲಾಗಿ ಪರಪುರುಷರು ; ನಾನೋ ಹಂಗನು, ನನಗೂ ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ, ಯೌವ್ಯವಿದೆ, ಮೇಲಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೇ ವಿಜನವಾದ ಈ ಬಿಸಲು ಮಹಟಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದುದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಏನೆಂದುಕೊಂಡಾರೋ ಹೇಳುವಿರಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಇದೆಂತಹ ಪುತ್ನೆ ! ಇದಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ನಿರ್ಧರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವನಾಗಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಅಸ್ಥಿರನಾದನು. ಯಾವಳನ್ನು ಕುಲೀನಳಾದ ಹೆಂಗಸೆಂದು ತಿಳಿದು ತಾನು ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಬಂದನೋ ಅವಳು ದುಶ್ಚಾರಿಣಿಯಾದೆಂದೂ ವಿಶಾಚಿಯೆಂದೂ—ವಿಶಾಚಿ ಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರಳೆಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ರಮಣಿಯು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಊಹಿಸಿ

ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ತಿಳಿದುಕೊಂಡವಳೇ ತನ್ನ ಮನೋಗತವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹದೆ ತಾವು, ನನ್ನ ಈ ಬಗೆಯ ನಡವಳಿಗಳಿಂದ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ತಮ್ಮ ದೋಷವೂ ಅಲ್ಲ; ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸು ಬಹುದುರ್ಬಲವಾದದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಒಡೆದು ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಾಗುವುದು;—ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬಹು ನಿರ್ಲಜ್ಜಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ನನ್ನ ಈ ಬಗೆಯ ವಾಚಾಲತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೆಟ್ಟ ನಿನಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಲ್ಯದಾರಾಭ್ಯ ಈವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ನನ್ನ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ದೂರಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ದೋಷಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ ಎಂದಳು.

ಆಗ, ಸರಳಸ್ವಭಾವದವನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಒಂದು ಮೇಘವು ಸರಿದುಹೋಯಿತು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸುಂದರಿಯ ಆತ್ಮಪ್ರಕಾಶ

ಈ ಮೇಲ್ಮಹಟಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿ ಇದೆ. ರಮಣಿಯು ಯುವಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಕೊಠಡಿಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಹಾಸುಗೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು 'ಅಲಮೇರಾ'; ರಮಣಿಯು ಯುವಕನನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ಆ 'ಅಲಮೇರಾ'ದಿಂದ ಸೇಬು, ಅಂಜೂರ, ಕಿತ್ತಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮ ತರದ ಫಲ

ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ಖಾದ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿರುವ 'ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ತಂದು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದಳು. ಅದರೊಳಗಿರುವ ಆಹಾರ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಹಿತಕರವಾದ ವಾಸನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಜಠರಾಂತದ ಏಕಾಂತವ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷುಧೆಯು ಕೂಡ ಕನಸು ಕಂಡು ಎದ್ದವರ ಹಾಗೆ, ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಭಯದಿಂದೆದ್ದು ತಲೆ ಯಾಡಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಕುರಿತು 'ರುಜುವಾತು' ಕೊಡುವಂತಿದ್ದಿತು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ; ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ವಿಸೀತಭಾವದಿಂದ, ಏನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಸತದೃಷ್ಟನೋ ಅಥವಾ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯೋ ನನುಗೆ ತಿಳಿಯದು; ಆದರೆ ಆ ಸುಂದರಿಯು ಅವನು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದುದೇ ಸಾಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೂಡಲೇ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಗೊಂಚಲೆಸಿಂದ ಸುಸಕ್ಕವಾದೊಂದು ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅದನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಜಿಟಿಸಿಕೊಂಡನು; ಏಷ್ಟು ಬಗೆ ಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗ, ಆ ಹೆಂಗಸು ದೀಪವನ್ನು ಆರಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು, ವಾಗೆಯೇ ಎರಡು ತೋಳು ಗಳಿಂದಲೂ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಮುಖಚುಂಬನ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ರಮಣಿಯು ಮಾಡಿದ, ಈ ಬಗೆಯ ಅಸಂಭವವಾದ, ಅನ್ಯಾಯವಾದ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಹೃದಯದಿಂದ ಮೆದುಳಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರವಾಹವು ಹರಿದಾಡತೊಡಗಿತು. ರಮಣಿಯು ತೆರವುಗೊಡದೆ ಮಾಡಿದ ಚುಂಬನವರ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯಪುಕಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅರಗಳಿಗೆಯ

ಅವಕಾಶವೂ ದೊರಿಯಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಉಂಟಾದ ವಿಸ್ಮಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಸಂಚ್ಛಾಹೀನನಾದನು ; ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅಪರಿಚಿತಳಾದ ಹೆಂಗಸು ಹೀಗೆ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧವಾದ ನಡವಳಿ ನಡೆಯಿಸುವಳೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ. ಆದರೆ ಅವನ ಆ ಸಿಸ್ಸಂಜ್ಞೆ ಭಾವವು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ; ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಜಿಸಿಲು ಬಂದಹಾಗೆ, ಸಿದ್ಧಾ ಭಂಗವಾದ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚರವಾಗುವ ಹಾಗೆ, ಅಂಧಕಾರಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಅಜೇತನವಾಗಿದ್ದ ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೆ ಎಂಬ ಚಾಗೃತಭಾವವು ಮೂಡಿತು. ಅವನು ರಮಣಿಯನ್ನು ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ದೂಡಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಆ ಹೆಂಗಸು ಅವನ ಕೈಗಳಿರಡನ್ನೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ-ಕ್ಷಮಿಸಿದೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಸಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೃದಯವು ಹೇಗೆ ದುರ್ಬಲವಾದುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕುದಲ್ಲ, ಎಂದು ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ತಾನು ಪಿಶಾಚಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆನೆಂದೂ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಂತಹ ಗುಣಶಾಲಿಯಾದ ಯುವಕನು ಎಂತೆಂತಹ ಮಾತುಗಳಾಡಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳೇ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಟುವು. ನೀವು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದೇ ? ನಾನು ಪರವುರುಷ, ಆತ್ಮೀಯನೂ ಅಲ್ಲ, ಅಪರಿಚಿತ, ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು ; ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು—ಎಂದನು.

ರಮಣಿಯು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದಳು ; ಹಾಗೆಯೇ ದೀಪವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದಳು ; ಇಷ್ಟಾದರೂ

ಅವಳ ಭಾವ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಮಾರ್ಪೂ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ ; ಅವಳು ಲಜ್ಜಿತಳೂ ಅಲ್ಲ, ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟವಳೂ ಅಲ್ಲ, ಅಪ್ರತಿಭಳೂ ಅಲ್ಲ, ವಿಸ್ಮಿತಳೂ ಅಲ್ಲ—ವಿನೂ ಅಲ್ಲ ; ಅವಳು ಅರೆಗಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ—ದೇವೇಂದ್ರಪಾಬೂ, ನೀವೇನೋ ಒಂದೇ ತಡವೆಗೆ ಏಷ್ಟೋ ಮಾತುಗಳಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ ; ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ದೇವೇಂದ್ರಪಾಬೂ, ತಾವು ಹೇಳಿದುದೇನು—ನನ್ನನ್ನು ಗೌರವಸ್ಥರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸೆಂದಲ್ಲವೆ ? ನಾನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಗೌರವಸ್ಥರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸಾದೇನು ? ಯಾವನು ತನ್ನ ಕಡೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು, ನನ್ನಂತಹಳೊಬ್ಬ ಸುಂದರ ಯುವತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಅವಳ ಆ ನಾರೀಜೀವನದ ಸಕಲ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಲೆಳಸುವನೋ ಅವನೆಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ? ಮತ್ತೆಂತಹ ಗೌರವಸ್ಥ ? ನನ್ನ ಈ ಪಯಸ್ಸು, ಈ ರೂಪು, ಈ ಯೌವನ—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕಾಡಿಗೆ ಕಾಲು ನೀಡಿರುವ ಮುದುಕನಿಗೆ ತಕ್ಕುವೇನು ? ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ, ತಾವು ಅಪರಿಚಿತರೆಂದಲ್ಲವೆ ? ಯಾವಾತನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಹೃದಯ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದೊಂದು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದನೋ ಅಂತಹನೂ ಅಪರಿಚಿತನೆ ? ಈ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳಗಾದ ಇಂದಿನ ಈ ಪರಿಚಯವು—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಂಸಾರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲಾರದಲ್ಲ ! ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅಪರಾಧಿಯಾದೇನು ? ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈಶ್ವರನೇ ನನಗೆ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿರುವನು. ನನಗೆ ಬಗ್ಗನೋಪನಾಕಾರವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಉದ್ಧಾಮವಾದ ಯೌವ್ವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹು ತೃಷ್ಣಾತುರವಾದ ಹೃದಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕಡೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೃದ್ಧನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ತಾನು ಮಾತ್ರ ಸಿಟ್ಟಿಂತ ನಾಗಿರಲೆಳಸಿರುವ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯಲ್ಲವೇನು ? ಈ ಪುಪುಷದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನನಂತನಾದ ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು ! ದೇವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆದಿರ

ಬಹುದು! ಹೀಗಿರುವಾಗ, ನಾನು ಸಾವನಾಸ್ತಿಯಾದ ಹೆಂಗಸು—
ಅಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವಾದವಳು, ಹುಲ್ಲಿಗೂ ಹಗುರವಾದವಳು—ಉಂತಹ
ನನಗೆ ಈ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳೆಂದವೆ ಯಾಕೆ?

ಹೀಗೆ ದುರಭಿಸಂಭವೂರ್ಣವಾದ, ರಮಣಿಯ ಈ ದೀರ್ಘವಾದ
ಭಾಷಣವನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರನು ಬಯಸು ಕೇಳಿ, ತಾನು ಹೆರರ ಕಷ್ಟ
ದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದಕ್ಕೆಂದು ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಮತ್ತೂ ಬಹು
ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಭಯಂಕರ ಏಕತ್ತು ತನಗೇ ಸಂಭವಿಸಿರುವುದೆಂದು
ಭಾವಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ರಮಣಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಏಂತಹ
ರಾದರೂ ಆಗಿರಿ, ಏಂತಹ ಸ್ವಭಾವದವರಾದರೂ ಆಗಿರಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ
ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಡದಿರುವುದೇ ನುಲು. ನನಗೆ ಹಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ.
ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದುಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ
ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಬಾರದಿದ್ದರೆಯೇ ಜೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನೀವು ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ
ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸರ್ವನಾಶಕವಾದ ಪರಿ
ವರ್ತನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರೆಂದು ಯಾರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು? ದೇವೇಂದ್ರ
ಬಾಬೂ, ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಾಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ,
ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದದಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಬೇಡು
ವವಳು; ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಠಿಣ ಭಾವದಿಂದ ದೂಡಿಬಿಡಬೇಡಿ. ಹಾಗಾದ
ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆ; ನನಗುಂಟಾಗಿದ್ದ ಏಕತ್ತಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು
ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ನೀವೇ ನನ್ನನ್ನು ಈಗ ಗಂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ
ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನೀವು ಇಷ್ಟು ದಯಾಹೀನರೆಂದು ನಾನು
ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ತಿರಸ್ಕೃತಳು

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಹೃತ್ತಿಂದಲಲ್ಲಿ ಜಿಸಿ ರಕ್ತವು ಬಹು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡತೊಡಗಿತು. ಅವನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಸೂಚಕವಾದ ನೋಟದಿಂದ ಬಂದು ಸಲ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದರಿ ದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುವ ವೊದಲೇ ರಮಣಿಯು ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ಬರಗಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಕಟಾಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ,—ನಿಮ್ಮಂತಹ ಅಸಹಕರಾದವರಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹಂಬಲಪಡುವ ನನ್ನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸುಡಬೇಕು—ಎಂದು ಮಂದಹಾಸ ದೊಡನೆ ಹೇಳಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು—ದಾರಿ ಜಿಡಿರಿ, ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಕಾಪಾಡಿ ಎಂದು ಕಕಣ ಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ರಮಣಿಯು—ಆದಾಗದು, ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಜಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ತನ್ನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಚೂರಿ ಯೊಂದನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮುಂದೆ ಎಸೆದು—ಈ ಚೂರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನನ್ನನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಒರುವಹಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತಿಳಿವಹಾಗಿಲ್ಲ; ಏತರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಬಹುದು. ಆಗ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು, ತಾವು ಎಂಥವರೋ ತಿಳಿಯದು; ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ವೋಹಪರವಶಕಾಗಿ ಬಂದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಕಳುಹುವುದು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ, ಎಂದು ದೃಢಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿ, ಆ ವೋಹಿನೀ ಮೂರ್ತಿಯು ಪುನಃ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಕೈಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು.

ಇತ್ತ ಕಡಿ ಕಾತರಳಾದ ಸುಂದರಿಯ ಉದ್ವಾಸವಾದ ಹಟವೂ, ಅನುಚಿತವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ಹೇಗೆ ಹದ್ದುವಿಾರುತ್ತಿದ್ದುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅತ್ತ ಕಡಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ವ್ಯೇಷವೂ ಅದಕ್ಕೂ ವಿವಾರದ ಕೋಪವೂ ಹದ್ದುವಿವಾರಿ ಬಂದು ಕ್ರೋಧರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದುವು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕ್ರೋಧಪರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ನೂಕಿ—ನೀನು ಪಿಶಾಚಿ, ದೂರ ಹೋಗು, ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ! ಎಂದು ಕರ್ಕಶ ಕಂಠದಿಂದ ಗದ್ದಿಸಿದನು.

ರಮಣಿಯು ವುನಃ ಓಡಿಬಂದು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಕೈಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಳು. ಕೊಂಚವಾದರೂ ಭಯಗೊಳ್ಳದೆ—ಓಹೋ ದೇವೇಂದ್ರಾ! ನೀನು ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಸ್ವಭಾವದವನೆ! ಗಂಡಸರು ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣಾತ್ಮ ರೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ—ಎಂದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಈ ಬಾರಿ ಅವಳನ್ನು ವೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಬಲವಾಗಿ ನೂಕಿ,—ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ— ಎಂದನು.

ಆದರೂ ಅವಳು ವುನಃ ಓಡಿಬಂದು; ಆದೇ ಆತುರ ಭಾವದಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಅವನ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಹು ತೀವ್ರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿ,—ಹಾಗಾದರೂ ನಾನು ವೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ—ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ಮರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ರಮಣಿಯ ಸರಗು ಸುರುಹೋಗಿದೆ; ಯೌವನ ಭಾರದಿಂದ ತೂಗಾಡುವ ಅವಳ ಪರಿವುಷ್ಟವಾದ ಶರೀರವು ದೀಪದ ಬಿಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಂತೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಿಜ್ಞೆ ಹೋದ ಅವಳ ಕೇಶರಾಶಿಯು ಕೆದರಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣು, ಮುಖ, ಎದೆ, ಬಿನ್ನು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೂ, ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೆರದೂ ಇದೆ. ಇದು ಕ್ಷೀಣ

ವಾದ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಅಸರೂಪ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಹರಡಿತು. ತಾಳಲಾರದಂತಹ ಉತ್ಕಂಠಿತೆಯಿಂದ ಅವಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆನುರು ಹನಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಏದುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳ ಅನಾವೃತವಾದ ಪಕ್ಕಸ್ಥಳವು ಬೇಗ ಬೇಗ ಉಜ್ಜಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ತಿರಸ್ಕೃತಕಾದ ಆ ರಮಣಿಯು ತಿರಸ್ಕೃತಕಾಗದೆಯೂ ಅಪ್ರತಿಭಕಾಗದೆಯೂ ಇರುವಷ್ಟೇ ಹಾಗೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕೃಷ್ಣ ತಾರೆ ಗಳಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಚಂಚಲ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಗೆಮೊಗದಿಂದ—ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟಾದರೂ ದ್ವೇಷಿಸಲೆಂದೆಯೇಕೆ, ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನನ್ನು ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಿಸುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥಶೂನ್ಯವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವು ನಿನ್ನ ಈ ಬಗೆಯ ಕಠೋರಭಾವದ ಪುರಸ್ಕಾರಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವುದೆಂದೂ ನಾನು ಸಂಬರಲಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕೋಪದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟವನಾಗಿ—ಎಲೆ ದುಶ್ಚಾರಿಣೀ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸೋಂಕುವುದೂ ಸಹ ಪಾಪಕರವಾದದ್ದು—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಲವಾಗಿ ತಳ್ಳಿದನು; ಅದು ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಸೆಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು; ಅದನ್ನು ಆ ರಮಣಿಯು ಸ್ವೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವಳಾದಳು; ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದಳು. ಬೀಳುವಾಗ ಗೋಡೆಗೆ ತಲೆ ತಗಲಿ ತುಂಬ ಪೆಟ್ಟಾಯಿತು. ಆಗ ಅವಳು ಬಾಲವನ್ನು ತುಳಿದ ಸರ್ಪದಹಾಗೆ ಬುಸಗುಟ್ಟಿತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ರೋಷದಿಂದ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಕೆಂಡದಹಾಗೆ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಉರಿಯ ತೊಡಗಿದುವು; ಆಗ ಅವುಗಳಿಂದ ಜ್ವಾಲೆಯು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆ ಭಯಂಕರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು. ಅವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತು

ಗಳೇ ಹೊರಡದಂತಾಯಿತು. ರಮಣಿಯು ಕಠೋರ ಸ್ವರದಿಂದ—
 ಎಲೋ ಪಾಪಿ, ನಿನ್ನ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನೀನಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.
 ಈ ಅಪಮಾನದ ಪ್ರತೀಕಾರವು ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವುದು—ಎಂದು
 ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹರಿತವಾದ ಆ ದೊಡ್ಡ ಚೂರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆ
 ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ
 ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಡಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದಳು.
 ಆ ಕೂಡಲೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ದೃಢಮುಷ್ಟಿ
 ಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ಚೂರಿಯನ್ನು ಕಸರಿಕೊಂಡು, ರಮಣಿ
 ಯನ್ನು ಪುನಃ ದೂರವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟನು.

ರಮಣಿಯು ಕೂಡಲೇ ಜೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಕೊಠಡಿಯಿಂದ
 ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು. ಬಂದವಳೇ—ಈಗಲೂ ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯುವು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ—
 ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಎಳೆದು ಮುಚ್ಚಿ ಹೊರಗಡೆ ಜಿಲಕ
 ಹಾಕಿದಳು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಧನವೂ
 ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆವನು ಜನಶೂನ್ಯವಾದ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ
 ಯಾದನು.

ಇಷ್ಟತ್ತನೆಯ ಸರಿಚ್ಛೇದ

ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ

ಈ ಏಕತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ಈಗೀಗ ದೇವೇಂದ್ರ
 ವಿಜಯನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ,
 ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲವರೊಬ್ಬರಾದರೂ ಇಲ್ಲ.

ರಮಣಿಯು ಹೊರಟುಹೋದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಠಡಿ
 ಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಎಂದೂ ಅನುಭವಿಸದ ತೀವ್ರವಾದ

ಒಂದು ಬಗೆಯ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಂಟಾಯಿತು. ನಾಲೂ ಕಡೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಅದರ ಕಾರಣವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಲಿಲ್ಲ. ಬರುಬರುತ್ತ ವಾಸನೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಿತಲ್ಲದೆ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಗಳಿಗೆ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರನಾದವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬಂತೆ ತೋರಿತು. ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊಗೆಯು ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಆ ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ತುಂಬುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಹೊಗೆಯು ಬಂದು ತುಂಬಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಆ ಪ್ರಾಣಹಾಸಿಕರವಾದ ದುರ್ಗಂಧವೂ ತೀವ್ರತಮವಾಗುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಮೊದಲು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು—
 ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿರಬೇಕು ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಗೆಗೊಂಡು ಹೋದ ಆ ಭಯಂಕರಳಾದ ಹೆಂಗಸು ತನಗಾದ ಅಪಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರಮಾಡಲೆನಿಸಿ ಈ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ, ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದವನು ಮರಣ ಸಂಕಟಪಡುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಬಹುದು—ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು ; ಆದರೆ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಭಾವನೆಯು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು ; ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಶಾಖವಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ; ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗೆಯಾದ ದುರ್ಗಂಧವೂ ಅದರಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗಿರುವ ಗಂಧವು ಏಷನುಯವಾದುದೆಂಬ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಅವನ ಮೆದುಳಿನೊಳಕ್ಕೂ ಹೃದಯದೊಳಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಹರಿತವಾದ ಚೂರಿಯು ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಬಾಧೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ? ಇನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ತಿಳಿದನು. ಅವನು ಎದ್ದು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒದೆಯುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಒಡೆದುಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನು ; ಪ್ರಯತ್ನವು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ ; ಆಗ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಧೂಮರಾಶಿಯ

ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತನಗೆ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುವುದೆಂದೂ, ಅನಂತರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಆಗಲಿ ಎಂದೂ ಅವನು ಭಾವಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು ; ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಭಗ್ನಮನೋರಥನಾದನು. ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಹೊರಭಾಗದಿಂದ ಭದ್ರವಾಟದೆ ; ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ಕೇವಲ ನಿರಾಶನಾಗಿ, ದಿಕ್ಕು ತೋರದಹಾಗಾಗಿ, ಓಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಶರೀರದ ಸಮಸ್ತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ಪುನಃಪುನಃ ಪದಾಘಾತಗಳ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಸುರಿಯಿಸಿದನು. ಆ ಪದಾಘಾತದಿಂದ ಆ ಕೊಠಡಿಯೇ ಜೀಳುವಂತಾದರೂ ಕಠಿಣವಾದ ಆ ಬಾಗಿಲೂ ಅದನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದ ಚೌಕಟ್ಟು ಕದಲದೆ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದುಪಲ್ಲದೆ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಆ ಪದಾಘಾತಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಫಿರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವು.

ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತು—ದೇವೇಂದ್ರ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಬೀ ಪ್ರಯಾಸ ; ಹೆಂಗಸು ತಿರಸ್ಕೃತಳಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ವಿಶಾಚಿಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರಳಾಗುವಳು. ನೀನು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಾಯಬೇಕೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ಹಣೆಯಬರೆಹ. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಇರುತ್ತಿ. ನೀನು ಸಾಯಿ—ಕಿಟಕಿಯ ಮತ್ತೂ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಅಪರಾಧವೇನು?—ಎಂದರು.

ಆದಾದ ನಂತರ ಕಿಲಕಿಲನೆ ಆಡೊಂದು ಬಗೆಯ ಭಯಂಕರ ನಗೆ!

ಆ ನಗೆಯ ಶಬ್ದವು ಹರಿತವಾದ ಚೂರಿಯ ಹಾಗೂ, ಸಿಡಲಿನ ಜ್ವಾಲೆಯ ಹಾಗೂ ಹೊಗೆ ತುಂಬಿದ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ದೂರ ದೂರಾಂತರದ

ಯಾವುದೋ ಏಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣ ಕ್ಷೀಣತರವಾಗುತ್ತ ನಡೆದು ಮುಕ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರವ—ನಿಶ್ಯಬ್ದ.

ಆ ನಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವನೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಆ ತೀವ್ರವಾದ ನಗಯೂ, ಆ ನಗೆಯಲ್ಲಿನ ತೀಕ್ಷ್ಣತರವಾದ ಹಾಸ್ಯ ಕಲೋಲವೂ ಆ ದಸ್ಯ ರಮಣಿಯದು—ಅದೇ ಸಿಶಾಚಿಯದು—ಮತ್ತಾರದೂ ಅಲ್ಲ—ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು.

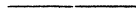
ದೇವೇಂದ್ರನು ಏಜನಿಗೆ ಆ ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೂ ಓಡಲು ಸಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಮೊದಲೇ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲವಾಗುತ್ತ, ಈಗ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದ ಏಷ ಮಯವಾದ ವಾಸನೆಯು ಬರುಬರುತ್ತೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಏಜನ ಸರ್ವಾಂಗಗಳ ಸ್ವಾಭೀನತೆಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿತು. ದುರ್ಗಂಧಮಯವಾದ ಹೊಗೆಯು ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು; ಆದರ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಸಿಸ್ತೇಜವಾಗಿಯೂ, ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಆ ದೀಪದ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಬೆಳಕು ಆ ಹೊಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನದೊಂದು ಎಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ತೋರಿತು; ಬೆಳಕು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಪಸರಿಸುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತಾಯಿತು. ಹೊಗೆಯು ಮುಸುಕಿದ ಆ ಕೊಠಡಿಯು ದೇವೇಂದ್ರನು ಏಜನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವನು ನೆಹಿಸಬಾರದ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ಹುಚ್ಚನ ಹಾಗೆ ಓಪಾಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು; ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರಿದ್ದೀರಿ, ಬೇಗ ಬನ್ನಿ, ಕಾಪಾಡಿ—ರಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿ!—ಸಾವು! ಸಾವು! ಭಯಂಕರವಾದ ಸಾವು! ಎಂದು ಎದೆಯೊಡೆಯುವಂತೆ ಅರಚಿಕೊಂಡನು.

ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವನ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಬಂದಿತು; ಅವನು ಮಧ್ಯಸಾಯಿಯ ಹಾಗೆ, ತೂಗಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದನು.

ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಿದ್ದನು, ಎರಡು ಸಲವೂ ಎದ್ದನು, ಅನಂತರ ಏಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಏಷದ ಪರಮಾಣುಗಳು ಅವನ ಸರ್ವಾಂಗ ದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತ ನಡೆಯಿತು ; ಅದರಿಂದ ತಡೆಯಲಾರದ ಯಾತನೆ ಯುಂಟಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒದೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಲೋಪವಾಗಲು ಪಕ್ರಮವಾಯಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯಾವನೋ ದೀರ್ಘಾಕಾರದ ಅಪರಿಚಿತ ಯುವಕನೆಂಬವನು ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತ ಆ ಕೊಠಡಿಗೆ ಓಡಿಬಂದು ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನನ್ನು ಬಾಚಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿತ್ತು. ಅವನ ಕ್ಷೀಣತಮವಾದ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಅಗಸ ಅಸುಸ್ಫುಟವಾದ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಸೀಮಯವಾದ ಫರದೆಯು ಬಿದ್ದಿತು.

ಶ್ರೀ

ಮಾ ಯಾ ವಿ

೪ ನೆಯ ಭಾಗ

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮೂರ್ತಿನುತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆ

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯಸಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿತು; ನೋಡಿದನು, ಅವನ ಇದಿರಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಪೃಥ್ವಿಯ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಪ್ರಭಾತ ರವಿಯ ಹಿರಣ್ಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಪುಲಕಿತವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರದ್ಯೋತಿತವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅವನು ತರಂಗರಹಿತವಾದ ನದಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲ ನೌಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಜುಗರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತೆ, ಬೇಗ ಬೇಗ ಜಲ್ಲೆಹಾಕುತ್ತಾ ದೋಣಿಯನ್ನು ಬಹು ವೇಗವಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನದಿಯ ಎರಡು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರವ; ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಅಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತರಾದ ಮಡುಗರ ಹಾಸ್ಯ ಕಲೋಲ; ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದೆದ್ದ ಯಾವುದೊ ಹಾಲು ಹಸುಳೆಯ ರೋದನ ಧ್ವನಿ; ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅಸ್ಪುಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಒದ್ದ ಒಂದಾನೊಂದು ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ಕುಳಿತು ಕಾಂತಿವಸನೆಯಾದ ಧರಣಿಯ ನಗುವನ್ನು ಶಬ್ದ ತರಂಗದಿಂದ ತೋರಿಸಿ, ಅಭಿವಾಸ ವಶದಿಂದ ಮೌನಧಾರಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಿಯುಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹು ಶ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರೇಮ ಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ವೇದನಾಗೀತವು, ಆ ಸುಂದರವಾದ, ಸ್ತುಬ್ಧವಾದ, ಮಂಗಳಕರವಾದ, ಕಿರಣಮಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವಾಸವಾದ ಪ್ರಭಾತಕಾಲದ ಅಬಿಂಡ ಪ್ರಶಾಂತಿಯ ಮಧ್ಯೆ

ಬಹು ಮಧುರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಏರಳವಿರಳವಾಗಿ ಸಂತಿರುವ ಉದ್ದುದ್ದನೆಯ ಮರಗಳ ನೆರಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿ, ಬಹು ದೂರದವರೆಗೆ ನದಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು, ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಮುಗ್ಧಚಿತ್ತನಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ, ಹೇಗೋ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೈತನ್ಯವುಂಟಾಯಿತು ; ಅದರ ಕಾರಣವು ಹೀಗೆಯೇ ಸರಿ—ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಇದ್ದನು. ಆಗಲೂ ತನಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದೆಂಬ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನದ ರೂಪಾಂತರವಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನು.

ತನಗೆ ಒದಗಿಬಂದಿದ್ದ ಆ ಏಷತ್ತಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನುಪೂರ್ವಿಕವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಮೇಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಹು ಶ್ರಮದಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಕೊಂಡ ಭಾಗವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು ; ಆದರೂ ಆ ದಸ್ಯುರಮಣಿಯ ಮತ್ತೂ ಆ ಆಶ್ಚರ್ಯರೋಗಿಯ ಮುಖಭಾವಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ ; ಅವಸನ್ನವಾಗಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನೆತ್ತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ದೀರ್ಘಕಾರದ ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖವು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು ; ಆದರೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಹೇಗೂ ನಂಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೊದಲು ಈವರೆಗೂ ಸಮಸ್ಯಾಪೂರ್ಣವಾದೊಂದು ಅಪೂರ್ವದೃಶ್ಯವು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗಿರಿಗೆ ಅಭಿಸಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೆಂದೇ ಅವನು ಮನಸಾ ದೃಢವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದನು. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಹೊಗೆ, ಅದೇ ಘಾಟು. ಅವನಿಗೆ ಉಸಿರಾಡದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಅವನು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಉಸಿರಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ; ಅವನ ತಲೆಯೂ ಅವನ ಹೃದಯವೂ ಏನೋ ಭಾರವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರು

ತ್ತಿದ್ದಿತಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿದರೂ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎದ್ದು ಕುಳ್ಳಿರಲಾಗು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದುಸ್ಸಹವಾದ ಮತ್ತೂ ಉನ್ನಾದಕರವಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಮಲು ಮಸ್ತಿಷ್ಯದವೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅವನು ಆ ಮಸ್ತಿನ ಮಹತ್ವದಿಂದ—“ಇದೆಂತಹ ಭಯಂಕರವಾದ ಬಟಿಲ ರಹಸ್ಯ! ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರು ಸೇರಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವೋಸ ಮಸಲತ್ತು ಗಳಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೇನು? ಆ ಹೆಂಗಸು ನೋಡು ವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುಂದರಳು! ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಯಾರು ತಾನೇ ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾಲಕೂಟವು ತುಂಬಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳುವರು? ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರಾದೀತು. ಆದರೆ ಏನಾಗಿಹೋಯಿತು! ಆ ಭಯಂಕರ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದಲೂ, ಆ ಕ್ರೂರರಾದ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕರಿಂದಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದವರು ಯಾರಾಗಿದ್ದೀತು? ಈಗ ನಾನು ಇರುವುದೆಲ್ಲಿ? ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಿಗೆ? ನನ್ನನ್ನು ಈ ದೋಣಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತಂದವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಅಸ್ಫುಟ ಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ನೌಕೆಯು ದ್ರುತತರ ವೇಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ, ನದಿಯ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತುಂತುರು ಹನಿಗಳಿಂದ ತೊಯಿದ ಇದಿರು ಗಾಳಿಯು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಬಲ ವೇಗದಿಂದ ಬೀಸಿ, ಅವನ ದುರ್ಬಲವಾದ ಮಸ್ತಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣೇ ಕ್ಷಣೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೂಪವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಒಬ್ಬ ಅಂಬಿಗನನ್ನು ಕೂಗಿ,—ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿರಿ? ನನ್ನನ್ನು ಈ ದೋಣಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡುಬಂದವರಾದರೂ ಯಾರು?—ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಅಂಬಿಗರು ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ; ಝಪ್ ಝಪ್ ಎಂದು ಶಬ್ದವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಜಲ್ಲೆಯನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಾ ದ್ರುತತರ ವೇಗದಿಂದ ದೋಣಿಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ವೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಎಂದು ಪುನಃ ಕೇಳಿದನು.

ದೋಣೀ ನಡೆಸುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು—ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರಿ ಯಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅಲೋಚಿಸಬೇಡಿ; ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಯುವಕನು ಬೇಸರದಿಂದ—ಯಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು? ಯಮಪುರಿಗೇನೂ ಅಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಆ ಭಯಂಕರ ಪೃತ್ಯುರ್ಧರ್ಶನದ ನಂತರ ಇದೇನು ಯಮಪುರಿಯು ಪ್ರಯಾಣವಲ್ಲವಷ್ಟೆ?—ಎಂದಂದುಕೊಂಡು, ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಳಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಮುಷ್ಟುರ ಹಿಡಿದನು.

ಈ ಬಗೆಯಾದ ಆತಂಕವನ್ನು ಕಂಡು ದೋಣೀ ನಡೆಸುವವರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಮುಂದರಿದುಬಂದನು. ಬಂದವನೇ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ ನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿನೀತಭಾವದಿಂದ—ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳವು ಗೊತ್ತು; ತಾವು ಈಗ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ; ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿರಿ; ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಮಲು ಇಳಿದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ತನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರಸವನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಅದು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಕೇವಲ ನೀರಸವಾಗಿಯೂ ಮೈಯುರಿಸುವಂತಹುದಾಗಿಯೂ ತೋರಿತು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಕುರಿತು—ನಿನ್ನ ತಲೆ, ಮೂರ್ಖ, ನನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇರುವುದೆಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನೇನು

ಬಲ್ಲೆ?—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದುದೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ, ಏಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ; ಅರ್ಧಶಾಯಿತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟನು. ಈಗಲೂ ತನಗೆ ಅವನು ಇಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಅಂಜಿಗನು ಹೇಳಿ ತನಗೆ ಕ್ರೋಧೋದ್ದೇಕಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ ಅದು ಮಿಥ್ಯಾಪವಾದವಲ್ಲ; ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯ; ಎಂದು ಆಗ ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು. ಆಗಲೂ ಅವನ ತಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದ್ದಿತು; ಅವನ ಕಾಲುಗಳೆರಡೂ ಅವನ ದೇಹದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪುಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ತುಂಬಾ ಅವಶವಾಗಿದ್ದುವು. ಅವನು ಅಂಜಿಗನ ಮೂರ್ಖತೆಗಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಮೂರ್ಖತೆಯೇ ಅಧಿಕವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಒಹುವಾಗಿ ದುಃಖಿತನಾದನು.

ದೇವೇಂದ್ರನುಜಯನ ಆ ಜಗೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಅಂಜಿಗನು ಕಂಡು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಚವಾದರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳದೆ, ತಮ್ಮ ಮನೆ ಆತ್ತಲಾಗಿ ಕಾಸುದೇವಪುರದಲ್ಲಿ; ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅರಿದಮಬಾಬು ಎಂದಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರನುಜಯನು ಉತ್ತೇಜಿತ ಭಾವದಿಂದ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಅರಿದಮಬಾಬೂ ಅಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಮನೆಯೂ ಕಾಸುದೇವಪುರದಲ್ಲಲ್ಲ—ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನು.

ಅಂಜಿಗ—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನು ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದನೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಬಾಬುನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಲು ಇಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರನುಜಯ—ಯಾವನೂ ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ? ನನ್ನನ್ನು ದೋಣಿಗೆ ಹತ್ತಿಸಿದವನು ಯಾರು? ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಲ್ಲ. ನೀನು ಈಗಲೇ ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಹಾರಗಳನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳು.

ಅಂಬಿಗನು ಹೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದನು—ಬಾಬೂ, ತಾವು ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಬಹುವಾಗಿ ಮತ್ತೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ತಮಗೆ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಜ್ಞಾನವಿರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಒಂದು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟವರಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಆದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಆದರಿಂದ ಈಗ ಆಗಬೇಕಾದ್ದೇನು; ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಹೀಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿದರು. ನನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ—“ಮಾಧುರ, ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ, ಈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಊರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬರಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ವೋಲೇಸರು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ತಾಣಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾರು. ಈ ಮನುಷ್ಯನ ವಾಸಸ್ಥಳವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಅಂಗಿಯ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ ವಾಸಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು ಬರೆದಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನು ಯಾರಂಬುವುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಅಂಬಿಗ—ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕಾಣೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಹಾಗಾದರೆ ಆತನು ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಅಂಬಿಗನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದು ಮಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಿಹ್ನೆ—ಅದೆಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ; ಇದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಡಿರುವೆನೇ ಎಂಬುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಾರದು. ಆದರೆ ಆತನೇನೋ ನನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನು ತುಂಬ ಗೌರವಸ್ಥ, ಕರುಣೆಯೇ ಆತನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾಲದ ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮೇಲುಕೋರುವುದೆಂದರೇನು ಹೇಳಿ. ಈಗಿನ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ ಯಾರೂ ವಿಚಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಆತನು ಅನೇಕವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಈ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನ ವಯಸ್ಸು ಎಷ್ಟು; ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮನುಷ್ಯನು ದೀರ್ಘಾಕೃತಿಯವನೆ ಅಥವಾ ಗಿಡ್ಡೇ. ಸ್ಥೂಲಕಾಯನೋ ಅಥವಾ ಶೀರ್ಣಕಾಯನೋ? ಗಡ್ಡೆ ಮೀಸೆಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಿತೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಇವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಂಜುಗನು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ತಾನು ನೋಡಿದ್ದ, ಎಂದೂ ನೋಡದಂತಹ ಆ ಅದ್ಭುತರೋಗಿಯೇ ಈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ದೋಣಿಯವನನ್ನು ಕುರಿತು— ನೀನು ಏನೋ ಕಾಗದದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ಆ ಕಾಗದವೆಲ್ಲಿದೆ? ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡು, ಎಂದನು.

ದೋಣಿಯವನು—ಆ ಕಾಗದವು ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಿಯ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಆತನು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಓದಿ ಹೇಳಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ವುನಃ ನಿಮ್ಮ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿದನು.

ಕಿಸೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮುಖವು ವಿವರ್ಣವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಅವನು ಉತ್ತೇಜಿತ ಕಂಠದಿಂದ, ಅಯ್ಯೋ, ಸರ್ವನಾಶವಾಯಿತು ! ಅವರು ಕಳ್ಳರು ; ಅವರೇ ಡಕಾಯಿತರು ; ಅವರು ಬಹು ಭಯಂಕರ ಸ್ವಭಾವದವರು ; ಮಹಾವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕರು. ನೀವುಗಳೂ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕರ ಕಡೆಯವರೆಂದೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ ; ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲಾರಿರಿ ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಇದರ ಫಲಭೋಗ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುವಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದೋಣಿಯವನು ಆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ
ಏಸ್ಮಿತನಾಗಿ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುತೂಹಲದಿಂದ,—ಬಾಬೂ ಏನಾಗಿ
ಹೋಯಿತು? ನಮಗೇನೂ ತಿಳಿಯದು, ಎಂದನು.

‘ನಿಮಗಿಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು
ದೋಣಿಯವನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರೋಧಭರದಿಂದ—
ನನ್ನ ಗಡಿಯಾರ, ಸರಪಳಿ, ವಜ್ರದ ಉಂಗುರ, ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಸುವಾರು
ಮೂರು ನೂರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ ರೂಪಾಯಿಗಳು—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ಕಳುವುಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ
ರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಥಾಣಿ ಇರುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗು. ಈಗಲೇ ಇದರ ಪ್ರತೀಕಾರ
ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಗದ್ದಿಸಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಈ ಜೇಬು, ಆ ಜೇಬು ಎಂದು ಹುಡುಕಿ
ದಾಗ ಮೂರು ಕಾಗದಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತನ್ನ
ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳು. ಹಸ್ತಾಕ್ಷರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಮತ್ತೊಂ
ದರಮೇಲೆ ಕಾಮದೇವಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಅರಿಯದವನ ಏಕಾಸ ಬರೆದಿತ್ತು.
ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕೇವಲ ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿ ಆ ಮೂರು ಕಾಗದ
ಗಳನ್ನೂ ಓದಿದನು. ಓದಿದಮೇಲೆ ದೋಣಿಯವನನ್ನು ಕುರಿತು—ಸರಿ,
ನನ್ನ ಹೆಸರೇ ಅರಿಯದವು; ನಮ್ಮ ಮನೆ ಕಾಮದೇವಪುರದಲ್ಲಿದೆ; ಆದಷ್ಟು
ಬೇಗ ದೋಣಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆಯಿಸು; ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದೋಣಿಯವನು ಕೊಂಚವೂ ವಿಸ್ಮಯ
ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಮಲು ಸರಿ
ಯಾಗಿ ಇಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದನು.

ದೋಣಿಯು, ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ, ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗು
ತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು

ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯು ಹುಗಲಿಯ 'ಷೋಲಾ' ಘಾಟಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿತು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅದರಿಂದ ಇಳಿದನು; ದೋಣಿಯ ಬಾಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ದೋಣಿಯವನು ನೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದನಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತರನಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೋಣಿಯವರು ಸಿದ್ಧೋಷಿಗಳೆಂಬುದರ ಪ್ರವಾಣವು ಆ ಮೂರು ಕಾಗದಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅವರನ್ನು ಜಿಟ್ಟುಜಿಟ್ಟನು.

ಅರಿಂದಮನ ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಆಯಾಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನವ ರೆಲ್ಲರೂ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಬಲ್ಲರು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅರಿಂದಮನ ಮನೆಗೆ ತಲ್ಪಿದಾಗ, ಅರಿಂದಮನು ಹೊರಗಡೆಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುತೂಹಲಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದನು. ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಆತನ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಹಾಕಿಜಿಟ್ಟು, ತಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು—ಮಹಾಶಯ! ತಾವೇನೆ ಅರಿಂದಮ ಬಾಬು ಎಂಬವರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ತಮ್ಮ ಏಳಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದವಿದೆ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಆ ಮೂರು ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮನ ಕಾಗದವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡನು. ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು:—

“ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರನಿಗೆ,

ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಮಾಚಾರಗಳೊಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಬಹುವಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ; ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೌಶಲವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗು. ನೀನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನು ನೀನು ಸಾಯುವವರೆಗೂ, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಾನು ಮರೆಯಲಾರೆ.

ನಾನು ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವತನಕ ನನಗೆ ಏತರಂದಲೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನ ಮರಣವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಬೇಗ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀನು ಹೇಗೂ ನಾನಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಾರದವನಾಗಿರುವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ; ಆದರೆ ಏತರಂದಲೂ ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ತರುವ ಶ್ರೀಯುತ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯಮಿತ್ರನಿಂದ ನನ್ನ ನಿವಾಸಸ್ಥಳವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನು ನನಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದನು. ಇಂತು,

ಪೂಲಸಾಹೇಬ.”

ಅಲಿಂದಮನು ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ, ತನಗಾಗಿ ಪೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೌಶಲವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು, ತಮಗೆ ಈ ಕಾಗದವು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ಈ ಕಾಗದ ನನಗೆ ಯಾವಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಯಾವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಯಾರು ಕೊಟ್ಟವರು ಇವುಗಳೊಂದನ್ನೂ ನಾನು ಕಾಣೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನೀವು ವಿಸ್ಮಯಪಡಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನೂ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳು ಅಡಗಿವೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಾವು ನನಗೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು; ಬಿಂದು ವಿಸರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚದೆ ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಬರೆಯುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ಕೊಂಚವಾದರೂ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಲಿಲ್ಲ; ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಕಲವೂ ಸಂಭವವೆಂದು ಅವನು ತಿಳಿದಿದ್ದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅವನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಸಹಿತ ಹಿಂದಿರುಗಿದುದೊಂದು ಮಾತ್ರ ಆ ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ಮಯಕರವಾದ ವಿಷಯ!

ಅರಿಂದಮ—ನೀವು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕಾಗದಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿಡಿ ರಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದಿರಲಾರಿರೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ?

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ಅವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇವೆ, ತಾವು ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಎರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ಅರಿಂದಮನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅರಿಂದಮನು ವ್ಯಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದನು:—

“ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ,

ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ಭವಾನೀಪುರದವನೆಂಬುದನ್ನೂ, ನೀನು ವೇಣೀಮಾಧವಪುರಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ರೇವತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ದಕ್ಷನಾದ ಪತ್ತೇದಾರನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಕತ್ತಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಬಾಬೂ, ನೀನು ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಶಕ್ತನಾದೊಬ್ಬ ಪತ್ತೇದಾರನ ವಶಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾದರೆ, ಹುಗಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಿಂದಮವಸುವನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿಯೋಜಿಸುವ

ಪ್ರಯತ್ನವಾಡು. ನೀನು ರೇವತಿಯನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುವೆಯೆಂದೂ, ಅವಳನ್ನು ನಿನಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಾವನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದನು; ಆದರೆ ವಿಧಾತನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿ. ಹಣಕ್ಕೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರಮಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು? ವೇಣೀಮಾಧವಘರದಲ್ಲಿ 'ಕೇಶವಬಾಬು' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿರಬಹುದು; ನಾನೇ ಆ ಕೇಶವಬಾಬು."

ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಂಗುಸಿನ ಕೈಬರೆಹದ್ದು; ಹೀಗಿದ್ದಿತು :—

“ದೇವೇಂದ್ರನ ಜಯ,

ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವೆ ನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡ. ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೀನನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಆಡಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಯಾರ ಕ್ರೋಧಾಂಗಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ಯಾವ ದಿವಸ ಜುಮಲೆಯು ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ರಕ್ತದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈತೊಳೆಯುವಂತಾಗುವುದೋ ಅಂದಿನ ದಿನ, ನೀನು ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಮಾನ, ನಿನ್ನ ಆ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಆ ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗುವುದು. ಉಪೇಕ್ಷಿತಕಾದ ರಮಣಿಯು ಕ್ರೂರವಾದ ಸರ್ಪಕ್ಕೆಂತಲೂ ಭಯಂಕರಳು, ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂದೇ ತಿಳಿಯುವೆ.

ಸರ್ಪೀ ಜುಮಲೆ."

ಕೇಶವಬಾಬು ಮತ್ತೂ ಪೂಲಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಬ್ಬನದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಂದಮನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಲೀ ಹೊಸಪರಿಯಾಗಲೀ ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಯಿಸಿ ಅರಿಂದಮನು,—ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬೂ, ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಣ ಜನ್ಮದ

ಕರ್ಮಫಲವು ಬಹು ಬಳಿಯದು ; ಅದರಿಂದಲೇ ನೀವು ಇಂತಹ ಕೊಲೆ ಪಾತಕಿಗಳ ಕೈಯಿಂದ ಪ್ರಾಣದೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ, ಎಂದು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ತಾವು ಅವರನ್ನು ಬಲ್ಲಿರಾ ?

ಅರಿಂದಮ—ಇಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಅರಿಯಲಾರದವನಾದರೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವ ಕೆಲಸವು ಹೇಗಾಗಬೇಕು. ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಗೋಪಾಲಬಾಬುವಿನ ಸ್ವಭಾವ ಚಿತ್ರಿಯು ಬಿಚಾರವಾಗಿ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ?

ದೇವೇಂದ್ರ—ಅವನು ಬಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ ; ಅಲ್ಲಿನವರೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ತುಂಬಾ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಅರಿಂದಮ—ತಾವು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ನಾಲ್ವಾರು ದಿನ ಇದ್ದು, ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ನಾನು ರೇವತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸನ್ನಾಹ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲೆನು. ಸಮ್ಮತವುಂಟೆ ?

ದೇವೇಂದ್ರ—ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ ; ಆದರೆ ನನ್ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—(ನಗುತ್ತಾ) ಯಾವ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಶುಭಕರವಾದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದಿರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಸಲ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ ? ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

ದೇವೇಂದ್ರ—ಇಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿ ವಸಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದದ್ದು ; ಈಗ ಅದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೇನು.

ಅರಿಂದಮ—ಸರಿ, ನಡೆಯಿರಿ, ಇಂದು ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟುಬಿಡೋಣ. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಇಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಲೇ ಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಅವರವರಿಗೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತು ರೇವತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾತುಕತೆಗಳಾದುವು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಬರೆವುದರಿಂದ ಇದು ಬಹು ದೀರ್ಘವಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅರಿಂದ ಮನು ಹೇಳಿದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಮತ್ತು ಆಲೌಕಿಕವಾದ ಗುಣವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅಸಂಭವವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ವಿಸ್ಮಿತನೂ ಚಮುಕಿತನೂ ಆದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮತ್ತು ಬುಮಲೆಯರ ಮಾನವಮೂರ್ತಿಯು ಅವನ ಧಾರಣಾಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಸುರಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ಉಜ್ವಲತರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಯಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ರೇವತಿಯ ವಿಚಾರಗಳೊಂದನ್ನೂ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಂದ ರೇವತಿಯ ಅಪಹರಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಅಂತರ್ಧಾನ

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅಂದು ಅರಿಂದಮನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತನಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಊಟವಾದಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿತು. ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಆ ತೋಟದ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಬಬ್ಬ ರೈತನು ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನು ಅವನನ್ನು ಕೂಗಿ, ಈ ತೋಟವು ಯಾರದು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ರೈತ—ಜಾನಕೀನಾಥವಸುಗಳದಲ್ಲವೆ!

ಅರಿಂದಮನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿ, ಹಾಗೆಯೇ, ಯಾವ ಜಾನಕೀವಸು? ಅವರಿರುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ರೈತ—ಆತನು ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ; ಅವರ ವಾಸಸ್ಥಳವು ವೇಣೀ ಮಾಧವಪುರ. ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಜನಿತಾನಾದಾರರು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು—ರೇವತಿಯ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಜಾನಕೀನಾಥವಸು ಎಂದಲ್ಲವೆ ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು? ರೇವತಿಯ ಅಪಹರಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳು ಅಡಗಿವೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ಕೊಂಡ ಕೊಂಡ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಗೋಸಾಲವಸುವು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಒಳ್ಳೆಯವನೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದಿರುವಿರೋ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಆತನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿರಕೂಡದೆಂಬುದೇ ಈಶ್ವರನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಅವನು ಅರಿಂದಮನೆಂಬ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹಿತ್ತಾಳೆಯೋ ಚಿನ್ನವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು, ಎಂದನು.

ಆಗಲೇ ಇಬ್ಬರೂ ತೋಟದೊಳಕ್ಕೆ ಪುವೇಶಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯಾನವು ಆರಣ್ಯದ ಹಾಗೆ ಭಯಂಕರ ವಾಗಿದೆ; ಕಾಡುಗಿಡ ಮರಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಳ್ಳು ಮೊದಲಿಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಉದ್ಯಾನವು ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗದಹಾಗಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಮುಂದಿರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮರಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ತೋಟದ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗವೇಯ ಕೊಂಡ ಭಾಗವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟರು. ಪಶ್ಚಿಮಕಡೆ, ಮನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನ ಒಂದು ಕಿಟಕಿ ತೆರದಿದ್ದು ದನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಮಯಿಯೂ ಮುಕ್ತಕೇಶಿಯೂ ಆದ ನಾರೀಮೂರ್ತಿಯು ನಿಂತಿರು

ವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದರು. ಅರಿಂದಮನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಇವಳೇ ಆ ಮತಿಬೀಬಿ—ಸ್ವಾಮಿಹಂತ್ರಿ, ಮಾನವ ರೂಪದ ದಾನವಿ, ವಿಧಾತನ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿ. ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನೂ ಅವಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಗುರ್ತಿಸಿದವನೇ ನಡುಗಿದನು. ಅವನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಮಹಾಶಯ, ಇವಳೇ ಆ ಚಾಕಿರೀ, ನಾನು ಇವಳ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಮೋಸಹೋದದ್ದು?' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—'ಸರಿ, ನಾನು ಇವಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ; ಈಗ ಒಂದು ಕೆಲಸಮಾಡೋಣಾಗಲಿ, ಈಗ ನಾವು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೋಗದೆ ಆ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗೋಣ; ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜುಮಲೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲಾರಳು; ಅಲ್ಲದೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಯಾರ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಬೀಳದೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜುಮಲೆಯು ಅವರನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಜುಮಲೆಯು ನಿಂತಿದ್ದಳೋ ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಅರಿಂದಮನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಹಾಗೆಲ್ಲ ಜುಮಲೆಯು ಪಕ್ಕದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಓಡಿಹೋದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೊರಗಡೆ ಕೈಸಾಲೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಓಡ ತೊಡಗಿದಳು. ಅರಿಂದಮನೂ ಕೂಡ ಅವಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡತೊಡಗಿದನು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಜುಮಲೆಯು ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ, ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಬಳಗಿನಿಂದ ಅಗಲಿಹಾಕಿದಳು. ಅದೇ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಅರಿಂದಮನು ಆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒದ್ದ ಜೋರಿಗೆ ಆ ಬಾಗಿಲು ಆ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಹೋಗಿ ವಿಕಟತರವಾಗಿ

ಶಬ್ದನಾಡುತ್ತ ಬಡೆದು ಬಿದ್ದಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಹಾರು ಹಾರಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದನು. ಎಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ಜುಮಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವಳಿದ್ದ ಕುರುಹು ಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಬಾಗಿಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಇದ್ದ ಬಂದೆರಡು ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ; ಆ ಸಲಾಕಿಗಳಾದರೂ ಬಹು ಭದ್ರತರವಾಗಿ ನಿಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅರಿಂದಮನು ಅಪೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜೆನ್ನಾಗ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಏಕೈಕತೋರದವನಾದನು; ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಜುಮಲೆಯ ಪೈಶಾಚತ್ವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಸಂದೇಹವೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಆತನು ಕೊಠಡಿಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದನು. ಜುಮಲೆಯಿರುವ ಸ್ಥಳ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದುಕಡೆ ಬಂದು ಅಲವಾರು, ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಹಾಸಿಗೆ—ಇಷ್ಟುವಾತ್ರ ಅಲ್ಲದ್ದುವು. ಅಲವಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆರೆದಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಆತನು ಜೆನ್ನಾಗ ತೆರೆದುನೋಡಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಜುಮಲೆಯು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ; ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಏನೂ ತೋರದ ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಭೂವ್ಯಾಕಾಶಗಳನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಜುಮಲೆಯ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂಶಯವು ಅಂಕುರಿಸಿತು.

ಎಂದೂ ಕಾಣದ ರಹಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಅದ್ಭುತ ನಾಟಕದ ಆಲೌಕಿಕ ದೃಶ್ಯವೊಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆಯೇ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಇದೇ ತರದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿನಯವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪಾಠಾಳ ಪುವೇಶ

ಜುಮಲೆಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು ಹೊರಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಸರ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಇಬ್ಬರು ವೀರವುರುಷರು ಪ್ರಯತ್ನಪರ ರಾಗುವುದು ನಾಚುಗೆಗೇಡೆಂದೂ, ತನ್ನ ಸಹಾಯವು ಅನಾವಶ್ಯಕ ವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹತಭಾಗ್ಯನಾದ ವೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಆ “ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನಿಂದ” ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನು ಭವನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೂ ಕೂಡ, ಅವಳು ಸಾಮಾನ್ಯಕಾದೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನಂತೆ ಅಲ್ಲ; ಅವಳು ಮನುಷ್ಯರೂಪದ ರಾಕ್ಷಸಿ; ರಾಕ್ಷಸಿ ಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರಳು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಇದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡು ತ್ತಾನೆ; ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ತಾನು ಆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಟ್ಟರೆ ಬಂದು ಕೆಲಸವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದಂತಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಅರಿಂದಮನಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದೀತು. ತನ್ನ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಕೋರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅರಿಂದಮನು ತನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ—ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನು ಆಲೋಚಿಸಿ, ತಾನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ವೇರಟನು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗಡೆ, ಯಾರದೋ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ತಾನು ಅರಸುತ್ತಿದ್ದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತೀಕಾರಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಬಂದನು; ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರೋಗಿಯಂತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನು ಇವನ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಇದನ್ನು

ನೋಡಿದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಣದಲ್ಲಿಯೇ ಓಡಿಹೋಗಿ, ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಇದಿರಿಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಕೊಂಚವಾದರೂ ವಿಸ್ಮಯಪಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂದಹಾಸದೊಂದಿಗೆ, ಎನಯ್ಯಾ, ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು, ಪುನಃ ಬಂದುದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು—ಪುನಃ ಬಂದುದರ ಉದ್ದೇಶವೆ? ಅದು ಈಗಲೇ ತಿಳಿಯಬರುವುದು; ಪಾತಕಿ, ನನ್ನಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಯುವೆ, ಎಂದು ಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಗರ್ಜಿಸಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮಂದಹಾಸದೊಡನೆ,—ಸು, ನೀನು ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದೆಯೇನು? ಭಲಾ, ಭಲಾ? ಕೇಳಿ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು; ಒಳ್ಳೆಯದು, ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಲು ನೀನು ಒಬ್ಬನೇ ಬಂದಿರುವೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಇನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಿರುವರೋ? ಅರಿಂದಮನು ಬರಲಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಜೇಜಿನಿಂದ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ಆ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಅವನು ಅರಿಂದಮನಿಂದ ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ತಲೆಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು, ಓಡಿಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವೆಯಾದರೆ, ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸ್ತಬ್ಧವಾದರೂ ಭಯಪಡದೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ನಗೆವೊಗದಿಂದ, ಇಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆ ಓಡಲಿ? ನಿನ್ನ ಭಯದಿಂದಲಿ? ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಪಿಸ್ತೂಲಿನ ಭಯದಿಂದಲೋ? ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀಯಾ? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಹೂಂ.

ಫೂಲ.—ಯಾವಾಗ ?

ದೇವೇಂದ್ರ—ಈಗಲೇ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಸಕ್ರಮಿಸಿದನು—ಆದೇ ಲೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾಸಕರವಾದ ಮಂದಹಾಸ! ಹೇಳಿದನು,—ನೀನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆ, ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೋಳವನ್ನು ತೊಡಿಸತಕ್ಕ ವನು, ನಾನು ಹೀಗೆಯೇ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಯ ಹಾಗೆ ಮುಮ್ಮನೆ ಸಿಂತು ಕೋಳಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡತಕ್ಕವನು, ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ ?

ದೇವೇಂದ್ರವಿಚಯ—ನೀನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಒಂದು ಬೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ?

ದೇವೇಂದ್ರ—ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಬೇಡ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯಾಸಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಲದೋ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ; ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೋ. ಆದರೆ, ದೇವೇಂದ್ರ, ನಾನೇನೋ ಅಲಗುವುದಿಲ್ಲ; ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಒಂದು ಕೂದಲ ಎಳೆಯಷ್ಟಾದರೂ ಕದಲಿಸಬಲ್ಲೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಚಯನು, ಆದರ ಸನ್ನಾಹಗಳು ನನಗಿರಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆತುರದಿಂದ ಮುಂದಲಿ ದನು. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಏಕಟವಾದ ಒಂದು ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ಆದರ ಸಂಗಡಲೇ ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದರೊಳಗಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಚಯನ ಶರೀರ ವೆಲ್ಲವೂ, ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ, ಭೂಮಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಗುತ್ತ ನಗುತ್ತ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸಿಂಹ ಮತ್ತೂ ಶಾರ್ದೂಲ

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಪಾತಾಳ ಪುವೇಶಮಾಡಿದುದನ್ನೂ ತಾನು ಗೆದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಜುಮಲೆಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ; ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಜುಮಲೆಯು ಅರಿದಮನನ್ನು ಒಂದೇ ತಡೆವೆಗೆ ಮಂಕ ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದಳೋ ಅದೇ ಕೊಠಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು. ಅದೇ ಜುಮಲೆಯು ಮಲಗುವ ಮನೆ. ಅರಿದಮನೂ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನೂ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪುವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಪರಮಶತ್ರುವಾದ ಅರಿದಮನ ಆಗಮನ ವಿಚಾರವೂ ಜುಮಲೆಯ ಅಂತರ್ಧಾನವಿಚಾರವೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಿಳಿಯುವು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಜುಮಲೆಯ ಶಯನಮಂದಿರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಜುಮಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ರಕ್ತೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿವೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡವನೇ ಕೊಠಟಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಕೊಠಟಿಯೊಳಗೆ ಇದಿರುಭಾಗದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರಿದಮನು ಸಿಂತಿದ್ದನು; ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅರಿದಮನು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಬಳಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅರಿದಮನನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು. ಆಗ ಆ ಭಾವವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸ್ವೈಚವಾದ ಸ್ವರದಿಂದ,—ಇದೇನು ಅರಿದಮನು ಬಾಬುಗಳು! ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದಲೋ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

“ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಮಹಾಶಯರ ವರ್ತಮಾನಗಳೊಂದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದೆ.” ಎಂದು ಅರಿದಮನು ನಗುತ್ತಾ, ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು, ಒಂದು ಸಲ ಹೋ, ಹೋ! ಎಂದು ನಕ್ಕನು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಅವನು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡದಿರುವುದಾದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಬಹು ಸಂಕಟ ಸಂಭವಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಮೈತ್ರಿ ಎಂಬುದು ಘನೀಭೂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ತುಂಬ ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಪತ್ರವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಹೂಂ, ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಏನು?

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಆ ಕಾಗದ ಸೇರಿದನಂತರವೇ ನೀನು ಬಂದದ್ದು? ಬಹು ಬೇಗನೆ ಬಂದೆ; ನೀನು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬರುವೆಯೆಂದು ನಾನು ಸಂಬರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತನಾಗಿರುವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತತ್ಪರನಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ನಿನಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು ತಂದದ್ದು ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ; ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಡ ಪ್ರಾಣಿಯು ಇಂತಹ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಈ ಬಾರಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ತಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮಾತುಕೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ಛಯಪಟ್ಟನು; ನೀನೇನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟೆಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಫೂಲ.—ನಾನೇಕೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ? ಅವನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು; ಅವನು ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತ! ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಸಹಾ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಗತಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅರಿಂದಮಬಾಬೂ, ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಏನಾದರೂ ಅಸ್ತು ತಸ್ತು ಗಳುಂಟೋ?

ಅರಿಂದಮ—ಉಂಟು; ಏತಕ್ಕೆ?

ಫೂಲ.—ಅವು ಇರತಕ್ಕುದೇ ನ್ಯಾಯ. ನಾನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಯಃ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಬಂದರ ರುಚಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದಲ್ಲವೆ? ಆಷ್ಟೇನು, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದೇಹಾಕಬಹುದು.

ಅರಿಂದಮ—ನನಗೆ ಆ ಕೋರಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—(ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು) ಅರಿಂದಮ, ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದಯಾಳುತ್ವವೆಲ್ಲಂದ ಬಂದಿತು ?

ಅರಿಂದಮ—ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸ್ತುವೂ ಇಲ್ಲವೆ ?

ಫೂಲ.—ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಿ, ನಾನು ಈಗ ನಿರಸ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—(ನಗುತ್ತಾ) ಅದು ಹೇಗೆ ?

ಫೂಲ.—ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರನಾದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಸಾರುವಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಅದು ಸಿಜ.

ಫೂಲ.—ಏನೂ ಕೊಂಚ ತಿಳಿದಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವುದಾಗಿ ನಾನು ಶಪಥಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸತ್ತರೆ ನಾನು ಸಾಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ನೀನು ಸಾಯುವೆ. ಇಷ್ಟರ ನಿನಾ, ಎಂದಾದರೂ ಸರಿ, ಪ್ರಾಣಸಹಿತನಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ನೀನು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಬೇಡ.

ಅರಿಂದಮ—ಈಗ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ?

ಫೂಲ.—ಅರಿಂದಮಬಾಬೂ, ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ.

ಅರಿಂದಮ—ನಾನು ಈಗಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಫೂಲ.—ಬಾಯಿಮಾತಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿದಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.

ಅರಿಂದಮು—ಆ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನು. ನಿನಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸಸ್ತು ಪರಿಚಯ ವಾಗಿದೆ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗೆ ಬಿಟ್ಟೆ; ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿ, ಕುಶಲತೆ, ಖ್ಯಾತಿ, ಸಿಪುಣತೆ, ಶಕ್ತಿ, ಸಾಹಸ, ದಕ್ಷತೆ—ಇವುಗಳಾವುವೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದುವಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟುದೂರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನೀನು ನನಗೊಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಪ್ರತಿದ್ವಂದಿಯೆಂದೂ, ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಯಾವುದೊಂದು ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲವೆ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ, ಹಾರಿ ಅರಿಂದಮನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೀಗೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವನೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಅಲೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದಮನು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಆದಿಮು ಹಿಡಿದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅಸನ ಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದನು. ಸೆತ್ತಿಯೊಡೆದು ರಕ್ತ ಬಂದಿತು.

ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ, ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ, ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಗಳ ವರ್ಷಣವಾಯಿತು. ದುಂ, ದಾಂ-ಠಕಾ, ಠಕಾಸ್ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣೇಕ್ಷಣೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು; ಮತ್ತೂ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುವಾಗ 'ದುಪಾ-ದಾಪಾ, ಧಪಾ-ಧಪಾಸಾ' ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಡವೇ ಕಂಪಿಸತೊಡಗಿತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಯಾರೂ ಯಾರನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೇ ಹೋದದ್ದೊಂದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ

ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಘಂಟೆ ಕಳೆಯಿತು. ಆದರೂ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧವು ಬಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ !

ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಉಡಗಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಮೊನೆಯಾದ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದನು. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದಬ್ಬಳದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿತು ; ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಚ ಬಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಲೋಹದ ಕಂಬಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ವಿಷಸಂಬಂಧವಾದದ್ದೆಂದೂ, ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯವಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದೆಂದೂ ಅರಿಂದಮನು ಊಹಿಸಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ವಿಷಸಂಬಂಧವಾದ ಆ ಸಲಾಕಿಯನ್ನು ಅರಿಂದಮನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಅರಿಂದಮನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕೈಹಿಡಿದು ಕೊಂಡನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅರಿಂದಮನ ಮುಖದಮೇಲೆ, ಮೂಗಿನಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಎಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟು ಗುರಿತಸ್ವಿ ತನ್ನ ಆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕಿಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಇಷ್ಟಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಶ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಷ್ಫಲಮಾಡಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ವಿಷದ ಸಲಾಕಿಯು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮಣಿಬಂಧಕ್ಕೆ ನಾಟಿತು.

ಆದು ನಾಟಿದುದೇ ತಡ, ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಅರಿಂದಮನು ಮತ್ತೇನೂ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಡನೆಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದನು. ಬಲಪೂರ್ಣವಾದ ಅವನ ಶರೀರವು ಬಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ದುರ್ಬಲವಾಗಿಯೂ ಅಜೀತನವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತ ಬಂದಿತು.

ಅರಿಂದಮನು ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು, ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು, ನಡುಗಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ದೂರ ಸರಿದು ನಿಂತನು. ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾದ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಪೂರ್ಣ ಬಲಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಹರಿತವಾಗಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಚೂರಿಗಿಂತಲೂ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಕ್ಷಾತ್

ಮೃತ್ಯು ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ರಿವಾಲ್ವರಿಗಿಂತಲೂ * ಬಹು ಕ್ಷುದ್ರವಾದ ಸರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಅದೊಂದು ಚೂರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ! ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮೈ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲುಗದೇ ಇದ್ದ ಅವನ ಶರೀವು ಆಗ ಬಲು ತಣ್ಣಗೂ, ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ತೋರಿತು. ಇಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸಗಳ ಗತಿವಿಧಿಯೂ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ! ಆದರೂ ಅರಿಂದಮನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ನಂಬಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನೂ ಪೇಡಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕೈಗಳಿಗೂ ಕಾಲುಗಳಿಗೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ತೊಡಿಸಿದನು; ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಚನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ಅದರ ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲಿರಿಸಿದನು.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮ

ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಅಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಅರಿಂದಮನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟನು. ಹೊರಟವನೇ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು, ಉತ್ಕಂಠಿತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತತೊಡಗಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೇಳಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೊದಲು ತುಂಬಾ ಧಯಗೊಂಡಿರುವನು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಧಯಂಕರ ಸ್ವಭಾವದವನೂ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯೂ ಆದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಅವನ ನಂಬುಗೆ.

ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಮೇಲೆ ಸ್ತುತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವನ ಶವವನ್ನಾಗಲೀ

* ರಿವಾಲ್ವರ್ (Revolver) ಪಿಸ್ತೂಲು ವಿಶೇಷ.

ಕಾಣದೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಅರಿಂದಮನು ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನೂ ಹುಡುಕಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಪಾತಾಳ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಆ ಕೊಠಡಿಗೂ ಅರಿಂದಮನು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬಂದೇ ಬಂದನು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗಿ ನರಳುವ ಶಬ್ದವು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು ; ಆದರೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅಲಿಸಿ ಕೇಳಿದನಾದರೂ ಆ ಶಬ್ದವು ಎಲ್ಲೆಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ನಿಶ್ಚಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ 'ಭವಾ, ಭವಾತ್' ಎಂದು ನೀರಿನ ಸಪ್ಪುಳ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಶಬ್ದವೆಲ್ಲವೂ ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರುವಂತೆ ಬೋಧೆಯಾಯಿತು ; ಆದರೆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಏನೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೀತಿಸಿಹುಲನಾದ ಅರಿಂದಮನು ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟನು. ಬಂದುಕಡೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜಿಣದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗುಪ್ತದ್ವಾರವಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು ; ಅದು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಚದರಗಜದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೌಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಗುಪ್ತದ್ವಾರವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅರಿಂದಮನು ತನ್ನ ದೇಹಬಲವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು ; ಏತರಿದಲೂ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ; ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲೂರಿದಾಗ ಅದು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕದಲಿ ಕಿಂಡಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲ ಪ್ರಯೋಗವಾದಲಾಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ದುರ್ಗಂಧವು ಅರಿಂದಮನ ನಾಸಿಕಾ ರಂಧ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು, ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಆ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತೀವ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದರ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದನು ; ಏನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ ; ಆ ನರಳುವ ಶಬ್ದ

ಮಾತ್ರ ಆಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಬೇಜಿನಿಂದ ಅಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊತ್ತಿಸಿ, ಅದರ ಬೆಳಕನ್ನು ಆ ಅಂಧ ಕೂಪದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ—ಬಹಳ ಆಳದಲ್ಲಿ—ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮನುಷ್ಯಮೂರ್ತಿಯೊಂದು ಕೊಳಕುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎದೆಯವರೆಗೂ ಮುಳುಗಿ ಸಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಅದರೊಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಕಂಡಿತು. ಅರಿಂದಮನು, “ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು—ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದನು.

“ತಾವು ಬಂದಿರಲ್ಲ. ನಾನು ಸಾಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ—ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ—ಹೋ! ಪ್ರಾಣಹೋಯಿತು—ಉಸ! ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ” ಎಂದು ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು.

ಅರಿಂದಮ—ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬೂ, ಭಯಪಡಬೇಡಿ, ನೀವು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವಿರಲ್ಲ ; ಇದೇ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ! ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನಾ ದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಿಮ್ಮು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ಗುಪ್ತದ್ವಾರವನ್ನು ಜಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಸಿಂತನು. ಒಳಗಡೆ ಸ್ವಿಂಗ್ ಇತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ಬಾಗಿಲು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಝಣಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿತು.

ಅರಿಂದಮನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಬಂದನು. ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದೊಂದು ಹಗ್ಗವಿದ್ದಿತು ; ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಆ ಅಂಧಕೂಪದ ಒಳಕ್ಕೆ ಇಳೀಜಿಟ್ಟನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅಷ್ಟರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ನೋಡಲು ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮನು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂದ್ರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಹಗ್ಗದ ಆಧಾರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದನು. ನಡುವೆ ಹಗ್ಗವಿದ್ದುದರಿಂದ

ಗುಪ್ತದ್ವಾರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅರ್ಧಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರೆದೇ ಇದ್ದಿತು.

ಅರಿಂದಮನು ಒಳಗೆ ಇಳಿದು ನೋಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಆ ಭಾವಿಯ ಆಳವಾದ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ; ಆ ಸೆಟ್ಟು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಸಾಯಕರನಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಂಕರವಾದದ್ದು. ಭಯಂಕರವಾದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಕ್ರೋಧಕ್ಕಿಂತ ಅರಿಂದಮನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಎಳೆಯತೊಡಗಿದನು. ಕುತ್ತಿಗೆಯವರೆಗಿನ ಆ ಕೆಸರಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎತ್ತುವುದೇನು ಸಾಧಾರಣವೆ ?

ಏಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜುಮಲೆ

ಬಾವಿಯೊಳಗಡೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆೋಸ್ಕರ ಯಮನಿಗೂ ಮಾನವನಿಗೂ ಹೋರಾಟವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಸದ್ದಾಗದ ಹಾಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು; ಬಂದವಳೇ ಅಂಧಕೂಪದ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ಬಂದಾಂತರ್ ಬಗ್ಗಿಸೋಡಿ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾದ ನಗೆಯೊಂಟಿಗೆ ಅವೂರ್ವವಾದ ಆ ಭಯಂಕರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಂಡು, ಸದ್ದಾಗದ ಹಾಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಅವಳು ಜುಮಲೆ.

ಜುಮಲೆಯು ಹೊರಗೆಬಂದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ "ಸರಿ" ಎಂದು ಬಹು ಮೆತ್ತಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. 'ಸರಿ' ಎಂಬ ಆ ಶಬ್ದವು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೇ ಆಗದೆ ಗಭೀರವಾದೊಂದು ದೀರ್ಘ ನಿಶ್ವಾಸದಂತೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಅರಿಂದಮನು ಬಹು ಸಾಹಸಮಾಡಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಎಳೆದು ಎತ್ತಿದನು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿತ್ತು. ಅರಿಂದಮನು ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ನಾದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ದೇಹವನ್ನು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎದೆಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಮೇಲಕ್ಕೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಹರಿತವಾದ ಬಾಕಿನ ಹಾಗಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣಕಂಠ ಓದ “ಇಂದು ನನ್ನಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಸಾಯಬೇಕು. ಅರಿಂದಮ, ತಲೆ ಯೆತ್ತಿ ನೋಡು, ನನ್ನನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಸೆಯಾ?” ಎಂದು ಯಾರೋ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅರಿಂದಮನು ಭಯಪಟ್ಟವನಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ, “ಯಾರು ನೀನು?” ಎಂದನು.

“ಅಬ್ಬಾ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣೆಯಾ?”

“ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾರು?”

“ನಾನು ಜುಮಲೆ, ನಿನಗೆ ಪರಿಚಿತನಾದ ಆ ಮತಿಬೀಜ.”

ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಹಾವನ್ನು ಕಂಡರೂ ಜನರು ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಮಕಿತರಾಗರು; ಅಥವಾ ಆ ಕೊಠಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಸಿವಿಲುಸಿದ್ದರೂ ಅರಿಂದಮನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಮಕಿತನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಯಪಟ್ಟು ನಡುಗಿದನು. ನೋಡಿದನು, ನೂರಾರು ಭಯೋತ್ಪಾತ ಗಳು ಏಕತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿತೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಅವನತಮಸ್ತಕ ಕಾಗಿ, ಮೇಲ್ಗಡೆ, ಜುಮಲೆಯು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಆ ವಿಸ್ಮಯವಾದ ಕೃಷ್ಣನಯನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಚ್ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾಗ್ನಿಯು ಅದೆಷ್ಟು ಭಯಂಕರ! ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದ ಕೇಶದಾಮವು ಕೆದರಿದೆ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗರಾಗಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ, ಸೇಳವಾಗಿದೆ—ಇಂತಹ ಕೇಶದಾಮವು ಅವಳ ಮುಖದ ಸುತ್ತಲೂ ಭಯಂಕರಾಕಾರವಾಗಿ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಜುಮಲೆಯ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲಾಂಛ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣಸೀಸೆ; ಅದರಲ್ಲಿ

ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಯಾವುದೋ ದ್ರವಪದಾರ್ಥವು ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಶಾಚಿಯ ಸಂಕಲ್ಪವೇನೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?

ತನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಿಂದಮನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಯೂ ಭೀತನಾದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಳಯ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಆ ವಿಶಾಚಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಅವನೇನು ಮಾಡಿಯಾನು? ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದು ಮಾಡಲಾಗದ ಕಾರ್ಯ. ಏನೇನೋ ಆಲೋಚಿಸಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ದಿಕ್ಕುತ್ತೋರದನಾದನು; ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ, ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಒಂದುವೇಳೆ ಸತ್ತುಹೋದನಾದರೆ, ಅವನ ಸಂಗಡ ತಾನೂ ಸ್ಮೃತಿಹೊಂದುವುದಾಗಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಜುರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಮಳೆಯ ಸವುಳಂತೆ ತರಂಗಾಯಿತವಾದ ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಜುಮಲೆಯು, ಅರಿಂದಮ, ಈಗ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವೊಂದರಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಕರುಣೆಯೊಂದರಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯೊಂದರಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಇಬ್ಬರು ವೀರವುರುಷರ ಪ್ರಾಣವು ಭರವಸೆಗೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ನಿನ್ನಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಜುಮಲೆಯ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಯಾವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟುವೊ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜುಮಲೆಯು ಬಹು ಸಂತೋಷದೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಅರಿಂದಮನು, 'ಹೌದು, ಅದೇನೋ ನಿಜ' ಎಂದನು.

ಜುಮಲೆಯ ತಲೆಯನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಹಾಗಾದರೆ ಅರಿಂದಮ, ನನ್ನ ದಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವನಾಗು, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋರುವನಾಗು—ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡು; ಕರುಣೆಯುಂಟಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ—ಕ್ಷಮಿಸಿದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಬಲ್ಲೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಅರಿಂದಮ—ಪಿಶಾಚಿಯಲ್ಲ ದಯಾಭಿಕ್ಷು ವೆ! ಜುಮಲೆ, ಅಂತಹ ದಡ್ಡನು ಯಾವನು?

ಜುಮಲೆ—(ತೀವ್ರಸ್ವರದಿಂದ) ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಸುಡು.

ಅರಿಂದಮ—ನೀನು ಏನು ಮಾಡುವೆ? ನಿನ್ನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾದರೂ ಏನು?

ಜುಮಲೆ—ನನ್ನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು— ಈಗಲೇ—ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ.

ಅರಿಂದಮ—ಹೇಗೆ?

ಜುಮಲೆ—ಹೀಗೆ.

ಜುಮಲೆ ಆ ಶೀಸೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಳು. ಅನಂತರ ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗುತ್ತಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ—ಇಲ್ಲವೆ? ಇದರಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಅಗ್ನಿಶಿಖೆಯಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಡುವುದು; ಇದು ಕರಗಿದ ಸೀಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನೂ ಇದನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರ ಇದಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ಸೀಸವು ಹಿಂದುದಗಡ್ಡೆಯೇ ಸರಿ, ಎಂದಳು.

ಅರಿಂದಮ—ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವದಿಂದ-ನಿನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಕುಟಿಲತೆ ಮತ್ತು ಕಠೋರತೆಗಳಿಂದ ನೀನು ರಾಕ್ಷಸಿಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರಿಯಾದವಳು; ನಿನಗೆ ತೋರಿದಹಾಗೆ ಮಾಡು. ನಾನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಜುಮಲೆ—ಕೇಳು ಅರಿಂದಮ; ಮರಣವೆಂಬುದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ, ಕಾರ್ಯತಃ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ. ಇದು ಅಂತಿಂತಹ ಮರಣವಲ್ಲ—ಉರಿದು ಬಿಡುವುದಾಗಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುವ ಮರಣ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಯಿ, ಅರಿಂದಮ. ನೀನು ಯಾತನೆಯಿಂದ ಅಸ್ಥಿರನಾಗಿ, ಗಟ್ಟಿಗೆ ಚೇತ್ಕಾರಮಾಡುವೆ, ಆಗ

ನಾನು ಅಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೋ! ಹೋ!! ಹೋ!!! ಎಂದು ನಗುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಎಂತಹ ಆನಂದ! ನಿನ್ನ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಎರಡು ತೊಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ಕುರುಡನಾಗುತ್ತಿ—ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಎಸೆದರೂ ಆ ಯಾತನೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅನಂತರ ಸಾಯುವೆ! ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಭಯಂಕರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಭಯಾನಕ ಮರಣ!

ಜುಮಲೆಯು ಪುನಃ ನಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಳು. ಆ ತೀವ್ರವಾದ ನಗೆಯು ಬಹು ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಅಮಂಗಳಕರವಾಗಿಯೂ ತೋರಿತು. ಆ ನಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂತಹ ಪ್ರಬಲ ಸಾಹಸಿಯ ಹೃದಯವಾದರೂ ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸುವುದು.

ಅರಿಂದಮನು ಭಯಪಟ್ಟನು. ಜುಮಲೆಯು ಬರಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಭಯಪಡಿಸುವಳಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯತಃ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡತಕ್ಕವಳು, ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಈ ಸುಸತ್ತಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

“ಅರಿಂದಮ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜುಮಲೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನೀಸೆಯನ್ನು ಓರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಳು. ಜುಮಲೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆಯೇ ಬಂದು ತೊಟ್ಟು ಅರಿಂದಮನ ಕೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಕರಗಿದ ನೀಸದಹಾಗೆ, ಆ ಬಂದು ತೊಟ್ಟು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸುಡಲು ಪ್ರವಿಸಿತು. ಅರಿಂದಮನು ಔಡುಗಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಮಾತನಾಡದೆ, ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನೂ ತಡೆದು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಆ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಯಾತನಾಸೂಚಕವಾದ ಯಾವುದೊಂದು ಶಬ್ದವೂ ಆಗ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ.

“ನೋಡು ಅರಿಂದಮ, ಇನ್ನು ವಿಳಂಬಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಮುಚ್ಚಳ ತೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ; ಈಗಲೇ ನಿನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬಿಡುತ್ತೇನೆ; ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷು ಬೇಡಿಕೊ” ಎಂದು ಜುಮಲೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಅರಿಂದಮ—(ದೃಢಸ್ವರದಿಂದ) ಈ ಪ್ರಾಣವಿರುವವರೆಗೂ ಅದು ನಾಗದು.

ಜುಮಲೆ—ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಬಿಡಬಲ್ಲೆ; ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡು.

ಅರಿಂದಮ—ನೀನು ವಿಶಾಚಿ.

ಜುಮಲೆ—(ಮಂದಹಾಸದಿಂದ) ಚಿ: ಅರಿಂದಮ! ನಿನಗೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದೂ ಫಲವಿಲ್ಲ; ನಾನು ಇಷ್ಟು ಸುಂದರಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ, ಹೀಗಿದ್ದೂ ನನ್ನನ್ನು ವಿಶಾಚಿಯೆಂದೆಯಲ್ಲ!

ಅರಿಂದಮನು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆ—ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡು.

ಆಗಲೂ ಅರಿಂದಮನು ಮೌನವಹಿಸಿದನು.

ಜುಮಲೆ—ಇನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ಕಡೆಯ ಮಾತು; ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡು. ನಿನ್ನಂತಹ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ರೇದಾರನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮರುವಾತಾಡದೆ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬ ಗೌರವವುಂಟು; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅರಿಂದಮನು ಆಗಲೂ ನೀರವ.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಎನು ಮಾಡಿದರೂ ಅರಿಂದಮನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಭಿಕ್ಷೆ ಜೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಜುಮಲೆಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವಳು ಕೋಪಗೊಂಡವಳಾಗಿ ನೀಸೆಯೊಳಗೆ ದ್ರವರೂಪವಾಗಿದ್ದ ವಿಟ್ರಿಯಲ್ (Vitriol—ಗಂಧಕ ದ್ರಾವಕ)ವನ್ನು ಸುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿದಳು ; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅವಳಿಂದ ಆ ನೀಸೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆ ನೀಸೆ ಗೋಸ್ವರವಾಗಿ ಕಸರಾಡುವಾಗ ಆ ದ್ರವರೂಪದ ಅಗ್ನಿಯ ಕೊಂಡ ಭಾಗವು ಜುಮಲೆಯ ಕೈಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಯಾತನೆಯಿಂದ ಚೇತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜುಮಲೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದಳು.

ಆ ಅಸಿರಿಕ್ಷಣೀಯವಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅರಿಂದಮನು ಬಾವಿಯೊಳಗಿಂದಲೇ ಕಂಡು ಸರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷು ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನ್ವಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಸತ್ತು ಇಷ್ಟು ಜೀಗನೆ, ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೊಲಗುಹೋಗುವುದೆಂದು ಅವನು ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮೂರ್ಛಿತ ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಗೆ ಅಸಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಬಂದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ವಿಸತ್ತನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿದ ಆಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪ್ರಕಾಶಮಾಡಿದನು.

ಆ ಆಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಯಸ್ಸು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಪರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆತನ ಶರೀರವು ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಪುಶಸ್ತವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಆತನ ಭಾವಭಂಗಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಖಾಕೃತಿಯಿಂದಲೂ, ಕರುಣಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸೌತೀಲ್ಯವೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಆ ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒರಟಾಗಿರುವ ನೀಳವಾದ ಕೂದಲು, ಕಣ್ಣಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿನ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ಉಗುರು ಇವುಗಳಿಂದ, ಆತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉದಿಸಿದ

ಸದ್ಭಾವನೆಯು ಆ ಕೂಡಲೇ ಅರಿಂದಮನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೊಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಳೆ ತುಂಬಿದೆ; ಕಿವಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತಲೂ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸುಲುದು ತೆಗೆದರೆ ಎದ್ದು ಬರುವಷ್ಟು ಕೊಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆತನ ಮುಖ ಮತ್ತೂ ಕಣ್ಣುಗಳ ಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ, ಆತನು ಮುಸಲಮಾನ ಜಾತಿಯವನೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಊಹಿಸಿದನು. ಇವನು ಫೂಲಸಾಸೇಬ ಸಿಗೆ ಏನಾಗಬೇಕೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?

ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯಸಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದರು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಫಲಕಾರಿ ಯಾಯಿತು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಎದ್ದು ಕುಳಿತನು.

ಅರಿಂದಮನು ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಶಿಸಿದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೊದಲು ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಘೋರತರ ಸಂದೇಹವು ಬಹುವಾಗಿ ಚಾಂಚಲ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಂದೇಹವೇ ಅದೃಷ್ಟಿ ಬಲದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಾದರೆ ತಾನು ಜುಮಲೆಯನ್ನೂ ಫೂಲ ಸಾಸೇಬನನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಟ್ಟೆ ಪ್ರಯಾಸವು ಕೊಂಚ ವಾದರೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಅರಿಂದಮನು ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿ ಹೊಸಬನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದನು. ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಆತನು ಹೇಳಿದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರವಾದಿಯು ಮಂತ್ರದಂಡದಿಂದ ಒಂದು ಲೋಟಾ ಮಸಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಒಂದು ಲೋಟಾ ಹಾಲಿನ ಆಕಾರ ತಾಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಂದ ಮನ ಎಲ್ಲ ಊಹೆಗಳೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯಗೊಂಡುವು. ಅವನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ವಿಸ್ಮಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆತನ ಆಸಾದ ಮಸ್ತಕವನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದನು. ಆತನ ಹೆಸರು ಸಿರಾಜ-ಉದ್ದೀನ ಎಂದು. ಯಾವನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಿ

ಬಂದಾಸೊಂದು ದಿನ ಅರಿಂದಮನು ಕುಲಸವೆಗೆ ವಾಗ್ವಾಸ ಮಾಡಿ ದ್ವನೋ ಆವನೇ ಇವನು.

ಸಿರಾಬುದ್ವೀನನು ಹೇಳಿದನು—ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾ ಗಲೂ ನೋಡಿಲ್ಲ; ಆದರೆ (ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ತೋರಿಸಿ) ಈ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರೀ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಲ ನೋಡಿದ್ದೆನು. ಹೊಗೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ, ವಾಯುಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಈತನು ಪುರಣಯಾತನೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅರಿಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಿಡಕಿಯನ್ನೊಡೆದು ಈತನನ್ನು ಉಳಿಸಿದೆ. ನಾನು ಆಗ ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಕೊಠಡಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದೆನು; ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಬುಮಲೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಇವನ ಜೀವನವು ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಅರಿಂದಮ—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಪಾರ್ಶ್ವದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಸಿನ್ನನ್ನು ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ?

ಸಿರಾಬ—ಫೂಲಸಾಹೇಬ.

ಅರಿಂದಮ—ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿನ್ನನ್ನು ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವನೋ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಿನಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ ?

ಸಿರಾಬ—ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯದು, ಆದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇ ಬನ ಭೀಷಣ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ತರದ ಯಾವುದೋ ಬಂದು ಭೀಷಣಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಆವನಿಗೆ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಇಂದು ನೀನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೇಗೆ ?

ಸಿರಾಬ—ಇಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಬಂದು ಕೊಠಡಿ ಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಬಂದು ಮುರಿದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ

ಮಲಗಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಹಣೆಯಬರಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೆ
 ಲಿದ್ದೆನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ
 ಯಾರದೋ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು
 ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಿತ್ತು. ಅದು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ತೆರೆಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ
 ಜುಮಲೆಯು ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು; ನಾನು ಆ ಪಿಶಾಚಿಯನ್ನು
 ನೋಡಿ ಸಿದ್ಧೆ ಮಾಡುವವನಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದೆನು. ಅವಳು ಬಹಳ
 ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.
 ಅನಂತರ ಒಂದು ಸಲ ಆ ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ
 ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದಳು, ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಳು, ಪುನಃ ಹೋದಳು,
 ಮತ್ತೆ ಬಂದಳು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ, ಅವಳು
 ಪುನಃ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಜುಮಲೆಯು ಹೀಗೆ ಭಯದಿಂದ ಕಂದಿ ಕುಂದಿ
 ದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಕಂಡವನಲ್ಲ. ಇಂದು ಪುನಃ
 ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹೊಸತರದ ಘಟನೆಯು ಸಂಘಟಿಸಿರಬೇಕೆಂದು
 ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯವಾಯಿತು; ಅಥವಾ ಹಾಗೆ
 ಸಂಘಟಿಸುವ ಸೂಚನೆಯಾದರೂ ತೋರಿರಬೇಕು, ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡೆನು.
 ಜುಮಲೆಯು ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಾರದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಮೆಲ್ಲ
 ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದುನೋಡಿದೆ; ಜುಮಲೆಯು ಹೊರಟುಹೋಗುವಾಗ
 ಕೊಠಡಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚದೆ ಮರೆತು
 ಹೋಗಿದ್ದಳು; ಜುಮಲೆಯು ಇದೆಂದು ಅಚಾಗ್ರತಿಯಿಂದ ನನಗೆ
 ತುಂಬ ಭರವಸೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟನಾದ
 ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತೂ ಪಾಕಿಸಿಯಾದ ಜುಮಲೆಯರಿಗೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ
 ಓಡುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ತೋರಿತು. ಹೀಗೆ ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟು ನಾನು
 ಆ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಗ್ಗತ್ತಲಿಗೆ
 ಸಿಕ್ಕಿದೆನು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಕತ್ತಲೆ
 ದಟ್ಟವಾಗಿ ಕವಿದಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಜುಮಲೆಯ ಮರವು ನಿಜವಾದ
 ಮರವೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕುರಿತು
 ಆಲೋಚಿಸಿದೆನು. ಅನುಭವದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಜುಮ

ಲೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಈ ಅಂಧಕಾರದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆನು. ಆದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದೆನು; ಬಹು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ದಾರಿ, ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದರೆ ಎರಡು ಪಕ್ಕದ ಗೋಡೆಗಳೂ ಕೈಗೆ ನಿಲುಕುವ ಹಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಛಾವಣಿಯು ಛಿದ್ರಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದಿರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಾಯಿತು. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಅದನ್ನು ತಟ್ಟಿಸೋಡಿದೆ, ಅದು ಗೋಡೆಯಲ್ಲ ಬಂದು ಮರದ ಬಾಗಿಲು. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ತಳ್ಳಿದರೂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯಲಾಗಿ ಅದು ತೆರೆಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದ ಕಾಂತಿಹೀನವಾದ ಬೆಳಕು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ನಾನು ಆ ವಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಬಾಗಿಲು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು. ಅಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ; ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಒಂದು 'ಆಲಮೇರಾ'ವಿನಂತೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಏನಾದರಾಗಲಿ, ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡಲೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಡವಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಸ್ತಂಭಿತನಾದೆನು. ಓಟಬಂದು ಚುಮಲೆಯ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಸೀಸೆಯನ್ನು ಕಸರಿಕೊಂಡೆನು.

ಅರಿಂದಮು—ನೀನು ನಮಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಒದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಮರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಬಾರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚುಮಲೆಯು ಸಿಚವಾಗಿಯೂ ಅಗ್ನಿ ದ್ರಾವಕದಿಂದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು. ನೀನು ಕುಲಸಮೂಹವನ್ನು ಬಲ್ಲೆಯಾ ?

ಅರಿಂದಮನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕುಲಸಮೂಹ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಿರಾಚು ದ್ವೀಪವು ಎನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೋದನು. ಕೇಳಿದನು, ಕುಲಸಮೂಹ ಯಾರು ?

ಅರಿಂದಮ—ತಿಳಿಯದೆ, ತವಿಾಜುದ್ದೀನರ ಮಗಳು.

ಸಿರಾಜ—ಬಲ್ಲೆ; ಆದರೆ ಈ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ಕುಲಸಮೆ ಬದುಕಿದ್ದಾಳೆ. ಕುಲಸಮೆಯ ತಂದೆ ಸತ್ತುಹೋದನು.

ಸಿರಾಜ—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಕೊಂಚ-ಕೊಂಚ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅರಿಂದಮನೆಯ ಯಾವನೋ ಪತ್ತೇದಾರನು ಇವರ ತಂತ್ರಗಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಗೆಡಹಿದ ನೆಂದೂ ಕೇಳಿದೆ. ಈಗ ಆತನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ತಲೆಮರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಕುಲಸಮಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಮಗೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ? ಕುಲಸಮಳ ವರ್ತಮಾನವು ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು? ಆ ಪತ್ತೇದಾರನೇ ಕುಲಸಮಳನ್ನು ಕಾವಾಡಿದನೆಂದು ಕೇಳಿದೆ, ನಿಶ್ಚಯವೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಅರಿಂದಮನೆಯದು ನನ್ನ ಹೆಸರೇ. ಕುಲಸಮಳು ನಿರಾಪದಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ; ಆಕೆಗಾಗಿ ನೀನು ಉದ್ವಿಗ್ನನಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆನಂತರ ಕುಲಸಮೆ ಮತ್ತು ಫೂಲಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರಿಂದಮನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಸಿರಾಜ—ಹಾಗಾದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತು ಜುಮಲೆ ಯರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರವೇನಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಇಂದು ವುನಃ ಹಿಡಿಯಬಹುದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲ್ಮಹಡಿಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಹಾಕಿದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ವಿಷದ ಸೂಜಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗೇ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಅವನು ಮೃತನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಡೆಯಿರಿ, ಮೂವ್ವರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.

*

*

*

*

*

ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅಂದಮನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದನೋ ಈಗ ಆ ಕೊಠಡಿಗೆ ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಇರಲಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು. ನೋಡಿಯೂ ಕೇಳಿಯೂ ಅಂದಮನು ತಾನು ಕೇವಲ ದಡ್ಡನೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಗುಪ್ತದ್ವಾರ

ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸಿರಾಬುದ್ದೀನನು— ತಾವು ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದ್ದು ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ? ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಲ ಬಂದಿದ್ದೆನಷ್ಟೆ? ಆಗ ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದಮ—ಇದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ. ಬಾಗಿಲು ಬಡೆದಿರುವುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಕೊಠಡಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಗುಣವೊಂದಿದೆ, ಬುಮಲೆಯು ಈ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಭಾಯಾಪ್ರತಿಮೆಯ ಹಾಗೆ ಅದೃಶ್ಯವಾದಳು; ಈಗ ವುನಃ ಇದೊಂದು ಅಸಂಭವ ವ್ಯಾಸಾರವು ನಡೆದಿದೆ.

ಸಿರಾಬ—ಈ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬಂದು ಗುಣ ಇರುವುದೆಂದಿರಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ಸಣ್ಣ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟು ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಅಲಮಾರು ವಿನ ಬಳಗಡೆ ಬಂದು ದಾರಿಯಿದೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲಾ ಆ ಗುಪ್ತದ್ವಾರವು ಈ ಅಲಮೇರಾವಿನ ಬಳಗೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲಮಾರುವನ್ನು ಆತನು

ಎಳೆದು ತೆರೆದನು ಮತ್ತು ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಒಂದು ಮರದ ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಳಗಡೆಯ ಆ ಅಂಧಕಾರ ಮಾರ್ಗವು ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಜುಮಲೆಯು ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಿಂದ ಅಂತರ್ಹಿತ ಕಾಣಿ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮು—ಹಾ! ಈಗತಾನೇ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯಿತು.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯ ಮತ್ತು ಸಿರಾಜುದ್ದೀನರನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಅಲಮೇರಾಸಿನ ರಹಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದನೋ ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದನು. ಆ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಆ ಗುಪ್ತ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಅನಂತರ ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಸೇರಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅಲೆದಾಡಿದರು. ಫೂಲಸಾಹೇಬ ನನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜುಮಲೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಸಂಘೆಯು ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆಯು ದಟ್ಟವಾಗಿ ವನಧೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿ ಜಿಟ್ಟಿತು. ದೂರದ ಊರಿನ ಕಲರವವು ಬರುಬರುತ್ತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರುದ್ಯಮಚಿತ್ತರಾಗಿ ಆ ತೋಟದ ಮನೆಯನ್ನು ಜಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಅಂದಿನ ಅನುಸಂಧಾನವು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯಿತು. ಮೂವ್ವರೂ ಮಗಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಡಿದರು.

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ

ಇಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತು ಜುಮಲೆಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಅಸಂಗತವಾಗದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಜುಮಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಆರಿದಮು, ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಸಿರಾಜುದ್ದೀನ ಈ ಮೂರು ಪುಂಡಿಯೂ ಸೇರಿ ಈ ಕೊಠಡಿ, ಆ ಕೊಠಡಿ ಎಂದು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾತಾಳವುರಿಯ ಮಧ್ಯೆ, ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಜುಮಲೆಯು ವಿಷಣ್ಣ ಮುಖದಿಂದ ಸಿಂತು ನತನೇತ್ರಳಾಗಿ, ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡು ಅಚೇತನನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಶರೀರವನ್ನು ಬಹು ಕಾತರಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಪಾತಾಳವುರಿಯ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೀಪವು ಅಲ್ಲಿಯ ದಟ್ಟವಾದ ಅಂಧಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಬಹು ತೇಜೋ ಹೀನವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ದೀಪದ ಸಣ್ಣ ಜ್ವಾಲೆಯು ದಟ್ಟವಾದ ಅಂಧಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಂಧೂರದ ಹಾಗೆ ಅಚ್ಚಕೆಂಪಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಪಾತಾಳವುರಿಯ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಯಾವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಜುಮಲೆಯು ಮಾತ್ರ ಬಲ್ಲಳು. ನನುಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆಯು ಸೀಸೆಯಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತರದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿದಳು. ಔಷಧವು ಕಟವಾಯಿಂದ ಹರಿದು ನೆಲದ ಪಾಲಾಯಿತು.

ಇದರಿಂದ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದ ಕಾರಣ ಜುಮಲೆಯು ಹರಿತವಾದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಾಕುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡಳು. ಆ ಚೂರಿಯಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಮಾಡಿದಳು. ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಪ್ರಬಲವೇಗದಿಂದ ಹರಿಯಿತು. ಬರು

ಬರುತ್ತ ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಜುಮಲೆಯು ಆ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಹಾಕಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ಉಗುಳುತ್ತ ಬಂದಳು. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವಾಸ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಮೃತಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲ ರೋಗಿಯ ಹಾಗೆ ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ವೈದ್ಯವಾಗಿ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಕಡೆಗೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟನಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಜುಮಲೆಯನ್ನು ತೀವ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ—ಸಿಶಾಚಿ, ನೀನು ಯಾರೆ ? ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಇದಾವ ಸರಕಕ್ಕೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟೆಯೆ ? ಹೋಗು-ಹೋಗು-ಹೋಗು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಈಗಲೇ ದೂರಕ್ಕೆ ತೊಲಗಿಹೋಗು; ಸರಕಕ್ಕೆ ತಂದಿರಬೇ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಿರಲು ಬಿಡಲೊಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆ ! ಎಂದು ಗದ್ದಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬುಸಬುಸಗುಟ್ಟತೊಡಗಿದನು.

ಜುಮಲೆಯು ಆ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ವುಸು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೋ ಔಷಧ ಕುಡಿಸಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ದುರ್ಬಲ ಶರೀರದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತನು.

ಜುಮಲೆ—ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ? ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಬಾಧೆಯುಂಟೆ ?
ಫೂಲಸಾಹೇಬ—(ಕ್ಷೀಣಸ್ವರದಲ್ಲಿ) ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ನೋವಾಗಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದೆ ?

ಜುಮಲೆ—ಅರಿಂದಮನ ವರ್ತಮಾನವು ಮರೆತುಹೋಯಿತೇನು ? ಮೊದಲು ಅರಿಂದಮನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ವರೆಗೂ ಹಿಂದಟ್ಟಿ ಬಂದನು. ನಾನು ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಮೇರಾವಿನ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ

ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ; ಆಗ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನೂ ಆ ಗುಪ್ತದ್ವಾರದ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಆಲಿಸಿ ಕೇಳಿದೆ. ಅರಿಂದಮನಿಗೂ ನಿನಗೂ ಏನೋ ಮಾತುಕತೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಒಡನೆಯೇ ನಿಮ್ಮಬ್ಬರಿಗೂ ಕೈಕೈ ಕಲೆಯಿತು; ನಾನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಕಡೆಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಏಷದ ಸಲಾಕಿಯನ್ನು ಕೈಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಜಿದ್ದುಕೊಂಡೆ. ಅರಿಂದಮನು ನಿನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಕೋಳಗಳನ್ನೂ ಬೇಡಿಯನ್ನೂ ತೊಡಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೆಡಹಿಬಿಟ್ಟು ಹೋದನು. ಅನು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಬ್ಬಳೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ಕೊಠಡಿಗೆ ತಂದೆನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಇದರ ಪಾರ್ಶ್ವ ದಲ್ಲಿಯ ಅಂಧಕೂಪದೊಳಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ನರಳಾಡುವ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ನರಳಾಟದ ಕಾರಣವೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆನು. ಇದರ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಧಕೂಪದ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಬಂದು ಹಗ್ಗವು ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಳಗಡೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆಗ ಆ ಗಂಧಕ ದ್ರಾವಕದಿಂದ ಅರಿಂದಮ ಮತ್ತು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು; ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಟುಬಂದಾಗ ಆ ಗುಪ್ತ ದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬರುವುದು ಮರೆತುಹೋಯಿತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನು ಬಂದು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ನೀಸೆಯನ್ನು ಕಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಆಗಲೇ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದೆನು. ಬಹು ಏಧವಾಗಿ ಪುಯತ್ನಪಟ್ಟು, ಏತರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ತುಂಬ ಯೋಚನೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಯಾವ ನರಕ್ಕೆ ಆ ಸೂಚಿ ತಗಲಿದ್ದಿತೋ ಆ ನರವನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿದೆನು;

ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಯೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ತೆಗೆದೆನು. ರಕ್ತದ ಸಂಗಡ ವಿಷದ ಕ್ರೌರ್ಯವು ಬಹು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ತೊಲಗಿಹೋಯಿತು. ನಂತರ ನಿನಗೆ ಪುಟ್ಟಿ ಬಂದಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಹಾಗಾದರೆ ಸಿರಾಚುದ್ದೀನನೂ ಕೃತಸ್ಥಿ ಹೋದ ! ಈ ಸಿರಾಚುದ್ದೀನನ ಸೆಪದಿಂದ ಕುಲಸಮೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆನು; ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ.

ಜುಮಲೆ—ಅಲಿಂದಮನು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪ ಗಳೊಂದೂ ಸೆರವೇರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಈಗ ಅದು ಜಿನ್ನಾಗ ತಿಳಿಯಬಂದಿತು; ಅಲಿಂದ ಮನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಗಳ ಅದೃಷ್ಟವು ಸುಪ್ರಸನ್ನ ವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲಿಂದಮನು ಜೀಗ ಸಾಯುವನೋ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ

ನಾಯಾ ವಿ

೨೨ ನೆಯ ಭಾಗ

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಭಯಂಕರ ಸನ್ಮಾಹ

ಅನಂತರ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು. ಆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪಾಠಕರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರ ಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಭೀಷಣವೂ ರೋಮಾಂಚಕರವೂ ಆದ ಯಾವುದೊಂದು ಘಟನೆಯೂ ಘಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಸಿರಾಬುದ್ದೀನನಿಗೂ ಕುಲಸಮೆಗೂ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಸುಖಸಂತೋಷಗಳಿಂದಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಉದಾರಚಿತ್ತರಾದ ನಮ್ಮ ಪಾಠಕ ಪಾಠಕಿಯರು ಸಿಶ್ಚಿಂತರಾಗುವರೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ತೇದಾರನಾದ ಅರಿದಮನುನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾಠಕ ಪಾಠಕಿಯರು ಮರುಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅರಿದಮನುನು ನಿರುತ್ಸಾಹಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಕುಳಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲವು ಕಳೆದುಹೋದಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅರಿದಮನುನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೋಸ್ಕರ ಅಧೈರ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ; ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ; ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮಗೊಂಡರೂ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಸಾರ್ಥಕತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಟವುದರಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಸಂಭವಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರುವನು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಗರದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಹನವಾದೊಂದು ಅರಣ್ಯ; ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮನ ಮರಣವನ್ನು ಬಯಸುವ ಭಯಂಕರವಾದೊಂದು ದುರಾಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಅರಿಂದಮನು ಸಿರಾಜುದ್ದೀನನನ್ನು ಯಾವ ಮನೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದನೋ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಈಶಾಸ್ತ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಹುದೂರ ನಡೆದರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದೊಂದು ಮಾವಿನ ತೋಟವು ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆ ತೋಟದ ಹೆಸರು 'ಕಾಂಪಾ' ಎಂದು. 'ಕಾಂಪಾ'ವಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು! ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅರಣ್ಯ!! ಅದರಲ್ಲಿ ಗಭೀರವಾದ ನಿಸ್ತಬ್ಧತೆ!!!

ರಾತ್ರಿ; ಚಂದ್ರೋದಯವಾಗಿದೆ; ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿಯ ಕ್ಷೀಣ ಚಂದ್ರ. ಕ್ಷೀಣಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕು ವನಮಧ್ಯೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ; ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ; ಆದರೆ, ಆ ವನದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ, ಕಾಳೂರಾಯನ ಹಳೆಯ ಮನೆ ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಯಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕೆಯು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಏನಾದರೇನು, ಆ ಭೀಷಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳೂ ಬಹು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವುದು.

ಈ ಅಡವಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ನಿರ್ಜನವಾದ ಮಂದಿರವು ಒಬ್ಬ ಡಕಾಯಿತನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದದ್ದು. ಬಹು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ನರಬಲಿಗಳು ನಿರಾಂತಕವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಶರೀರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಹಸ್ಯವಾದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವವು. ಈ ದಿನ, ಈ ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿಯ ಮಧ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಂತಹದೇ

ಒಂದು ಭಯಂಕರ ದುರಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದುರಾಲೋಚನೆಗಾರರ ಸಡುಸೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೊಗೆಯಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತೂ ಸಿದ್ಧಪತ್ರಿ ಇವು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸುಟ್ಟು ಬದಿಯಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಏಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿದ್ದುದರಿಂದ ಜುಜುಬಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಗೆಯು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಜಿಜ ವಾಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪವಿದ್ದಿತು. ಅದು ಆ ಧೂಮುರಾಲಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬೆಳಕನ್ನು ಏನೂರ ಗೊಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದರಿತು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಂತಿಹೀನ ವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದವು ಮಂದಿರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಯಿತು.

ಒಳಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು—“ಯಾರದು?” ಎಂದನು.

“ನಾನು” ಎಂದು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು.

ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದ ಆ ಮುಂಗಳೋಸಿಯು ತನ್ನ ಸೊಟ್ಟು ಮೋರೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಕ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡು,—ಅಯ್ಯಾ, ‘ನಾನು’ ಎಂದರೆ ತಿಳಿಯುವ ಒಗೆ ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಬೇಸರದಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ, ಆಗಂತುಕನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ—“ನಿನ್ನ ನಂಬರು?” ಎಂದನು.

“ನಂಬರು.”

“ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ನಂಬರು?”

“ಹದಿಮೂರು.”

ಕೂಡಲೇ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಬ್ಬನು ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದನು. ಈ ಮನುಷ್ಯನು ನಮಗೆ ಅಪರಿಚಿತನಲ್ಲ; ಚಿರಪರಿಚಿತನಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬ !

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ತನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತನು. ಯಾರೂ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ

ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಧೂಮಾಪ್ಯತವಾದ ಆ ಸ್ತಬ್ಧತೆಯನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿರುವರೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಒಬ್ಬನು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಎಣಿಸಿ, ಹೂಂ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಏಚಾರವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ?

ಎಲ್ಲರೂ—ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ನಮ್ಮ ಹಗೆತನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದವನು ಯಾರು?

ಎಲ್ಲರೂ—“ಆರಿಂದನು” ಎಂದು ಒಬ್ಬಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಪುನಃ ಎಲ್ಲರೂ ಸೀರವ. ಆಗ ಆ ಏಸ್ತಾರವಾದ ಮನೆಯು “ಗಂ ಗಂ” ಎನ್ನುವಂತಿದ್ದಿತು.

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಭೀಷಣ ದುರಾಶೋಚನೆ

“ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಆರಿಂದನು ನಿಂದ ಭಂಗಪಟ್ಟೀ ಇರುವಿರಿ. ನೀವು ಅದರ ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಂಚಿದ ಹೇಡಿತನವೂ ಉಂಟೇನು? ಎರಡನೆಯ ನಂಬರನವನು ಯಾರು? ನನ್ನ ಇದಿರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲು” ಎಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೇಳಿದನು.

ಸೇರಿದ್ದ ಗುಂಪಿನ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಎದ್ದುಬಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಇದಿರಾಗಿ ನಿಂತನು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಹು ದೀರ್ಘ; ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡ ತಾಳೆಯ ಮರವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾರನಾದವನನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅತಿವಿರಳ. ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ‘ಯವನ ಯಾಮಿನೀ ಏನೋದ

ಕತೆ'ಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭೂತನಾದ ದೈತ್ಯರಾಜನ ಸ್ಮರಣೆಯು ತಾನಾಗಿ ಬರುವುದು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವವಾಕ್ಯದ ದರ್ಪದಿಂದ, ಅರಿಂದಮನು ನಿನಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದನು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ಅವನು ನನ್ನ ಎಡದ ಕೈಯನ್ನೇ ಮುರಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ.

ಫೂಲ.—ಅವನು ನಿನ್ನ ಕೈ ಮುರಿದದ್ದು ಹೇಗೆ ?

ಅನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ಅರಿಂದಮನಿಗೂ ನನಗೂ ಬಂದು ದಿನ ಕೈಕೈ ಕಲೆತಿತು. ಆಗ ಆ ಲವಡೀಮಗನು ನನ್ನ ಕೈ ತಿರುಗಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಕೈಮುರಿದು ಹೋಯಿತು.

ಫೂಲ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದ್ವೇಷವು ಇದ್ದೇಯಿರಬಹುದು ?

ಅನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ಆ ಮಾತನ್ನು ಪುನಃಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕೆ? ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿ, ಆ ಸೂಳೀಮಗನ ತಲೆಯನ್ನೇ ಅಗಿದು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಾಗ ನನ್ನ ದ್ವೇಷವು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಫೂಲ.—ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕುಳಿತುಕೋ. ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಮೂರನೆಯ ಸಂಬರಿಸವನಾರು ?

“ ನಾನು ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ, ಒಬ್ಬನು ಎದ್ದುಬಂದು ಎರಡನೆಯವನು ಅದುವರೆಗೂ ಸಿಂತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು ; ಆದರೆ ಎರಡನೆಯವನ ಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಸನಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯು ಹಾಗಿರಲಿ ; ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವು ಉಳಿದುಹೋಗಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎರಡನೆಯ ಸಂಬರಿಸವನಿಗೆ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿಂತ ಬಹು ದಪ್ಪನಾಗಿದ್ದನು. ತೂಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚೆಂದು

ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅತಿ ನಿರಕ್ತಿಯೂ ಬಹು ಕಪಟ ಸ್ವಭಾವವೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಮುಖವು ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗಿದ್ದಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಬಹು ಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಅವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸೆಲೆಯಾಗಿರಲು ಸಂಕಲ್ಪವನಾಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು, ಅರಿಂದಮನು ಸಿನಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಕಾರವೇನು ? ಎಂದನು.

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮೂಗಿನ ಕಡೆಗೆ ಕೈತೋರಿಸಿದನು. ಸಿಕ್ಕೆಯವಾಗಿಯೂ ಆ ದುಷ್ಟನ ಮೂಗು ಕುಸಿದುಹೋಗಿತ್ತು.

ಫೂಲ.—ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ?

ಋನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ಅವನು ನನ್ನ ಮೂಗು ಕೊಯಿದುಹಾಕಿ ದ್ದಾನೆ.

ಫೂಲ.—ನಿನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆಯೋ ಹೇಗೆ ?

ಋನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾನು ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಫೂಲ.—ಬಳ್ಳೆಯದು, ನೀನು ಹೊರಡು, ನಾಲ್ಕನೇ ಸಂಬರಿ ಸವನು ಯಾರಪ್ಪ ?

ದಕಮಧ್ಯದಿಂದ ದುರ್ಬಲನಾದ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನು ಎದ್ದು ಕುಂಟುತ್ತ ಬಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿವರಿಗೆ ಸಂತನು.

ಫೂಲ.—ನಿನಗೇನಾಯಿತು ?

೪ನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ನನ್ನ ಕಾಲು ಮುರಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡದೆ ನಾನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ಐದನೆಯ ಸಂಬರಿಸವನೆಲ್ಲಿ ?

೫ನೇ ಸಂಬರಿಸವ—ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದನು.

ಫೂಲ.—ನಿನ್ನ ಸವಾಚಾರವೇನು ? ಹೇಳು ?

೫ನೇ ನಂಬಲಿನವನು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಇದಿರಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದನು. ಆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಳ ಏನೂ ಮತ್ತಾವ ಬೆರಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ಅಲಿಂದಮನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳುಗಳನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿದನು ?

೫ನೇ ನಂಬಲಿನವ—ನಿಸ್ತೂಲನ ಗೋಲಿಯಿಂದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಓಟಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ನೋಡಿ ನಿಸ್ತೂಲನಿಂದ ಹೊಡೆದು ರಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ತಾಳಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ನನಗೆ ಅದರ ಮಳಿವೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ಆರನೆಯ ನಂಬಲಿನವನು ಎದ್ದುಬರಲಿ.

ಆರನೆಯ ನಂಬಲಿನವನು ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದುಬಂದನು. ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು, ನೀನು ಎಂತಹ ಸಂಕಟದ ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಬಂದುಬೇರಿದೆ? ಅಲಿಂದಮನು ನೀನಿಗೆ ಉಂಟುವಾಟದ ಅಸಿಹ್ಯ ಸಂತಾಡು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

೭ನೇ ನಂಬಲಿನವ—ಅಲಿಂದಮನು ನನ್ನ ಬಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದುರಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.

ಫೂಲ.—ರಸ್ತೆನಾವರೂ ಉಂಟೋ?

೭ನೇ ನಂಬಲಿನವ—ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಗಲ್ಲಗೆ ಹಾಕಿಸಿದನು.

ಈ ಹ್ಯಾಕ್ರಿಯ ಬಕಟಾಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವನ ತಂದೆಗೆ ಘಾಸೀತಿಕ್ಖೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ?

ಫೂಲ.—ಪಾಗಾದರೆ, ನೀನು ಅಲಿಂದಮನ ರಕ್ತದರ್ಶನ ಮಾಡದೆ ಹೇಗೂ ಸವಾಧಾನಗೊಳ್ಳತಾರೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ಆ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಾರಿ ಹೇಳಿರಿ.
ಫೂಲ.—ಏಳನೆಯ ನಂಬರಿನವನೆಲ್ಲಿ—ಒಂದು ಬಾ.

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ನಾನು ಏಳನೆಯ ನಂಬರಿನವನು.

ಫೂಲ.—ಆರಿಂದಮನು ಸಿನಗೇನಾದರೂ ಮುಂದಿನೋ?

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಿನಗೇನಾಯಿತು?

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಫೂಲ.—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾರಣ
ವೇನು?

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ನಾನು ಆರಿಂದಮನನ್ನು ಮನಸಾ ದ್ವೇಷ
ಮತ್ತೇನೆ.

ಫೂಲ.—ಏತರಿಂದ ದ್ವೇಷ?

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಮಂಕನನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದನು.

ಫೂಲ.—ಅದು ಹೇಗೆ ಹೇಳು?

ಒನೇ ನಂಬರಿನವ—'ಲೋಕ'ನೆಂಬ ನನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯೊಬ್ಬನು
ಒಂದು ಬಾರಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನು. ನಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಿ,
ಯಾವಾಗ ಕೊಲೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಪರಸ್ಪರ ಮರೆಮಾಚದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.
ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ದಿನ ಲೋಕನು ಕೊಲೆಮಾಡಿ ಬಂದಿದಾನೆ. ಆದೇ
ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಯಿಗಂಡ ಆರಿಂದಮನು ಲೋಕನಂತೆಯೇ
ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ನನ್ನಿಂದ ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿಸಿ
ಆ ಖೂನಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಲೋಕ
ನಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ದ್ವೇಷಾಂತರವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದನು.
ಲೋಕನು ತನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದುದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರಣನಾದೆನೆಂಬುದನ್ನು

ತಿಳಿದು ದ್ವೀಪಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಾಗ—ಬದುಕಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂದು ಗಲ್ಲಗೂ ಸಿದ್ಧನಾಗುವೆನು, ಎಂದು ಬೈದು, ಬೆದರಿಸಿ ಹೋದನು. ಅವನೇನಾದರೂ ಬದುಕಿಬಂದರೆ ಆ ದಿನ ತಾನು ಹೇಳಿ ದಂತೆ ನಡೆಯಿಸುವಂತಹ ಭಯಂಕರನೇ ಸರಿ. ಅವನು ಬರುವುದ ರೊಳಗಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಪೇಳೆ ಅರಿಂದಮನನ್ನೇ ಕಡಿಗಾಣಿಸಿ ಜಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲಿರುವ ಕೋಪವು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಫೂಲ.—ಒಳ್ಳೆಯದು ನೀನು ನಡೆ. ಎಂಟನೆಯ ನಂಬರಿನವನು ಎದ್ದುಬರಲಿ.

ಏಳನೆಯವನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯವನು ಬಂದು ನಿಂತನು.

ಫೂಲ.—ನಿನ್ನ ಸವಾಚಾರವೇನು?

ಎಂಟನೆಯವ—ವಿಷಮ ಸವಾಚಾರ.

ಫೂಲ.—ಇರಬಹುದು; ಅದೇನು?

ಎಂಟನೆಯವ—ನಾನು ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆನಾಡಲಾರೆ. ನಿದ್ರೆಹತ್ತಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸ್ವಪ್ನಗಳು! ಎಲ್ಲ ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿಂದಮನು ಇದ್ದೇ ಇರುವನು. ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮನು ನನ್ನನ್ನು ಪರ್ವತದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೂಕುವನು ; ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯ ಕೆರೆನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿಹಿಡಿದಿರುವನು ; ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅವನು ನನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕಟ್ಟಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಷ್ಠದಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವನು. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಭಯಂಕರ ಸ್ವಪ್ನಗಳಾಗುವವು. ಅವುಗಳು ಮರೆಯಲಸಾಧ್ಯವಾದವುಗಳು. ಅರಿಂದ ಮನು ಸಾಯುವವರೆಗೆ ನನಗೆ ಈ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಪ್ನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಫೂಲ.—ಒಳ್ಳೆಯದು ನೀನು ಹೋಗು ; ಒಂಬತ್ತನೆಯವನಾರು?

ಒಂಬತ್ತನೆಯವ—ನಾನು.

ಫೂಲ.—ನಿನ್ನ ಸಮಾಚಾರವೇನು ?

ಒಂಬತ್ತನೆಯವ—ಮೂರು ವರುಷ ಆರು ತಿಂಗಳು.

ಫೂಲ.—ಹೇಗೆ ?

ಒಂಬತ್ತನೆಯವ—ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದೊಡನೆ.

ಫೂಲ.—ಹತ್ತನೆಯವನಾರು ?

ಹತ್ತನೆಯವ—ನಾಸು.

ಫೂಲ.—ನಿನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವೇನು ?

ಹತ್ತನೆಯವ—ಒಂಬತ್ತನೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದೂವರೆ ವರುಷ ಹೆಚ್ಚು ; ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ದಿನ ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮುಗಿವುದರೊಳಗಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೆಂದೆ 'ಪರಾರಿ'ಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಫೂಲ.—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೀಗ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಾರ. ಹನ್ನೊಂದನೆಯವನು ಯಾರು ?

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನದ್ದು ಬಂದನು. ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಇನ್ನೂ ಹದಿನೇಳರ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಇವನ ಮುಖಾ ಕೃತಿಯೂ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಬಹು ಭಯಾನಕ. ಇವನ ಮುಖವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಷಮಯವಾದ ಸರ್ಪ ವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅವರ ಹೃದಯವು ಭಯಭರಿತವಾಗುವುದು. ಅವನ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಬಲು ಹರಿತವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚೂರಿಯಿರುವುದು. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅವನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಯ್ಯೊಳಗಿನ ಚೂರಿಯನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ, "ನಾನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಒಬ್ಬನನ್ನು ದೂರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಲೆಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರಿಂದಮನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿರುವನು. ಇದು ನಡೆದು ಇಂದಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಆ ಮೊದಲು ಈ ಚೂರಿ

ಯೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷಣಕಾಲವೂ ಆಗಲಿರಲಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಬಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿಂದಮನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೊಗಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

ಇಂತಹ ಮಗನ ತಂದೆಗೆ ಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಮರಣವಾಗುವುದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುವುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದದ್ದು.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ನಂಬರಿನವನು ಎದ್ದುಬಂದನು. ಅವನು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧ. ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಬಲಿಷ್ಠ ಯುವಕರನ್ನಾದರೂ ಮುರಿದು ಕೆಡಹುವ ಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂಬುದು ಅವನ ದೀರ್ಘದೇಹದಿಂದಲೂ ವಿವಿಧವಾದ ಮೈಕಟ್ಟಿಸಿಂದಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಅವನ ಆಕೃತಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಗುಳಿಗೆ ಇಳಿದಂತಿರುವ ಅವನ ಆ ಕಾಡಿಗೆಗಣ್ಣಿನ ತೀವ್ರವಾದ ನೋಟ, ಕಸಾಲದ ಮೂಳೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಖದ ಭಯಂಕರ ಭಾವ— ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಂದವನೇ—“ಅರಿಂದಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಾರಣವುಂಟೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವ ಕುತೂಹಲವು ನನಗಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೀವು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿರಬಹುದು. ನಂಬುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ದಾರಿನೋಟಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಯಮ ಪುರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕುಂಟಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ನಾನು ಧನ್ಯವು ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುತ್ತಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆನಂತರ ಹದಿಮೂರನೆಯ ನಂಬರಿನವನು ಎದ್ದುನಿಂತು ಕೊಂಡನು. ಭೂಲಸಾಹೇಬನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ,—ನೀನೇನೂ

ಹೇಳಬೇಕಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನೇ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಲೆನು ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಆಸಾಮಿಯು ಅದೇ ಗೋರಾಚಾಂದ. ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನಿಂಥನೇ ಎಂಬುದು ಪಾಠಕ ಪಾಠಕಿಯರ ಬಿಲ್ಲಾ ಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಗೋರಾಚಾಂದನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಎದ್ದುಸಿಂತು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ನಾನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸುವೆನೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಅವನು ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಶಕ್ತಿವಂತ, ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಯುಕ್ತಿವಂತ, ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬದುಕಿರುವಾಗ ನನ್ನಂಥವನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವುದೆಂದರೆ ನನಗೆ ಸೈರಣಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಈಜೀಚಿಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುವುದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಆತನು ಈ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕು; ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ನಿರಾಪದನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ಲೋಕಾಂತರ ಹೊಂದಬೇಕು; ಅದರಿಂದ ಆತನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಯಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಯಾವಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಲುವುದೋ ನೋಡೋಣ. ಈ ವಿಚಾರವು ಹಾಗಿರಲಿ, ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಕೊಲೆಮಾಡದಿರುವವರು ಯಾರು ? ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದೀರಾ ?

ಯಾರೂ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಲೆಗಾರರು—ಎಲ್ಲರೂ ದಸ್ಯುಗಳು !

ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಜನರೇ ಅವಶ್ಯಕ. ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲರೂ ಈಗ ಶಪಥವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅರಿಂದಮನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶಪಥವಾಡಿದರು; ಮತ್ತೂ ಆ ಕೂಡಲೇ ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನಿಂದ ಒದ್ದಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಹರಿತವಾದ ಸನೀನು ಗಳನ್ನು ಬಹುವಾಸಪಡೆದರು.

ಅಂದು ನಡೆದುದು ಅಷ್ಟೇ.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಮೋಹಿನಿಯ ಕಡೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡು ರೇವತಿಯ ಸಮಾಹಾರವನ್ನು ಇದಿರುನೋಡುತ್ತ ಇನ್ನೂ ಅರಿಂದಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ನಿರ್ಬಂಧಿತನಾಗಿದ್ದನು. ದಿನಗಳು ಕಳೆದುಹೋದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ರೇವತಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವ್ಯಗ್ರನಾಗುವನು. ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅರಿಂದಮನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಯವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಆಸೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವನು; ಇಷ್ಟೇ ಏನೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಮನಸಾ ಅಸಂತುಷ್ಟನಾಗುತ್ತ ಬಂದನು. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಅರಿಂದಮನ ಸಹವಾಸವೇ ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಕೋಪವೂ, ರೇವತಿಯ ಬುದ್ಧಾರ್ಕಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಪತ್ತೇದಾರನನ್ನಾದರೂ ನಿಯಮಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಪುಬಲವಾಗಿಯೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವುವು. ಆದರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳುತಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾವಗಳು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ

ಬಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಆತನ ಮಾತುಗಳು ಅವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಬಂದೆರಡು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮನೋಭಾವವು ಅರಿಂದಮನ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದಾಗ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು “ಆಗಲಿ,” “ಇಲ್ಲ” ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು, ಕೆಲಸದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ‘ಹಾಜರಿ’ಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ‘ಗೈರಾಹಾಜರಿ’ ಯಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನ ಆ ಸುಳ್ಳು (?) ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಬಂದೊಂದು ಸಲ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಜೀವನವೂ ಧೈರ್ಯವೂ ಹದ್ದುಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ನೀರವವಾದ ಕ್ರೋಧವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೊಂದಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ಸನ್ನಾಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ತಡೆಯಲಾರದ ಜೀವನ, ದಾರುಣವಾದ ಉತ್ಕಂಠೆ, ದುಸ್ಸಹವಾದ ಉದ್ವೇಗ, ಮತ್ತು ಕೃಶವಾದಂತಿರುವ ಧೈರ್ಯ—ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಬಹು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಿನಗಳು ಬರುಬರುತ್ತ ದೀರ್ಘತಮವಾಗುತ್ತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು.

* * *

ಬಂದು ದಿನ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು; ಅರಿಂದಮನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ, ಮಲಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೇವಕನು ಬಂದು, ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅರಿಂದಮನು ಭೃತ್ಯನಿಗೆ ಆಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

* * *

ಸಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಮುಖದಮೇಲೆ ಫರದೆ ಎಳದುಕೊಂಡ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಅರಿಂದಮನ ಇದಿರಿಗೆ ಬಂದಕಾದರೂ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ

ಬಾರದೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಆಗಿನ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳು ಮಲಿನವಾಗಿಯೂ ತುಂಬ ಅಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುವು. ಅತಿ ರೂಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಬಂದೆರಡು ಕೇಶಗುಚ್ಚಗಳು ಕಿಪಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದ್ದುವು. ಅವಳು ಗೌರಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಬೂಟಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದಹಾಗೆ, ಅವಳ ಮೈಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಕಾಂತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ದಾವಾನ್ಮುಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚಿಗುಲಿನಂತೆ ಅವಳ ದೇಹವು ಬಾಟ ಕಳೆಗುಂಬತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಸಲಿಯಾದ ಸಾಮ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆರಿದಮನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಏಸ್ತಿತನಾದನು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾತನು ಹಾಗೆಯೇ ಎದ್ದು ಬಂದು ತಲೆದಿಂಬ ಸ್ನೇಹದ ಬರಗಿಕೊಂಡು—“ನೀವು ಯಾರು?” ಎಂದು ಪುಶ್ಚೆ ಮಾಡಿದನು.

ಹೆಂಗನು ಮುಖಫರದೆಯೊಳಗಿನಿಂದಲೇ—ನಾನು ಫೂಲಸಾಪೇಬನ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು ಮೃದುಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

ಹೆಂಗನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಏಸ್ತಿತನಾಗಿದ್ದ ಆರಿದಮನು, ಬಂದವಳು ‘ಫೂಲಸಾಪೇಬನ ಸ್ತ್ರೀ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮತ್ತೂ ಏಸ್ತಿತನಾದನು! ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ಸ್ವಪ್ನವೆಂದೇ ತೋರಿತು. ವೇಷವನ್ನು ಮರನಿಕ್ಕೊಂಡಿರುವ ಜುಮಲೆಯಾಗಿರಬಹುದೆ? ಎಂದು ಬಂದು ಸುಲ ಸಂದೇಹಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಈ ಕಂಠಸ್ವರವು ಅವಳದಲ್ಲ. ಜುಮಲೆಯ ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಬಂದಾಪತಿಗೆ ಕೇಳಿದವರು ಅದನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕಂಠಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಏಂದೂ ಮರೆಯಲಾಗದ ಬಂದು ಬಗೆಯ ತೀವ್ರತೆಯು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಕಂಠಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಆ ತೀವ್ರತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವಳು ಯಾರು? ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತನಾದ ಆರಿದಮನು ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಎಂತಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ತೋರದವನಾಗಿ, ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಟ್ಟು, ನೀರಾಭಾವದಿಂದ ಅವಳ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅರಿಂದಮನು ನೀರವನಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಅವಗುಂಠನ ವತಿಯು, ನೀವು ಫೂಲಸಾಹೇಬನನ್ನು ಕಾಣಿರಾ? ಎಂದು ತಾನೇ ಮಾತಿಗೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟಳು.

ಅರಿಂದಮ—ಬಲ್ಲೆ.

ರಮಣಿ—ನಾನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮೋಹಿನೀ.

ಅರಿಂದಮ—ಇದು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು.

ರಮಣಿ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಂದೀಖಾನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಇ.

ರಮಣಿ—ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಶಪಥ ಮಾಡಿದುದು ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಹೆನ್ನಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

ರಮಣಿ—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಕೇವಲ ಸಾಧುಗಳಹಾಗೆ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವುದೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಅಲೋಚಿಸಿ ತಾನೇ ಮಾಡುವುದೇನು? ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಡುಕಿದರೂ ಅವನೆಲ್ಲಿರುವೆನೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ರಮಣಿ—ಆದು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದರೂ ನಿಮ್ಮಂತಹ 'ಭಾರಿ' ಪತ್ತೇದಾರರು ಮುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೆ? ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದು ಎರಡು ವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಅರಿಂದಮ—ಆದು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹೆಂಡತಿ; ಇದರಿಂದ ನಿನಗೇನು ಶಾಫ?

ರಮಣಿ—ಶಾಫವೆ? ಅನೇಕವಾಗಿ; ಆದು ಬಹಳ ಮಾತುಗಳು; ಅವುಗಳು ಈಗ ಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೊದಲು ಕೇಳಿರಿ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಿಮ್ಮನ್ನು "ಖೂಸಿ" ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಪಣಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಅವಸಂಧವ

ನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈ ಸಾರಿ, ಹಿಡಿದ ಹಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ ಜಡಲಾರ ನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಿಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದೇ ನಾನು ಬಂದದ್ದು. ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಬಹು ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯ. ಅವನು ಬಹು ರೂಪಿ; ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾನವರೂಪದ ಪಿಶಾಚ; ಅವನು ದಾಸನ; ಅವನು ಘಾತುಕ; ಅವನೇ ಕೊಲೆಪಾತಕ; ಅವನು ಭಯಂಕರ ಸರ್ಪ; ಅವನೇ ಹಸಿದ ಮೆಟ್ಟುಳಿ; ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರದಷ್ಟಿದರೂ ಅವನು ಹಾನಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಬಿಡುವನು, ಇಲ್ಲವೆ ಮಲೆಯಾಗಿ ತಿಂದು ಬಿಡುವನು; ಅಥವಾ ಪಿಶಾಚನಾಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುರಿಯುವನು. ಮತ್ತೂ.....

ಆರಿದನು—(ಮೋಹಿನಿಯ ಮಾತು ಪೂರೈಸಗೊಡದೆ) ಈಗ ಅವಶ್ಯಕ ವಾದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ರಮಣಿ—ಹೌದು, ಚ್ಚಾಪಕನಿವೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಪಂಚದ ದಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನ ತಪ್ಪಿದರೂ, ಯಾರು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಿಮ್ಮು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಠಾರಿಯನ್ನು ನೆಡುವ ರೆಂಬುದು ಸಿಮಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಎಚ್ಚರಬಿಡಿರಬೇಕು. ಬಹು ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯರವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಲೆಗಾರರು; ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದು, ಗಾಯಪಡಿಸುವುದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲ.

ಆರಿದನು—ಅವರು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿದೆಯೆ?

ರಮಣಿ—ಉಲ್ಲ; ಅವರು ಒಬ್ಬಬ್ಬರಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಮಂದಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವುದೂತರೇ!

ಆರಿದನು—ಅವರ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದರೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೆ?

ರಮಣಿ—ಅವರಿಗೆ ಇಂತಹುದೇ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂಬ ಸಿಬಂಧನೆ ಯಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದಿನ ಅವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಡುವರೋ

ಆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಅವರ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಯಾವನನ್ನೋ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅರಿದಮ—ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಮರಣವೇ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂಬುದು ಹೇಗೆ ?

ರಮಣಿ—ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂದೇಹವಿರುವುದೇ ?

ಅರಿದಮ—ಅವರೊಳಗಣ ಮತ್ತಾವ ಸಮಾಚಾರವಾದರೂ ತಿಳಿದಿರುವುದೇ ?

ರಮಣಿ—ಅವರ ಪರಾಮರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಿವಿಯಾರ ಕೇಳಿದೆನು ; ಅವರು ಹೇಗೆ ಭಯಂಕರರೋ ಆ ಪರಾಮರ್ಶವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಭಯಂಕರವಾದದ್ದು.

ಅರಿದಮ—ಏಂತಹ ಪರಾಮರ್ಶ ?

ರಮಣಿ—ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಅರಿದಮ—(ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಗೊಡವೆ) ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ? ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ?

ರಮಣಿ—ಯಾಕೆ ? ಇನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇನು ?

ಅರಿದಮ—ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ರಮಣಿ—ಎಲ್ಲರೂ ; ಎಲ್ಲರೂ ಶಪಥಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಿದಮ—ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ?

ರಮಣಿ—ಈ ರಾತ್ರಿ.

ಅರಿದಮ—ಅದು ಗೊತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಏಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ?

ರಮಣಿ—ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ !

ಅರಿದಮ—ಸರಿ.

ರಮಣಿ—ಅಯ್ಯಾ, ಇಂದಿನ ದಿನ ನೀವು ಬದುಕುವ ಉಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇನಾದರೂ

ನಡೆದೀತೇನೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ; ನೀವು ಪಕ್ಕಾ ಪತ್ತೇದಾರರೆಂಬುದು ನನಗೆ ದೃಢಪಡಬೇಕಾದರೆ ಆಗಲೇ. ಈಗಲಿಂದಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಸಿಡಿ. ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ.

ಅಂದವು—ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ ಫೂಲಸಾಯೇಬನು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋಗುವನು. ಆತನು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲವೆ?

ರಮಣಿ—ಫೂಲಸಾಯೇಬನು ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಎಷ್ಟರಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಫೂಲಸಾಯೇಬನ ಹೆಂಡತಿ, ಫೂಲಸಾಯೇಬನು ನನ್ನ ಪತಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ತೀಕ್ಷ್ಣಣ್ಣ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಪತ್ತೇದಾರರೆಂದು ಹೆಸರುಗೊಂಡ ನೀವು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದವರ ಹಾಗೆ ಈಗ ಬೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದೆ?

ಅಂದವು—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಫೂಲಸಾಯೇಬನಿಗೆ ಕೆಡಕಾಗಲೆನ್ನುತ್ತೀಯೇನು? ಇವರ ಕಾರಣ?

ರಮಣಿ—ಕಾರಣವೆ? ಆವನು ನನ್ನ ಪರಮ ಶತ್ರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟರ ದ್ವೇಷವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಫೂಲಸಾಯೇಬನಿಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿರುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫೂಲಸಾಯೇಬನು ನನಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆವನು ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನಾನು ಕೊಂಡ ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದೆನು; ಈಗ ನನ್ನ ಯಾತನೆಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ಬಿಂದು ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಂದವು—ಫೂಲಸಾಯೇಬನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷವೋ?

ರಮಣಿ—ಆವನನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಸಂತೋಷ.

ಅಂದವು—ಗಂಡನಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ರಮಣಿ—ಆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೇನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ; ಇನ್ನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲ ಜಿನ್ನಾಗಿನ ನೆನಪಿರಲಿ.

ಪೋಹಿಸಿಯು ಥಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಸರನೆ ಹೊರಟು ಹೋದಳು.

ಅರಿಂದಮನು ಜೀವಿಯಕಡೆ ಕಿಟಕಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದನು. ಪೋಹಿಸಿಯು ಮುಖಘರದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ; ಹಾರು ಹಾರುತ್ತೆ ಓಡಿಯೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ದಾರಿಗರೊಬ್ಬಬ್ಬರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಂತು, ಆವಾಕ್ಕಾಗಿನ ಪೋಹಿಸಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಅರಿಂದಮನ ಸನ್ಮಾಹ

ತ್ರಾನಾಗಿ ಬಂದೊದಗಿದ ಈ ಘಟನೆಯು ಸಿರತಶಿಯವಾದ ಅದ್ಭುತ ರಸಾತ್ಮಕವಾದುದೆಂಬುದು ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಮಾತು ಕತೆಗಳಿಗೆ ಪೊದಲೇ ಪೋಹಿಸಿಯು ಹುಚ್ಚೆಳೆರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದನು. ಆನಂತರ ಅವಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಊಹೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಿರಾಧಾರವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದು ದೃಢಪಟ್ಟಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅರಿಂದಮನು ಆನಳಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚೆಳೆ ಮಾತೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆತನಂತೆ ಸಾಹಸಿಯೂ ಚತುರನೂ ಸುಬ್ಬವೇಷಕನೂ ಆದವನು ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ದೇವರನೇಲೆ ಭಾರಹಾಕುವುದು ಕೇವಲ ಸಿಂದಾಹವಾದ ಏಷಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆತನು ಅನೇಕ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ನಯೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ನಿರ್ಭರನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಪಾಪಂಕವಲ್ಲಿ ದೈವಸಹಾಯದ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುವ ಯಾವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ, ದೈವದ ಸಹಾಯವೊಂದಿಲ್ಲದೆ ಎಂತಹ

ಗುರುತರ ಘಟನೆಯಾದರೂ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕೈಗೂಡುವುದೆಂಬುದೂ ಆತನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದುವು.

ಆ ಅಪರಿಚಿತಕಾದ ಉನ್ನತದಿವ್ಯ ಮಹಾತಿಲಿ ಅವನು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟು ದಸ್ಯು ದಳವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಲೋಚಿಸದಿರುವಂತಹ ಮಹತ್ವದೊಂದು ಸನ್ನಾಹ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಸನ್ನಾಹವು ತೀರಾ ಹೊಸ ಬಗೆ ; ಆದರಿಂದ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯವೇ ಉಂಟು ; ಮೇಲಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಯ, ಶಾರೀರಕ ಪರಿಶ್ರಮ ಮುಂತಾದುವು ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಅಧಿಕವಿಲ್ಲ.

ಅಂದನುನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂದು ತಾಣೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಅಂದನುನು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಫಲಸಾಹೇಬನ ಈ ಸೂತನ ಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದನಾದರೂ ತಾನು ಅನನಸ್ಸು ದಸ್ತಗಿರಿವಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿಕ್ಕಿಯನಾಟಕೊಂಟಿರುವ ಉಪಾಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದು ಮಾತನಾಡು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು—ವ್ಯಾಪಾರವು ಸುಖವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಸಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಡಕಾಯಿತರು ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದೆ? ಡೆನ್ನಾಯಿತು! ಈ ಮಾತಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಕ್ಷಮಗೊಳ್ಳುವವು, ಎಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ಅಂದನು.—ಹದಿನೂರು ಮಂದಿ ಡಕಾಯಿತರಿಗಾಗಿ ಭಯಪಡುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಅಂದನುನಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಸವಾಹಾರವು ವಿಜವಾದುದೇ ಆದರೆ, ಅಂದನುನು ಆ ಹದಿನೂರು ಮಂದಿಯನ್ನೂ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಗೆಗಿಂದ ಅಂಕಲಿಸಿ ನಾಳಿನ ಉದಯಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತ ಕರೆದುತರುವುದನ್ನು ನೀನೇ ನೋಡುವೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅರಿಂದಮನಾಬಾ! ಅವರು ಹದಿನಾರು ಮಂಟಿಯೆಂದೇ ತಾವು ಏಣಿಕೆವಾಡಿದಿರಾ? ಫೂಲಸಾಹೇಬನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು; ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ; ಒಡ್ಡೊಬ್ಬನೂ ಬರತನೆಯ ಫೂಲಸಾಹೇಬನೇ ಎಂಬುದು ನೆನಪಿರಲಿ.

ಅರಿಂದಮನ—ಸಂತಯಿಸಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಹಾಗಾದರೆ?

ಅರಿಂದಮನ—ಪುನಃಪುನಃ 'ಹಾಗಾದರೆ' ಏಕೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಈಗ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿರುತ್ತೀರಿ?

ಅರಿಂದಮನ—ಅತ್ತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೋ? ಇಲ್ಲವೇ ಅವರನ್ನು ಎಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಬರತನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ.

ಅರಿಂದಮನ—ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರಾಯಿತು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂತು? ಅವರು ಬರುವುದು ಈ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ತನುಗೆ ಏನು ಬಿಡು ಬಿಡು ಬೇಕೋ ಹೇಳಿಸಿ.

ಅರಿಂದಮನ—ಒಬ್ಬನೂ ಬೇಡ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—(ವಿಸ್ಮಯನಾಗಿ) ಆದು ವೇಗ?

ಅರಿಂದಮನ—ಈ ಜನರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣವು ಮಾಡಲಿ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಎಂಬಿಯಾಗುವುದು ಕೊಂಡು ತಾಸೇ ಏನು ಮಾಡಲಾಸಿರಿ?

ಅರಿಂದಮನ—ಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು!

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಏನು? ಹುಡ್ಕರಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡು ಬಿಡು ಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಗುಣವನ್ನು ಬಿಡು ಬಿಡು ಮಾಡುವುದು ಬಿಡು ಬಿಡು,

ಕಾಡು ನಾಡುಗಳೆನ್ನದೆ ಅಲೆದಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ಮೆದುಳು ಕೆಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅರಿಂದನು—(ನಗುತ್ತಾ) ಹಾಗೂ ಆಗುವುದು !

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಹಾಸ. ಕೆಲಸದ ಪುಸ್ತಾಪದಲ್ಲ ಪರಿಹಾಸವಾಡುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಹವಿನೂರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದನು—ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನಿದ್ದಾನೆ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅದಿನ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿದೆ. ಆ ದಿನದಂತೆಯೇ ಈ ದಿನವೂ ಆತನು ತನುಗೆ ಸೆರವಾಗುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ನಿಪತ್ತಿಗೆ ಆತಂಕವೇ ಇಲ್ಲ.

ಅರಿಂದನು—ಹೊಸಬ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ ; ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನ ಮುಖ ಕಣ್ಣು ಭಾವ ಮತ್ತೂ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತನ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯು ಎಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬರುವುದು. ಆತನು ನನ್ನೊಡನೆ ಈ ಬರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಅಲೆದಾಡಿದುದರಿಂದ ಸತ್ತೇದಾರಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕೃತೂಹಲವು ಅನುಸಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಾದರೆ ಯಾವನೂ ಈ ಜಘನ್ಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಆಸೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಬುದ್ಧಿಯಿರುವುದೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಚತುರತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾದರೂ ಇರುವುದೋ, ಯಾರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಲವಿರುವುದೋ ಅಂಥವರು ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಆನಂದರಾಗಿಯೇ ಆಗುವರು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ನಿಮ್ಮ ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನು ಚತುರನಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ, ಬುದ್ಧಿವಂತನಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ, ಬಲಶಾಲಿಯಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆತನು ಈ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನಾದರೂ

ಆ ಹದಿಮೂರು ಮಂದಿಗೆ ನೀವಿಬ್ಬರು ಇದಿರಾಗಿ ಸಿಂತು ಹೋರಾಡಲಾಗುವುದೆ? ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಹದಿಮೂರು ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಫಲಸಾಹೇಬನು ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುವನಲ್ಲವೆ?

ಅರಿಂದಮ—ಒಂದು ದಿನ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಜನರಿಗೆ ಒಂತಹ ದುರ್ದಶೆಯನ್ನು ತಂದೆನೆಂಬುದು ಮರೆತುಹೋಯಿತೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಇಲ್ಲ, ಅದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಸಿಮ್ಮು ಬುದ್ಧಿ ಬಲವು ಆಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಫಲಸಾಹೇಬನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೀಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಹೋಗಲಿ, ನನಗೆ ಒಂದು ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ; ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲೆಯಾ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಯಿಂದ ಏನುಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಅರಿಂದಮ—(ನಗುತ್ತಾ) ಮಾಡುವುದೇನು? ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಜ್ಲಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಏರ್ಪಾಡುವುದ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸಿಮ್ಮು ಮನೋಗತವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಬಹು ಮರ್ಘಿಗಳು.

ಅರಿಂದಮ—ತನುಗೂ ಹಾಗೆಯೆ?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅಲ್ಲದೆ ಏನು? ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಆವಶ್ಯಕವೋ?

ಅರಿಂದಮ—ಹದಿನಾಲ್ಕು ಚತುಕೈಕೋಟಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಸರಕುಗಳು. ಎಲ್ಲವೂ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಒಂದೇಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ?

ಅರಿಂದಮ—ಆ ಹದಿಮೂರು ಜನರೊಡನೆ ಜುನುಲೆಯು ದಯೆ ಮಾಡದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಲ್ಲವಾದರೆ ಫಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಎರಡು ಚತುಕೈಕೋಟಿಗಳು ಆವಶ್ಯಕವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಅರಿಂದಮುಬಾಬು, ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಸಿಮ್ಮ ಮೂತುಗಳು ನನಗೆ ಬಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಬೇಕಿಲ್ಲ ಪಂದರೇನು? ನಾನು ತಾಣೆಯಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾತ್ರಿಯ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಸಿಮುಗೆ ಸಹಾಯಕ ರಾಗಿ ಸಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರಲಿ; ಇಂತಹ ಸಮಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಬಹು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

ಅರಿಂದಮು—ಬಬ್ಬನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪುಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲವೇನು?

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಸಿಮುಗೆ ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟವೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಾನು ಮತ್ತೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮು—ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಲಾರೆ. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನೂ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಯೋಗೇಂದ್ರ—ಇಲ್ಲವೂ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರುವುವು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸ್ವಾಗತ ಸನ್ನಾಹ

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಅರಿಂದಮನು ಸಿಜ ಸಿವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿದನು. ಬೇವೇಂದ್ರನುಬಯನು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಂದಮನು ಬಂದು ಹೊಗೆಯ ಸುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬೈರಕುಶಾನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಯಾವುದೊಂದು ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆಬತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಿದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳೂ ಕೈಕೋಳಗಳೂ ಸಂಕೋಲೆಗಳೂ ತಲೆಹೊರೆಗಳಾಗಿ ಯಥಾ

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದುವು. ಅರಿಂದಮನು ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹಿಂದು ಮುಂದು ತಿರುಗಿಸಿನೋಟ, ಬಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಕೈಕೋಳಗಳೂ ಸಂಕೋಲೆಗಳೂ ಆವಶ್ಯಕ ವಾದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಹಡಿಯಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಜೋಪಾನಪಡಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೆಟ್ಟುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಹಡಿ ಮೆಟ್ಟಿನ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೂ ರೈಲಿಂಗಗೂ ಜಂಟಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ತನ್ನ ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ರಕ್ತಬಾಗಿಲು ಗಳಿಗೂ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಜಂಟಿಸಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದನು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿಂದಮನು ಸರಿಮಾಡುವ ಮೊತ್ತಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬಂದಂತೂ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಬಂದಂತೂ ಗಂಟೆಯಮೇಲೆ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು—ಫೂಲ ಸಾಹೇಬನು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಜಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ಎಂದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು, ಆಗತಾನೇ ಆಕಾಶದಿಂದ ಉರುಳಿಕೊಂಡ ವಸಂತಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬ! ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಇಲ್ಲಿ—ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ.

ಈಗ ಅವನಿಲ್ಲಿ?

ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಲಿ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರು ತ್ತಾನೆ.

ತಮ್ಮ ಮನೆಗೇಯೇ? •

ಹೌದು; ನಮ್ಮ ಮನೆಗೇ.

ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ?

ಬಹು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ.

ಸಿಮ್ಮ ವಾತು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಏಹ, ತಿಳಿಯಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿ ದನು.

* * *

ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಪಟಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸೋಪಾನದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲೆಕಾಟ್ರಿಕಾ ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮುಟ್ಟು ಮೇಲಿನ ತಂತಿಗಳೊಳಗೆ ಅಲ್ಪ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಪ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು—ಈಗ ನೀನು ಮುಟ್ಟಲಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಲ್ಲು ನೋಡುವ, ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮನು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹಿರಿಯನಾದುದರಿಂದಲೂ, ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬಳೆದು ಬಂದ ವ್ಯತ್ಯಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಆತನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, 'ತಾವು,' 'ತಮ್ಮ' ಮುಂತಾದ ಗೌರವ ಸೂಚಕವಾದ ಮಾತು ಕತೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವೇತ ಸೂಚಕವಾದ 'ನೀನು,' 'ನಿನ್ನ' ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅರಿಂದ ಮನು ಮಾತು ಕೇಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕೂಡಲೇ ದಪಗಟದ ಪಾಶ್ಚದಲ್ಲಿದ್ದ ರೇಲಿಂಗನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಟ್ಟಲನ್ನು ಹತ್ತಿದನು; ಆಮೊಡನೆಯೇ ಯಾತನಾಸುಯವಾದ ತೀವ್ರತರ ಚೀತ್ಕಾರವೂರ್ವಕ ವಾದ ಅನನ ಆರ್ತನಾದವು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಯಿತು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಮುಟ್ಟಲಿಸಿಂದ ಏದು ಮೊಳಗಳ ದೂರಕ್ಕೆ ಹಾರಿಬಿದ್ದನು.

ಆನಂತರ ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರನು ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು. ಅರಿಂದಮನು,

ನೀನು ಒಂದು ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದೆ; ಹತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಗಳೂ ಬಟ್ಟುಗೂಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಮೇಲೆ ಒಂದು ಸುಲ ಕಾಲೂರಿದರೆ ಸಾಕು—ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲನ್ನು ಕಡಲೆಸು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ತ್ರಾಣವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ರೇವತಿಯ ವಿಚಾರವಾದ ಬಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ತಿಳುಹಿಸುವ ಪರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಈ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಮೇಲೆ, ಈ ಯಾತನಾನುಯವಾದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವನು. ದಾರುಣವಾದ ಈ ಬಾಧೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ರಹಸ್ಯ ಸಮಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾನಾಗಿ ಸುಕಾಶಪಡಿಸುವನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಒದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅವನ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದ ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿಯದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದನು—ನೀನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ರೇವತಿಯ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವುದೆಂದೇ ಬೋಧೆಯಾಗುವುದು, ಎಂದು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಸೇಶಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಸಾಲದು. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದವನಂತೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಅಭಿಸ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬರುವನು ?

ಅರಿಂದಮ—ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಅವನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವೆ ?

ಅರಿಂದಮ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಧೈರ್ಯದ ಮಾತೆಂದಿಲ್ಲ.

ದೇವೇಂದ್ರ—ರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ?

ಅರಿಂದಮ—ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಹೇಗೆ ಬರುವನು ?

అరిందను—కళ్ళనంతే గుట్టాగి బరువుదిల్ల. డకాయితర దళసమేతనాగి, డకాయతి మాడలు బరువ హాగేయే, తన్న గుంపిసవరేడగొడి బరుత్తానే.

దేవేంద్ర—అవసిగే ఈగ గుంపెల్ల బతేయాయితు!

అరిందను—ఈ బరతు తింగళింద అవను యావ పుయత్తు చన్నూ మాడదే కుళితు కాలహరణ మాడుత్తిద్యాసేను? ఒక గిందేలకగే బల్లవన్నూ సిద్ధవనాటకొండద్యాసే.

దేవేంద్ర—హాగాదచే ఇదు బహు భయంకర ననూ కారవే సరి. ఈ నుద్దియు తనుగే వేగే తిళియితు?

అగ అరిందనును తాను వోలెఱిసియింద కేళిదుదన్నేల్లా దేవేంద్రుసిగే వేళిదను. 'వోలెఱిసి' అంబ వేసరుళ్ళ బిల్లు కుంజ్జళ మాతుగళల్ల అరిందనును ఇశ్చు పుశ్చానపట్టుదన్ను సోలెఱి అనేకరు అరిందనును సరివూద కేలసమాడలల్లవేందేన్న ఒకుదు. ఆదచే బహు దినగళిందలూ సత్తేదాలయ కేలసదల్లి వకకేగొండెద్ద అరిందనుసిగే ఆ ఆనాథారణవూద స్వేపుణ్యవూ, ఆసన్న—సులభవూద ఆలెఱిఱనాతక్తియూ ఇద్దితాగి ఒందు నూతు వేఱిరబేతేందచే అదు కాలక్రమదల్లి వేగే వేగే సుణుసు ఒకుదేంబుదన్ను ఆతను సులభవూగి సిధులసుత్తిదన్ను. వోలెఱి సియు స్వంత పుతారవూగి యావుదేఱిందు నూతన్నూ వేఱిరపటిసదే అద్దుకూదరని అవళ నూతిస భావదింద వోలెఱిసియు యావుదేఱి పుతారదల్లి పూలసావేఱిసింద భయగేఱిఱిసల్లట్టే నకూగరబేకేందలూ ఇంతకు సందభుగళల్లి ఆ పుతారవు అదిరసాత్మకవూ, స్వల్ప మట్టిగే ముంప-భేదకవూ ఆగిరబేకేందలూ అరిందనును తిళిదు కేఱిళ్ళదిరల్ల.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಗುಪ್ತದ್ವಾರ

ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಅರಿಂದಮ ಮತ್ತೂ ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯರು ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ನೀಡಿಯ ವಾಗಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಗಳಿಪಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಮಹಡಿಯಮೇಲಿನ ಬಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಗಡೆಯಾಡತೊಡಗಿದರು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅಟವಾಡುವಾಗ ಬಹುಮಂದೊಮ್ಮೆ ಅಸ್ತಮನಸ್ಕನಾಗುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಬಂದೊಂದು ಸಲ ಅಟಕ್ಕೆ ಮನಗೊಡದೆಯೇ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪದಘ್ನನಿಯನ್ನು ಆಲಸಲು ವ್ಯಾಕುಂತನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು; ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಪರಿವಾರದವರ ಭಯಂಕರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಅರಿಂದಮನು ಅಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾರಣ ಬಾಲಿಬಾರಿಗೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬೇವಕ್ಕೊ ಮೃತ್ಯು ಏಗೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಜೂರಿಗೂ ರಕ್ತಕ್ಕೊ, ಸಂಗ್ರಾಮವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಾದಂತಹ ಮಹಾಘಪತ್ತಿನ ಭಾರವನ್ನು ಅರಿಂದಮನು ತಾಳಿದ್ದನಾದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗದ, ಆಶಂಕೆಯ ಅಥವಾ ಚಿಂತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳೊಂದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಅಟವು ಮುಗಿಯಿತು. “ಇನ್ನು ಅವರು ಬರುವ ವೇಳೆಯಾಯಿತು; ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಅವರ ಶುಭಾಗಮನವಾಗುವುದು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಬಾ” ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೋ ಹೇಳಿರಿ.

ಅರಿಂದಮ—ಕೆಳಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಇರಬೇಕು. ನೀನು ಹೊರಡುವಾಗ್ಗೆ ರಬ್ಬರಿಸ ಪಾದರಕ್ಷೆ

ಗಳನ್ನು ಪಾಕಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗು. ಅವನ್ನು ದಪ್ಪ ರಬ್ಬರಿಸಿಂದ ತಯಾರಿ
ಸಿರುವುದರಿಂದ ಮುಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಬದ್ಧುತ್ವವಾಹುಂದ ಸಿನಗೆ
ವಾಧೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆಲಿಂದಮನು ಎರಡು ಬತೆ ರಬ್ಬರಿಸ ಸಾಡರಕ್ಕೆ
ಗಳನ್ನೂ ಕೈಚೀಲಗಳನ್ನೂ ತಂದನು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅನರಿಬ್ಬರೂ
ಆಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ದೇವೇಂದ್ರ) — ಕೊತಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಸಿದ್ಧು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು ?

ಆಲಿಂದಮು — ಆ ಕೊತಡಿಯ ತೆಂಕಲು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು
ಹಗ್ಗವು ನೇತಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹದಿಮೂರು ಮಂಟು ಮುಟ್ಟಲಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದ
ರೆಂದು ಸಿನಗೆ ತೋರಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎಳೆದು ಎಟದುಕೋ.
ಆನಂತರ ಅನಶ್ಯಕವಾದುದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ) — ಒಂದು ವೇಳೆ ಹದಿಮೂರು ಮಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬನು
ಹೊರಗಡೆ ಕಾವಲಾಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು.

ಆಲಿಂದಮು — ಅನರಿಗೆ ಕಾವಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನವೂಂಟು. ಆ
ಕೆಲಸವನ್ನು ಜುಮಲೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲಳು. ಜುಮಲೆ
ಯಲ್ಲಿ ಭೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ) — ಹೇಗೆ ಆಗಲಿ, ಹದಿಮೂರು ಮಂಟಿಯೂ ಬಟ್ಟೆಗೆ
ಸೋಪಾಸದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುವರೇನು ?

ಆಲಿಂದಮು — ಹೌದು, ಹದಿಮೂರು ಮಂಟಿಯೂ ಬಟ್ಟೆ
ನಿಯೂ ಹತ್ತುವರು. ಭೂಲಸಾಹೇಬನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,
ಅವನು ಕಳ್ಳರ ಹಾಗೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು,
ಭಯದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವನೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮೀರ
ತ್ವದ ಅಭಿನಯವನ್ನೆಂಬಗೂ ಅವನು ಮಣ್ಣುಸಾಲು ಮಾಡಲಾರನು.
ಬಿಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮುಲಗುವ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ
ಬಂದು, ನನ್ನ ಹಾಸುಗೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು, ಅನರ ಹದಿಮೂರು

ಚೂರಿಗಳೂ ಬಂದೇ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಶೌರ್ಯವು ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವನೆಂದೇ ನನ್ನ ನಂಬುಗೆ. ಇಷ್ಟರಮೇಲೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿರುವುದೆಂಬುದು ಅವನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಅವನು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸಿದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ; ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವನು ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಲಾರನು. ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು, ಈ ಸತ್ತೇದಾರಿ ಕೆಲಸವು ಮಹಾಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದು. ಎಲ್ಲೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದೇಹವುಂಟಾದರೂ ಆ ಸಂದೇಹವನ್ನೇ ಸಿಜನೆಂಬುದರ ಸ್ವಲ್ಪದಷ್ಟು ಸಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಆದರ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಪಾರವಾದ ಸನ್ಮಾಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಈಗ ನಿನಗಿರುವ ಈ ಉತ್ತಮದಲ್ಲ, ನೀನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಇರುವುದಾದರೆ ನೀನೂ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸತ್ತೇದಾರನಾಗಬಹುದು. ನಿನಗೆ ಕೊಂಚ ವೈದ್ಯನಿಚಾರವೂ ತಿಳಿದಿದೆ; ಈ ಸತ್ತೇದಾರಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಬಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಬಿದ್ದೆಯೂ ಸಹಕರಿಸುವುದು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಆದರೆ, 'ಪಾಕ್ಯರಾ' ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ಮುಂಜಾನೆ ದೆಯು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾಕ್ಯರನಾದರೆ, ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು; ಬಹಳ ಮಾತಿ ನಂದೇನು ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿರುವ ಏಷ್ಯೋ ಮುಂಜಿಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಬಹುದು.

ಅಂದಮು—ನಿನ್ನ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಆಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಪಾಕ್ಯರನ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸತ್ತೇದಾರಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ಸಹಸ್ರ ಗುಣಾಭಿಮಾನಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದು. ಮಾನ ಧನಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮೃತ್ಯು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಏಷ್ಯೋ ಜನರ ಮಾನ ಧನಗಳನ್ನು ಸತ್ತೇದಾರನು ರಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರ ತಾರುಣ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಬೀವನ ಸಂಕಾರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶೋಕಾತುರ

ರಾದ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಬರಿಗೈಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ತೇದಾರಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದು. ದಸ್ತುಗಳ ಕೈಯಿಂದಲೂ ಕೊಲೆಗಾರರ ನೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಅವಲಂಬನರಹಿತರಾದ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿತಂದೆಗಳನ್ನೂ, ಅಭಾಗಸಿಯರಾದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಂಗಸರ ಪತಿಗಳನ್ನೂ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪತ್ತೇದಾರಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಅಥವಾ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರೋಪಕಾರವೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ? ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪಡುವ ಶ್ರಮವು ನಿರರ್ಥಕವಾದುದೋ ಏನು? ಎಂತಹ ಪಾಕ್ವರನಾದರೂ ಸರಿ, ಪರೋಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಪತ್ತೇದಾರಿಯಂತಹ ಶ್ರಮಸ್ಪೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಪಾಕ್ವರ ಏದ್ದೆಯ ಅವನ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಜೀವನ ಬಯಲಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೀವ್ರ ಘಲಕಾಲಾದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಶಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುವನು. ಪತ್ತೇದಾರನಾದವನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಶಾಗಲೀ, ದಯಾಪರನಾಗಿ ಆಗಲೀ, ಈಶ್ವಾರಪರಪಶನಾಗಿಯಾಗಲೀ ತನ್ನ ಶರಣಾಗತರ ಸಕಲ ಧಯಂಕರ ಏಕತ್ತಗಳಿಗೂ ತಾನು ತಲೆಗೊಟ್ಟು, ಸಹಾಯ ಹೀನವಾದ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೊಲೆಗಾರರ ಹೊಲಿಯ ಅಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೈಯಾಗಿ ಬಿಡುವವಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುವರೇನೋ ಆಲೋಚಿಸು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಮ್ಯ ದೇಶವಹರು ಪತ್ತೇದಾರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಅದು ಅವರ ದೋಷವಲ್ಲ; ಅದು ಸಮ್ಯ ಅದೃಷ್ಟ ದೋಷ. ಲಂಗೆಂದಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೆರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೇದಾರರು ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಪಾಲ ವ್ಯದ್ಯರಾಹಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಪತ್ತೇದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೋರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನೂ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಗೌರವಲಾಭವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಈ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಇದು ಆತ್ಮಶ್ಲಾಘನೆ ಎಂದೇ ತೋರಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೆ ನಾನೇ ಹೇಳುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಕುದುರೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಾಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿದರೆ ಹೇಗಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಬಲ್ಲೀರಾ? ಊಹಿಸಬಲ್ಲೀರಾದರೆ, ಇದೂ ಬಹಳ ಮಾಡಿ ಅದೇ ಮಾದರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಯುವುದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಂದರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶಯನಮಂದಿರದಿಂದ ಬಂದನು. ಬಂದವನೇ ಸೋಪಾನದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ನಗುವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಅವೂರ್ವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಸೋಪಾನದ ಹತ್ತಿರ ಗೋಡೆಗೆ ಬರಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನೂ ನಗುತ್ತ ಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು.

ಎಂತಹ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ! ಸೋಪಾನದ ಮೇಲಿಂದ ತಳದ ವರೆಗೂ ಹದಿಮೂರು ಮಂದಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ! ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತರ್ಜನ-ಗರ್ಜನಗಳ ಏನಾ ಬೇರೇ ಮಾತು ಹೊರಡದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವರದು ಅದೆಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಮುಖಭಂಗ! ಬಾಧೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ನರ್ತನಮಾಡುವರು, ಕೆಲವರು ಆ ಕೈಪಿಡಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮುಖ ವಿಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಣಿದಾಡುವರು; ಆದರೆ ಏತರಿದಲೂ ಕೃತಕಾರ್ಯರಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆ 'ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಟರಿ'ಯ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗುವುದೋ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ದೇಹದಿಂದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದಂತೆಯೇ ತೋರುವುದು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಂತಿರುವನು; ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾತನೆ, ಚೇತಾರ ಮೊದಲಾದ ಸಂಕಟ ಸೂಚಕವಾದ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮುಖಭಾವವನ್ನೂ, ಪುಷ್ಪವಾದ ಅವನ ದೇಹವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಜ್ಜಿದಂತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮೀಪದ ಯಾತನಾನುಭವವಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂದೇ ತೋರುವುದು.

ಅರಿಂದಮನು—ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಬು, ಸೌಖ್ಯವೇ? ಬಹು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ದಯವಾಡಿಸಿದಿರಿ ; ಇದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ; ತಮ್ಮ ಸತ್ಕಾರವು ಉಚಿತ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುತ್ತಿರುವುದೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಎಂದು ಕಿರುನಗೆಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದನು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅರಿಂದಮನು ಮೊದಲು ಸಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ತಮಗೆ ಮುಕ್ತಿಲಾಭವಾಗುವುದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದನು. ಅವನು ಕೈಗಳಿಗೆ ರಬ್ಬರಿಸ ಚೀಲಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ರಬ್ಬರಿಸ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ 'ಪ್ಯಾಟಲಿ'ಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರನುಜಯನ ಕೈಗೆ ಕೆಲವು ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು; ಇಬ್ಬರೂ ಬತೆಯಾಗಿ ದಸ್ತುಗಳ ಕೈಗಳಿಗೆ ಕೋಳಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರು ಬಂದಿಗಕಾದರು. ಉಳಿದವನೆಂದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮಾತ್ರ.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಕೊಲೆಗಾರನ ಹೇಳಿಕೆ

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಯಾತನೆಯು ಸಹಿಸಲಾರದಷ್ಟಾಯಿತು. ಅದರೂ ಅವನು ನೀರವ; ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಮುಖವೂ ಕೆಂಪೇರಿಬಿಟ್ಟಿವೆ.

ಅರಿಂದಮ—ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬ, ನಿನಗೆ ಮುಕ್ತಿಲಾಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾವಕಾಶವುಂಟು. ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿರುವೆಯಾದರೆ ಈ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಇದೇ

ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುವುದು. ನೀನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಬಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆಯಷ್ಟೆ? ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರು?

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು; ಆದರೆ ಅವನ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಆ ನಗೆಯು ಕ್ಷಣಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ವಿಕೃತ ಮುಖಭಂಗಿಯಾಗಿಯೋಯಿತು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ—ಅಂದು ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಆಪರಿಚಿತರೊಡನೆ ಓಟಪೋರದ ರೇವತಿಗೆ ಅವಳು ತಂಗಿ—ರೋಹಿಣೀ!

ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದವರು ಯಾರು?

ನಾನು. ಸ್ವಹಸ್ತದಿಂದ.

ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂದದ್ದು?

ನನಗೆ ಕೊಲೆವಾಡುವುದೆಂಬುದು ಬಂದು ಬಗೆಯ 'ಸಿಪಾ.'

ಆ 'ಸಿಪಾ' ಈಗ ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತೆ?

ನಾನು ಗಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುವವರೆಗೂ ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೆಂಥವನು?

ನನಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರ.

ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವೆ?

ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ಅಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವವನು ನನಗಿಂತಲೂ ಭಯಂಕರನಲ್ಲವೆ? ಯಾವ ಸಂಬಂಧಿಯೂ ಅಲ್ಲದ ನಾನು ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದೇನು ಮೆಚ್ಚು?

ಈ ಕೆಲಸವಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ನಿನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿರ್ಮಯವಾಗಿದೆ?

ಏಪ್ಪತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ.

ಒಂದು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ.

ಏಕೆ ?

ರೇವತಿಯ ಕೊಲೆಯಾಗದ ಕಾರಣ.

ಏತಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ?

ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ತುತ್ತನ್ನು ನೀನು ಕಸುಗೊಂಡಿರುವೆ.

ಆವರೆಗೆ ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡಿದುದೇಕೆ ?

ರೇವತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ; ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದಿತು ; ರೇವತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಅವಳು ನನ್ನ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ನಡೆಯುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಯೂ ನನಗೇ ದೊರೆಯುವುದೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು.

ರೇವತೀ ಮತ್ತೂ ಅವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಇವರಲ್ಲಿ ನೀನು ಕೇಶವ ಬಾಬು ಎಂದು ಪೇಳಿಕೊಂಡಿರುವೆಯೋ ?

ಹೌದು, ನಾನೊಬ್ಬನೇ ; ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನನಗೆ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು.

ವೋಹಿಸಿಯು ನಿನಗೆ ಏನಾಗಬೇಕು ?

ಈ ವರ್ತಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?

ವೋಹಿಸಿಯು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೆ ?

ವೋಹಿಸಿಯು ನನ್ನ ಮ್ಮಾತ್ಯು !

ಹೀಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುವೆ ?

ಹಾಗೆಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಈ ದುರ್ದಸೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತೇನು ?

ವೋಹಿಸಿಯು ಹೇಗೆ ನಿನ್ನ ದುರ್ದಸೆಗೆ ಕಾರಣಳು ?

ಘೋರವಾಹಿನಿಯ ಉತ್ತೇಜಿತನಾಗಿ-ಅರಿಂದಮು, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮರೆವಾಜಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ವೋಹಿಸಿಯು ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಊಹಿಸಬಲ್ಲೆನು.

ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ತಾನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಈ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದಳು; ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಪರೀತವೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಿಂತುಕೊಂಡು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡುತ್ತಾ ಲಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನೂ ನನ್ನನ್ನು ಭಯಂಕರ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲರಿಸಿ ನನ್ನ ಧಿಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೆನು. ಆ ಮನೆಹಾಳಿಯಾದ ಸೋಪಿಯು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಭಂಗತಂದಳು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ರಹಸ್ಯ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂದಮು, ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅಸಹ್ಯವಾದ ಈ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡು; ಪ್ರಾಣಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ಸಂಕಟ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅಂದಮು—ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈರಿಸಿಕೊ. ನೀನು ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಏಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಯವೇ ?

ಫೂಲ.—ಒಂದಕ್ಕಿರವೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವಾಗ ಸುಳ್ಳಿನಿಂದೇನು ?

ಅಂದಮು—ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು—ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳುವೆಯಷ್ಟೆ ?

ಫೂಲ.—ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳದಿರಲಿ ?

ಅಂದಮು—ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯ ತಂಗಿಯ ಮೃತ ದೇಹವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ, ಆವರಿಗಾಗಲೇ ಹದಿನೆಂಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುತ್ತಿ; ಆದರ ಏನರಣವನ್ನು ಹೇಳು ?

ಫೂಲ.—ಇದೀಗ ನನ್ನ ಗೌರವದ ಮಾತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಿ! ನನ್ನ ಮರಣವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಗೌರವಸೂಚಕವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಚ್ಚಿಡಬೇಕು? ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಹದಿನೆಂಟು ಕೊಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಹದಿನೆಂಟು

ಸಲಗಲ್ಲಿಗೆ ಏರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ಥಳವು ಅಲಹಾಬಾದು. ನಾನು ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಹೆಸರು—ಏನೋದಲಾಲ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ನೆಂದು. ಕೊಲೆಗಾರ ಏನೋದಚಾತುರ್ಯನ ಕತೆಗಳನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಏನೋದಚಾತುರ್ಯನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಶಕ್ತರಾದ ಸತ್ತೇದಾರರೂ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದಲೇ ಪಾರಾಗ ಬೇಕಾಯಿತೋ ಆ ಏನೋದಚಾತುರ್ಯನೆಂಬನನು ನಾನೇ. ಯಾವ ಮೋಹಿಸಿಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅದೇ ಮೋಹಿಸಿಯ ತಂದೆ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಮಾವ, ಅಣ್ಣ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಹತರಾದರು. ಅದು ಇಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮಾತು. ವಿಧವೆಯಾದ ಮೋಹಿಸಿಯನ್ನು ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟಕಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೇವಲ ಅರ್ಥಲೋಭದಿಂದಲೇ; ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ನೇಹ, ಮಮತೆ ಮೊದಲಾದ ಯಾವುವೂ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರವು. ಮೋಹಿಸಿಯ ಮನೆಯು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ. ಮೋಹಿಸಿಯನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನಂತರ ಮೋಹಿಸಿಯ ತಂದೆಯು ಕೋಪದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಿಚ್ಚಿಟ್ಟನು. ಅದರ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಮೋಹಿಸಿಯ ತಂದೆ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಮಾವ, ಅಣ್ಣಂದಿರು ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಯನ್ನೂ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದುಹಾಕಿದೆ. ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ನಾನು ಮೋಹಿಸಿಯೊಡನೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ತೀರಿಸಿದೆನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ದುಸ್ಸಾಹಸಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ, ಅರ್ಥಲೋಭದಿಂದಲೇ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲರ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಅವಳ ತಂದೆಯನ್ನೂ ತೀರಿಸಿದೆ. ಅವಳನ್ನೂ ಕೊಂದುಹಾಕಿದೆ. ಕುಲಸಮಳ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಅಣ್ಣನನ್ನೂ ಕೊಂದೆನು. ರೇವತಿಯ ತಂಗಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದೆನು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹದಿನೆಂಟಾಯಿತು. ಇವುಗಳ ಜತೆಗೆ ತಮಾಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಕೊಂದೆನು. ಕಾರಾ

ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪಹರೆಯವನನ್ನು ತೀರಿಸಿದನು. ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚ ಕಾಲ ಬದುಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಸ್ಸನ್ನೋ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಬಲಪತ್ತರವಾಗಿದ್ದಿತು. ನೀವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವಾಗ ನನಗೆ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಯೋ! ಬಹು ಬಾಧೆ! ಅರಿಂದಮು ಪ್ರಾಣಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಶರೀರವು ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಈ ಯಾತನೆಯು ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ!

ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಬಿಲ್ ಕೋಳಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಬಿಲ್ ಸಂಕಲೆಗಳನ್ನೂ ತೊಡಲಿಸಿದನು.

ಬಂಬತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಭೀಷಣ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆ

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನಿಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಧಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಬಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಅರೇಳು ಮಂದಿ ಕಾನಾಸ್ವೇಜಿಲ್ಲರೊಡನೆ ಅರಿಂದಮನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಏದ್ಯವಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೇಳಿಯೂ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಡನೆ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡದಿರಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಧಾಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಅರಿಂದಮನೂ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನೂ ಸಂಗಡಲೇ ಇದ್ದರು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಏನೂ ಉಳಿದ ದಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನೂ ಕಾನಾಸ್ವೇಜಿಲ್ಲರುಗಳೂ ಮುಂದಾಗಿ ನಡೆದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನೊಂದಿಗೆ ಅರಿಂದಮನೂ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಹೊರಟರು.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ದೂರದಲ್ಲಿನ ಮಾವಿನ ಮರದ ನವಪಲ್ಲವರಾಶಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಕೂಗಿದವು. ಉಷ್ಣಕಾಲದ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯು ಬಿದಿರುಪೊದೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸರಸರನೆ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತವೋರಾಶಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಮರದ ಬಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಿನುಗು ಹುಳುಗಳು ಮಿಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದುವು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜನಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅರಂಭವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿನ ಮರದಡಿಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದು, ಎಸೆಯಿಕ್ಕುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಾದ ಚೂರಿಯೊಂದನ್ನು ನೆಟ್ಟ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಪಿಶಾಚಿಯು ಯಾರಿರಬಹುದು? ಅಂದನುನೂ ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಆ ಸರಹಂತ್ರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಡಾಕಿಯು ಅದೇ ಚೂರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಎದೆಗೂ ನಾಟಿಕೊಂಡು ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗುತ್ತಾ ತನ್ನ ವಿಕಾರವಾದ ನಗೆಯಿಂದ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿಶಾದೇವಿಯ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದ ವಕ್ಷವನ್ನು ತುಮರು ತುಮರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು; ಅದರಿಂದ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೋಗಿಲೆಯು ಮೌನಗೊಂಡಿತು. ಗಾಳಿಯು ನಿಂತುಹೋದಂತೆಯೇ ತೋರಿತು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ ಬಳಲಿದ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ನಿಶಾರಾಕ್ಷಸಿಯ ಈ ಭೀಷಣತಮವಾದ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಎಸೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುವು. ಪ್ರಳಯಂಕರಿಯಾದ ಸಿಶೆಯ ರಕ್ತಸ್ನಾನಿತ ಮೂರ್ತಿಯ ಸಮಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಶಬ್ದಹೀನವಾದ ಆಕೆಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ನಡುವೆ ನಿಂತು, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಕೆಯ ಎರಡು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಂಡು ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯು ಶಾಸನ ಭೇತಳಾಗಿರುವ ಅಪರಾಧಿಯಾದ ಬಾಲಿಕೆಯ ಹಾಗೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ದೇಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ, ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸೆಲೆಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದನು. ತನ್ನದೆಂದೂ ಚೂರಿಯ ಅಘಾತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಫೂಲ

ಸಾಹೇಬನ ಪ್ರಾಣದೊಡನೆ ಅವನ ಬಂಧನವನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಆ ದಾಸವಿಯನ್ನು ಅರಿದಮನು ಗುರ್ತಿಸಿದನು. ಅವಳೇ ಆ ವೋಹಿಸಿ!

ವೋಹಿಸಿಯ ಹೃದಯದ ಗಾಯವೂ ಸಾಂಘಾತಿಕವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಯೋಗೇಂದ್ರನೂ ಅರಿದಮನೂ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡರು. ನುತ್ತು ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ರಕ್ತಾಕ್ಷವಾದ ಆ ಚೂರಿಯನ್ನು ಕಸುಕೊಂಡರು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಹೃದಯದ ರಕ್ತಪ್ರಾವೃವು ಏತಂದಲೂ ಕಟಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರತಿ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತ್ಯುಭಿಗೆ ಸಮೀಪಗತನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ವೋಹಿಸಿಯು ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹವ್ಯಾಳೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ—ಏನೋದ! ಹೇಗಿದೆ? ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಬೊಂಕುಪಳೆ? ಅಲೋಚಿಸಿ ನೋಡು, ಅಂತಹ ಮುಖ! ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಂತೋಷವೆ? ಏಂದಳು. ವೋಹಿಸಿಯ ನಗೆಗೆ ಪಾರವಿಲ್ಲ!

“ವೋಹಿಸಿ! ನೀನು ನನಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರಮಾಡಿದೆ. ಅರಿದಮನ ದೇಸೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬದುಗಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಗಲ್ಲಿನ ಮರಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿನ್ನ ಚೂರಿಯು ಏಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಅರಿದಮನನ್ನು ಕುರಿತು—“ಅರಿದಮ, ನಾನು ಈಗ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ನೀನು ನಿರ್ಭಯನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಣಿಸಬೇಡ. ಜುಮಲೆಯ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗು. ಈ ಮೊದಲು ಅವಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕೋಪವಿದೆ. ಅವಳು ನಿನ್ನ ರಕ್ತ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ಏಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೂ ‘ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂಬುದು ಈಗ ನಿರ್ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ವಿಶೇಷವಾದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದ ದೇಸೆಯಿಂದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಬಹು ಬೇಗ ಕುಂದುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಂತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ನಾಲಗೆಯು ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು

ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಸ್ಥಿರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ತಿದ್ದಿತು. ಹೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ತ್ರಾಣವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರಾಣವು ಕಂಠಗತವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಬಾಯನ್ನು ಆರಿಸಿದುದೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ; ಯಾವ ಮಾತೂ ಹೊರಹೊರಡಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರವು ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಯಿತು; ಆದಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿದ್ದು ದಾರ್ಢ್ಯತನಾದ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಈ ಪುನಃಬಿಂದು ಆಸ್ತನಾದನು. ಆದರೆ ಅವನ ಆ ಭಯಂಕರ ಕೀರ್ತಿಚರಿತ್ರೆಯು ಮಾತ್ರ ಅನೇಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದವರೆಗೂ ಚಾಗರಿತವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು.

ಬಹುವಾಗಿ ರಕ್ತಸಾತವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೋಹಿಸಿಯ ಮರಣವೂ ಚಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೇ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ರಕ್ತ ಪುವಾಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಮೃತಿಗೊಂಡ ಕೊಂಡ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಮೋಹಿಸಿಯೂ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಳು.

* * * * *

ಇದಾದ ನಂತರ ಅರಿಂದಮನು ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಅಂಗಿಯ ಕಿಸೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಏಷದ ಮುಳ್ಳುಗಳೂ ಒಂದು ಕಾಗದವೂ ಸಿಕ್ಕಿದುವು. ಕಾಗದವು ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದದ್ದು. ಅರಿಂದಮನು ಓದಿಕೊಂಡು ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನ ಕೈಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಯೋಗೇಂದ್ರನಾಥನೂ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ—“ಕಾಗದವು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದುದೇ ಹೌದು. ರಹಸ್ಯಮಯವಾದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ದಿನವಾಯಿತು” ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಫೂಲಸಾಹೇಬ ಮತ್ತೂ ಮೋಹಿಸಿ ಇವರ ಶವದೇಹಗಳು ತಾಣೆಗೆ ಬಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

(* * * *)

ಘೋರಸಾಹೇಬನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನು! ಸತ್ತನು. ದಶ್ಯುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆ ಏಲ್ಲರಿಗೂ ದಂಡನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ರೇವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಯಾಸ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸಡಮಲ್ಲವಾಗಿ ಅಂದಮನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಭರವಸೆಯ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇವೇಂದ್ರನಿಬಯಸಿಗೆ ಸಿರರ್ಥಕವೆಂದು ತೋರಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ದೇವೇಂದ್ರನಿಬಯನು—ಏಲ್ಲವೂ ಆದುವು. ಇನ್ನು ನಾನು ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ನನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದ್ದೀತು? ಎಂದು ಅಂದಮನನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟನು.

ದೇವೇಂದ್ರನಿಬಯನ ಮುಖದಲ್ಲೆಯೂ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಪದ ರೇಖೆಯು ತಲೆದೋರಿಬಿದ್ದಿತು. ಅಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರನ ಕಣ್ಣಿನೋಟದೆಯೇ ಅವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವನ ಧ್ವನಿಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿದವನಾಗಿ, “ಅಣ್ಣ, ಅದೇನು! ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ರೇವತಿಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?” ಎಂದನು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಅಂದಮ—ನೀನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬು! ಕೋಪದ ಮಾತುಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರೇವತಿಯ ಉದ್ಧಾರ ಮಾತ್ರವೆಂದ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಸಿತ್ತಾಜಿತವಾದ ನನುಸ್ತು ಸಂಪತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೆಂತಹನೆಯಾದನ್ನು ಘೋರಸಾಹೇಬನಿಂದ ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ? ಅವನು ಸಾವನಾಸ್ತು ತಪ್ಪುವಲ್ಲ; ಎಡಿಸನ್ ತಯಾರಿಸಿದ ಘೋರಸಾಹೇಬನ ಪ್ರತಿಮೂರ್ತಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಹಾಗಾದರೆ, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ?

ಅಲಿಂದಮ—ಒಂದು ಸಲ ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನೀನೂ ಸಂಗಡ ಬಾ. ರೇವತಿಯ ಉದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪತ್ತೇದಾರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸಷ್ಟೆ? ಈಗ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಉತ್ತಮನಾದ ಪತ್ತೇದಾರನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೂ ನನಗೂ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸು. ಇಷ್ಟು ಸಾಕು. ಅನಂತರ ನನ್ನ ಸಲಿಯಾದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬಹು ಬಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ದೇವೇಂದ್ರ—ಓಹೋ! ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನು ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರನೆ? ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಕೊಲೆಗಾರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದವನೆ? ಜನರು ಸಂದೇಹಪಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದು ಈಗ ಪತ್ತೇದಾರರನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೀರಾ?

ಅಲಿಂದಮ—ದೇವೇಂದ್ರ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಜನರಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲೆಯಾ? ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನುಷ್ಯವಯುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಮನುಷ್ಯನು ನಿರಾಪದನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನೀನು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ನಡವಳಿಯ ವಿಚಾರಗಳೆಂದೂ ನಿನ್ನವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದು ನನಗೆ ನಂಬುಗೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ—ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಾತು ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಭಾವಭಂಗಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಹೇಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಯಂಕರನಾಗಿರಲಾರನೆಂದು ನನ್ನ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆತನು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತೂ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,

ಆತನ ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳು ಕೂಡ ಆತನನ್ನು ಗೌರವಿಸದೇ ಇರಲಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದಮು—ನಾನು ಹೇಳುವುದೂ ಅದೇ. ನೀನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನು. ನನ್ನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾವರ್ತಿ ಆತನ ಬಳಿಗೆ ನಡೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಕ್ಕ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಚ್ಛಾರವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಬರಿಸಿ ಸಹಜವಾದ ಉಚಿತ ತೊಳೆಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ, ನೀನು 'ಗೌರವಶಾಲಿ' ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನು ಎಂತಹ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂಬುದು ತಾನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಡುವುದು. ಆಗ, ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಾಕ್ಯವ್ಯಯಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಸಂಭವವಿರಲಾರದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ತೋರಿಕೆ

ಅದಿವಸವೇ ಅಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ರೇವತಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೇಣೀ ಮಾಧವಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನಿಗೆ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನ ಮನೆಯ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅದರ ಮೂರಭಾಗದ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸೇವಕ ನೊಬ್ಬನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕಳು ಹಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ವರ್ತಮಾನ ತಲ್ಲಿದೊಡನೆಯೇ ಮೂರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬಂದವನೇ ಆಗಂತುಕರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಮಧುರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅರಳಿಸಿ, ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಅವನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುತ್ರೆಂಟು ವರುಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಗೌರವಣ್ಣ, ಸ್ಥೂಲದೇಹ, ಶರೀರದ ಇತರ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಹತ್ತು ಬಾರಿಗೆ ಹಿರಿದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇವನು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಕುಳಿತು ಸಲಿಯಾಗಿ ಊಟಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಗಿಡ್ಡುಗಿಡ್ಡಾಗಿದ್ದುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಮುಂಪೋದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಡ್ಡು ಮಾಸೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಸೀಮಣಿಯ ಹಾರ; ಏಸ್ತಾರವಾದ ಉದರ ಪ್ರಾಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವೈಷ್ಣವ ಮುದ್ರೆಗಳ ಛಾಪ.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಅಂದವನನ್ನು ಕುರಿತು, ಮಹಾಶಯ, ದೇವೇಂದ್ರನುಜಯ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟದ ಏಕಾಠವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. "ಆಹಾ! ರೇವತಿ! ನನ್ನ ತಾಯಿ! 'ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ' ಎಂದರೆ ತೀರಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಮತ್ತೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ! ರೋಪಣೆಯೋ, ನನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲೆಯೇ ಬಳಿದವಳು. ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಯಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಜಿಟ್ಟಿದ್ದವಳಲ್ಲ. ಆಯ್ಯೋ! ಎಂತಹ ಸರ್ವನಾಶ ವಾಯಿತು! ಕೃಷ್ಣಾ! ರಾಧಾವನಾಥನ! ರಾಧಾವನಾಥನ! ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಪಾಪಮಾಡಿದ್ದೆನೋ ತಿಳಿಯದು" ಎಂದು ಕಳವಳಿ ಸಿದನು.

ಅಂದವು—ತಮ್ಮಂತಹ ನಿರೀಹ ಸತ್ಪುರುಷರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸಂಕಟಗಳೊಡಗುವುದು ಬಹು ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಏಕಾಠ. ತಮ್ಮ ಅತೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದ, ಮಹಾಸುಹಿನುರಾದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಬಲ್ಲೆನೋ ಏನೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಹಾಶಯರು ದಯಮಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ.....

ಗೋಪಾಲ—ಪುನಃ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದೇನು ಬಂತು? ಇದ ಕ್ಷೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಮಾಡಿದ್ದು.

ಅಂದಮು—ನಾನು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಟ್ಟುದೇ ಅದರ ನನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಶಯರು ಏನು ಕೊಡೋಣಾಗು ತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಡಿ, ಈಗಲೇ ಒಂದು ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು.

ಗೋಪಾಲ—ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಗದವೆಂದರೇನು ? ತಾವು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಬಡನೆಯೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ತೃಪ್ತರಾಗುವಿರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವು ವೆಚ್ಚವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅಸಲಿಬ್ಬರೂ ದೊರೆತರೆಂದರೆ ಆ ಅನಂದದಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ದಶ ಗುಣವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಅಸಲಿಬ್ಬರೂ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಹೊಜ್ಜೆಯು ಮತ್ತೂ ದುಂವಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಮನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಯಾವುದೊಂದು ಕಾಗದಪತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾನು ಏನುತಾನೇ ಮಾಡಲಾರಿತು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಹಿಂದುಮುಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು, ಏಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಗೋಪಾಲ—ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ; ಹಿಂದು ಮುಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಸಿದೆ? ಈಗಲೇ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏನೇನು ಬರೆಯಬೇಕೋ ಮತ್ತೂ ಏಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ತಾವು ಸಂತುಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವಿರೋ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಅಂದಮು—ಒಂದುನೂರು ಎಂದರೆ ಬಸ್ಸಿಗೆಯೆ ?

ಗೋಪಾಲ—ಒಂದುನೂರೆ? ನಾನು ನಿಮಗೆ ಐದುನೂರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದಮನು—(ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಗುತ್ತ) ಮಹಾಶಯರ ಹೃದಯವು ಬಹು ಉದಾರವಾದದ್ದು. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನಾನು ತಮಗಾಗಿ, ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಗೋಪಾಲ—ಏನೆಂದು ಬರೆಯಬೇಕು ?

ಅರಿಂದನು—ನು ತ್ವೇನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲ ; ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿದರೆ ತಾವು ನನಗೆ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಬರೆದು ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಹೆಸರಿನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಸಹಿವಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಅರಿಂದನು ಕೈಯಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟನು.

ಅರಿಂದನು—‘ಯಥೇಷ್ಟವಾಯಿತು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಈ ನೊಂದಲು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯತ್ನ ಶೀಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾಶಯ, ನೊಂದಲು ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ನಾನು ಹುಡುಕಿಸೋಡಬೇಕು, ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಹೊ ಹೊ ಹೊ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗತೊಡಗಿದನು. ನಗೆಯ ವೇಗವು ಕಡಮೆಯಾದ ಮೇಲೆ, “ಅದಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ನಿಮ್ಮಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಂದ ನನಗೆ ಎಷ್ಟರ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗಲೇ ದಿವ್ಯ ಚಕ್ಷುಃನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದೇನು ? ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸತ್ತೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವರೆಗೂ ಅವರು ಈ ಮನೆಯೊಳಗೇ ಅಥವಾ ಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದನು—ಅವರುಗಳೇ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕುವರೋ ಅದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇಕೆ ಅಸಮ್ಮತರಾಗಬೇಕು ?

ಗೋಪಾಲ—ಆಸಮ್ಮತಿಯೇನು ಬಂತು ; ಏನೂ ಇಲ್ಲ ; ಮನೆ ಯೊಳಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಅರಿಂದಮ—ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದ ಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ನಾನು ಮನೆಯ ನಾಲಯ್ಯ ಕಡೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಸೋಡ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೇನಿದೆ ?

ಗೋಪಾಲ—ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಹೀಗೆ ನೋಡು ವುದರಿಂದ ಫಲವಾದರೂ ಏನು ? ನನಗೊಂದೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಂದಮ—ಬೇಡ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಈಗ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.

“ಹಾಗಾದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹ ವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಅಮೆಯಹಾಗೆ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದಿರುಗಿಬಂದು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು, “ಮಹಾಶಯ, ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕು” ಎಂದನು.

ಮೂವ್ವರೂ ಏದ್ದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ಅಭಿನಯ

ಒಳಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಂದು ಕೊಳ ಮತ್ತೂ ಅದರ ನಾಲಯ್ಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳು. ಹೊರಗಿನ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳದ ನಾಲಯ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಪೌಳೀಗೋಡೆ. ಈ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯು ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಲಿದೆ.

ಅರಿಂದಮನು ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರ ಮತ್ತೂ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ ರನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ಚಿಕ್ಕ ತೋಟವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಟ್ಟಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಬಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳು ಪುಶಸ್ತವಾದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಮೂರು ಗಿಡಗಳು ಋಕ್ಕು ಗಿಡಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿಶಯ ಕಾಂತಿಭರಿತವಾಗಿದ್ದುವು. ಅರಿಂದಮನು ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರ ನನ್ನು ಕುರಿತು—ಎಲ್ಲ ಗಿಡಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಎರಡು ಮೂರು ಗಿಡಗಳು ಬಹು ಕೋಮಲವಾಗಿವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಗೋಪಾಲ—ಹೌದು, ಈ ಗಿಡಗಳೇ ಜೀರಿ ಚಾತಿಯವು. ನಮ್ಮ ಜೀಸಾಯಿಗಾರರಲ್ಲಿ ರಾಮಸನಾತನನೆಂಬವನು ತಮ್ಮ ಮಾವನ ಮನೆಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ದಯಮಾಡಿ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ತೋಟವನ್ನು ಬಳಸಿಬರೋಣ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೆಲಸವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗೊಡುವುದು. ಮಹಾಶಯ, ಒಂದು ಕೋರಿಕೆಯುಂಟು. ತಾವು ಈ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಷ್ಟಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕು ; ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವುಂಟೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಗೋಪಾಲ—(ನಗುತ್ತಾ) ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಯಿತು ; ನಿನ್ನ ಬಹಳ ತಮಾಷೆಗಾರರು !

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನ ಮಾತು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅರಿಂದ ಮನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ಜೀಸಾಯಿದನು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವುಂಟಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು, ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ! ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ! ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತುಂಬ ಗಾಬರಿಗೊಂಡನು.

ಅರಿಂದಮನು ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ದುರದುರನೆ ನೋಡಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ—‘ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆರೋಡಾಗಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಡುವೆ ನಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದ, ಉದ್ದಬಾದ ಅಲಗಿರುವ, ಹರಿತವಾದ ಚೂರಿ ಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಆ ಗಿಡಗಳಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಗೆಯ ತೊಡಗಿದನು.

ಅರಿಂದಮನ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ, ಅವನು ಮಾಡಿದ ತಿರಸ್ಕಾರಸೂಚಕವಾದ ಭರ್ತ್ಸನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಗೋಪಾಲ ಚಂದ್ರನ ಮುಖವು ಬಾಟು ವಿವರ್ಣವಾಯಿತು. ಅವನ ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗಲಾರಂಭವಾದುವು. ಅವನು ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಂತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅರಿಂದಮನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವನ ಕಡೆಗೂ ಇದ್ದಿತ್ತಾಗಿ ಅರಿಂದಮನು—ಮಹಾಶಯ, ಪಲಾಯನ ಮಾಡಬೇಡ; ಸ್ಥಿರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯವು ತೋರಿಸಿ, ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರೂ ವಿಸ್ಮಯವಿಲ್ಲದ ಹೊಡೆದು ಕಾಲು ಮುರಿಯುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಸಿದನು.

ಗೋಪಾಲ—ಇಲ್ಲ, ಪತಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು, ಯಾರಿಗಾಗಿ ಭಯ ಸಹಜೀಕು. ನೀವು ಪೋಲೀಸರವರೇ ಅದರೂ ನನಗೆ ಉಪಕಾರಿಗಳಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಎಂದು ಅಂಗವಾಚಿದನು.

ಅರಿಂದಮನು ನಗುತ್ತಾ, ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿಯು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ನೋಡಿ—ನೀನು ಈ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲು. ಜೋಪಾನ, ಅವನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರೂ ಬಡನೆ ಸುಟ್ಟುಬಿಡು’ ಎಂದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಈ ಅದ್ಭುತರಹಸ್ಯದ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ, ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಅರಿಂದಮನಿಂದ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡನು.

ಅರಿಂದಮನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಗೆದು ಎತ್ತಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಎರಡು ಮೂರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ದ್ವಂದ್ವದಿಂದಲೇ ಆ ಸ್ಥಳವು ಬಹು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಆಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅರಿಂದಮನ ಅಲ್ಪಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ಅವನ ಕಾರ್ಯೋದ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿಯೇ ಆ ಹಳ್ಳದಿಂದ ಅರಿಂದಮನು ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ತೋಳಿನ ಮೂಳೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ಜಿರಳು ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧುಜಿ ಶರದಲ್ಲಿನ ಸಂಧಿಸ್ಥಾನದವರೆಗೂ ಆ ಮೂಳೆಯಿದ್ದಿತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅರಿಂದಮನು ಆಸಂದಿಹನಾದನು ; ದೇವೇಂದ್ರ ವಿಜಯನು ನಡುಗಿದನು ; ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನಿಗಾದರೂ ಈ ಪುಪುಜ ಸೆಲ್ಲವೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂತೆ ಜೋಧೆಯಾಯಿತು.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಸಹಸಾ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು— ಇದೇನು ವ್ಯಾಪಾರ ! ಈ ಮೂಳೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರು ತಂದರು ? ರಾಧಾಸಾಧವ ! ಎಂದನು.

ಅರಿಂದಮ—ತರುವನರು ಯಾರು—ತಾವೇ ತಂದಿರುವರಿ. ಈ ಕೆಲಸವು ತಪ್ಪುದೇ. ಇದು ರೋಹಿಣಿಯು ಸತ್ತಳೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಫೂಲಸಾಹೇಬನಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದೆಂಬುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ?

ಗೋಪಾಲ—ಇದೆಂತಹ ಮಾತು ! ನೀವು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ.

ಅರಿಂದಮ—ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸುಳ್ಳುಗಾರನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಿರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಗೆ ಕೋಳಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದನು.

ಕೋಳದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದುದೇ ತಡ, ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುಣಿಯಿಸುತ್ತಾ ಹಾರಿಯಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ

ಸಿದನು. ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರನಿಜಯನಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. ದೇವೇಂದ್ರಬಾಬುವು ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನ ಕೈಗಳೆರಡನ್ನೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು; ಅರಿಂದಮಬಾಬುವು ಶ್ರೀಯುತ ಗೋಪಾಲ ಚಂದ್ರವಸುವಿನ ಕೈಗೆ ಕೈಕೋಳಗಳನ್ನು ತೊಡರಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟನು.

ಹದಿನೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು,—ನೀವು ನಮ್ಮವ ರಾಗಿ ನನ್ನ ಕೈಗೇ ಕೋಳಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸುವುದೇ ?

ಅರಿಂದಮ—ನಾನು ತಮ್ಮವನೂ ಅಲ್ಲ, ಅವರವನೂ ಅಲ್ಲ; ನಾನು ಪೋಲೀಸು ನೌಕರ. ದೋಷಿಯಾದವನೊಡನೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಯನ್ನು ಕಳೆಯುವಂತಹ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ನಡೆಯಿಸಲು ನನ್ನಕ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಗೆಮಾಡಿಕೊಂಡು—ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ದೋಷಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—‘ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದಲ್ಲೆಯೇ ಇವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಗೋಪಾಲವಸುವಿನ ಇಬಿರಾಗಿ ಹಿಡಿದು—ಮಹಾಶಯ! ಈ ಕಾಗದವು ಯಾರದು? ಗುರ್ತಿಸಬಲ್ಲರಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಅರಿಂದಮನು ಫೂಲನಾಹೇಬನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದ್ದನು. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಹಾವನ್ನು ನೋಡಿದುದೇ ಆದರೆ ಪಥಿಕನು ಹೇಗೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂಜರಿದು ನಿಲ್ಲುವನೋ, ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ನೋಡಿದ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಬಹಳವೂಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಗರ್ಜಿಸತೊಡಗಿದನು. ಮತ್ತೂ

ದೃಢಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳಿದನು—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ ! ಈ ಕಾಗದವು ನನ್ನ ವಲ್ಲ !! ಎಂದು.

ಆರಿದನು—ಸುಮ್ಮನೆ ; ಒಹಳ ಗಲಭೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಈ ಕಾಗದವು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯ ಅಕ್ಷರವಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತು ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರುಚುವೋ—ನೋಡಿ ಹೇಳಿರಿ, ಈ ರುಚುವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮದು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಗೋಪಾಲ—ಆಲ್ಲ, ಈ ಬರವಣಿಗೆಯು ನನ್ನ ಕೈಬರಹವಲ್ಲ; ಈ ರುಚುವೂ ನನ್ನದಲ್ಲ.

ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆರಿದನುಸಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಆರಿದನುನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿ—ಇದರ ಬರವಣಿಗೆ ನಿಮ್ಮದೇ ತಾನೇ? ಅಥವಾ ಇದೂ ನಿಮ್ಮದಲ್ಲವೋ? ನೋಡಿ ಹೇಳಿರಿ. ಈ ಸಮ್ಮತಿ ಕೈಬರಹದೊಂದಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ರುಚುವನ್ನು ಪರಿಯಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿರಿ, ಎಂದು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರನು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಸೃಷ್ಟನೆ! ಸೃಷ್ಟನೆ! ಈ ಕಾಗದವು ಸೃಷ್ಟನೆ! ನೀವುಗಳು ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಮನುಷ್ಯರು! ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆರಿದನುನು ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಗುತ್ತಾ—ಆದರೂ, ತಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಸಿದವರಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿ—ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ಸ್ವಂತ ಅಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದವನು ಮನುಷ್ಯನೆ? ಅವನು ಮನುಷ್ಯರೊಪಿಸ ರಾಕ್ಷಸ !! ಎಂದು ಪುನಃ ಹೇಳಿದನು.

* * * *

ಆರಿದನುನು ಮಾವ ಕಾಗದದ ಅಧಾರದಿಂದ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರ ನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿವಾಡಿದನೋ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದೆವು. ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಓಗುತ್ತಾ:—

“ಕೇಶವಬಾಬು,

ಇಂದಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಾದುವು. ತಮ್ಮ ಯಾವುದೊಂದು ವರ್ತನಾನವೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವಧಾನ! ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ರೇವತಿಯನ್ನೂ ರೋಹಿಣಿಯನ್ನೂ 'ಖೂನಿ' ಮಾಡಿರಿ. ಅವರು ಖೂನಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗುರುತನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಆ ಕೂಡಲೇ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿ,

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರವಸು.”

ಮತ್ತೂ ಎರಡು ಕಾಗದಗಳು :—

“ಕೇಶವಬಾಬು,

ತಾವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವೆಂಬುದು ಗೋರಾಚಾಂದನ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಸದ್ಯೇ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡಲಾರೆ. ಕೊಡಲಾರೆನೇಕೆ—ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಕೆಲಸವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ನನ್ನನ್ನು ನೀವು ಸಂತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದಂತರ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಪುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ರೊಕ್ಕವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಬುಳ್ಳವನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಘರವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ರೇವತಿಯನ್ನೂ ರೋಹಿಣಿಯನ್ನೂ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ 'ಖೂನಿ' ಮಾಡಿ. ಗೋರಾಚಾಂದನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಗುರ್ತನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಫಲರಹಿತವಾದ ನಿಮ್ಮ ಈ ಕಾಲ ಹರಣವು ನನ್ನನ್ನು ಸಾರಗಾಣದ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೂ ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲೇ ಇರುವುದು ತುಂಬ ವ್ರಸನಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಬರುವ ವಾರಮೊಳಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಮಾಡಿ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಇತಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರವಸು.”

“ ಕೇಶವಬಾಬು,

ತಾವು ರೇವತಿಯನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದ ಕೂಡಲೇ ರೇವತಿಯನ್ನೂ ತೀರಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗುರ್ತನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿರಿ. ರೋಹಿಣಿಯ ಶವದೇಹವನ್ನು ತಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂತಹ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೋ ಅಂತಹ ಪರಾಕ್ರಮ ಪದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ರೇವತಿಯ ಶವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿವಿಧ ಗುಣ ಸಂಭವವೇ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೇವತಿಯ ಶವವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಬಿಡಿರಿ. ರೋಹಿಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದುದರಿಂದ ಒಪ್ಪಂದದ ಅರ್ಥಭಾಗ ಹೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರೋಹಿಣಿಯ ಮರಣವಿಂದ ನನ್ನ ಕೆಲಸವು ಅರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ರೋಹಿಣಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕೊಂದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಲಾರೆ. ರೋಹಿಣಿಯು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರೇವತಿಯೇ ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಣಿ ; ನೀವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ರೇವತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು? ರೋಹಿಣಿಯು ಮರಣದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಕಯ್ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಒಳಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಟ್ಟು ಇದೇನೆ. ರೋಹಿಣಿಯ ಕೈಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ರೇವತಿಯು ಒಂದು ಕೈ ತೆಗೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ. ರೋಹಿಣಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯದ ಗುರುತು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗುರ್ತಿಸಿದ್ವಾಯಿತು. ಕತ್ತರಿಸಿದ ರೇವತಿಯು ತಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಇತಿ,

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಚಂದ್ರವಸು.”

※ ※ ※ ※

ಅರಿಂದಮನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಗೋಪಾಲ ಚಂದ್ರವಸು ಸ್ಥಳದ ತಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಅಧರ್ಮದ ಪರಿಣಾಮವು ಹೀಗೆಯೇ ಶೋಚನೀಯವಾಗುವುದು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ನರುಪಮೆ

ವೇಣೀನಾಥವಪುರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಿಂದಮನು ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಘುನಾಥವುರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ರಘುನಾಥವುರವು ಅರಿಂದಮನ ತಾರೂರು. ವೇಣೀನಾಥವಪುರದಿಂದ ಹುಗಲೀಜಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ರಘುನಾಥವುರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ರಘುನಾಥವುರದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಮೃದ್ಧ ಶಾಲೆಯಿಂದರೆ ಅರಿಂದಮನೇ ಸರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾದ ಭೂಸಂಪತ್ತಿಯುಂಟು. ಅವನ ವಾಸಗೃಹವು ಏಸ್ವಾರವಾದದ್ದು. ಆದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮವಾದ ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಮಹಿಷಯಮನೆಯು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದರ ಏನೂ ಬಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಯು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ತೋಭಿಸುವ ರಮ್ಯವಾದ ಉದ್ಯಾನ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯಸಮೂಹವನ್ನೊಳಕೊಂಡ ಸಿಮಲವಾದ ಸೀರುತುಂಬಿದ ಏಸ್ವಾರವಾದ ಸರೋವರ. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ, ಸಮೃದ್ಧ ಸಂಪನ್ನ ನಾದವನಿಗೆ ಅವಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅಭಾವವೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕು.

ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಎರಡು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದನು. ಊಟ ಉಪಚಾರ ಸಿದ್ಧೆ ಇವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುವು. ಕಳ್ಳರು, ದರೋಡೆಯವರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅರಿಂದಮನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದಿತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಏನೂ ಹಿಡಿದುದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉತ್ಸಾಹವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನು ನಿತ್ಯವೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರೋವರದ ಮೋಪಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮತ್ಸ್ಯ ಕುಲವನ್ನು ಧ್ವಂಸನಾಡತೊಡಗುವನು.

ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ-ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅರಿದ ಮನು ವೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನನ್ನು ಕುರಿತು—ನೀನು ಎರಡು ದಿನ ಗಳಿಂದಲೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆತುರಪಡುತ್ತಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾನೇನು ಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾಗುವುದಾದರೆ ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಭೋಜನವು ಸ್ವಲ್ಪ 'ಜೊಕ್ಕು ಭೋಜನವೇ' ಆಗಿರಬೇಕಾದ್ದು ಆಸಕ್ತಕ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಈ ದಿನ ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೂ ನಾಲಕ್ಕಾರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಏನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಗಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀನು ತೋಟಕ್ಕೆ ನಡೆ; ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಳಿತುಕೋ. ನಾನು ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ವೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ—ನಾನು ಈ ದಿನವೇ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅರಿದಮ—ಅದೇನು ಒಂದು? ನಾನೇನು ಬೇಕೆಂದು ಬಿಡತವಾಗಿಯೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನವು ಒಂದೆರಡು ಏನುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು. ನಡೆ, ನಾನು ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ವೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಏನು ಬೇಟೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳೊಡನೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿದಮನಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ್ಯವುಂಟು.

* * * *

ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಫಾಯಾಸ್ಟಿಗ್ಲವಾದ ಸ್ವಚ್ಛ ಸರೋವರವು ಮರದಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಸುಸುಳಿಬಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ನಳನಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಾಯು ದೇವನು ಹಿಲ್ಲೋಲದಿಂದ ಚಲಿತವಾದ ತರಂಗಮಾಲೆಯ ವಿಸೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ರಂಕಿರಣವು ಸಹಸ್ರ ಖಂಡಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಫಲಿಸುತ್ತಿದೆ; ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನವು ಕುಸುಮ ಸೌರಭದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಸೋಪಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಯೂ ಅಲಗಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಮುಳುಗಿಸಿ ನೀರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲಮೇಲೆ, ಅಸರೂಪ ರೂಪವತಿಯಾದ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳು ಕುಳಿತು ಮುಖವನ್ನು ಅತ್ತಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡಿ ದ್ದಾಳೆ. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮಾನವನುರದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯಾಗಿ ದೊಂದು ಕೊಂಡಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಯಾವುದೋ ಮಧುರ ಕಂಠದ ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನ ಎರಡುಕುಲವಾದ ವೇದನಾಗೀತವನ್ನು ಹಾಡಿ ಉದ್ಯಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಖುರಿತಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸುಂದರಿಯ ಆ ಚಂಚಲ ನೇತ್ರಗಳು ಪಂಚಮುತಾಸದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನೇ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದುವು; ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ಅವಳು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು, ಮೇಘದಂತೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೈವಲ ದಂತೆ ತರಂಗತರಂಗವಾಗಿಯೂ, ಭ್ರಮರವನಾಲೆಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ನಿಭಿಯ ಜಿಜ್ಞೆ ಕೇಶದಾಮವು ಗುಚ್ಛಗುಚ್ಛ ವಾಗಿ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಹೊರಳುತ್ತಾಬಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆದರೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದುಕೊಂಡು ಹಿಂಜಿರುಗಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಗಲೆಗೆ ಕಾಲು ತಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸದ್ವಯಿತು. ಯುವತಿಯು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಅತ್ತಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಳು. ನೋಡಿದುದೇ ಅವಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಆಗಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏಳಬೇಕೋ, ಮುಳುಗಬೇಕೋ, ಓಡಿ ಹೋಗಬೇಕೋ ಯಾವುದೂ ತೋರದಹಾಗಾಯಿತೆಂದು ಭಾಸ ವಾಯಿತು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಕೂಡ ಆ ನಿರುಪಮೆಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧನಾದನು; ಏಸ್ಮಯಗೊಂಡನು; ಏಹ್ವಲತೆಯಿಂದ

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತಂಭಿತನಾದನು. ಏನೈಯೆಂದೊಡ ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯಾಕುಲಿತ ಕಂಠದಿಂದ “ಸೀನು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ!” ಎಂದನು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಪರಿಶಿಷ್ಠ

ಅರಿಂದಮನು ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಈವರೆಗೂ ಆತನು ಮರೆಯಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಜೋಧೆಯಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಯುವತಿಯು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಬೇಗಬೇಗನೆ ಮೆಚ್ಚುಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಅಪ್ರತಿಭನಾದವನ ಹಾಗಾಗಿ ಇತ್ತಲೂ ಅತ್ತಲೂ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. ಅರಿಂದಮನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಹಸವಿಲ್ಲ!

ಈ ರೀತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಅರಿಂದಮನು—ನಡೆ, ಈಗ ಇನ್ನು ವಿನಾಸು ಹಿಡಿಯುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮದ ಹುಡುಗಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಘಾಟಿಗೆ ಸೀಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಯಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ನಂತರ ವಾಗಲಿ, ಎಂದನು.

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಾರುಣವಾದ ಉತ್ಕಂಠಿತೆ. ಅವನು ಅರಿಂದಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹು ಸಾಹಸಮಾಡಿ—ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದವನನ್ನು ತಾವು ಜಲ್ಲಿರಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳು?

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯನು ಸಿರುತ್ತರನಾಗಿದ್ದನು.

ಅರಿಂದಮ—ಈ ಘಾಟಿಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಹುಣ್ಣುಮುಕ್ಕಳೆಷ್ಟೋ ಬರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಗುರ್ತಿಸಲಿ? ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಕೆಲಕೆಲವರನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು!!

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ— ಈಗ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವಳು. ರೇವತಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣುವಳು; ಅವಳು ರೇವತಿ.

ಅರಿಂದಮನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ? ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳ ಹೆಸರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆಯೇನು?

ದೇವೇಂದ್ರವಿಜಯ— ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇನ್ನಾಗಿ ಗುರ್ತಿದೆ. ಅವಳು ರೇವತಿ. ಅದೇ ಮುಖ, ಅದೇ ಕಣ್ಣು, ಅದೇ ರೀತಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಅದೇ. ನಾನು ಎಂದೂ ಭ್ರಾಂತಿ ಗೊಂಡುಬಿಲ್ಲ.

ತಂತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಮಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ತಪ್ಪೇ ಸರಿ. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಏನಾದರೂ ಹಿಟಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿಸ್ಸನ್ಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆನು; ನೀನು ಒಂದೇಬಾರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವಿನಾಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೇ ಗಂಟುಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರುವೆ. ಹುಡುಗರ ಸಾಹಸವೇ ಸಾಹಸ! ಎಂದು ಅರಿಂದಮನು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರ— ತಮಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈಗ ನೋಡಿದವಳು ರೇವತಿಯು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿರಿ.

ಅರಿಂದಮ— ಅವಳು ರೇವತಿಯೇ ಹೌದು. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ರೇವತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನಷ್ಟೆ; ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಾನು ರೇವತಿಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆನು. ಒಬ್ಬ ವೋಲೀಸಿ ನನನಿಗೆ ರೇವತಿಯ ಅಜ್ಜನ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿ ರೇವತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಪಿಶಾಚನಾದ ಯದುನಾಥನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿತಂದುದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ರೇವತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆನು. ಆ ಮೊದಲು ರೇವತಿಯು

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ರೇವತಿಯು ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗುವಳು. ಅವಳನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿದರೂ ನೋಡಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯಿಂದಲೇ ನೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಸೆವಟಂಟನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆನು. ನೀನು ಈಗ ರೇವತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುವೆ. ಇನ್ನು ಸಂಶಯವೇನೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದೇವೇಂದ್ರನುಚಯ—ಫೂಲಸಾಹೇಬನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ದಿನವೂ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ರೇವತಿಯ ಕೊಲೆಮಾಡದಿದ್ದು ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ, ಫೂಲಸಾಹೇಬನು, ತನ್ನ ಬಾಯಿಯ ತುತ್ತನ್ನು ನೀವು ಕಸುಗೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲವೆ? ಅಂದೇ ನೀವು ರೇವತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ನಿರ್ಭಯವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆನು.

ಅಂದವು—ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ; ಈಗ ರೇವತಿಗೆ ಅವಳ ಸೋದರಿಯು ಕೊಲೆಯಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಏಷ್ಯದಿನ ಆನು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವುದೋ ಅಷ್ಟೂ ಕ್ಷೇಮ. ಈಗ ರೇವತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ರೀತಿಯು ಅಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಒದಗಿದ ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ದುಷ್ಟಿಂತ್ರಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವಳ ಶರೀರವು ಬಹು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೋಕದ ಅಘಾತವು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ತೀರಾ ಶೋಷನೀಯವಾಗಬಹುದು. ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ, ರೇವತಿಗೆ ರೋಗಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ. ಅವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೂಡ ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ದೇವೇಂದ್ರನುಚಯ, ರೇವತಿಯ ಮದುಮೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯ ಬಯಗನಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದನು.

ದೇವೇಂದ್ರನುಚಯ—ಅದು ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹ.

—೪ ನಮಾವಿ—

